

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guide per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

Это цифровая копия книги, хранящейся для потомков на библиотечных полках, прежде чем ее отсканировали сотрудники компании Google в рамках проекта, цель которого - сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Прошло достаточно много времени для того, чтобы срок действия авторских прав на эту книгу истек, и она перешла в свободный доступ. Книга переходит в свободный доступ, если на нее не были поданы авторские права или срок действия авторских прав истек. Переход книги в свободный доступ в разных странах осуществляется по-разному. Книги, перешедшие в свободный доступ, это наш ключ к прошлому, к богатствам истории и культуры, а также к знаниям, которые часто трудно найти.

В этом файле сохранятся все пометки, примечания и другие записи, существующие в оригинальном издании, как минимум о том долгом пути, который книга прошла от издателя до библиотеки и в конечном итоге до Вас.

Правила использования

Компания Google гордится тем, что сотрудничает с библиотеками, чтобы перевести книги, перешедшие в свободный доступ, в цифровой формат и сделать их широкодоступными. Книги, перешедшие в свободный доступ, принадлежат обществу, а мы лишь хранители этого достояния. Тем не менее, эти книги достаточно дорого стоят, поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые действия, предотвращающие коммерческое использование книг, в том числе установив технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас о следующем.

- Не используйте файлы в коммерческих целях.
Мы разработали программу Поиск книг Google для всех пользователей, поэтому используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- Не отправляйте автоматические запросы.
Не отправляйте в систему Google автоматические запросы любого вида. Если Вы занимаетесь изучением систем машинного перевода, оптического распознавания символов или других областей, где доступ к большому количеству текста может оказаться полезным, свяжитесь с нами. Для этих целей мы рекомендуем использовать материалы, перешедшие в свободный доступ.
- Не удаляйте атрибуты Google.
В каждом файле есть "водяной знак" Google. Он позволяет пользователям узнать об этом проекте и помогает им найти дополнительные материалы при помощи программы Поиск книг Google. Не удаляйте его.
- Делайте это законно.
Независимо от того, что Вы используете, не забудьте проверить законность своих действий, за которые Вы несете полную ответственность. Не думайте, что если книга перешла в свободный доступ в США, то ее на этом основании могут использовать читатели из других стран. Условия для перехода книги в свободный доступ в разных странах различны, поэтому нет единых правил, позволяющих определить, можно ли в определенном случае использовать определенную книгу. Не думайте, что если книга появилась в Поиске книг Google, то ее можно использовать как угодно и где угодно. Наказание за нарушение авторских прав может быть очень серьезным.

О программе Поиск книг Google

Миссия Google состоит в том, чтобы организовать мировую информацию и сделать ее всесторонне доступной и полезной. Программа Поиск книг Google помогает пользователям найти книги со всего мира, а авторам и издателям - новых читателей. Полнотекстовый поиск по этой книге можно выполнить на странице <http://books.google.com/>

a p.
v p.
v p.
v p.
v p.
v p.
v p.

6

22-c

14

bliotheca
Coll. Rom.

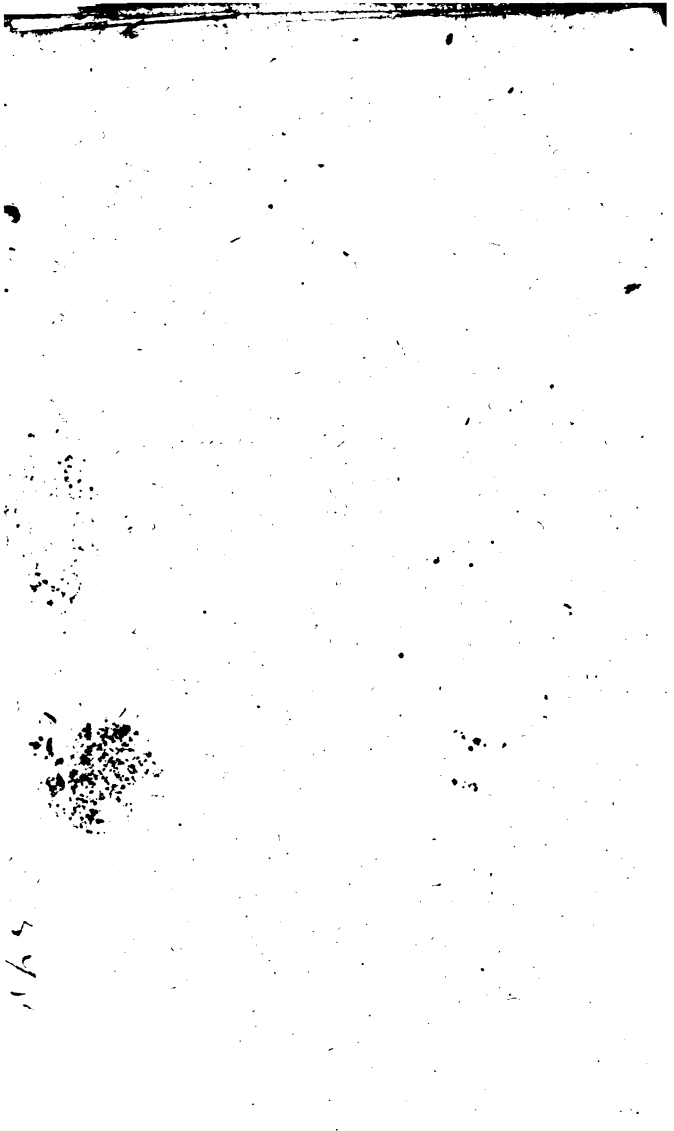
Societ. Jesu

~~21-c-8~~

6-22.c.14

X

165

MELETÆ
POMERIDIANÆ
FRANCISCI RVGERII

Congi's Somaschensis Sacerdotis
Sacre Theologiæ
& Bibl. Professoris

ad Ill^{mu} et R^{mu} D. Laurentiū de
Maximis Protonotarium Aposto-
licum et Canonicum
Ecclesie lateranensis
Col. Portionarium dom.
Soc. in Vrbe. Jesu

BIBLIOTECA NAT.
ROMANA
VITTIRO EMANUELE

Bianc feci

MILITARY

POSTER

FOR THE

ARMY

AND

NAVY

POSTERS

FOR THE

ARMY

AND

NAVY

POSTERS

FOR THE

ARMY

AND

NAVY

POSTERS

FOR THE

ARMY

AND

NAVY

Illmo & Reu.^{mo}

LAVRENTIO

DE MAXIMIS

Protonotario Apostolico,

Et Canonico Lateranensi Portionario.

Franciscus Rugerius.

P. S.

QVOD Amplitudini tue
Illustriss. Laurenti; Mus-
sam meam e Parnassi syl-
uis emergere cupiente ma-
deuoveam, non tam electionis est animi
te impense colentis mei, quam ipseus

A 2

Alus

Musa te ardentè amantis. Vel enim
latere, sibiq; soli cecinisse satis habebat,
& mihi; vel, si egressa parnaßijs tesquis,
ubi amico in otio pomeridiana hora, quo
me recrearet grauioribus studijs defes-
sum, hæc carmina emodulata erat, audi-
ri ab alijs debebat, vt lauream qualem-
cumque reciperet, te Apollinem suum
flagrantissimè semper exoptauit. Quid
amorem in te suum excitarit, non est
cur queras. Probe nosti in maximos
heroas, æstro excitari solitas Musas:
cum vero inter nobilissimæ familiæ tuæ
MAXIMOS virtutis, & gloriæ Princi-
pes non solum MAXIMVS emineas, no-
bilitatemq; clarissimam maiorum illu-
stres, sed inter Romanos etiam omnes
proceres augustissimus effulgeas; quid
mirum, si me in cliētelam seruitutis tuæ
exceptum ipsa etiam Musa, nobilitatem
fa-

familie, & Virtutes animi tui demira-
ta, te unum elegerit, quem præ ceteris
& coleret, & amaret? Hæc primum te
liberalibus disciplinis, & bonis artibus
præclare adolescentem ad gloriam, Ro-
mæ cum essem, adamanit; tum Summi
Pontificis Pauli Quinti intimum cubi-
culo præfectum coluit; nunc vero sacræ
Lateranensis Ecclesiæ Canonicum Por-
tionarium & Protonotarium Apostoli-
cum veneratur, animiq. non incerto præ-
sagio, Hyacinthinâ, & purpuream cau-
siam tuis crinibus anticipat. Sed enim
candidi animi tui mores, ingenuitas, ex-
celsitas, urbanitas, comitas, humanitas,
qua & officijs, & beneficijs, quemque ti-
bi deuinctissimum reddis, ad amandum
inuitam, ad colendum vel inuitam per-
tinet. Scitum illud Platonis de amore
in floribus esse; in floribus vitam agere:

1 3' Musas

Musas æque vernantibus in locis æpri-
cari solitas nemo non nescit. Itaque &
amori meo, & Musæ amenissimo ani-
mi tui viridario miris virtutum flori-
bus præculta conquiescendum fuit. Me-
cænates, quibus Mida sunt aures, re-
cusat; amat Cæsares, vel si solum
Apollines; A Laurentio satis ampla
laurea se coronatam celebrabit, si æq.
cara fuerit, ac candidam se dicat, &
sacrat. Vale.

D.

D. Mauritius de Domis Præpositus Generalis
Cler. Reg. Congregationis Somaſchæ, & Do-
ctrinæ Chriſtianæ in Gallia .

Cum duo noſtræ Congregationis Theologi, quibus
librum carminum à Reu. Patre D. Franciſco Ru-
gerio Congregationis noſtræ Sacerdote Theolo-
go compoſitum, cui titulus eſt MELETÆ PO-
MERIDIANÆ, recognoſcendum impoſuimus,
dignum prælo cenſuerint; Nos eidem Patri fa-
cultatem concedimus, vt imprimendum caret
ſeruatis ſeruandis. In quorum fidem &c.

Dat. Medioli in Collegio S. Mariæ Secretæ die
15. Octobris 1626.

*D. Mauritius de Domis Præpoſitus
Generalis.*

*D. Bartholomæus de Tiberijs
Secretarius.*

A 4

VILLA ALBANÁ PLATORVM

QVAM FLAMMINIVS
CARDINALIS PLATVS

EXTRVXIT

Abbas Nicolaus Comes Nepos
Magnificentissime exornauit.

Carmine heroico descripta.

DVcor in Albanos colles, gratissima cantu
Per loca, foecūdis yinetaq; culta racemis.
Hic Bacchi, sauiq; furentia praelia Martis
Dicere, Musa, para: memores firmata Nepote
Foedera Atlantæo: Faunos, Satyrosq; furentes.
Sed quis me sistet nemorosi in vertice Pindi,
Pegaseis, vel fontis aquis: vt, diuite vena,
Carmina apollineo depromam percitus æstro?
Tu me, Nicolae, adduces super ardua montis,
Magne Comes, iuga tu Parnassi florida pandes,
Hypocrenos: mihi, largo exoptas fontes.
Scilicet aspirat Vatis noui flamma menti,
Delicijs foecunda soli tua villa, stabri
Albanes omnes inter magis: hic colles;
Purpurei quam stellati, magnam decus Urbis,
Flamminia ponens: hæc te reuertente, tempa
Iussit, vbi caelo verga Calæus ante
Constitit adlabens, inuicta bella reposita.
Iam caelo, magnusq; agitat praevidit Phœbus.

Arferat, immani gliscens violentior ira,
 Iudicio Diuum damnatus erimine Matrons,
 Neptunoq; stetit dolens subsellia cœlo,
 Frenuit, impatiens conceptum corde dolo rem
 Destinât vlcisci: Caræ, mea pignora, natæ
 Scilicet impunis inlè Hallitrotius, inquit,
 Virgineum temerare thorum, violentus & ausit
 Alcippes violare sinum? patietur inultus
 Dedecus hoc Genitor scelerato sanguine pœnas
 Pendere nec potuit sceleris Neptunia proles?
 His stimulans pectus dictis, exasperat iras:
 Flammea turbata scintillant lumina fronte,
 Fulmineas iaculata faces, visiq; cometes
 Exardere oculis, it toto flammeus ore
 Ignis, & ardentem pectus diuerberat auras.
 Immanem quassans hastam componere currum
 Imperat aurigam, diram lituoq; phalangem
 Horrifico acciri, bellantumq; agmina Diuum;
 Ilicet eductos stabulo, temone iugales
 Coniunxit Bellona ferox; hi fræna remordent
 Horrida, feræles eiectant naribus ignes,
 Et Pavor, & Terror; duro flammescit ab ungue,
 Horrendumq. excussa sonat sub pondere tellus.
 Aegide contextus sæua, solidaq; trilici.
 (Idaliæ donum Diuæ, quam Lemnius ære
 Cuderat, immanis depicto Gorgonis ore)
 Protinus ascendit currum Gradivus ahenum.
 Excelsa capiti cristatus fulgurat olli
 Magnus apex galæ, funestam dextera quassat
 Hastam, fulmineæ sustentat pondera parmæ
 Læua, laborato cinctusc; ymbone nitescit.
 Peltata hinc inde & circumstant agmina currum
 Bellantium Diuum; nutrix Discordia, belli
 Sanguineos crines, nigram lunda pallam,
 Torua truces oculos, furibundum turbida pectus.
 Sæuum Orgæa manans, & Dismencia rabo
 Pectora

Pectora foeda gerens ; dirum Apeneia ferrum
 Exertans ; sacris & nescia soluere pactam
 Aris dura fidem periuro Apistia corde ;
 Effera, & immitis rigido Inclementia vultu ;
 Et Diuis inuisa bonis Epiorchia, miris
 Fallere docta modis homines, fraudesq; Doliq;
 Dux inter primos ibat sed maximus omnes
 Ingenio vater, varius S T R A T A G E M A , dolosa
 Mente sagax, animo duplex, illudere doctus
 Hostes, hic vnus fidusq; hic Martis achates
 Turba minor pone insequitur, tamen ordine nullo,
 It confusa phalanx, miscetur & vndique vulgus ;
 Anguineas incompta comas, feralis Erinis,
 Et Phlegetontæ secum, diræq; sorores.
 Iam lituis excita ferox Bellona flagellans
 Horrificos vrgebat equos, curruq; rotato
 Mandatum relegebat iter, cum proxima latè
 Aspiciens arua Aufonia, fecundaq; Mauors
 Littora, currentes iussit retinere iugales.
 Aurigam, culto quâ surgunt vertice colles
 Albani : his nomen fecit tum nobilis Alba,
 Vrbs antiqua, potens, magnus quam condidit Heros
 Aeneades Troia protugus, cum constitit aruis
 Hesperia, & magnæ posuit cunabula Romæ.
 Hic Bacchus sedem domitis defixerat Indis ;
 Fœcundum nam vite solum, spumatq; falerno,
 Et Thasio sudat feruens vindemia musto :
 Purpureis botris, niueis & pressa racemis
 Pugna vina fluunt gratum redolentia odorem ;
 Vel si hilare haud fundat Nepenthem pectore potos
 Mœrorem pellit, facundoq; ore disertus
 Fracta mero sentit clausæ retinacula lingua
 Cordis secretos quæ condere nescia sensus,
 Hosti etiam pateras inter vel libera promit ;
 Feruere quin cernes pleno in craterè mirados
 Dindolis latice intus fluitare que guttis

Fragrans

Fragrant vitæ rosa, tenuiq; salubria nardo,
 Sinceroque oculos feriunt inatura colore:
 Se in venas hausta effundunt, calidosq; per artus
 Et reuocant corde effugientem grata vigorem.
 Fama est Albanis pateris immergere suadam
 Aspergilla (fides nec vana est credita priscis)
 Illa excussa mero mutis rorantia labris,
 Facundi eloquij secretas indere vires.
 Vitis pampineis se tollit plurima ramis,
 Inter sublimis platanos foecunda virentes
 Undiq; se pandens lasciuo vimine serpit,
 Brachia protendit, veluti complexa maritum,
 Reddita fertilior florenti hinc cortice gemmat,
 Atq; frequens onerat ramos viridantibus vitis.
 Hinc spectare libet lectos tertio ordine colles
 Arboribus florere noui sub tempora veris,
 Iunctæ circumdant gravidæ quas pectare vitæ:
 Non lege incerta, in seriem sed culta per arua
 Hæ positæ, quincunce velut distantia seruant
 Interualla, virent adiunctis vitibus vsque,
 Exertant niueos sinuosa & brachia botros.
 Omnigena hic floret vernanti vimine vitis
 Quælibet & turget ramis viridantibus vua.
 Foeta viret dulci, gratoq; Apronia succo,
 Stica, Cynacanthæ, Heluola, Aminea, Bella racem
 Et Cesanensis, botro Procacina pulchro,
 Albocarina nitens, mulcet quæ grata palatum.
 Inuida sed magno Tethys cristallina monte
 Marmora per rigua emanans hic plurima præco
 Instituit delapsa lacum; speciosius illo
 clere nil potuit, vitreis & labilis undis,
 & varijs foetus, spectabilis alieo
 muscolis herbis redolentia lambi
 iucundus verberare pulsa
 er, sceptrumq; tenebat
 post Orbe labo

Gratiior est tellus visa, aut mage commoda Baccho,
 Alma Ceres multo cumulatam munere dicitur:
 Quin etiam, varioq; facit florere decore
 Vix foecundus ager profcissus vomere reddit,
 Semina, quæ parca commisit agricola palma;
 Ditior insolitas adolefcere foenore messes
 Gaudet, & optato foetu renirefcere aristas
 Incola foecundo renitere noualia cultu!
 Delicijs dines tellus; gratiffima coeli
 Temperies quam sponte beat; non noxia nimbis,
 Non vexata Noto, sentit vix flamina Curi;
 Sæpius at recreat genialis & aura Fauoni
 Nebrida contectus gemmis, hederaq; comantes
 Incinctus crines hic culta per ania currum
 Liber agit, secum Satyri, Fauniq; procaces,
 Mænades incomptæ crines per amœna vagantur
 Arbuta bacchantes, implentq; vilitatibus auras
 Latior hic spectat currum Trieterica ab alto
 Interdum Bacchus cinctus furiatibus armis
 Ostentans lateri magnum cratera sinistro
 Iucundum sacrum, sed & orgia lata quotannis
 Non ita, quæ Bromio Phœnicia prima litasse
 Dicitur, & magnos Diuo instituisse triumphos,
 Læta vnquam Patri libauit pocula Baccho,
 Albana vt tellus: Hic latior ille triumphat,
 Hic pateræ spumant; hic grandia pocula feruent;
 De vasto sæpe exhaustit calpate meracos
 Potator latices, se multo & proluuit hâuflu;
 Dum sacra libantur, vinoq; altaria fumant
 Seu Lenæa iuuet, tremula Luscinia voce
 Cum secum varios argutat gutture cantus
 Vere nouo, florente rosâ, qua sacra coronant
 Pocula, vt effundant gratum fragrantia odorem
 Siue Epilenæa, viuis cum se vinea foetis
 Ostendit, plataniq; gemunt sub pondere vitis,
 Iam matura cadis expressas eliquat vndas

Vua,

Vva, terit plantis, quam lætus vinitor vdis.
 Stant aras circum pueri dum liba litantur,
 Sertaq; pampineis exornant tempora ramis:
 Ligna pars longis nodat vincilia thyrsis,
 Pars implent cratera mero, lætiq; propinant
 Libantes Bromio, & bacchantes carmina cantant.
 Hos spectare libet redimitos tempora vittis
 Tundere saltantes resonantia tympana fuste,
 Molliã fistra alij genialia, nablia vertunt,
 Multiforesve tubæ resonant, caua tibia buxo
 Sibilat, imparibus septem simul acta cicutis
 Fistula, quæque hilari & genio sunt cõmoda cantu,
 Hi choreas ducunt; hi risu, & scommate acerbo
 Quæq; petunt, varijs proflant quæq; obuia fannis.
 Dat liberratem Bacchus, mentita cavatis
 Oraq; corticibus, quæ sumunt horrida formis.
 Talia dum multo feruet vindemia multo
 Festa dicant, inter festiuus ludit quantes
 Ipse meriq; fator magnum cratera ministrans.
 Nulla sed Albano cessant libamina colle
 Sacra Deo; gaudet quid quid decreuerit vsquam
 Lætius hic fieri; peragunt Apatutia, Bacche,
 Hic tibi namque alacres, libant Canaphoria, libant
 Ambrosia, Ascolia, & multo Pithoegia vino.
 Mollibus his igitur traducens otia ludis
 Albanos inter vini Pater almus oberrat;
 Posthabita gaudetq; Rhedo; sit copia quamuis
 Hic etiam Diuo generosi magna leuat
 Despicit & Lesbum, iactet vel sola falernum,
 Fœcunda de vite merum sudare meracim;
 Non vineta cupit Dictæa feracia Liber,
 Sicula, Parthenope vel quæ pulcherrima vernis
 Culta iugis effert: referunt Albana triumphum,
 Hæc colit, hæc alijs præsentî numine præfert.
 Protinus at sensit profugi feralia Martis
 Arma per Albanos colles rutilare, furorem
Concipit

Concepit insolitum, bacchatur Bacchus & cestro;
 Vsq; adeo tristi turbari gaudia Diuo
 Cœpta timet: Nostris ergo consistere regnis.
 Ausit, ait, Dinum spretoꝝ quem nulla maritum
 Agnoscit formosa Nurus, coniunctus & vlli
 Nescius esse thoro, turpat genialia lecti
 Gaudia, foedabit nostras impuri oras;
 Illa præstantes inter speciosa puellas;
 Altera ceu nymphas inter formosa Dione;
 Virgineo cultu florens, pudibunda Virago,
 Inclÿta dotalem decorabat grandior Albam;
 Nulli sponsa proco, castæ deuotaq; Vestæ
 Farta Dionæ spernebat dulcia Diuæ:
 Ora Dex similis; cultu speciosior vlla
 Nusquam Virgo fuit; visa hac, spreuisset Apelles
 Tota Asia pulchras quæritas ore puellas:
 Cirratus erinis capiti, color aureus illi
 Fulgurat, & radijs veluti diuentilat aureis;
 Lumina scintillant spatiosa è margine frontis;
 Dixëris vt geminos oculis rutilare pyropos;
 Sylua supercilij formosam circinat Irim,
 Quam miro Diuæ Charites sparsere lepore,
 Hic insilit amor telis pharerratus acerbis,
 Subdolis incautos arcu collimat amantes;
 Sed pestana, genis errare licentius audens,
 Lilia purpureo decorat rosa pulchra colore,
 Rubra nitent ori, breuibusq; corallia labris;
 Quæ Pitho mellifluo sparsit diffusa lepore;
 Dum loquitur dulci sonitu corda eliquat illa,
 Et quot verba sonant, tot fixa & spicula sentit
 Auditor, cum rastra videt pulchro ordine eburnei
 Dentis, & è roseis gelatinum surgere malis;
 Guttare quin tereti splendent lactea colla;
 Formosam faciem species procera venustat,
 Regia maiestas diuinum spirat & ore;
 Tota lepos, & tota Charis veneranda pudore
 Virgineo.

Virgineo inuitat, retrahit reuerentia amantes:
 Heu miseri Numitoris erat spes vna futura
 Proles, & excelsi generis vel sola superstes:
 Sacra Deæ vestæ: Baccho sed carior vni.
 Haud ignota timet: Gradiui nota libido
 Sat Bromio. Hunc procul Albanis depellere curat
 Ocyus ergo iugis: Sylvanos imperat inter
 Acciri Faunos horrentem protinus Ormum.
 Hoc nemo horridior, liuentibus asperat ora
 Luminibus, toruisq; minax circumspicit hircus.
 Tempora fœda cauis, fetosis horrida cirris
 Tristes obducunt nubes contermina fronti
 Angustæ, imparili quæ surgens margine, vtrinque
 Exerit intortos inter fera cornua crines;
 Compressi & patuli proflant male olentia nares
 Flamina, & impuros exudant tabe liquores:
 Vtraq; mala rugis deformis arata profundis
 Efferat horrificam faciem, spatiosior vna
 Prominet, vmbrosæ atq; instar iacet altera vallis:
 Labra tument: amplo nigros exertat hiatus
 Dentes: sub mento villis imitatur & hircum:
 Plurima sylvescit deformi in pectore seta:
 Membra feræ: rigidi sunt cætera monstri.
 Brissæo festinus adest ergo ocycus Ormus,
 Inq; modum thyrsi prægrandem sustinet alnum.
 Olli tum Bacchus, celer i, mea dicta superbo
 Affer Mauorti; Albana decedere sede
 Te mandat Bromius, iucundum sola Bimatrem
 Scilicet Alba colit, comites & Numina Panas.
 Hæc lusus, non arma vocat quæ vitis apricat
 Collibus & dulci reuifescit plurima fœtu.
 Vix ea fatus erat, properat cum nuncius Ormus,
 Gradium longa quærens ambage viarum.
 Hic forte vmbrosæ confederat agmine ripæ,
 Gurgite quâ leni resfluens admurmurat vnda
 Effusi speciosa lacus, gratoq; susurro
 Allicit

Allicit ad placidam defessum blanda quietem.
 Naiades hanc voluere sacram, voluere Napez:
 V sibus haud tentat quisquam temerare profanis.
 Huc haustura venit vestalis purior undas,
 Rhea huc pro sacris vultu pulcherrima Virgo
 Saepe venit factura Deæ mundissima sacrum.
 Illa venit, pulchræ ripa Theronis alumnus
 Dum sedet, & seuam meditatatur pectore cædem,
 Bella animoq; ciet; blando lectissima passu,
 Nescia pugnacis turbæ properauerat urnam
 Candidulos nudata pedes immergere lymphis.
 Ut videt hanc Mauors in fano protinus igne
 Liquitur, & toto ferientis spicula amoris
 Pectore concipiens, sensit perrepere flammam
 Corde, potens omnes quæ pascitur aucta medullas;
 Saucius impatiens ignis noua bella volutat
 Idaliz Diuæ, sola arma Cupidinis ardet.
 Illa sed lento remeabat candida passu,
 Atq; urna referebat aquam; cum Pusio somnus
 Assuetus iuxta florentes ludere ripas
 Fluminis, herbosos tumulos vbi plurima opacat
 Alnus, iucunda zephirusq; ad sibilat aura,
 Virginis occurrens ori ter rore madentem
 Lethæo virgam excussit, grauida illa sopore
 Lumina vix tollens, iam iamq; natantia somno
 Ibar; non longe insequitur vestigia Mauors,
 Obseruatq; viam: Platani mox Illia ad ymbra
 Fessa pede, at grauius defessa aspergine Diui,
 Florida virgineos per gramina strauerat artus;
 Iamq; leuem niueo proflabat pectore somnum.
 Dulcem Gradiuus siltens furatur amorem
 Luminibus, gratæ miratur virginis ora,
 Pectore dum lenes alternat anhelitus auras
 Ah tibi sed Mauors cupido sunt ignea cordi
 Flamina. Acidalios tor pectore ventilat ignes,
 Quot dulces spirant auras. Quo Musa canentem

Eripis? An Martis seruat nota gaudia Cirrha?
 Sat fumans incisa iugis Heliconis Apollo
 Martis furti legi sero voluit ne Quiriti
 Noscerat vnde genus clarum, quo martia proles
 Romulidum bellis totum compefecit orbem.
 Belligeram gemino foetu dabit Iliam gentem
 Illo excita graui nam facta puerpera somno
 Cuncta sed vmbroso spectarunt cespite Fauni
 Bryllai praemissa phalanx, quin nuncius Ormus
 Vidit, siccensq; fremens incanduit ira.
 Nil cunctatus abit, Bacchum responsa morantem
 Furta docet Martis. Cessas iam Bacche quid ultra
 Viribus Albana satium depellere sede?
 Ormus ait; redeo non nuncius, (impia Martis
 Facta vetant) redeo foedi spectator Amoris.
 Jam regnat Mauors & totam incestibus oram
 Albæ funestat; reducem te florida Naxos,
 Bacche, manet; caræ Nutricis dulcia Nisæ
 Iam iuga te profugum latiali sede morantur;
 Albano vel pelle solo: fidentior audes
 Trudere quin demum maiori numine Martem?
 Criminis atq; vltro iustas deposcere poenas?
 Res facilis factu; fessus iacet ille virenti,
 Herboseq; thoro resupino corpore torpens;
 Palantes pascuntur equi; Bellona naratu
 Candida per vitreas exeret brachia lymphas,
 Luxuriatq; lacu, hinc, illinc Mauortia turba
 Semisopita iacens longè cunctatur Amantem.
 Nullus in exubijs: composito ergo agmine perge;
 Improuisus eris, validos euadere thyrsos,
 Sat vitare fuga Bacchi potis ille furorem.
 Dixit, & elata concussit cornua palma.
 Infeerunt temulêta cohors, iam tympana pulsant
 Mnades: exaciunt arata cuspide thyrsos
 Fauni, tela parant satyri, Bacchaq; furentes
 Aptare faces; stimulis Bryllæus adactis
Conceptus

Conceptas ante, his auditis, asperat iras,
Imperat & pugnam: stat firma mente repostum,
Collibus Albanis, latioq; extrudere Martem.

Pantheræ exunijs tectus, crinesq; comantes
Pampineo cinctus ferto conscendere currum
Approperat, duris lynces dant ora lupatis,
Immanesq; feræ longo stant ordine circum,
Ora truces spiris obuallant agmine Bacchum.

At primos inter Genius comes ibat Heratus,
Omnibus & satyris vultu truculentior Euan.
Ponè sequebantur montana & numina Panes,
Prima phalanx belli, dextro sed turbida cornu
Faunorum stant densa manus, satyrusq; sinistro
Plurimus armatus telis, stipantq; cohortes
Terga Dionysij silenorum, agmine facto.

At binas Titiri cingunt exercitus alas,
Ingentesq; gerunt peracuta cuspide contos.
Hos inter niueas præpinguis nuda papillas
Prouida pergebat, centum calparibus, Ino:
Iucunda Aurooen cereali munere plena
Mille canistra ferens; Agauen lætissima vultu
Multo sudantes saluo abdomine pernas
Dulcis habens sequitur secum irritamina vini;
Tantus amor Bacchi, studiumq; Bimatris alumni.

Sed furibunda volat campo Mimallon aperto,
Hæc, illæ Tylades incomptis crinibus errant,
Mænades & magnis geminantes vocibus euoe:
Naiades has ponè, & veniunt pulcherrima turba:
Post omnes, vultu graciles pulchræq; Napææ.
Classica sed cecinit rauco vix Oinosis ære,
Tympana pulsa sonant, totus fremuitq; furentum
Murmure confuso percussus personat æther.

At prius exhaustum plenum Semeleia proles
Ter cratera mero, seq; illo concitat cestro,
Addidit & ternis ingentia pocula septem;
Hoc Ducis exemplo Faunorum cætera turba

Bellatura phalanx vino se proluit omnis,
 Et stimulos addit, stimulisq; excita furorem
 Ebibit insolitum, ad pugnam seq; incitat vltro.
 Magna volant castris calparia plena meraco,
 Itq; reditq; manus per sepe exhaustus in omnes
 Congiis, & totus feruet sextarius aruis.
 Ut caluere mero furiosis protinus armis
 Castra mouent; Gradiuū & contra tendere pergit.

Qualis caprarum foecunda ad pascua pastor
 Agmen eum ducit, passim dispersus oberrat
 Grex, certumq; locum nescit seruare sequentis,
 Sed cupido illa celer carpit fastigia morfu
 Herbae florentis; saltu se lurripit illa;
 Altera stat pendens summi de vertice saxi;
 Collidunt aliae rudentes cornua fronte.
 Haud secus & vino seruens exercitus ibat
 Bacchanti similis Bacchi, nec signa morantur,
 Ordine se certo haud norunt, vel parte tueri.

At postquam ventum quò fessus dulcia Mauors
 Somnia carpebat viridi sub tegmine quercus;
 Consistunt acies: Tyladum furiosior Anun
 Prima iacit valido contortum missile nisu,
 Euolat; at vano decussum insibilat ictu
 Auribus extremis Martis, celerique susurro,
 Excitat ardentem placida inter somnia pugnas.
 Ut vigil erectus stetit, vt circumspicit agmen
 Bacchantum: incepto furiosaque tympana pulsu
 Ingrato obstrepere sono, versasque Bimatrix
 Stare acies cernit, gliscit violentior ira
 Pectore, & infrendens ingentem protinus hastam
 Arripit; At contra vix tollit flammeus ore,
 Cum temulenta phalanx, viso perterrita Marte,
 Turpi terga fuga confuso vertere cursu
 Incipit, huc, illuc effusa per auia saltans,
 Consultat atq; sibi quisquis; Bryllaus & ipse
 Lalantes cernens acies, cuncta agmina Marti
 Instanti

Instanti dare terga Deo, temone ingales
 Incitat obuerso timidus, crebroq; flagellat
 Verbere, diffugiensq; celer compendia quarit
 Certa via, horribilesque vrget per devia lynce.
 Haud tamen irato Marti deferbuit ignis,
 Audaces punire vltro meditatur & ortus.

Iam Bellona ferox confusæ murmura turbæ
 Audierat, subito accurrens cum prompta comantes
 Jungit equos: crebris feriunt hinnitibus auras
 Illi, concutiuntq; iubas, & fræna remordent
 Ardentes pugnam, signo resonantis & aris
 Sub vexilla ruunt atq; agmina cætera, cædem
 Dira mente coquunt, frendunt, & prælia postcunt.
 Forte laceffitus qualis cum cornua taurus
 Librata ceruice rotat, violentus in hostem
 Irruit, & campo fertur furibundus aperto;
 Non aliter Mauors fugientum terga sequutus
 Fulminis instar abit, vibrato & fulguræ ense,
 Plurimus hic primo Faunus prostermitur ictu,
 Vilis turba iacet, fetoso pectore Sufen,
 Ex imo duræ volitare per æra frontis
 Cornua vulsa videt, pauitans terraq. supinus
 Gradini celerem iugulo vix effugit ensen,
 Namq; volat, crebro flammæ collisus, & inter
 Tempora cornuto scindit dum vertice colla
 Excutit, & magnum satyrorum sternit aceruum.
 Heu Graulene iaces syluarum gloria, Daune
 Magne cadis, celfo tuq; inter nomine Panas
 Doctus septenis cantum variare cicutis
 Sterneris Orfentes, docuit quem Marsia dulcem
 Flexibus, & miris modulis inflectere vocem,
 Marsia qui cantu, plectroq; laceffere Phœbum
 Ausus, nudata heu sensit temeraria pelle
 Conflia: hoc etiam Corbantes sternitur ictu:
 Infano dudum deceptus amore Coriscæ
 Arcadiam fugiens ad sylvas venerat Albæ

Caditur Olmanus, transfixus gutture Capton
 Euomit immixtum vino foedo ore cruorem;
 Sic furit iratus, fugientia & agmina Mauors,
 Sternit; cum caelo velox pernicibus alis
 Tutilina volat; genibus reuoluta Tonantis
 Sic supplex illum lacrymis affatur obortis.

Ergo ne supremo solum despectior Alba
 Tutilina Ioui? fugiet Bryllax & vltro,
 Collibus Albanis, latialibus exulet oris,
 Diuum coniuente Patre, ergo deseret arua
 Fertilis Hesperia? Non arma furentia Martis
 Cernis? me miseram, campis sterilescet arista
 Ergo meis? vite & foeta viduabitur arbore
 Rusticus an dios vertetur vomer in enses?
 Et trifidum hostilis mutabit lancea rastrum?
 Martins aut senipes concusso proteret vngue
 Num fata, florenti sternetque noualia colle?
 Quod manet inuisum fatum? incerebo virenti
 Nunc viduata solo? insultet nunc æmula Naxos:
 Rideat & magnis Eucarpia victa racemis,
 Quando meis Bacchus cultus benè pellitur agris,
 Sola mihi restant & inania nomina Diuz
 Annuit oranti, deflexo Iuppiter, aureo
 Sceptro, vltraque vetat conantem plura precari.
 Protinus & iussus Cyllenius astitit alis:
 I, dixit, celeres molire per æthera pennas,
 Albanis & siste iugis, compesce furentem
 Martem, Bryllaxo concordi, & foedere iunge
 Dixerat; is niueis aptans talaria plantis
 Præcipitat caelo gressus, atq. affuit aruis,
 Horridus in Bacchum Mauors vbi fulminat ense
 Iam multis cæsis campo volat, acer aperto
 Palantes maectans, ipsum penetrauerat agmen
 Horribilisq; feræ. mucronis fulmine. lynces
 Fræna recusantes pauidæ temone relapsæ
 Effugiunt, Dominum cogunt & sistere curru.

Iamq;

Tamq; propinquabat Mauors, ingulumq; petebat.
 Fraxineam librans hastam, Cyllenius aurea
 Cum virga accurrens vibrantis comprimit ictum;
 Et placidum fudit dictis per corda leporem.
 Atq; ait, & qui nam tantus furor impulit, armis
 Decertare Deos? furis agitatus acerbis
 In Bacchum frauit Mauors? Bryssaus & atman
 In Martem Faunos? poteris defesse labore
 Instaurare nouis post praelia viribus artus
 Qui Gradiue tuos? grato si bella Lyxo
 Dira moues? stabunt qui culta noualia campis
 Florida & expandent grauidos vineta racemos
 Bacche, nisi Martis tutetur ad ore colles,
 Culta quibus multa florefcit vinea vite
 Iungite concordēs dextras; æque Itala tellus
 Martia corda ferat, populisque subactis
 Imperet, & Cereri, & Baccho sua dedicet arua,
 Aequa sit Albanæ generosa & gloria gentis,
 Et mares animos, & fortia pectora bello
 Aeneadum peperisse genus, care otia pacis
 Vitiferis coluisse iugis, par numen vtrinque
 Illud Martis erit; Proles semeleia colle
 Regnet; sæcundis latetur vitibus Alba
 Subrisit Mauors, furiosaq; pectora mulcens
 Bryssaum placidus venientem amplectitur vlnis
 Sole sed occiduo iam cœperat Hesperus vdos
 Ducere equos stabulo saturos, currumq; nitentem
 Sollicitus noctis Regina aptauerat almæ,
 Tum Maia genitus tecto genialis amici
 (Inter mortales quando versarier Albe
 Nocte placet) suctus saluari ludere cœna
 Inuitat comites solita ad conuiuia Martem
 Et Bacchum: haud renuunt, & ponè sequitur eunt.
 Est locus aereo monti conterminus Albx,
 Quem vaga planities, spatiosoque area campo
 Grata beat, cultusq; situ supereminet alto.

Ast in conspectu spatiosum sternitur æquor,
 Aurea defessus qua Phœbus fraena relaxat
 Clarus equis, cara lucem ceditq. sorori;
 Hinc gratæ spirant, ardet dum furiis, auræ;
 Atq; Apeliotes demulcet flamine cœlum,
 Sæpius & zephiri volitantia flabra susurrant;
 Frigidus aduerso quamuis se turbine Caurus
 Efferat, & rigidis torpentes terreat artus,
 Sæuit hyems quando borealis tempore brumæ.

Carus Mercurio hic mundas extruxerat ædes
 Alcinoq; pares cultu plantauerat hortos
 Ellogimur, prædiues agris, sed ditior vno
 Ingenio, doctus callebat Palladis artes,
 Mente, animoq; sagax, oris cui viuida virtus
 Indiderat nomen, totaq; illustrior Alba
 Nullus erat, nec Mercurio dilectior vllus;
 Istius ergo intrant Diui genialia tecta.
 Notâ Deum facies, his visis, lætus at ipse,
 Poplite deflexo venientia numina adorat.

Tota domus fremuit, famuliq; ad pensa vocati.
 Expediunt alij pateras, mantilia ponunt,
 Pars solitis flammis adolet studiosa penates;
 Instruit illa penum, dapibus sed multa parandis
 Turba vacat, positas redolentibus altera mensas
 Eloribus exornat, varia hæc bellaria ponit,
 Atque in frusta secat decocta tomacula lance.
 Prætinus at iussi rorantia pocula vino
 Ferre Deis, hualum variato schemate pictum
 Ingentem, viso Bromio, famulique tulere.
 Illæsum seruat centenis amplius annis
 Hunc Dominus, primo & dum torcularia musto
 Vda calent, Baccho famulorum turba propinat;
 Nunc solum, nullumq; alium seruatur in vsum.

Arripit extemplo Bromius, cupidusq; bibendi
 Admouit labris, pleno libauit & haustu.
 Inter at hospitibus saliaris cœna paratur

Frondeſti ſubter multa topiaria vite
 Confedere Dij, zephiri mulcentia pectus
 Flamina dum ſpirant, & molliter herba ſuſurro
 Mora ſtrepit, ſonitu & dolci diuerberat aures;
 Vnâ Herus, & varijs fallunt ſermonibus horam.

Expedit hic Hermes diæ præſagia mentis,
 Sero facundus ſæclo venientia pandit
 Fata loquens, imiq; aperit penetralia olympi.

O Baccho felix tellus, non vltima colle
 Vina dabis, dicit, ſudabunt neſtara vites
 Olim, quin poteris botros traducere Cræta;
 Quæq; alij oſtentant & vina miracula colles
 Sola feres, ſurget vitis maluatica cælo
 Albano, Verdæa, virens Trebulana racemo,
 Et quæ de lacrymis ſibi dulcia nomina fecit.

Tempus erit verum cum numina inania noſtra
 Spernet homo, ſacrisq; litabitur hoſtia templis
 Vera Deo, auctâ nonis multo felicior Alba
 Delicijs fluet: hic domito non amplius orbe
 Romulidum, Alba, Ducé myrto ſpectabis ouantem;
 Poſtera non Albæ magni mirabitur ætas
 Tempa Iouis, cæſo quæ nunc ſunt marmore ſacra
 Quæ feror inuitus? cultu meliore nitebunt,
 Ellogime at tua rura aruis, viridaria, amœnis
 His meliora dabit veri noua flamma Dialis
 Flamminius ſacri tandem vaga gemma ſenatus,
 Ille meas, magnæ qui Palladis excolet artes,
 Lux Urbis, legumq; iubar, quem Roma tonantem,
 Sanctum ius dantem totus mirabitur Orbis.
 Dona ſed hæc moriens cari volet eſſe Nepotis
 Nicolai Comitis, manſuri pignus amoris.
 Huic celſum regale genus dabis inclyta proles
 Tu Theodolindæ frater: ſtirps aſta niteſcet,
 Te Patre, per latium, numerabit & alma nepotes
 Seros, non ſenio Maiorum parta fatiſcet
 Gloria, nec famam, laudemq; ſilebit Auorum

Vila

V I L L A

Vlla ætas, crescet maioribus ducta triumphis,
 Semper & excelfos extollet stemmate fasces,
 Diuitijs, Virtute potens, fecundaq; prole
 Bellatrix acies ductabit Martis alumna,
 Non minus atque tuis incedet, Palladi, fertis
 Cinctâ caput, sacramq; feret redimita tiaram,
 Vt fulgebit apex violis & vt murice vestes
 Diuinus fucabit honor & saepe Aelia moles
 Purpureo vt seruo Comiti supplaudet ouanti
 Fulmina quot cernet genitrix Insubria belli
 Præclara stirpe: è Comitum & tua Sforzia scepra
 Milite Donato stabunt, dum classica signa
 Ducet, & in dubijs caram eum morte pacisci
 Audebit vitam: cuius generosa propago
 Bernardinus, amor patriæ, pia Lilia condet
 Pectore, passurus magnæ fera tela volucris.
 Inclyta quid tamen ah soboles patiæ Ioannes?
 Reliquias generis magnus conabitur ales
 Vngue solo delere; dabit sed pulchra Camilla
 Sidere Pirouano è claro qui damna rependat,
 Nascere iam tandem terror Baptista tyranni
 Odyssi, cæsis Naupaetia diffluet vnda
 Hostibus, & foedo fluitabit sparsa cruore,
 Fulmina cum valida iaculaberis inclyte dextra
 Dux quinæ pugnans Venetorum exercitus ala
 Ah quantum felix longum mansura per æuum
 Cypria regnares tellus, placidique Leonis
 Mulceres quam læta inbas, si fata dedissent
 Huic similes bellare tibi: num, Creta, feraci
 Exultans Baccho minitantem tuta videbis
 Ense Ducem, impauida hoc vno ridebis & hostem?
 Egregio ò felix isto Isabella marito
 Platorum allatura decus; felicior alta
 Nicolai at prole: vt Charites cunabula rore
 Lucundo spargent pueri & pulcherrima stringet
 Nutrix fasciolis niuea Eleutheria palma

Et

A L B A N A.

27

Et nutritor Honor mores formabit, & altum
 Herois pectus præcellis imbuet, orsis,
 Et primos Pietas componet flammea gressus,
 Cœlica & erudiet docilem Tritonia mentem.
 Vnus par atavis primis adolescet ab annis;
 Summo etiam dignus sacro seruire Diali
 Secreti excubitor thalami famulabitur olim.

Ille huc Phæacum, celebres traducet & hortor
 Hesperidum, sylvam nemorosæ montis & Idæ.
 Quæ noua tum ruris facies? Hic area primum;
 Accipe qualis erit post sæcula ruris imago,
 Pæstano mage culta solo viridaria pandet,
 Delicias hic Flora suas mirabitur omnes
 Nicolaum posuisse solo, mirabitur Hyblam
 Floribus innumeris Albanis ludere campis.
 Quidquid odorato zephyrus furatur Hydaspe,
 Quidquid Pancheis spirantia flamina syluis
 Grata ferunt, quidquid clementi Thesfla celo
 Florida habet tellus, campoq; Cilissa virenti,
 Hic Libya & vernans molles spectabit acanthos.
 Et vernas violas, biferumque rosaria Pæstum.
 Sæpe renidenti zephyritis candida vultu
 Areolas inter viridantes carpere flores
 Gaudebit cumulare sinus, & comere fertis
 Flauentes crines, florum mollesq; corollas
 Texere, Nicolai testantes germine laudem.

Hæc fatus, surgens faciem Cyllenius Horti
 Aurea signabat virga, seriemque docebat
 Rerum: Hic lata, inquit, se longo semita tractu
 Pandet, per medium recta spatia bitur ample;
 Regia procerò frondescens cespite laurus
 Sepimenta dabit viridantibus vndique ramis:
 Area at in quatuor spatiosè didita partes
 Florida vernabit pulchro visenda teatro:
 Illis septa tamen non vna lege viarum
 Distinguent colles, vernans sed myrtus ibera

audire

Gesties

Gelliet hic hyemem, feruentis spicula solis
 Spernere florenti semper torrentia fronde,
 Aequate deconsa comas; Cypressus odora
 Illic pro septo reuirebit florida crinem.
 Flabit odoratas syluescens cespice cōsus
 Plurimus è latere aduerso post Kosmaris auras.
 Aemula pastanis hic pulchra roseta virebunt,
 Salsua lasciuo stipabit germine partem
 Hanc fecunda via; virgulta hic spicea stabunt.
 Recta hic dispositi proceris brachia ramis
 Attollent platani, summoq; in vertice se se
 Arquantes caris stringent amplexibus arcè,
 Umbrosa & referent multa topiaria fronde
 Spicula torrentis nimium pellentia solis.
 Huc postquam ventum, cælo se pandet aperto
 Areasvbi Tethys iucundo carcere clausa
 Internet liquidum captiuis piscibus æquor.
 Area frondentis stipabitur aggere lauri,
 Frondeq; de simili compacta assurgit vtrinque.
 Ora gerens hominis, faciem similisq; loquenti.
 Hic etiam platanus ramis umbrosus opacans
 Plurimus ad placidam fessum inuitabit ad umbram,
 Et nitida pisces fluitantes cernere lympha,
 Ac celeri varios lusus simulare natatu.
 Mira laborata hic climax spectabitur arte,
 Effingent cuius varias asarota figuras:
 Vndique splendescet musiuo schemate fornix:
 Vtroque è latere effictos mira arte videbis,
 Bacche, duos satyros, non vina meracula ab ore,
 Sed gelidam magno iaculantes gurgite Byblim
 Dulciter & stabunt hinc mas, foemella sed inde.
 Stemmata Platorum, & Comitum rutilantia cernes;
 Insultabis eques generoso & magne leoni.
 Vertice sed summo magnis incilibus acta
 Impete præcipiti statuarum erumpet ab ore
 Lympha fugax, varios & finget turbine lusus.

Subtus

A L B A N A.

29

Subtus in aspectu medio sed climacis amplam
 In pateram, geminus quam Triton sustinet, vndam
 Euomet è pando deformis gutture larua:
 Quin etiam binos cum cernes gurgite fontes
 Hic manare alios æquo discrimine stantes,
 Anne iterum, dices, velox Arethusa sequentem
 Effugit Alphæum Siculis haud tutior oris?
 Quò rapior narrans? vel quid maiora relinquo?
 En qua nunc horti pars frutice dextera vernat;
 Tunc nemus umbriferum, varioq; arbutula fructu
 Frondentes tollent ramos; Huc Gallia, dono,
 Huc vaga Parthenope sua poma feracia mittent,
 Et quidquid pulchri, iucundi & germinat vsquam,
 Quidquid in Hesperidû cultis numeramus & hortis
 Alcinous quidquid iactat, dabit inclytus olim
 Isto Nicolaus campo, Pomona feraci
 Arbore milleno, pomis Autumnus, ouabunt.
 Omnigeno hic Cerasus florebit frutice foeta,
 Laurea, Campanica, & Puracina, Amarfia, dulci
 Visula quin succo, grandiq; Aquitanica glande,
 Quæ rubet & tyrio Aproniana tincta colore,
 Dignior & primas inter Duracina mensas.
 Cætera quid narrem? non mala Cydonia deerunt,
 Punica, & Inda dabit, quidquid cultissima tellus
 Producit foecunda sinu, florescit apricis
 Collibus, & quidquid iucundi flabra fauoni,
 Vere nouo, pariunt, feruens vel decoquet æstas,
 Maturum sero Autumnus vel decidit imbre.
 Consita per longum, discreta atq; ordine, tractum
 Adblandita oculis mirè gracilescet acutum.
 Funebri in conum procera stirpe cupressus.
 Isto age, quæ cello nunc floret vinea cliuo,
 Vernantem referet varijs tum floribus Hyblam.
 Marmorea hic summo scalarum vertice prima
 Pandet inoffensum venienti Ianua gressum.
 Quid mutare vices, serique volubilis aui.

Non

Non possunt variare dies? hæc area in octo
 Areolas distincta vagas vernantia mala
 Citrea alet, Medica & bis deno stipite firma
 Arbos hærebit terræ faciem quincuncis adumbrans,
 Septa sed has circum distinguunt myrtea partes,
 Laurea quæ, viridi qua comptè citrina gyro,
 Fronde aulaa tegent simili viridantia muros,
 Per varios transmissa tubos hic candida lufus
 Quin etiam Cyane faciet, modo fingere nimbos,
 Gestiet aereum guttis modo spargere campum,
 Et ramenta velut puro labentia calo
 Vnda stillare incisos argentea rores.
 Platorum & Comitum musino hic schemate fontes,
 Et decus, & factis excelsa insignia fingent:
 Hæc inter latera, at medio latè area stabit
 Sphærica, quæ varia lapides & imagine ludent;
 Insigni hic Tethys manabit rosida fonte
 Millibus è mactis guttans, sed citrina fontem
 Plurima compositè umbrabit se se arbor in arcum
 Flectens, amplexans veluti pudibunda maritum,
 Parte sed hæc læua, pennata in carcere Pubes
 Claudetur magno, vario fera vincula cantu
 Illa gemet, domino modulis blandita sed aures
 Argutans facunda melos mulcebit amicis,
 Irriguos auibus latices pulcherrima clausis
 Alma dabit Tethys fontali labilis alueo.
 Hic testudineo visetur fabrica muro,
 Artem vincet opus: victa hic natura rubescet,
 Cum sua Nicolaum superasse hæc munera cernet.
 Aedis at in medio poterit Galatea natatu
 Candida per vitreas emittere brachia lymphas,
 Scilicet hic etiam magnum Neptunia fontem
 Largo Amphitritè manantem gurgite ducet;
 Erecta statua facientq; theatra natanti.
 In nemus ingressum demum ex hac parte patebit.
 O quæ delicia, quæ comoda & otia ruris.

Con sira

Conflata per seriem rectâ spatia bitor arbor,
 In latas distincta vias: piscina natantes
 Hic claudet pisces: hic Inno depluet imbres
 Per tubulos fundens centeno è gurgite lymphas?
 Aediculae hic pulchræ stabunt, vbi flamina captæ
 Molliter afflantis Dominus iucunda fauoni
 O cupidus Nympham si vastis Aeolus antris
 Quereret Albanis accensus amasius igne;
 Saucius Euganeis vt corde Cupidinis errat
 Telis, & Ladanen sequitur sinuosa procacem
 Antra per, exesos deciso & marmore montes,
 Muscoso refluus quâ vernat margine ripæ
 Lenis Bacchilio, flauis & labitur vndis,
 Quâq; vago floret foelix Custozia colle,
 Vincula Nicolaus ventorum intendere Regi
 Noffet, & imperio potuiffet subdere ventos,
 Nec foret hæc solum tua gloria, Magne Tridente,
 Syluula postremo florescet, commoda turdis,
 Atque atibus reliquis visco disposita venandis.

Hæc Hermes, propero venit cum vernula passu,
 Atque parata monet mensa-coenacula Diuos.

PROTEVS.

Carmen

*Maestris, & Reuerendiss. LAVRENTIO
 de Maximis.*

Iam mihi Phæbeo conciri corda calore
 Sentio, iam totum spirant mea pectora Phabum,
 Et cantu memorare iuuat pulcherrima visu
 Spectra obiecta mihi, cupidasq; excepta per aures
 Verba meas, Cyrrha dudum quid Musa moraris?

Lata

Lata veni, gratumq; iuuet mihi promere carmen
 Ite hilares verius, latoq; applaudite cantu,
 Ite hilares, magno Laurentis plaudite honori.

Vidi ego (vana oculis somni nec ludicra menti
 Persensu simulacra mea) dum littore passu
 Errarem tacito, teneroq; coralia trunco
 Romanas passim spectarem vellere Nymphas,
 Impete quâ magno se fundit Tybris in æquor.
 Vidi formosam niuea super æquora concha
 Augusto ornatu, & comptis errare Cytheram
 Crinibus, hanc placidis raptabat Triton at vndis
 Aureolis quem frænât Amor, laxatq; lupatis
 Ipse Auriga puer; squamosis asperat armos
 Is spiris, & pube tenuis solum obrutus vndis
 Imperio pueri lento trahit æquore Diuam.
 Stant sociæ circum Nymphæ. conchylia ducunt
 In faciem formata ratis pulcherrima Diuas;
 Atque Pharetrati Aurigæ temone minores
 Tritonas quatiunt plaudenti verbere Amores,
 In plebem solum qui figere spicula curant,
 Inter at Idalias augusta fronte sorores
 Prima Orbis Regina sedens Virgo inclyta puppi
 Romanum augustans æquor comes ibat, ouanti
 Per similes, laua resplendent parte secures,
 Inniçta æternos & præfert dextera fasces,
 Et palma mulcet regalem blanda volucrem.
 Virginis ô qualis facies; pulcherrimus aptè
 Cum mat apex cidaris. grandi rutilatq. smaragdo.
 Intexti crines auro vaga colla flagellant,
 Mille terunt guttur bacchata monilia gemmis,
 Aureus & niueo se fundit pectore torques.
 Cætera quid memorem? se se ipsa augustior, omni
 Parte nitens, enna cultus; nitentior ibat,
 Inclyta dotales vndas lato agmine lustrans,
 Cyprigena coniuncta comes: quâ turba Dearum
 Curibus æquoreis graditur per inane citatis

Diffiat

Difflat odoriferi zephirus vaga flamina venti.
 Lusibus exiliunt pisces, lætoq; natatu
 Quæ transit plaudunt Diuæ; ciet ipsa leporis
 Imis Neptuni iucundam sedibus auram,
 Fluctuagi qua monstra maris noua spicula amoris
 Protinus hauserunt imis defixa medullis.
 Nereides Nymphæ accurrunt, gracilesq; Napeæ
 Cymothoe, ardenti quam Triton deperit igne,
 Flauentes ornata comas Galathæaq; Clotho,
 Et Spatale, Alphæi & quæ iam dudû horret amorem
 Pulchra Arethusa diu lacrymis immitis amantis:
 Leucothoe, dilecta adeo Nereia magno
 Neptuno ex imis se se extulit Amphitirites
 Cara vadis, Doto, Cymodoce: vos antea puppes
 Dardanidum, iquæ quondam Iunonis ob iram
 Incensæ pelago; Veneris sed numine Diuæ
 In Nymphas versæ (dulce irritamen amoris
 Fecit per liquidas innare licentiùs vndas)
 Vos etiam occursum Diuæ venistis, & vltro
 Aequore festiuam celebrastis munere lucem.
 Hæc erat oceani facies, dum læta Cytheres
 Agmine Nympharum pacatum verreret æquor;
 Regina Regina comes, pia scilicet vni
 Mens erat explorare Deæ venientia fata
 Heroum, quos Alma solo renouata Quiritum
 Vrbs paritura foret melioris Numinis æuo.
 Ad vatis festina salo penetralia Protei
 Ibat; secreto meditatur & anxia corde
 Excelsæ tandem seriei inscribat auorum
 Quem generosa virum Romanæ Gloria gentis;
 Seu speret bello sæui noua fulmina Martis,
 Actiacæ pugnæ famam renouare Columnæ:
 Excutere imperium Thraci, quo cornua ponat
 Effera, & aratis submittat colla catenis;
 Seu pace expectet sceptro dare iura sereno,
 Consilio, & sanctis componere legibus orbem
 Seu

Seu libeat summos mitra fulgere Diales.
 Ergo Venus comitem dictis compellat amicus,
 Pectore quid tacito, cupida quid mente volutas
 Virgo tua? quæ nam suspiras anxia vota?
 Magnanimos Iuvenes, & fortia pectora bello
 Educat, & sacræ paci noua Roma Quiritum.
 Romanum egregius qui celsis nomen auitis
 Attollent factis, viridi dignissima cedro
 Nomina, & æternis inscribent indyta cartis.
 Tempus erit, nec vana reor præfagia mentis
 Cum tu scipiadas iterum numerabis, & inter
 Romulidas iterum spectabit inesse Canillos.
 Maxima gens sacros iactabit & esse Catones,
 Horum quin etiam maior se gloria pennis
 Efferet excelsa superans virtute triumphos.
 Magnæ concedent Roma sua iura tyranni
 Victrici discussa manu, trepidantia sceptrâ
 Cedent, & subdent audito nomine fasces.
 O qualis tandem terris mirabere Virgo
 Insignis sceptris: ò quæ diademata crines
 Incingent nitidis velantia tempora gemmis.
 Scilicet vna Poli spes, vna amor, vna voluptas:
 Te Deus en solam visu prospectat amico.
 Mira dedit si prima tuæ, natalia gentis
 Spectas, incrementa tamen maiora videbis.
 Hæc Venus & blandis permulsit pectora dictis.
 Virginis infecit niueos sed murice vultus
 Fusus corde rubor subitus; subrisit amico
 Lumine respiciens Virgo pudibunda Cytheram;
 Atque ait, ò si me celeres argentea pennas,
 Alma Parens, tantis votis fortuna bearet,
 Vt mea trans gelidos esferrem sceptrâ Triones
 Denuo quæ refluus septena per ostia Nilus
 Fluctibus erumpit tumidus, subigamq; superbos
 Quiue Ararim, Tanaimq; bibût, quæq; Aurifer am-
 Præta Tagus, vel quæ se extollit gurgite Gæges (bit
 Aruaq;

Aruaq; præcipiti quâ vortice Lambit Araxes,
 Magnanimæ videam tolli mea signa volucris;
 Vitro cui cedant alij, mea Roma curules
 Et renouet, cæli maiores inclvta fastos
 Insignis trabea primum, spectemq; decorem
 Iam senis in Iuliane esse meum, videamq; iuventam
 Perpetuam vernare mihi, felicius Orbis
 Senserit, haud vnquam iuste moderamina lancis
 Tam casta librata manu, felicius vnquam
 Imperij sceptrum cernet; vernantis oliuæ
 Vndique spectabit ramos: Cereremq; Lyæum
 Ditis Amalthææ diffundet copia cornu.

His votis animum Virgo, rebusq; secundis,
 Spe mulcens, & longa trahens fuspiria corde,
 Dicta dabat, roseos vultus tranquilla serenat,
 Iucundo risu: qualis cum vere colore
 Vernat mane rosa, & fragrantis difflat odores:
 Arrident circum flores, frondesq; minores
 Stipite vernantes veluti gratantur honori:
 Haud aliter niueo Virgo inclvta promicat ore,
 Dulci voce sonat demulcens pectora dictis;
 Idaliæ arrident Diuæ, Venus aurea ridet;
 Virginis excipiunt votis & verba secundis.
 Sed iam Carpatios vrgens temone iugales
 Scindit Amor fluctus & vatis venit ad antrum.

Est locus ex esa deuexi margine montis
 Vndanti incumbens pelago, quò se vnda receptu
 Alternò insinuat, tenuique remurmurat æstu
 Saxum contundens, & se se spumeus infert
 Neptunus, specus hoc ingens, & penetralia Protei.
 Hic fortè assistens numerabat gurgite Phocas
 Pascentes vasto, vigilantium lumine custos
 Glauci armenta tenens; cum cominus ecce Dearum
 Sensit adesse agmen; varijs illudere formis
 Protinus ille parat, varioq; opponere spectro
 Effigiem propriam, sed iam noua vincula primis

Intentarat Amor, fortiq; tenacia nodo
 Strinxerat, atque vaser laqueis prætenderat arctis;
 Ter liquidis, oculis effluxit labilis vndis;
 Terq; abit in flammam; diro terq; ore chimæram
 Euomit effingens ignes, genus omne ferarum
 Sumit, se in cuncta & mutat miracula rerum.
 Ast vbi vinciri sensit fera pectora Amoris
 Retibus, erumpens sensim vaga flamma per artus
 Serpere cæpit, amans de Vate remisit inanes
 In se se rediens artes, hominisq; est ore locutus.

Et quæ te nostras, quam pulcherrima Diua
 Cura domos adiisse iubet - quid poscitis antro
 In nostro Nymphæ, & pacem turbatis amicam?
 Tum Venus ah Proteu, scis, nec simulaera futuri
 Te fugiunt; nostræ quæsitum venimus Urbis
 Sortem, quid sit venturum melioris & æui
 Tempore mens agitat, nobis edissere summi
 Fata Iouis, pulchro Nymphæ donabere dono;
 Aligerum & facilem votis (nec fallor) habebis.
 Mollit is pectus, sed amico in lumine spirans
 Toruus adhuc mites iras, sic ora resoluit.

Et tibi cælestis diuorum militat aula
 Mitia fata manent, & fausti numinis aura;
 Propitium nam, Virgo, Ioué, & (nec fallor) amâtem
 Urbis habes, facilem votis, fortiq; secundum:
 Regalem auricomâ designat cingere crini
 Intexam gemmis augusta in fronte coronam;
 Imperium, sceptrumq; parat, tibi destinat Orbis
 Omnia iura; Poli quin præparat addere clauas;
 Arbitrioq; reges populos, cæloque locabis
 Imperiosa, potens; video tibi colla Tyrannos
 Subdere sæua, iugiq; grauis sub pondere sortem
 Ingemere en miseram: video lætos sed tendere cælo
 Plaudentes palmas populos, quos effera dudum
 Vis, & seruitium pressit stridente catena.
 Tunc ô, tunc qualis cum ferrea vincula fallit

Ales,

Ales , & expansis è carcere deuolat alis,
 Liberior fruiturq. polo per amœna vireta
 Aereum molitur iter, modulamine cantus
 Lætitiæ dat signa suæ vaga carmina rostro
 Occinit , argutans modulos: sic gestiet omnis
 Gens, vbi barbaricas dissolues, Virgo, catenas:
 Cum manicas manibus, cum ferrea vincula plantis
 Eripies, grates tibi libera soluet ouanti,
 Et lætum præana canet Io Virgo triumphæ;
 Quæ mihi seruitium excussit, quæ vincla refregit
 Dura mihi: Heroes quales præfaga futuri
 Mens legit in seriem positos? quæ pectora. farsa
 Iam resonâte Ducti? Virtus quam magna Quiritum
 Ante oculos oblata meos? sed luce coruscat
 Insignis magnis factis mihi MAXIMA proles:
 Illa recenset auos, insignes illa nepotes
 Imperio claros, Heroes educat Orbi;
 Ite hilares, & magna animis nunc voluite fata
 Vestræ vrbs celsos heroes voluite mente.
 MAXIMVS hos inter fulget Laurentius Heros.
 Hic rapit, hic mentem, dum proxima fata volutat
 Vnus habet, magnû in Iuuenem iam deferor vnum.
 Delicium hic Romæ, gentilis gloria prolis,
 Lallanti Charites præbebunt vbera pupo
 Imbuet & Pietas mores, hunc ardua virtus
 Attollet factis, & honoribus addet auitis.
 Tempus erit Romæ cum numina inania Diuum
 Spreta cadent, ac errores dediscet auorum
 Verum edocta, Parens morum, fideiq; magistra
 Vrbis erit, & sacris libabitur hostia templis
 Vera Deo, cæloq; crucem feret Aelia moles.
 Celsa poli sacras cum gens Burghesia claues,
 Et reget arbitrio, & terras moderabitur vna
 Egregios animo Iuuenis Laurentius orsus
 Excipiet, celebris famæ lituumq; ciebit.
 Vna sed huic Pietas ornabit flammea pectus

Inclyte quid cœcias Heros? quid gaudia diffols?
 Nascere, clarescet gentilis MAXIMA proles:
 Te magno cidari cœli arbiter ecce Camillus:
 Punicea exornat palla, magnone Diali.
 Secreti excubitor thalami vigilantior astas?
 Quid ni candentes pendent sacra tempora vittas?
 Ludere quin etiam violas cum murice cerno,
 Iam tibi fulget apex, in plausus versa sequacea
 Arx plaudens resonat iam ternis Aelia bombis.
 Ite hilares Nymphæ Romanis plaudite sceperia
 Dixit: Thirenum remeavit cœtus ad æquor.

T R I V M P H V S

AD ANTONIVM PRIOLVM
 electum Venetiarum Principem
 è Liburnia in patriam
 properantem.

Nunc age quæ recinis grandi resonantia plectro
 Carmina, & heroum defers per sæcula famam,
 Inclyta quæ gesta æternas, lituoque sonanti
 Murmura magna cies, excelsaque nomina Cælo
 Infers sola Ducum; Viridantes defere colles,
 Augustos succincta sinus, roseosque cothurnos
 Hinc gressum deuincta cites, quò exæstuat altè
 Adriacum, plausuque fremit sub fluctibus æquor;
 Spectatrix festiua vola: Tarpeia quando
 Cæruleis disposita vadis memoranda Triumphis
 Castra ætant, fluctantq; salo, quæ Triton in vada
 Neptuno mandante locat. Miracula rerum
 Quæ noua describes plaudenti carmine Musa?
 Quem ve Heroa canes? nõ hos tibi Græcia plausus,
 Non

Non Romana phalant demictis hostibus olim;
 Non tibi magna Ducis populo lztante trophæa
 Hæc spectanda dedit, multo cum sanguine parca
 Inclyta Romanis vestivit Adorea campis.
 En maiora manent si quando sagax triumphat
 Hic virtus coniuncta togæ, non milite solum.
 Semita victrici feniet, cui palluit Afer,
 Quem timuit furibundus Arabs, durusvè Britannus.
 In tonsusve Cilix, æratæ colla cathenas
 Non captiva premunt, non diues regia gaza
 Raptatur, multoque gemit sub pondere prædæ
 Currus, vel splendent millena insignia pompa.
 Augusto vehitur spectandus firmate Princeps
 Hostili nec cæde satur; Clamydata renidet
 Sed duris rebus spectata Priulia Pallas;
 Maiestate nitens Dux hic ANTONIVS Heros
 Magnus ouat, strenuis præstans cui gloria belli,
 Clara simul crines incingit laurea Pacis:
 Virtutum numerosa cohors quem stipat ouantem,
 Cui patriz insignis Pietas, & flammeus Ardor
 Inclyta promeriti pandunt vexilla triumphi:
 Cui niueus famulatur Honos, cui scepra resignat
 Relligio, studium populi sublimat honore:
 Fama colit, fasces fors ipsa inuita veretur,
 Et clamyde insignem, parmaque, & casside clara
 Cuius amat, timuitque, hostis quem tela cientem:
 Fortuna & gestis felices ventilat auras:
 Dexteritas plaudit, Charitesq; sequuntur euntem,
 Huc igitur niuea velox alkibere penna,
 Aetheras molita vias, Parnassia cedra
 Defer Gæthiope, celebris dum Pompa PRIVLI
 Repetitur scribenda notis, super æquora fertur.
 Adriæ surgit iam moles Aelia fluctu,
 Principis ingeminant lætosque natantia plausus
 Gratantis populi Veneto Capitolia campo:
 Musa fane, & serq mandes hæc dicta nepoti.

Illicet vt cecidit felici calculus albo,
 Detulit & magno Venetum diadema PRIVLO
 Inuita fortuna manu, tunc protinus alis
 Nuncia præpetibus se tollit fama per auras;
 Plus solito pennata volans, Plaususque volantem
 Insequitur, Murmurque loquax, aurita satelles
 Infilit & secum celeri Periergia lapsu,
 Hillaritas festiua comes, Lususque, Lepores.
 Insonat altisonum lituo, latèque per Vrbes
 Præcipitata ruit, sonituque caui infremit æris.
 Purior irradiat solito tum Cynthius astro,
 Aura filet, tumidi ponunt fera flamina venti,
 Et iucunda volat Zephiri pellacia Ponto;
 Ipse pater Neptunus arans properantibus vndas
 Quadriugis, plaudente quatit maris antra tridente,
 Vndiuagosve ciet glomerata per agmina pisces.
 Ære cauo Triton sinuoso murmure cantus
 Dulcè sonans, lætùmque strepens clangore potenti
 Monstra vocat pelagi: quin gratior Amphitrite,
 Tuque etiam crines auro religata comantes
 Consortem gauisa beas; iucunda voluptas
 It toto diffusa mari, quâ læta Priuli
 Pompa Ducis visenda datur, faustique paratus.

Interea vultu applaudens augusta sereno
 Adriaci Heroïna maris iubet ocyus aula
 Acciri, & folio generosum sistere Honorem.
 Nec mora, perniti properans cum pufio passu
 Conclamatus adest. stant flammea lumina fronte,
 Erecta est oris facies, crinesque flagellant
 Excelsos humeros, roseus color errat honesto
 Permissus candore genis; dependet eburnea
 Hinc pharetra & latere è niueo, quâ spicula cõplent
 Aurea; magnanimam lucenti lampade quassat
 Dextra facem, paruasq; humeris circumplicat alas,
 Viuidus, ardescens oculis, & flammeus ore:
 Conticit erectus subito, cupidusq; moratur

Iussa

Iussa Dæx. placidum ridens tum Regia Nympha
 Olli sic exorsa loqui : Generosa meorum
 Flamma puer, cuius validis heroica telis
 Pectora succumbunt, animis qui flamina spiras
 Incluta, alisq; ignes, nitidam dum lapa da quassas,
 Ingentes animosq; foues. quot laudis amore
 Succendit parua libratum, missile dextra ?
 Quot fax ista viros generoso percudit ictu ?
 Tu iuuenum pariter per facta insignia mentes
 Extimulas, pariterq; senum; famæque potentem
 Inijcis ardorem æternæ : tibi gloria, Virtus
 Heroum aduersis rebus sudata laborat.
 Quæ non sceptrâ Ducti, quæ non diademata Regum
 Incude assidua laudis fabricata, metallum
 Te donante, sonant ? cuius non tempora lauro
 Te stimulante virent ? cuius non dextera scepro,
 Vel collucet apex, insigni aut firmate pectus,
 Dum tua peruasit concepta hæc stamma medullas ?
 Anne ego Scipiadas præclari nominis inter
 Heroas discerno meos ? Fabiosve, Camillos ?
 Clarior egregios supra se gloria tollit
 Parta duces, magno similisque æquata Quirino ?
 Imperij nunc sponte mei vel fræna remordet
 Adria ? & Illyrium, nutrix & Creta Tonantis ?
 Phæacæq; arces, Benaci fertilis auro
 Vnda paret ? vitreus lento qui Mincius amne
 Labitur, & refluens fœcunda per arua Natis ?
 Parue tuæ Virtutis opus. Vernantis oliuæ
 Ostentant ramos, æquatæ examina lancis,
 Imperio subiecta meo gens euehit astris ?
 An furibunda volat pelagique per, auia pinus
 Hostili intrendens classi ? num fulmina bello
 Nutrio ? Virtutis sunt ista tuæ ; incitat omnes
 Ad laudem, ad famam, quam gestas, paruule, lapa.
 En quantum incubuit telis Antonius heros
 Ipse tuis, laudis quantos exarsit in ignes,

Et

Et firmo iustis per dura, per aspera famam
 Magnanimo fouit Patriæ quot pectore curas
 Adriaci spes ecce mei Heroïna profundi
 Huius virtute egregia metita decores
 Sapere meos, placido somno secura quicui.
 Odrysæ nonere rates: Hunc hostica classis
 Nunc etiam turbata timet; qui florida primis
 Dum veniat lanugo genis, Salaminis ab aruis
 Depulsi hùstiles acies, & spicula muris
 Turcica, constanti se se intulit agmine portis
 Et Cerere; & fori vulsiuix milite Turres
 Ah memoro ferale neta: mihi Cypria felix
 Staret adhuc tellus, durum ceruice Tyranni
 Non passura iugum, mauortia corda Priuli
 Magnanmusq; pudor, gliscens in pectore auitus
 Laude amor, similes habuissent Marte manipulos
 Infausto haud virtus cecidisset numine victa
 Nescia torperi at duris inuicta resurgit;
 Obliquas molita vias, per & ardua semper
 Clarior. Et quando rixit Pischaria moles;
 Lentior irrigua quam Mincius alluit vnda,
 Tutior arma, minasq; hostis: dum peruigil Arcis,
 Impiger hic faustis defendit litora signis.
 Sed quam feruet Amor iuuenili in pectore, & Ardor
 In quos hinc præstans animus se se exerit ausus
 In grauiora ruit iam se molimina maior,
 Et stimulis animo proprijs ardescit adactis.
 Iamq; velat pelago Præfectus classe triremis
 Quò fortuna rapit, faudis quò viuudus ardor
 Prouocat: at duri cessans violentia belli,
 Armorumq; lues multos grassata per annos,
 Vertit magnanimam studia ia contraria mentem.
 Qualis præcipiti, cum fertur vortice Torrens
 Per scopulos per saxa ruens, flexusque viarum;
 Intumet opposito detentus ab aggete, & vndis
 Irruit, aduixus metas ferri obijcis vltra;
 Atque

Atque ubi dissecit molem, violentior vnda
 Ingruit, & rapidus latis deuoluitur agris;
 Haud secus obiectis gliscit vis dia Priuli,
 Intrò seq. adigunt flammantia spicula Martis,
 Queis succensus hiat laudi; sic nescius ille
 Ferre moras, fertur violentus in otia pacis.
 Fortius incumbit famæ, Patriæque perurget
 Pectus amor, via quæ primum patet, impetus omnis
 Se dedit in præceptis, mentiq; remurmurat alta
 Gloria celsa togæ. Memorem quæ prima & supremis
 Ultima quæ adnectam? nostris cerealia tectis
 Dona fluunt, Bacchiq; bibit secura liquores
 Turba loquax; exundant torcularia musto
 Scilicet, & cererem, hoc vigili plena horrea cõdunt
 Præside? non tetro vidi luentia tabo
 Corpora, feliciue luem grassarier Vrbe:
 Non luxus perdit, non mascula pectora ciuis:
 Pompa fugit, serpens lentoque licentia passus,
 Vidi ego pallentem fraudem, periuria vidi
 Exulare foro: vt sancti reuerentia Iuris,
 Sincerus legumque timor, fideique verendæ
 Cultus, Relligio, candensque modestia morum
 Sub rigido viguit, mitique Catone PRIVLO?
 Quam vigil, assidua & census custodia pernox?
 An mea fulserunt magis auro æraria, templi
 In morem seruata diu? Sed Palladis artes
 Hic recolam? docta resonantia voce lycæa
 Medoaci refero? celeres, Helicone relicto,
 Musq; ipse Phœbo veluti venere vocante
 Ad templum faciles, Gymnasia numinis aura
 Afflant, dum prudens Urbis moderatur habenas.
 Ardua molitur constans se digna. paternæ
 Inmemor haud laudis; iam se maiorque PRIVVS
 Affectat graniora meus: non fessus anhelat;
 Impiger, erectus magna sub mole laborum;
 Stat hrmum duris pectus; Magnique PRIVLI est
 Vir-

Virtutem parua haud vna concludere meta,
 Multiplicem tentare gradū, per & omnia honorum
 Pergere constanti semper vestigia passu.
 Mille inter lectus proceres, dum Gallica tedas
 Affectat Regina tori, celebratq; hymenæos,
 Adriaca en præstans dulci modulamine siren
 Progreditur felix genialis nuncius auræ:
 Fœcundæ sobolis vates: præfagia pandit,
 Ausonio cecinit verus quæ Proteus antro.
 O quantum gauisa soror, dum dulcia linguæ
 Verba sonant auri, quam læta remisit ouantis
 In morem, reducem non vno munere donat
 Illa Procum, plena diffundit munera dextra;
 Non satis augustis renitere est pectora bullis,
 In proceres legisse suos, & ordine equestri
 Insignisse virum, nimium iuuat ampla videri,
 Se se donat amans, atque aurea LILIA fertis
 In gentilijs gaudet renitere PRIVLI

Interea egregius dextra fera bella minaci
 Magnanimis actus stimulis Sabaudius Heros
 Excitat: horrifono commota hinc arua tumultu
 Cisalpina tremunt, ira Rex ardet Iberus,
 Concurrunt acies infestis vndique signis,
 Conuolat acta phalanx, Inter discrimina rerum
 Tanta cui fidam? dubijs certissima fatis
 Spes mea magnanimam fulgenti casside frontem
 Consilio, dextraque potens Antonius armat:
 Dux vigil æratas acies, atque hostica tela
 En nutus terrore quatit, mediosq; per hostes
 Ipsa illasa feror: timuit Mars ipse videri
 Infestus nobis; viruit cerealis arista
 Et campis; fugijt terri, & flamma effera Martis.

Iam quid; dum furijs pelago bacchatur Enyo,
 Harpijæque volant infestis littore rostris,
 Florentes populatur agros, populatur opimas
 Gens infanda rates, genus intractabile, Diuis

Inuisum

Inuisum superis, nigris infame Ceraſtis
 Aequandum; facerem? num sanguine, cædè, rapinis
 Plena meis ſpectarem, oculis vaga littora ſiccis
 Impia? captiua, & paterer mea pignora duci?
 Moreq; balantum maſtari ego inulta viderem?
 Ferrum diſtingo, ſidosq; in iuſta laceſſo
 Bella Duces, iubeo deformia pellere noſtro
 Monſtra ſinu, gliſcit furijſ Vſchochia Erinnyſ
 Tūc mage, ſanguinolenta ruēs: meq; impetit armis
 Carnæos ve ciens temeraria fertur in arua
 Illyrios tractus quâ clara Liburnia ſindit
 Huc inuita vocor, placidum patiorque Leonem
 Decertare aquilis, ſigna & concurrere ſignis
 Hinc ſubitis ardet flammis mauortia Virtus
 Et vires acuiunt generoſi corda PRIVLI,
 Vrget amorq; mei, ſelectit pietasq; cadentum,
 Acribus & ſtimulis agitât ſeclarata nocentum
 Dira phalanx, rapitur ſubito ceu fulmen in hoſtes,
 Suſtinet & molem belli pius, inclytus heros.
 Vidi ego ſcintillare oculos, vidi ora rubere
 Cum primum patriæ clypeum, galeamque trilicem
 Induerem, totoque armis ſerueſcere campo.
 Nec vanas animo ſpes foui, fulminat enſe
 Is ſubito, veloxque fero telo imminet hoſti:
 It pauor, it gemitus per caſtra hoſtilia pallens
 Marte furente mihi ferro mors demetit hoſtes.
 Imperij tu Farra iugum ſic fræna remordens
 Viſta premis: ſupplex ambas Lucinia palmas
 Victori arx tendit: declinans lumina ſceptro
 Cluſa metu concuſſa labat, veniamq; repoſcit:
 Turbantur validis Claureti mœnia telis:
 Arx Ponteba iacet. Medijs non fulgura nimbis
 Tam feſtina volant, cælo ſubitiſque coruſcant
 Flammis: non tantum pennis per inane citatis
 Acta fremit dextra forti vibrata ſagitta;
 Quàm velox agitur per caſtra inimica PRIVLVVS.

Nec

TRIVMPHVS.

Nec mōra, cum niueis properans caducifer alis
 Inter pugnaces Aquilas, validumque Leonem
 Decidit, illapsus virga & pacem annuit aurea:
 Tum siluere tubæ, siluere frementia & æra,
 Sulfuræ glandes, & sæua tonitrua belli.
 Ille idem lites doctus decernere ferro,
 Lenibus & dictis iusto componere iure,
 Sermo fuit cui melle, fauis & dulcior Hyblæ,
 Qui potis & placidis fera pectora flectere verbis,
 Et forti terrere manu, prosternere telis,
 Caduceatores inter mea iussa moratur:
 Sat meritis onerasse comas, sit meta laborum,
 Fulgeat Augusto Patriæ nunc firmata Princeps,
 Gemmea iam ludant cano diademata crini,
 Scepra grauent dextram, summus cornuq; corusc
 Gemmet apex, duri extollit quem gloria belli
 Tām longa sudata via, quem Pacis adornat.
 Coniurata comes virtus; satis ista, triumphet;
 Tu reducem duces insigni munere pompæ
 Cui sudauit Honos: reducis tua cura PRIVLI.
 Nuncius i felix, celeriq; illabere penna
 Augustum diadema ferens. Sic ore locuta
 Plaudenti arrisit vultu, niueoq; rubore
 Sparsa genas, oculos vultu blandita serenos,
 Dulcè micans Aulam circum perflauit amore.
 Annuit his, paruis humeros bis verberat alis,
 Lætitiæ dans signa suæ, vultuq; micanti,
 Regiæ lustrans proceres super æhra volatum
 Explicat, & velox Dominiæ mandata faceffit.
 Protinus at rosei fulserunt aere nimbi,
 Auratæ motant alterno verbere pennæ
 Quæ cælum, & radios describunt luce nitentes,
 Conuolat & secum Fastus, seretoq; decoras
 Cincta comas æquo comitatur Gloria lapsu.
 It Pompa, it Clamor, Genius simul aduolat almus
 Principis, obiectos glomerantes agmine ventos.

Eccœ

Ecce autem Adriacas se se referebat ad Oras
 Cymmerijs antris squalenti pallida vultu
 Inuidia; vt lætò scindentem verberè Honorem
 Aereas videt illa plagas, agmenque sequentum,
 Concidit, & toruo despectans lumine Pompam
 Indignata faces funestas discutit, atris
 Bis manibus, terra ditam ceruice nigrantes
 Anguineas quassatq; comas, nigrumque venenum
 Ore vomens. Reducem cernes non læta Priulum.
 Victori haud Pæana canes, de more triumphum
 Decarnes non læta diu Heroïna profundi
 Adriaci; cæo diras Acheronte sorores,
 Lætâq; funereo iam misceo gaudia luctu.
 Sic ait, & celerem cæli per inane volatum
 Præcipitat, volucrig; ruens pernicios Euro
 Plaudentum velox alis præteruolat agmen.
 Constitit & subito vultus inuisa minaces
 Ante Ducis thalamos facibus furibunda Priuli.
 Huc illuc bacchata amens, stygiog; veneno
 Infectas iaculata faces, spiramina lustrat
 Omnia, per latebras in festo labitur omnes
 Irrequieta gradu. Forte hic intruxerat olim
 Lemnius ætneam sedem, qua fulmina belli
 Afferuat, sæua & celeris nutrimina flammæ
 Puluere sulfureo, stygijs quem dira caninis
 Alecto superas (heu damnum) traxit ad, auras
 Nuper: concepto velox incenditur igne
 Nescius arctari; impatiens molitur in altum
 Hic quacumq; viam, luctatur in obuia quæque
 Irruit, horribili illidens obiecta fragore,
 Terra hiscit; sublata rotant ad sydera molis
 Fragmina disiecta, fugiuntq; volumina flammæ
 Forte inde at sæuo dum feruet mil te Manors
 Abstulerat parmata phalanx ad prælia quælos
 Mille, per at patulos cum circumfertur hiatus
 Fluxerat, & longo signarat tramite lapsus

Puluis

Puluis humum vidit, (via nam quæ occulta nocendi
 Inuidiæ non clara patet) tum protinus ignem
 Admouet, & stygio concepta est puluere flammam
 Principis incensura lares: ast affluit astris
 Exturbans fortuna focum, quæ missa Tonante
 Inuidiam opportuna fugat, flammamq; volantem
 Vtterius prodire vetat; faustoq; rotatu
 Inde rotam vertens immoto vertice sistit.

Ad Veiam felix sed iam peruenerat Arcem
 Aereum dimensus iter: cum protinus ædes
 Intrat Honos; magno voluentem pectore curas
 Inuenit Heroam, lato Pax candida vultu:
 Quem niueos detecta sinus veneratur amanti
 Lumine prospiciens, vnum defixa tuetur
 Hunc multos inter proceres: tunc latior alas
 Componens humeris, angusto constitit antebui
 Limina celsa gradu, aligerum comitemq; cohortem
 Ponè trahens, spatium mediæ metitus & aulae,
 Viuida ridenti delixit lumina vultu
 Prospicit astantes proceres: mox lampada quassans,
 Ora decens compositus ait: Dux inclyte, magnum
 Adriacui sceptrum defert, en nuncius adsum,
 Nuncius auratumq; fero cum Syrmate cornu,
 Quod tua per multos virtus sudata labores
 Texuit, & cano tandem nunc regia crini
 Nymppha maris donat; deuoto Patriæ plausu
 Quæ patrem est experta, Ducem te grata Salutâ
 Cingere magne Heros Patriæ diademate crines:
 Ille ego magnanimos foni qui pectoris ausus,
 Et stimulos alui, reducem te deueho ouantem,
 Accelera generose moras, te lata moratur,
 In te oculos deflexa fremit iam Patriæ plausu.
 Finierat: gratum mui mur circumstrepit Aula,
 Applausere omnes, serpit per corda voluptas;
 Lux inopina vagis visa est clarescere flammis,
 Ipsius ora Ducis subito & sparsisse virore;

Clarior

TRIVMPHVS.

449

Clarior affurgens dictis bis fulsit auitæ
 Maieftatis honos. Grandi post excipit Heros
 Ifta fono: agnofco fafcès, decora alma reuoluo,
 Quæ defers Patriæ meritis indebita noftis:
 Mens erat; expositam per multa pericula vitam,
 Et varios cafus pulchra cum laude pacifci;
 Sat fuerat fudaffe decus: mihi quando Triumphum
 Et diadema parat; Patriæ, iam perge, parendum:
 Dixerat, in fonuere tubæ, lætumq; Triumphè
 Protinus ingeminant voces: tum cærule Ponti
 Verrere, feftinans placidis vaga carbafa ventis
 Soluere mandat Honos, & maturare Triumphum.
 Aonios agè mufa tuos libare liquores
 Puriùs admittas, facri penetralia Montis
 Pandens æternis dà pompam incidere factis.
 Cynthius auricomos flexo temone iugales
 Verterat occiduo curru, iamq; Hesperus vdis
 Fræna parabat equis, amplo placidique fauoni
 Nuncia fydereæ noctis, crebescere fenfim
 Cœperat aura falò. Classis cum littore foluens
 Cœruleas diffundit aquas, reducemq; PRIVLVMI
 Adriacum vehit ad folium; tum remige fluctus
 Spumantes refonant, conceptant carbafa ventos,
 Atque leues faufto propellunt impete puppes,
 Ad clauum Palinurus Honos fedet, aurea lina
 Ad Zephiros flectit Genius, tu verbera Faſte
 Sedule remigibus virga minitaris eburnea,
 Sibila figna caua das inclyta Gloria canna.
 Sic remis impulfa volat, Zephiroq; triremis.
 Tum variæ pelago facies hanc ponè natantes
 Imis affluxere vadis, immania Cete;
 Horribiles blandita oculos neptunia Piſtrix
 Et Glauci maior chorus, Ionuſq; Palæmon;
 Tritoneſq; citi, plaudentique agmine Phòcæ,
 Et Phorcæ numeroſa phalanx, genus omne natatum
 Affuit, æquoreæ & nymphæ, mellitaq; Syren.

D

Proteus

Proteus ipse senex vates dilapsus ab antro.
 Candida fatidica præinctus tempora Lauro
 Hos inter lætus graditur. Thetis, Amphitirites
 Rorantes comptæ crines; Neptunus & ibat
 Exceptus medio; fausto pars omine plaudunt;
 Pars tumidos sternunt fluctus; pars rubra reuellunt
 Dona Duci Orcadico durata coralia fundo;
 Dulcia Sirenes solvunt modulamina linguæ
 Principis in Laudes, cantuq; sequuntur euntem.

Regia Virgo Maris venienti plaude PRIVLO
 Plaude, venit Victor magnus, tua gaudia, Princeps.
 Perge PRIVLE Soter, plaudunt cui sidera amico
 Lumine, & æternos portendunt numina fastos:
 Perge PRIVLE Soter Patriæ; cui dulcia primis
 Nutrices Charites admorant vbera cunis,
 Mellea cui Pithos solvit retinacula vocis,
 Flexanima æthereo pia pectora nectare pavit;
 Perge PRIVLE Soter magnos perpeffe labores,
 Cui Pallas mentem tribuit, Cytheræa decorem,
 Et rædis fanit Iunon; cui Iuppiter æquus
 Prodigus effudit pleno sua munera cornu.
 Iam tibi præcumbit vultu festiva sereno
 Patria, sortæ parat, grauibus diademate curis
 Sudantes ornare comas, & brachia sceptro.

Hoc dulci mulcent nocturna silentia cantu,
 Aequoreum dum verrit iter, placidisq; triumphat
 Classis aquis. Nymphas tum Proteus excipit ore
 Vaticinans noua fata Ducis, gratamque recepit
 Echo aurâ, & bibulas geminans tranfmisit ad aures.

Sume animos, vultus recrea, redimicula crini
 Candida flauenti cingas speciosa Virago
 Ausonia, & moestum diffunde in gaudia Pectus,
 Desinet immitis iaculari spicula Mauors
 Non resonos lituos, non classica tympana tundet;
 Tutatq; per latios ibit Pax aurea campos,
 Adriacitq; Leæ ponent, Iouis ales Iberus

San-

TRIVMPHVS.

Sanguine ferientes iras : tuque inclyta Ponti
 Iam pandas latata sinus Neptunia Diua,
 Lata per Adriacos traduces otia fluctus ;
 Protinus effugient celeri tua littora cursu
 Eumenides, vltra nutrient non antra Cyclopas,
 Harpyiasue truces, & turpes sanguine Cacos ;
 Aurea florebunt iterum sed sæcula, & alto
 Hesperiam cælo veniens Astræa reuifet.

Qualia concipio vera præfagia mente :
 Longæuos tibi læta dies Dux inclyte ducens
 Lenta manum aurato glomerabit vellere Parca ;
 Quidquid erit mortale adimet post lustra, supremis
 Tandem semidei cali teque inferet astris.

Dixerat, intereà felici ad littora cursu
 Quà mare fluctuagum resluentibus æstuat vndis,
 Et Padus irrumpit festina adueherat alma
 Classis ouans. Illic vero Heroïna superbos
 Victori reduci plaudens erexerat Arcus ;
 Romulæ in morem pompæ, faciemue triumphi.
 Quid lætos referam resonanti hic littore plausus ?
 Quid pia vota virum ? cum toto Diua voluptas
 Sparferit ipsa sinu dulci iam pectora rore,
 Aeris effusi volitentque per auia Amores ?

Ast vbi sydereas maiori lampade flammæ
 Lucifer assurgens summo decussit eoo,
 Ambrosia saturis, & luce nitentia Phoebi
 Fræna ligauit equis, gelido qui rore madentes
 Concutiunt ceruice iubas, tùm pergere ad Urbem
 Mandat Honos, celebrem disponens ordine pòpam,
 Feruidus & ductat Romano more triumphum.
 Certiùs huic vno cedens discrimine Romæ,
 Clariùs vt fluidis surgunt Capitolia campis.

Bis seni Proceres plaudente exindè Celoci
 Clara trophea ferunt; non vna hic ludere forma,
 Multiplici certare iuuat; namque illa Leonem
 Hæc Delphina refert, simili nec imagine gaudet

Currere bina salo. Fluctus tu prima secabas;
 Remige stellanti fulgens, cui stemmata præstat
 Augustum Pisana decus; Tigridemque furentem
 Assimilata volas, fuluo spectabilis auro
 Deuicta expandis Thracis vexilla Tyranni,
 Contusas acies, & tela furentia telis,
 Barbaricam classem, primo quam flore iuuentæ,
 Pectoris excepit clypeo, discrimine vitæ;
 Proxima magnanimi vultus imitata Leonis
 Cui titulos Mœcenica suos dat Pacis alumna,
 It niueas inter splendescens æquoris vndas,
 Remigio speciosa pari, vix lambere fluctus
 Visitur, impulsu & celeres præuerrere ventos;
 Urbanos fasces insigni ostentat honore,
 Vexillo variata vagè ciuilia pandit
 Munera, purpurei & præfert decora ampla Senatus;
 Maiestas nitet alma togæ, qua clariùs Heros
 Cynthius auratis quàm cælo fulgurat astris.
 Ponè sequebatur vario distincta decore
 Puppis, in aspectu celerem Tritona figurans,
 Cui præbet Grimana iubar, quæ prouocat vndas
 Incita remigibus, celerique illapsa rotatu
 Ventilat auratum refluas insigne per auras,
 Medoaci viuum cui spirant margine Turres,
 Antenor pictusve micat, colludere Musæ,
 Pegasei viridi manantes gurgite riui
 Carbaseo picti velo renitere videntur.
 Exin Syrenæ similis volat æquore, fulgens
 Insigni Bragadena tuo, cui mille renident
 LILIA, & expansi referunt sponsalia seres,
 Sequana quæ celebrat. Niueis dein Pegasus alis
 Puppe tua Caballa nitet; Gymnasia magno
 Doctaq; vexillo gaudes fulgere Lycæa
 Remorum vi pulsa secans cita marmoris vndas.
 Hanc prope contundit veloci remige fluctus
 Cui titulos speciosa suos Cornaria donat,
Ora

Ora Indæ formata feræ ; quæ ferica pandens
 Lina auris, viuo præfert animata colore
 Prudentis pulchra ora Deæ ; Post vellera ventis
 Expandit, claro cui præbet stemmate auitas
 Iustiniana faces, frenis Nemesimque nitentem
 Ostentat ; pelagus medias metita per vndas ;
 Postea sed vultus Pantheræ induta minaces
 Illa volat delapsa salo, Pisaura decore
 Insignit quam clara suo, cui vela refulgent
 Ancili, galea, fortis gladioque Leonis.
 Tum Pardi vultus, oculosque imitata furentis
 Insequitur festina gradu, Cornelia honestat
 Quam multo splendentem auro; cui vela coruscant
 Moenibus, atq; oculis, vigili insignita Dracone.
 Hanc iuxtim rostro sed Monocerontis in æquor
 Irruit, augusto splendens lumine Landæ,
 Armataq; acies inimicaq; spicula Martis
 Vexillis hic sculpta micant, & Adorea palmas
 Hostibus euictis viridi plicat inclyta campo.
 Proxima cæruleis vehiens exertat ab vndis
 Harpyiam rostro insignem, quæ pegmate gaudet
 Contarena tuo discindere remige fluctus.
 Exerit hic niueas pictus Cyllenius alas
 Pacifera insignis Virga, cui spicula circum
 Plurima fracta iacent, flauis oleagina stelis
 Serta virent, spicas iactat cerealis arista.
 Iam videni vt valido volitans super æquora nisu
 Obluctetur aquis, pulchræ illa Viraginis ora
 Excelsæ referens clauo, quam gloria tollit
 Bemba suis titulis, radiisque exultat ouantis
 Sola Ducis Cidarim gestans, vt ventilat auris
 Vexillum ? vt lymphas & circumat acta sequaces ?
 Cyprigenæ volucris similis citat altera fluctus
 Inde celes quanto viden ista superbiat aurea
 Puppe nitens ? ostro tincti dant lintea feres,
 Remus & impellit liquidas argenteus vndas,

Intexti argento fulgent, auroque rudentes,
 Atque intus pulchrę Charites, Nereides almę
 Festiue ludunt risu, blandique lepores
 Decurrunt per transtra, leuesque iocantur amores;
 Inclyta splendent vbi conopeia gemmis
 Hic flauentes Heroina PRIVLIA splendens
 Compta comas, auras augusta fronte serena.
 Qualis victori quondam Cleopatra Quirino
 Occurrens muscosa micat per littora Cydni.
 Haud secus & reduci victori nata Parenti
 Applaudens inter denas hæc splendida nymphas
 Par Veneri aspectu fulget; decorare triumphum
 Felicis iam perge Patris pulcherrima proles.
 Ecce autem rutilis gemmis, auroque nitentem
 Ducat Honos puppim, fluctus augustior Argo
 Cæruleos findit, non mali vela loquaces
 Hic crispant ventis, modulos sed verberare dulces
 Inflectunt remi, tundentes æquoris vndas
 Ad numeros, metrũvè sonant; hac symmate Princeps
 Inclytus augusta centenos fulgurat inter
 Maiestate Procos; solij sublimis honore
 Vndiugo vectus curru, prospectat ouantes
 Pectore lætanti ciues. Quid singula pergis
 Anxia Calliope? classem censere sequacem
 Quis potis? en quando conuulsa è sedibus imis
 Adria tota ruit; proiectat læta rudentes
 Urbis in aspectum Puppis; iamque aera bombis
 Fulmineo terrore cient caua tegmina ferri:
 Ingeminant plausus ciues, crebrumq; triumphę
 Insonat. Has inter voces tibi Musa silendum,
 Dulcia ne strepitus disperdant carmina vocum.

Carmen

Carmen Propempticon.

A D F R A N C I S C V M

V E N D R A M E N V M .

electum Patriarcham
Venetiarum .

Romam adeuntem .

Dic musa aurato recinens nona carmina pletho,
Adriaco Cytherea sinu, comitesq; per undas
Ceruleas Nymphæ, dum Vendramenus ad Urbem
Approperat, cantu quid nam plautere sonoro
Scilicet, attentos placidum siluisse per æquor
Vidimus horrendos pisces, lætoq; natatu
Ponè ratem, plenis ubi soluit carbasa ventis,
Delphinas innare mari; bibula excipit aure
Pieridum pubes, meditato incipe cantus .
Ibat Diua Cypri nivea super æquora concha
Idaliz & secum famulæ, festiua Iuventus,
Et graciles vultu Charites, & læta Voluptas,
Et medio volitans parvis amor aureus alis .
Fluctibus errando placidis, modo vocibus auras
Ad numeros comitante Chely complebat; amores
Illudens, ignesq; novos, & gaudia Protei,
Nunc rapidum Tritona innantem fluctibus vdis,
Squamifero, & dorso turbantem littora, telis
In risum resoluta, procul quatiebat: in iram
Qui gliscens, undas ingenti verberare caudæ
Findit, & irrorat non grata asperginè Nymphas;

D 4 Mox

Mox inopina ratis, quæ plenis explicat auris
 Linteæ, & vndantes contundit remige fluctus
 Visitur æquoreum felici verrere cursu.
 Campum ex vrbe maris; firmat Cytherea sorores
 Atque ait, ò socia, quæ nostris puppis ab oris
 Cæruleas diffindit aquas? quis nostra relinquit
 Regna? aliud molitur iter? quò tendit? amœnæ
 Cum vaga tranquillat Zephyritis flamine pontum?
 I, celer, ò ini Pufio amor, mihi subdole mentem
 Consiliumve refer, pelagi quæ littora tendat,
 Quem ferat illa ratis, causam rimare, latensve
 Quidquid erit: rediens duo poma recentia dono,
 Hesperidum accipies nuper viridantibus hortis
 Decerpta. Ille citus candentes explicat alas
 Ex humeris, motansq; alterno verbere, matris
 Explorator abit, quæ nauis Cærulea sulcat
 Aequora, transgressus puppim, faciliq; volatu
 Substitit, antennæ spatio, se se occultit inter
 Carbaseos limbos, plenis sinuantur ab auris
 Quæ vela, & valido discindunt impete fluctus.
 Illic cuncta sedens tacitus notat, ignea voluit
 Lumina quòcunque & cupidus celer arrigit aures.
 Atque vbi detexit, subito stridentibus alis
 Inde volat; qualis cum retibus incita perdix
 Venantum clamore fugit; veloxq; per auras
 Nuntius optatus, redijt, roseoq; receptus
 Rettulit ista sinu: Præstans enauigat Heros
 Inclyta septeno se tollit colle Quirini
 Quò vrbs, tamen Adriacas iterum rediturus ad oras
 Vendramenus, abit Venetæ vnica gloria, solus
 Urbis amor, speratus honor, quem copia fandi
 Dicit, & eloquia duras compescere tigres
 Nestorea non laude minor, liquentia ab ore
 Fundere mella potest; roseus cui dulcior hyble
 Sermo fuit Cytherea fauis, cui candicat alma
 Mente color, gratos cui spirat pectus odores,
 Quem

Quem Pietas, Probitasq; simul, quemq. inclyta vir-
 Nutrices pauere piæ, tenerosque per annos (tu
 Sustulit æterna à cunis vaga gloria laude.
 Dixit, & arridens iniecit brachia matri
 Lætitiâ perfusus amor, terque oscula fixit
 Grata genis; puerum pendentem pectore at illa
 Ocyus exturbat collo, manibusq; remulcens
 Candidulos vultus, roseis terque oscula reddens
 Prona genis, hilaris comites ita fatur: Amicæ
 Quid ni igitur celeri dum remige nauigat Heros,
 Vel cantu tardemus iter, vel numina votis,
 Felices reduci speremus & æquoris auras?
 Aduolet huc placidus Zephyrus, rorantibus alis
 Vadantes tranquillet aquas, vaga flamina spiret,
 Plenaq; rostratam sinuando carbasa, puppim
 Impete compellat fausto, reducemq; secundus
 Et vehat, & reuehat Romana ex Vrbe Voluptas
 Impulsu iucunda tuo, discurre lepore
 Insolito diffusa mari, gracilisque per vndas
 Lætitiâ diffunde nouam, imo in gurgite piscis
 Sentiat insolitos ignes, placido ipsa volatu
 Omnia discurrens passim, risuque serena.
 Ecce Voluptatem, varijs dum prouida iussis
 His onerat, lætumq; iubet succedere pontum,
 Paruulus assidens auriga flagellat olores;
 Incita concha leuis cursu volat æquore aperto.
 Iamq; propinquabat naui, qua ducitur Heros
 Vendramenus; cum celeres remoratur habenas,
 Et sensim insequitur, puppim prope remige labens.
 Tum venus auratum percurrens pollice plectrum,
 Et sociæ Charites varia instrumenta canoro
 Cantu animant, secum resonis concentibus omnes
 Adriacæ, & Nymphæ reduci noua carmina dicunt.
 Prima sonum Cytherea ciens, sic concinit auris;
 I felix Venetæ lux Urbis, gloria, splendor,
 Adriaci spes alma maris, spes vna tuorum.

I felix,

I, felix, quò septeni se vertice colles
 Tollunt, & totum prospectant lumine mundum,
 Alta triumphantum numero, Capitolia Romę.
 Inclyta ibi virtus, præstanti luce refulsit.
 Iam tua Vendramene vago diffusa nitore
 Insólitos sparsit radios: nouus hospes, ad Urbem
 Non ibis: defixa tenet vestigia laudis
 Illatuz, & partos seruat virtute triumphos.
 I, renoua rediens veterem splendore decorem;
 Ecce, tui verus tanti prius augur honoris,
 Et largitor item, summa te sede moratur.
 Arbitr humani iuris, cęlique Sacerdos
 Pausis, ariet dudum niueam præcingere frontem
 Ipse tuam, sacraq; caput redimire tiara:
 En vt religio violas tibi sedula legit,
 Ipsis in Cali semper viridantibus hortis,
 Imbuere atque parat digno medicamine Vestes.
 Quin etiam, video lætam per littora ponti
 Muricibus complere sinum, tibi præparat illa
 Purpureos succos, violis vbi tinxerit; ostro
 Depinget vestes, multo miniabit, & auro.
 Auguror, hand vanam ludent præfagia mentem:
 Quid ni? si probitas animo tibi candida regnat,
 Si pietas armar pectus, pudor inclytus altam
 Mentem animat, magniq; faces agitantur honoris:
 Corde, & fitotum munit sapientia Cali.
 Dulces si fundit latices tua copia fandi.
 I, felix, reduci magni spondentur honores;
 Vos, qui Cęruleos turbatis flamine fluctus
 Sæpe maris, venti, diris vos parcite nimbis,
 Vos Eurusque, Notusque, vaga pellacia spiret
 Aëra, dum properè Adriacis eremigat Vndis,
 Vclaque pandantur Calo felicibus auris.
 O qualem Romam patriam deducet ad Urbem
 Hęc iteri ni heros in cursu ratis incita fausto.
 Talia dum dulci modulatur carmina carmine

Adriaci

VENDRAMENIA.

49

Adriaci Heroïna maris, Nymphæq; recepto
 Carmine respondent, portum tenuere secundum
 Antonis, siluit: fundarunt littora puppes.

*Ad eundem rubri galeri
 dignitate*

A PAVLO V. PONT. MAX.
 insignitum.

FELICES mihi pande auras festina Virgo
 Mnemosyne, & cupide retolas miracula mentis
 Dædaleo quæ pinxit acu dum stamine textit
 Inclyta facta Heroum Vendramenia Virgo:
 Et mihi tu facilis recinenti allabere versu,
 Afflatu lætumq; doce me fundere carmen
 Musa tuò. libeat meliori deferar œstro,
 Mutatas resonant violas dum plectra: colores
 In roseos, & splendet Vendramenus honore
 Præsul purpureò; sacros mihi pande recessus.
 Venatu Herbina Maris pulcherrima forte
 Venerat, augustas ædes festiuior intrat
 Protinus, & sudore fluens, madefacta per artus,
 Secreti repetit festina cubilia tecti.
 Quibus assistunt famulæ, Adriacæq; sorores;
 Tollentes humeris, sublato firmate, vestes;
 Detergunt aineo sudant qui corpore rores.
 Pars pulchros, tenerosq; fouent sudore madentes
 Artus, & calidis alternant lintea pannis
 Obsequio Dominæ celeres: commune capessit
 Et nurus ancillæ munus, pariterq; ministra
 Est ancilla nurus; sic mutua munera pendunt
 Sollicito studio Heroïnæ & candidæ curant
 Pectora,

Pectora, & optata componunt membra quieti.
 Ergo vbi iam somno stantia lumina visa;
 Hinc læua, hinc dextra gemino pulcherrima flabra
 Accessit virgo; difflatam verberare & auram
 Artifici motans, lenem, tenuemq. soporem
 Flamine procurat: thalamo ast Odeia propinquo
 Et benè docta modis resonas Auleia chordas
 Tangere virgo lyra, submisso hoc murmure carmen
 Occinere incipiunt. Excelfo Diua Leone.
 Insignis, dextra magnum placidissima sceptrum
 Quæ geris, arbitrio adriacas moderaris & vndas,
 Aurea iam cupido componas lumina somno.
 Heroum genitrix, altrixq. eadem, inclyta Martis
 Pignora & armata nutris quæ cara Mineruæ;
 Fulgura dum bello, blandissima lumina pace
 Esse facis, primi renouare & secula Mundo.
 Aurea concepto iam cedas lumina somno
 Semper foecunda, effata & nunquam exeris alta
 Ut virtute viros? En Vendramenis in ostro
 Fulgurat insignis; roseo diadema coruscum
 Crine effert: vni quid nam natura negauit?
 Prodigia quid non concessit? sapientia munit
 Mentem; mellifluo linguam suadela lepore
 Imbuit; instillant cælestis vellera roris
 Et Charites, omnesq. effundunt nectaris imbres:
 Scilicet è partu hunc niueis suscepit in vlnis
 Alma Charis; teneris formauit & aurea palmis
 Membra Venus; lino constrinxit brachia Pallas;
 Lac Piatas plenis ori blandita papillis
 Admouit, solidumq. dedit nutrimentum amata
 Belligio: sacri secum lufere lepores
 Semper, & æternis comitata est gloria fastis.
 Armiger almus honor; pudor inclytus arma mini-
 Ad laudes, idemq. comes, sociusq. triumphis. (strat
 Excelfi veneraris adhuc Allobroga Diua
 Fulmina & eloquij; quin suspicis vna tenantem;
 Anne

VENDRAMENIA.

61

Anne files immota velut de Gorgone visa
 Huius responsis vndas quæ lambis Iberi
 Aequoris, & multo fulges diademate magna
 Diua solo? An Rhenus, num sequana pectoris almi
 Mirata est mentem? Quid? celsus & Austrius hæsit
 Istius imperio linguæ, cessitq. loquentis
 Perplacidus dictis. Sed te refluentibus vndis
 Tollentem referam rorantia tempora Tybris.
 Magne Tybris, placidis vt sapiens auribus hærens,
 Altifono resonat dum Vendramenius Heros
 Ore, tonatq. loquens, atq. aurea fulmina fundit
 Mentis, labentes tenuisti gurgitis vndas,
 Post mitis lætas errare licentiùs amne
 Iussisti, illectus magna dulcedine linguæ.
 Blandus Amycleæo roseas in flumine vestes
 Nunc tinctas donas, vario quas stamine neuit
 Relligio, manibus Pietas & consuit ipsa,
 Excelsis humeris componit calicis ales.
 O qualem Adriacis Heroam fluctibus aufers?
 Nos tamen hand viduas fulgenti hac lâpade prudens;
 Hic ager excubias Veneti nam pastor ouilis,
 Anxius & vigili defendet lumine caulas
 O qualem Heroam Adriaci tibi donat alumnum
 Heroina maris, roseo quem vestis amictu,
 Insigni & donas capiti fulgere galero.
 Auguror huic etiam triplicem miniare tiamam
 Dudum atro, roseo criniq; aptare parantem
 Te video; video niueis fulgentia vittis
 Tempora & æthereas manibus descendere claues;
 Vt cæli, & terræ liceat referarier vni
 Iure fores; sacro solio rutilantia scepra
 Excelsa quassare manu: componere leges.
 O qualem Heroam Venetum Heroina resignas.
 Hæc dulci ingeminat resonanti Odera cantu,
 Flexibus & varijs modulata remurmurat aptè
 Gutturis in dulces & temperat organa voces,
 Fleçtere

VENDRAMENIA.

Flectere innumeris cantum benè docta recursum,
 Qualis dulcè sonans Luscinia sibilat auris,
 Crebrius inflectens modulòs geminata relumina
 Carmina, partitur cantus & vocè tenorem :

Haud secus illa etiam numeris coniuncta canoria
 Verba animat, cantu somno blandita cubantis.

Excitur cantu Diva ; & vaga lumina pandens

Ex oculis niueo detergit pollice somnum ;

Et roseas rubicunda genas festiva serenat

Vultu auram ; veluti primos Pallantias ortus

Lumine cum roseo summo patefecit olympo ;

Fax inopina auris claro splendore renidet ;

Et colles , montesq. beat circum undiq. risu,

Surgens ergo toro Heroïna resumit amictus,

Et velat niueum pretioso vellere pectus ;

Dum capiti crinale parat placitura verendo

Pulchra magis visu, comis crinemq. repexunt

Innumeris nodis aptatq. ancilla Cypassis ;

Altiùs ingeminat resonanti gutture carmen

Docta Odeïa modis, comes itq. Aulicæ plebæ :

Magne Heros è præsul Vendrameno ; Leonis

Pectè iubas, factis excelsior : exere laudis

Lumina clara tuæ : fortuna inuita secundat

Virtutem ; obsequio placidè officiosa beatum

Illa tibi voluit plaustrum non dura rotatu.

Non votis satis illa fauet, merita ampla rependit

Magne Heros : magnis submittit Gloria fastis

Nempe tuis illam ; atq. insignia facta veretur.

Iam tibi felices molitur ad omnia gressus

Gloria virtutis, comes ; hæc tibi pensat amico

Fœnore susceptos inuicta mente labores.

Cinge vagos tandem lætanti murice crines,

Et violas confunde rosas, Franciscæ, virentes.

Sic duo fulgebunt cælo noua sydera nostro.

Magnanimi mulet manibus dum colla Leonis

Horrendum fulmen belli, capitq. coruscum.

Cornu

VENDRAMENTA.

63

Cornu Bembus habet, libratq; examina fancis;
 Et Vendramenus sacro dum purpurat ostro:
 Cuius fama licet lituo sonet incita magno
 Facta; minor tamen ipsa silet caua buecina factis;
 Iucūdum stridetq; oneri haud benè firma recumbēt.
 Nescia tot laudes dignis attollere verbis:
 Quæ solet incrementa alijs adiungere voce,
 Turgida & elatis deferri expansior alis,
 De te, non fucis nunc oblita facta profatur;
 Grandiùs haud resonat vero; sincera loquentem
 Audio; æterno & solùm dignissima cedro.
 Nunc age, Magne Heros, roseo præcingere ferto;
 Iunge rosis violas; Probitas quas legit amanti.
 En Vaticana displosa tonitrua ab arce
 Sentio, lætitiæq; solum Franciscæ triumphans,
 Feruere: iam tandem excelsæ magnum decus Urbis,
 Et nitidum diffunde iubar, te Roma moratur.

Hic siluit Cantrix; thalami nam plura volenti
 Alma magistra vetat: Regales comere crines,
 Crinibus augustam roseis aptare coronam
 Desierat gemmatam auro; chlamidemq; recincta
 Heroïna maris iam sede erexerat armos,
 Visere & extemplo properabat septa Gynæcei.

Est locus interna regalis sede repostus,
 Arte laboratus multa; cui dædala cedunt
 Ornamenta operi: septem miracula fastum
 Ponunt; niliacæq; silent insignia Memphis.
 Artificis commendat opus natura, superbo
 Inuidâ se vinci luxu indignata; renident
 Augustæ splendore fores, quas gemmeus ornat
 Hinc, atque inde decor: pario de marmore surgunt
 Auratis nixæ basibus mira arte columnæ;
 Atq; hebetât splendore oculos lita marmora, gemis
 Fulgida millenis, varijsq; recincta corymbis.
 Magna corynthis ex opere hinc adamantina visit
 Liminis ostendunt latera; hæc & plurima circum

Auri

Auri ducta micat subtilis bractea filo .
 Liminis ingressu primum patet aula decore
 Regia; gemmantis lapidis cui tegmina mille
 Lecta solum variant, & litostrota renident
 In morem viuum spirantis picta figura.
 Aurea respondent simili laquearia forma;
 Ludit opusq; operi, speculo ceu reddita imago
 Picta solo facies similis laqueare refulget:
 Ambit marmoreos muros operosa coronis,
 Mille vagas referens statuas, insignia mille
 Heroum legeres oculis, seu bellica Marte
 Facta cupis fausto, magnos seu pace triumphos
 Delectat spectare oculis: primordia & vrbis;
 Incrementa simul, variumque vt saepe tenorem,
 Mobilis imparilesq. vices fortuna reuoluat;
 Et tamen audaces nunquam demittere crines,
 Inuictumq. aulae in medio luctante Leonem
 Hoste vides; niueis virgo quem regia plantis
 Lambit, & aurato collum premit inclyta sceptro.
 Nil nisi pracelsum cupida quò lumina vertes
 Mente leges, aula nil non regale nitebit,
 Vel quod peniculus, vel ferrea caela laborent.
 Illic Neptunus geminum Tritona flagellat
 Aequoreo inuictus curru: fundamina ponit
 Vrbs, sollicitusq. iubet noua moenia ponti
 Caruleis innare vadis, miracula pandens
 Aemula Tarpeio monti; maris inclyta condit
 Tecta vndis, totoq. salo componere ciues
 Iura finit, iusta & donat moderamina lancis.
 Inspectante tamen non toruo lumine caelo
 Ista Ioue: aspectu mandat nam sydera fausto
 Moenibus influxus positis spirare beatos;
 Aethereamq. nouæ felici destinat vrbi
 Ex primis mentem: vt custos procul arceat omnes
 Aduersos casus, omnemque repellat Erinny,
 Fulmineos ignes, & saeva tonitrua belli.

Vndiq.

Vndiq. videntur celeres hinc feruere ciues,
 Bellua dum gliscit, diuis effrena ruinis
 Attila, & immani ferro grassatur in omnes
 Prodigium horrendum cæli, feraleq. fulmen
 Demissum terris: rotam sibi querit Asylum
 Territa turba mari; fludis sic innatat undis
 Facta frequens Vrbs alma sali, sublimis & offert
 Perpetuas molita vias sibi libera palmas
 Nec manicis patitur vinciri, aut compede, sauum
 Excutiens secura iugum, pedicasq. Tyranni,
 Nec fenum passam viridi vernare iuuenta
 Dixeris, imperij æterno florere nitore
 Facta coloratis cernes laudata figuris
 Augusta hinc aula. Iacet effera pestis, acerbam
 Despumans animam letho Carrara tyrannus:
 Hic renouare iuvat sauum submittere & hostem
 Cornua clauigeri victum senis impla plantis,
 Hic videntur Odrysiæ viduatas remigo puppes
 Naupacti ex eisdem fractas innare per undas
 Dalmata terra ferox submisso poplite adorant
 Reginam, & miti declinat colla Leoni
 Stat parte ex alia domitrix Macedonia quondam
 Orbis, dimisos & ponit pallida fasces
 E dire Thrace ereptos, seq. implicat alis
 Tuta Leonis: arat fluctus Cytheræ benignos
 Aequoris ipsa etiam Adriaci, Cyprumq. feracem
 Pulchra coronatis donat deuicta quadrigis,
 Florigenamq. Paphum: Dictæo Creta Tonantem
 Antro quæ pauit; sudat cui nectara cælum
 Mellifluisq. premit Baccho spumante liquores
 Visitur oranti simulis procumbere Diæ,
 Prona fidem spondens, & sancti fœdera iuris.
 Cætera quid memorem? decorant animata colore
 Fausta per egregiam depicta insignia sedem
 Mille nitent, fulno quas pictor vestijt auro
 Effigies, pariesq. nitet litus vndique gemmis,

E

Hæc

Hæc aditum Diuæ ad secreta cubilia pandit.
 Haud opere ab simili: pretioso gemmat Achate
 Fornicis in morem distinctum rite lacunar;
 Berillo fulget paries, varijsq. smaragdis
 Inde solum, premiturq. simul crystallina Iaspis,
 Nulla sed hac vasto sedes est pulchrior orbe
 Aurea vbi tuto dominans spatiatur Honestas,
 Sincerusve Pudor, niuei comitesq. Pudoris
 Pectoris illæsus Candor, mentisque Venustas.
 Hæc statio ancillis, regali Diua decore
 Quas solio, & sceptris regnorum destinat amplis.
 Hic illæ exercent iucunda per otia lusus,
 Affectant studijs, qua ducit Adorea olympo
 Ire via. Primas inter se Bembea tollit;
 Bembea Phœbea vernant cui tempora lauro,
 Aonios tractare modos docta, ardua Martis
 Tela manu pariter valde torquere per hostes.
 Et pudibunda oculis huic Vendramenia virgo
 Accedit; roseo fundit quæ dulcia ab ore
 Mella loquens, verbisq. trahens adamantina corda
 Dulcia pectoribus tendit retinacula amoris.
 Est & auis, atavisq. potens Mocenica Virago,
 Omnibus insignis studijs, quæ pectore solum
 Alta sapit, fertove quater yaga crine coruscant
 Dandela; Delphineq. Priulia, Ponteas, Zene.
 His Comes est Maripetria, Iustiniana, Griteque,
 Regia, pulchra comas, & Diuæ cara Cytheros
 Se se offert ornata rosis Cornaria Cypri.
 Artibus excellens varijs Grimana triumphat.
 Mauria virgo hilaris, patriæ quæ nutrit amoris
 Corde faces; clypeo fulgensq. Veneria Martis.
 Pulchra genas, radiata comas pia Virgo Miana
 Par Diuæ aspectu: stat Maurocenias; Mema;
 Atq. aliæ innumeras; cordis quas viuendus ardor
 Et virtus agit in laudatos nobilis ausus.
 Regina huc ergo frontem depexa serenam

(Col-

VENDRAMENIA.

69

(Colloquijs assueta diem nam fallere) venit
 Constat ante fores festivo vinida vultu
 Et circum torsit leni vaga lumina flexu ;
 Iucundam ridens oculis diffauit & auram
 Protinus assurgunt omnes : fit plausus , & oris
 Murmur abit varium : gliscit in pectore Nymphis
 Ardor, amor Dominæ. Gemmatæ vestis. at inum
 Inflexu complexa manus, dedit oscula prima
 Bembea ; ponè aliz ; lateriq. est addita dextro
 Semoto sed forte loco vaga lineata Virgo
 Insignibat acu tunc Vendramenia, filis
 Sedula multiplici variabat imagine telas :
 Flauentes incompta comas : assistit at olli
 Puffio Honor, oculis animataq. stamina telis
 Igneus aspiciens, tacitè telegebat ouantis
 Francisci facta Herois contermina cæloy
 Incensas & corde faces ; famaq. potentem
 Ardorem, Patriæ deuotos, sæpe labores ;
 Quæq. animat Virgo variatis vellera nodis ;
 Ore ruber, flauusq. comis, cui flammea vultu
 Lumina, & angustam spatiosa margine frontem
 Explicat ; auratam dextra paruaq. pharetram
 Sustinet. Intenta huic operi non senserat alma
 Reginæ aduentum Virgo, properabat & aptè
 Lina colorato insignire albentia filo ;
 Et complere orbis, auro miniareq. fuluo
 Cæperat in pulchros subtili vellere amictus
 Industrem sinuare manum : cum personat auri
 Nympharum strepitus ; subitòq. excita laborem
 Deserit inceptum : rubeus pudor errat honestis
 Permissus candore genis ; & purpura vultus
 Infecit niueos : non sic argentea cadent
 Purpureis immista rosas vaga lilia : non sic
 Fulget ebur, tyrio quod fæmina tinxerit astro
 Lydia ; non roseos sic Aurora exerit ortus ;
 Vt pudor intacto candescit lacte genarum.

E a Miransi

Miranti similisque hæsit. Prior ipsa silentem
 Compellat Regina maris : cui stamina sudas
 Cui tanti officiosa paras Virgo incluta doni
 Heroi precium ? cui regia vellera amanti
 Pingis acu ? blandiris Honos cui parue triumphis
 Subdole quis celfos concepit pectore & ausus,
 Egregijs ictus iaculis ? hæc laurea crini
 Cui sudata datur ? stimulis quod Gloria pectus
 Exacuit cognata tuis ? ego nescia solum ?
 Ede laboratos Virgo mea stamine honores.
 Risit Honos ; flauam per candida colla vagantem
 Aptans casariam ; glomerataq. linteæ velonibus
 Arripiens : relege hic Venetum quid maxima virtus
 Possit, ait ; dignosce tuum cui mûnera amanti
 Symmate purpureo pia Vendramentia textit
 Vela manu : hæc & erût Romæ noua carbasa forsan,
 Clauigeram fausto puppim quæ remige vento
 Impellent ; trinæ capitis fulgore Tiaræ
 Cum radiabit apex ; quæ præmia donat & omne
 Emensum virtutis iter ? quæ gloria cedit ?
 Dixerat ; arreptum velamen & explicat aureum :
 Vt stetit ante oculos Diuæ ; stupet illa, superbium
 Vt conspexit opus ; per singula lumine oberrat,
 Industres mirata manus : Sed detegit omne
 Et digitis designat Honos. Hic, inquit vt infans
 Insignitus acu cunis prope vagit, vt ori
 Agmen sistit apum, dulcisq. examina mellis
 Stipant, tacundæ dubia haud præfagia linguæ.
 Concipit hic puber diuinos Palladis haustus,
 Pierium fontemq. bibit : perlustrat ephebus.
 Feruidus hic docti spatiosa vireta Lycæi
 Egregijs studijs magnam exercensq. iuuentam
 Pictus hiat laudi illic : iam iam fulminat ore
 Punicea insignis palla, claroq. Senatu
 Ordine conscriptus sapientum personat altè,
 Inuitos animosq. trahit, velut Orpheus aurea
Diras

VENDRAMENIA.

69

Diras torque feras, animataq. saxa lepore
 Excipit hunc lato venientem Allobrogus Heros
 Amplexu; magnos ostentat Iberia fasces
 Hic meritum pendens, insigni & donat equestri
 Facundo famulata animo, vinciq. loquente
 Haud inuita finit: fama iam clarior aulam
 Maiestate petit grauior, factisq. verendus
 Augusti; rapidas Rhodani mox fila per vnda
 Depictas ducunt; sensim per & aurea flectunt
 Lilia: regale hic declinat Gallia sceptrum
 Mitior, & faciles votis accommodat aures.
 Tuq. etiam flauos vndis Tyberine reflexus
 Magne Pater glomeras: precioso hoc stamine picta
 Sæpius Heroi aduenienti admurmurat vnda
 Plausibili lætata sono: nempe excipis alma
 Roma virum, puros & libas oris honores.
 Tuq. etiam contexta nites via lactea filis
 Flammantes iaculata faces; vos sydera sena
 Sena laboranti lucentia sydera seculo;
 Vos veneror; vereorq. decus quod poplite flexo
 Clemente ante Patrem Heros Védramenus adorat.
 Sed viden? Adriaco hic lætus Neptunus vt imo
 Colluctetur equis? redeuntem suscipit ecce
 Ipsa sinu Patria, & saturata murice veste
 Emeritum gratata ornat: maioraque factis,
 Auratasq. itolas, atq. aurea cornua crini
 Grata daret; sacris sed crinibus infusa celo
 Anticipata ruit: veneraris lætior inde
 Pastorem, æthereis qui te per pascua campis
 Ducit ouem errantem, sacroq. recludit ouili
 Purpureos iterum pictos sed cernis amictus?
 Hos Charis, & Pietas manibus num consuit ipsa,
 Imposuitq. humeris? tamen hic haud cessat honoris
 Meta: manent summa, speciosi s. lintea filis
 En viduata iacent: ampla & patet area magno
 Pingenda Heroi, Silet hic rubicundus honette

E V C L E I A .
 Pusio Honos, Vēdramēta & vaga stamīna Nympharū
 Reddidit: illa genas roseo suffusa rubore
 Regīnz intentos oculos defixa tenebat.
 Diua hilaris tunc læta trahens suspiria corde,
 Lætitiæ argumenta dedit; terq. oscula Nympharū
 Delibat ganīsa genis: atq. imperat vltro,
 Instaurare cheros, solemnes ducere pompas.

E V C L E I A

Ecloga

In ingressu auspiciatissimi Patriarchatus

Illustris. ac Reuerendis.

IOANNIS THEVPOLI

PROEUSA

Alethea. Euclia. Euseucia.

Euc. **Q**Uz me fydereis festino lapsa volatu
 Sedibus, Adriacis vbi surgit nabilis vndis
 Vrbs ingens immota salū Neptunia, ducis,
 Maxima Nympharum, Alethæ, nitentior vna;
 Tuque Comes gaudens niuēo Euseucia vultu;
 Nunc agitē; Heroem refono, causa buccina cantu
 Quem meā per eunctas Orbis iam deferet oras;
 Grandior vt digno comitetur Gloria plausu
 Hic fœcunda Ducum, Heroum hic Berecynthia sedē
 Sessat: hic passu festina licentiùs errat,
 Magnanimasque quatit generosa in pectora virtus
 Alma

Alma faces : ampla hic celsi iacet area Honoris.
 Quid necis mihi fera moras, quid gaudia differis?
 Excelsum nunc ære cano, sonituque potenti
 Concutiam terraque plagas, Cælique nitentem
 Axem, terrificoque Orbem miscebo stupore.
 Nam quis magnanimus factis affectat Olympo,
 Constanti virtute viam; quis nobilis Heros
 Egregia insignes defudat laude triumphos,
 Aeternos glomeratque dies laudatus in ævum?
 Eia iube pandens Heroem, Alethæa, sonantem
 Me lituo laudes medium deferre per Orbem.
Alc. Eucleia, aethereos inter quæ sola reflectis
 Huc, illuc aurita oculos, penetrasque recessus,
 Iamdudum mirabar enim, non ære sonoro
 Glangeret illa tuæ insolitum caua buccina dextræ.
 Ast vbi conspexi viridanti margine fontis
 Te Cælo instratam, lentoque sopore cubantem,
 Obstupui; dum causa latet, mecum hæc queror: ergo
 Hic Eucleia iaces, altumque è pectore somnum
 Desidiosa trahis? *Toto* num torpuit Orbe
 Virtus, magnanimi num spicula hebescere Honoris
 Incipiunt, nullusve faces iam concipit alto
 Pectore, nec tentat per dura, per aspera gressus,
 Vllus amans nec laudis iter molitur ad astra?
 An forte è Stygijs exciuit fluctibus atris
 Nigrantes Phthonæa faces, ac vndique tedis
 Inficit egregios Heroum pallida nifus,
 Lucemque obnubit squalenti turbine laudis.
 Dormitas Eucleia grauem mea siccine somnum?
 Moerenti sic corde gemo, tuque ore soporem
 Proflas: cum subito affulsit mihi candida nimbo
 Læta oculos ridens blanda Euseueia fronte.
 Depulit hæc curas animi, cum flectere iussit
 Lumina, contundit milleno remige fluctus
 Adriacos vbi cymba frequens: Viden, inquit, Alsinæ,
 Illa, meum proceres inter fulgere tiara?

Hic nectis quid maesta moras? non numine fausto
 Imus? ait; simul & somnum tibi blanda repellens
 Huc Cælo adduxit celeri Euseueia penna.
Euse. Cur blando legnis recubabas abdita somno
 Eucleia æthereas inter vigil vna sorores?
Euel. Desine scire mei causam pia Diua soporis;
 Impia cum bello miscet fera fulmina Envo,
 Sanguineasq; vomés flammæ furit vndiq; *Maiors,*
 Quis Dixit Eucleia locus? illa en Martia fastu
 Intumet, attollens vanos vaga Gloria crines,
 Sola cui comes est volitantis Adorea Martis.
Euse. Mitte queri dilecta Soror; non vna silebis,
 Nec raucum deserta diu strepet aurea cantum
 Buccina, iam sonitu series lucentia Cælo
 Sydera, & Heroas merito comitabere plausu.
 Hic vbi nam sceptro Adriaci Heroina profundi
 Fulgurat; Ausonia & solùm mea perfuga palmas
 Tendit ouans, ingens & quò se se Itala virtus
 Contulit, & factis laudem metitur auitam,
 Egregios accire vitos potes, inclyta Cælo
 Eucleia, æternis inscribere nomina cedris,
 Percussura polos sonitu, terrasque potenti.
 Aspice, millenos inter sed THEVPOLVS ille,
 Ille pius, pius ille, Poli dulcissima cura;
 THEVPOLVS, vt sacris velatus tempora vittis
 Explicat æthereas augusto pectore flammæ,
 Præfidis vt Cæli nutu micat vnus honore;
 Ille sacri, sanctique tenax, Seruator & æqui,
 Sincerus legum Vindex, & Amator honesti,
 Puniceis celsos amicitur vestibus armos,
 Et sacro fulget cidari vigil Argus ouilis.
Euel. Nunc age; Nunc celeres volucris præteriuolo penna
 Euasura polo Ventos, & Nuncia velox
 Defero magnanimum geminos Heroa per axes.
 Perge Comes mecum, laterique adiungere nostro
 Alethæa, sonamque iuuat præuertere cantu

Ecce

Ecce meum; magna & dicte mihi facta canenti.
Alor. Hic prius, ingeminat ubi leto murmure Ciues
 Pastori Præna suo; sacrata iuuentus
 Musis & plausu Patris solemnia ducit
 Festa choris, hilares cætu sistamus, & vna
 Præsidis alterno cantu celebremus honores. (hç.
Euel. Quid moror? alternis vos ludite versibus an-
 Fallite vos lætè hic tempus, mora plausibus istis
 Importuna mihi; celerem sola explico pennam,
 Et velox per inane volo; clangore sonanti
 Astra ferire libet; sacri memoranda triumphans
 Concepit mens facta Patris, moror ista; Valete.
Euf. Siste moras. Eucleia tuas, tecum ibimus ambæ;
 Sed cantu Adriacas inuet ante laceflere Nymphas.
Euel. Incipe, te docto cantu Alethra sequatur,
 Latior excipiam prolusum tertia carmen
Euf. Pande serenatam felix nunc Adria frontem
 En vigil æthereas cælorum ad pascua ducit
 Pastor oves, magnus peragit sacra liba Sacerdos;
 Theupolus; ille, Polus cui nomina, & omina certis
 Inscriptis discretis notis; cui symbola cæli
 Indidit exornans stellanti sydere mentem
 Ipse Deus; Cælum fausto qui nomine gaudet,
 Et resonasse Deum. Quid non portendit Olympus?
 Quid non despondet celsi molitor Olympi?
 Nomine quid Pastor nõ spõdet THEVPOLVS ergo
 Plaudite, si quãdo, Adriacæ nunc plaudite Nymphæ;
 Concessere pium cælestia numina Patrem.
Alor. Scilicet hunc Pietas niueis suscepit in vlnis,
 Cum primùm querulo vagitu percudit auras;
 Cum primùm cepit risu cognoscere matrem;
 Hæc lusit secum, hæc teneris adoleuit ab annis,
 Incrementa animo sumens maiora resedit
 Pectore dein toto; magnæ nutrimina flammæ
 Sufficiens Dij cælestia flamina Amoris
 Subdidit, & stimulis totam perflauit adactis

Mentem,

Mentem, quæ solùm suspirat numine Cælum ;
 Plena Dei : è lætos , felici hoc Præsïde, Ciues,
 Plaudite, si quãdo, Adriacæ nũc plaudite Nymphæ ;
 Concessere pium cælestia numina Patrem

Incl. Scilicet egregias augusto pectore curas,
 Inclÿta concipiens animis ardentibus acta,
 Magnanimus fouit ; mansuram nomine famam
 Excelsum versat pectus, per & ardua semper
 Virtutis metitur iter, molimina laudis
 Omnia mens voluit generoso concita nisu.
 Defuit haud Virtus laudatis inclÿta cæptis,
 Dum mentem format Pallas, Cyllenius ipse
 Plecetra mouet doctæ dum dulci murmure linguæ.

Adria quã felix celebrabere Præsïde tanto ?
 Plaudite, si quãdo, Adriacæ nũc plaudite Nymphæ ;
 Concessere pium cælestia numina Patrem.

Inse. Instruet hic populos monitis, cui copia fandi
 Plurima, qui mentem studijs ditauit honestis,
 Consilio, ingenioque potens, qui pandere mentis
 Sacra arcana potest, & sese infundere sensim
 Ingens Eloquio secretis mentibus vnus.
 Et lenire animos, pariter percellere dictis
 Pectora demulcens, dulcique adamantina corda
 Arte trahens, quocunq; libet depellere sensus
 Ille potis : doctè quoties sacra templa canoro
 Insonuere sono, sparsit dum semina cæli.

Plaudite, si quãdo, Adriacæ nũc plaudite Nymphæ ;
 Concessere pium cælestia numina Patrem.

Alot. Imbribus æthereis, cælesti & nectare pascet
 Doctrinæ Ambrosia Ciues; hic scilicet vnus
 Libauit puros quino de Itygmate fontes,
 Et rores hausit Domini; quæ dulcia stipet
 Mella animus; plenos diuini Pneumatis haustus
 Pectore dum toto exhaustit, mensq; Enthea cælo
 Se extulit, hic docto potuit depromere sensu;
 Sinceros libare fauos, decerpere flores,

Et

Et violis variare rosas, vaga lilia fertis
 Nectere monstrabit per lecta rosaria Cæli.
 Plaudite, si quâdo, Adriacę nūc plaudite Nymphę
 Concessere piū cęlestia numina Patrem.
Eucl. I nunc, i felix plaudentibus Adria palmis,
 Te totam compone Deo; te Pastor ab alto
 THEVPOLVS immissus Cęlesti sorte beabit.
 Punicentū iam cerne iubar, venerare decore
 Vertice fulgentes sacro diademate vitras.
 Ut nouus inspirat Cęlestes Entheus ore
 Iam totus flammis? dotales induc vultus
 Grex deuote Deo, laudem mediteris auitam
 Aethereū regale genus; te Pastor obarmat,
 Et vires addit, cęlestique imbuit imbre.
 Plaudite, si quâdo, Adriacę nūc plaudite Nymphę
 Concessere piū cęlestia numina Patrem.
Euse. O quā sūdereo fulgebunt Tempa decore.
Alet. O quā sacra pijs resonabunt pulpita verbis.
Eucl. O quā cęlestis clarescet mentibus ignis.
Euse. Iam cerno æthereos huc labi turbine rores.
Alet. Iam cerno Dios huc Cælo irrumpere Amores.
Eucl. Cerno rosę Charitem violis intexere flores.
Euse. Vellere purpureo variantem cernin' amictus?
Alet. Velleris hunc rosei cingentem cernin' honore.
Eucl. Audin' Pastori Arx magno tonet Aelia plausu
 Imus, & Adriacis cedamus gaudiā Nymphis.
 Plaudite, si quâdo, Adriacę nūc plaudite Nymphę
 Concessere piū cęlestia numina Patrem.

GENETHLIACVM

B. Virginis Marię.

A Via Bethlemij colitis quę florida montis,
 Quęq; inter ripas canit Jordanis amans.
 Car-

Carmina dulcisonæ Musæ terræ decus aureum ;
 Virginis ad cunas tenerum date carmen, & inter
 Vagitus Dniæ, dulcis modulamina cantus
 Pangite, festiuo traducite gaudia plausu.
 En etiam cæli modulantur carmina Musæ,
 Diuinumq; agitant plaudenti pollice plectrum
 Sydereos inter catus; atq; æthere lapsæ,
 Pupæ, cælesti modulato carmine, plaudunt.
 Diuinos sacra fetus enititur alio
 Anna parens, sterilis tandem sacra pondera ventris
 Degrauat, & multam compensat pignore prolem.
 Audin, pupa vagos vagitus fundit, vt auram
 Pectore mortalem captans, pia pneumata spiret,
 Vt cæli radios conceptos ventilet ore?
 Qualis purpureo cum primum lumine surgit,
 Et solis roseos referat Pallantias ortus,
 Et fugat aurato lucentia sydera amictu,
 Punicea cælum depingens luce colorat.
 Talis Virgineo Mariæ color emicat ore,
 Purpureas suffusa genas ceu stella serenat.
 Illa renidentem describens ore colorem,
 En tenero primos iam format lumine risus,
 Diuinum fundens numen, senis inter amatos
 Amplexus patris excipitur. Quæ dulcia libat
 Basia? vt in lacrimas, dulci dissoluitur imbre,
 Latitiam corde exundantem vt concipit ille,
 Vt sobolem stupet ipse suam Ioachimus amatam?
 Haud sariare potest spectantia lumina, & vsque.
 Aspicit, & tacitos obrepere corde lepores
 Sentit, virgineos artus dum fascia stringit.
 Sed Mariam nutrix compositis sedula cunis
 Credidit, & cantu somnum iam prouocat alto.
 Virginis ad cunas tu fufos exere cantus
 Mens pia, Bethlemix quos effudere camenæ.
 Mulcoto hæ vitrei Iordanis margine ripæ
 Umbrosas inter corylos, platanosq; virentes
 Dulcem

Dulcem captabant auram, placidumq. canebant
 Optatæ primos pulchræ Rachelis amores.
 Ecce inopina vident miracula surgere rerum
 Insolitum viruit florum decus: altior vndis
 It fluuius, placidæq. cient noua murmura lymphæ;
 Nare per & vitreas conspecti fluminis vadas
 Pisces, & varios lusus simulare natatu.
 Parte alia spumare auro, gemmasq. nitentes
 Eiectare procul sinuosa ad littora flumen;
 Atq. improuiso reuirescere lilia flore.
 Attonitis hærent animis, dumq. omina tanta
 Suspensa mente euoluunt; micat aura rubore
 Flammea, & effusis radijs lux circinat arcum;
 Inter quam resonant dulcis modulamina cantus.
 Tollit tum celeres Anthæa moras cita saltu
 Herboso sublata toro: vox assonat, inquit,
 Cælestis, sociæ: cæli nosco omina, nosco:
 Virginis Isacidæ recinunt natalia Diuæ.
 Surgite iam sociæ grandi date carmina plectro.
 Hæc effata, viam carpit, quæ florida prata
 Nazaretha iacent; clarè symphonia cæli
 Scilicet huc placido resonare per aua cantu
 Audita, illa ducem sequitur, quæ plenius auri
 Insonat, & tandem detexit carmine cunas.
 Quò postquam ventum: violas, vaga lilia spargunt:
 Virginis & magnum plaudentes numen adorant.
 Mutua tum Diuos ad carmina prouocat, ipsa
 Incipiens Anthæa melos: contendere versu
 Audet, & æthereas cantu inuitare camænas
 Tangere docta chelim, genialia nabilia palæa.
 Tantus amor Musam, diuinæ & gratia Natæ
 Allicit ad numeros, alternos dicere versus:
 Vt licet æthereæ concertent carmine Musæ,
 Ausa tamen tentet pugnam; mox incipit ipsa,
 Et sociæ excipiunt vario modulamine cantum.
 Nascere Davidis proles, paritura verendum
 Numen,

78 GENETHLIACVM B. VIRG. MARIÆ.

Numen, famineosq. inter pulcherrima cætus
 Iam tibi molitur milleno sydere sedem
 Fulgentem cælum : plantis tibi Cynthia luce
 Subditur, & radijs Phœbus iam texit amictum.
 Sceptra Poli dudum designant regia Divi
 Ut tibi nunc adplaudit Amor? Charis aurea quantis
 Te ditat donis? cunas viden illa volatu
 Ut circumludat, cæliq. Philædia plaudat,
 Atque omnes secum Charites, & candida pentis
 Pax cæli niueos induta & Gloria amictus?
 Iam tremefacta erebo reprimunt feralè venenum
 Tartâra, & emeritas horrent fera monstra ruinas.
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrima, cresce
 Ifacidum tu sola genus super æthera tollis
 Tu Saræ prolem; sacræ Rachelis honores
 Iam superas, fecunda Nurus sine labe puella.
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrima, cresce.
 Dix te sobolis designant numina Matrem.
 Tu Dea es, & paritura Deum sine femine Virgo.
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrima, cresce
 Non tua mortalis curat cunabula nutrix:
 Vbera cælestes Charites redolentibus auris
 Prima dabunt, dium præbebunt æthere nectar.
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrima, cresce.
 Virginei flos alme chori: en vaga lilia cunis
 Arrident affusa tuis redolentia myrrham;
 En teneras lambuntq. genas violæq., rosæq.
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrima, cresce;
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrima Virgo.
 Hæc Anthæa canit; resonant concentibus auræ.
 Tum cæli musæ incipiunt noua carmina cantu.
 Att age, diuinum ad carmen, cane Musa receptum;
 Illa pari haud poteris modulari carmina auena.

PVERS

79

P V E R P E R I V M

B. Virginis Deiparæ.

A Virga Virginis renouantur sacula partus,
 Dum nouis æquali moderatur sydera lance
 Cynthus, & paribus cælum spatiatur habenis,
 Licentes imitata faces, vaga Cynthis, fratris,
 Claus serenata diffundit lumina, nocte:
 Annus diuinum memorat benè conscius ortum,
 Mutatæ natura stupet miracula legis.
 Hinc iterum memori resolens natalis mente,
 Dia, nouis iterum gestis concentibus ather,
 Vndique panthæis fumant simul ignibus aræ.
 En age, magne puer, diuino numine mentem
 Irradia; grauiora canam, si concutis æthro,
 Qui superas patrij liquisti numinis oras,
 Nate Patris summi, Summi Patris vnica Proles;
 Occidui spes vna Orbis, reparator & xui.
 Adfis; felici cedant vt carmina cantu,
 Regia diuini celebri cunabula Nati.
 Virgineo ah liceat digna ò sanctissima tellus
 Facta puerperio, celestis & hospita Regis,
 Diuino de fonte sacros haurire liquores.
 Delia iam nouies, nocturna per amia cæsi,
 Lucentes radiata comas, pulchroque decore
 Lumina concipiens solis, compleuerat orbem,
 Purpureis & vecta rotis traiecerat axem
 Æthereum, & nouies mensis defecerat axe,
 Ex quo pernici cælos translapsa volatu
 Nuntia cælicolum volucris mandata Tonantis
 Attulerat Mariæ secreta Virginis æde:
 Virgineo & pudibunda sinu Dauidica Virgo
 Diuinam sobolem sacra conceperat aluo.
 Ergo saluiferi felicia tempora partus

Gesta

Casta nouennali glomerabat Cynthia cursu
 Ipsa puellari cultu, sacra pondera ventris
 Enixura parens, diuinum senferat ortum
 Diua Deum paritura, pia bene conscia sedis,
 Quæ natum excipiet, diuinos Regis & ortus;
 Mandatum relegebat iter, per amena locorum
 Aula Bethlemij quæ surgunt vertice colles.
 Interea dudum viduatus Principe Olympus
 Cara morabatur diuinæ pignora sponsæ:
 Haud visus solito decurrere Cynthia orbem
 Lumine, nec lætas radiantia sydera noctes
 Sincera duxisse face, & filuisse canentum
 Quin ipse est totis solitis concentibus æther
 Donec diuinum conseruant viscera pondus
 Virginis, & pura fetus concreuit in aluo.
 Proxima sensit vbi verum natalia Regis,
 Induit inoslitum cali lætata decorem
 Aula, vagum pandunt inopina & sydera lumen.
 Clarius illa polo; millena lampade, noctem
 Irradiare iubet præses Dictynna ferenam,
 Ipsa colorato vehitur tota aurtæ curru,
 Ambrosiam dulcem rorantes nectara loris
 Urget equos niueis; paritura & cuncta Puella
 Astra fauere iubet; roseos Pallantias ore
 Nuncia felicitis, faturos præfaga dies,
 Præparat è stabulo recludere læta iugales,
 Æthere dispellens nimbos, ac sydera gaudente
 Largius è cælo, placido guttantiâ lapsu,
 Depluere in terras Ladanum, ditescere ramos
 Melle nouo; dulci sudare & manna liquore,
 Tristis hyems, quamuis rigeant & tempora brumæ;
 Sed pexi crines radijs rutilantibus Aethon
 Atque Phlegon, Pyrois, & pando lumine Heous
 Hinnitu inuitant lucem, cupidèq. morantur
 Mandere fræna ore: ipse nouo sed Phœbus amictu
 Conspicuis, meliorem parat splendescere, luce,
 Postera

Postera stellatam cum noctem Aurora fugarit.

Inducunt sic astra novos latata decores

At Pater hæc solio summus dum spectat ab alto,

Et nutrit seras in menso pectore curas,

Omnia, quæ statuit ventura & fata recurat.

Secreto exceptit ferientis spicula amoris.

Scilicet ille iterum contorquet missile; pergit

Vsq. vibrare faces & flêtere corda Tonantis.

Quid non cogit Amor? quæ non victoria Amoris?

Illicet at sensit ferientis flamina Amoris.

Altitonans, placido demulcet pectus ab igne

Atque abit in flammâs totus, Genitiq. recurrit

Inclÿta Bethlemico in stabulo natalia mente;

Hinc animo blandus, conceptam degrauat iram

Quam meruit mortale genus, statuitq. catenis

Tanariq. homines exolvere ab heste rebelles.

Protinus, in earum Natum conuersus amore,

Conuocat æthereas cæli ad conuexa phalanges;

Aurea seu feruent propius subsellia Regis;

Seu vigil excubitor stellatis postibus adstet;

Tuque etiam properate venis, qui regna pererras.

Custos, assiduoq. foues munimine gentes;

Et quæ purpureis radijs assurgit eous

Cynthius; occidium quæ mergit & æquore currunt.

Adsunt ætherei proceres; interlicæ gemmis

Aegida pars effert; varijs redimita coronis.

Pars nitet, & grandes palmis tenet altera thyrsos;

Pars peltata humeris pendentem ponderat hastam.

Qualis milleno feruet cum milite campus,

Et sub vexillis acies disposita moratur;

Et Ducis imperium expectat; lecto ordine Diui

Iussa atæres summi obtemant, nutumq. Tonantis.

Talibus accepit sed tum Pater ore serenus:

Calicola mihi certa manet sententia menti

Æthereas reparare plagas; stygiumq. venenum,

Quo languet mortalis homo, dispellere terris,

Imprudens carpsit vetites dum stipite fructus,
 Et vesanus amans, sociatæ coniugis aures
 Admonit dictis; diuinæ numina mentis
 Adfectans, sibi clausit iter malè cautus olympi:
 Consilium insanum, mortalis cæca cupido:
 Usq. ne Tanarius miseris fera vincula at hostis
 Intentat, diro cælum belloq. laceffit?
 Et ducit sauus tenebrosa in tartara pradas?
 Usque adeo ne manent viduata sedilia scali?
 Non ita tartareo concedet adorea regno:
 Iam duxisse fatis, iam tela inimica retundo,
 Exolio mortale iugum: quia tangor amore,
 Tangor enim: pendet Lafo pro numine pænas
 En Genitus Summi Lumen, Sapiencia Patris,
 Iam factus mortalis Homo Deus ipse rependet
 Crimen, damna luens vetiti temeraria morsus:
 Virginis Ifacidæ cultus, pudibundus & oris
 Exarsit decor: illa sinu conseruat Amoris
 Pignus, & eniti sacra nunc præparat alio.
 Ergo agite electi proceres, nunc pandite cælum;
 Nunc famulam præstate manum; cunabula Nati,
 Atque humilis celeres lustrate mapalia tecti:
 Dum puerum fouet illa vlnis; atq; vberè pleno
 Lactat; dum cari miratur pignoris ora;
 Discursu per inane leui date nuncia Pacis,
 Nuncia lætitiæ iustis, noctemque silentem
 Plausibus, & vario resonantes rumpite cantu.
 Hæc ait, & tacitum Diuis affiauit amorem
 Nec moras; composito discedunt agmine Diui.
 Confusum cælo it murmur, data quisquis anhelat
 Ardenti studio mandata capescere Patris,
 Inq; suas se quisque acies certo ordine fudit.
 Qualis saepe nitens, cælo cum nocte serena
 Stella cadit, liquidisq; cadens intermicat auris;
 Multiplices trahit illa faces, celeriq. rotatu
 Iernix obtutum, radiantis imagine formæ,
 Ver-

Verberat, vt dicas millenæ lumina flammæ;
 Cælica sic acies nimbo fulgente per auras:
 Cineta volat, magnam iaculatur splendida lucem;
 Quæ quæ diuisus se se discriminat Orbis;
 Ianua terna iacet cæli; quæ Cynthius ortu
 Nectara torantes summo quatit axe iugales;
 Occiduo curru fessus, quæ fudat Aethon;
 Quæ medium Phœbus cæli meritur & axem,
 Quæq; gelu rigidam cursu præteruolat Arcton;
 Aurati his strident gemmato cardine postes;
 Marmore nidenti feriunt splendentia visum
 Limina, quæ varix pulchraq; paratades ornant,
 Multis insignis gemmis, nitidisq; columnis;
 Hæc, postquam ciuit primus fera bella superbus
 Lucifer, & totum temerant crimine mundum,
 Oclusis foribus sistere diu, obuia nulli
 Atria cesserunt aditum splendentia cæli:
 Tunc patuere; simul conuulsi & cardine postes
 Accelerat cum sede Patris stipata Iuuentus;
 Cælicolum generosa cohors candentibus alis
 (Namq; pati nequit illa moras) Custodia pernox
 Limina concessit diuinæ ad aperta phalangi;
 Egreditur velox acies, pernicius Euro;
 Egrediens dulci & sonitu quatefecit olympum.
 Stant Patris ad solium geminæ super astra sorores,
 Mente satq; æterna; queis sola est cura Deorum
 Oblectare animum, curisq; auertere mentem;
 Harum vnâ cæli iussit descendere ab axe,
 Lætitiâ dixere Patres: Volat illa per auras,
 Nectare sparsa comas nitido, sed candida vultus,
 Sed radiata caput plaudentibus insonat alis;
 Quæq; volat mundum, discussa hube, serenat;
 Incundum volitans rebus partitur amorem;
 Iam celeri penna totum circumuolat orbem,
 Iam volupis grata terras aspergine rorat.
 Discussum lætæ senserunt omnia Diuæ,
 Protinus

Protinus æquatis sterhit mæliacia flabris
 Aequor : hyperborei conclusi carcere venti
 Irepit tacitis cunctis secreta voluptas
 Læti discunt pisces, celeriq; natatu
 Ludere per liquidas gaudent tum lætiùs undas
 Quin etiam, oceanus nutrit quæ plurima vastus,
 Diuq; senserunt motus immania monstra,
 Ingentes Phocæ, proceros & corpore Pistris
 Nunc subter ludunt, fluctus; nunc equore præstant
 Pube tenus, conchas, & rubra coralia vellunt :
 Largiùs afflatu genitabilis aura fauoni,
 In media ludit bruma : sic florida vbiq;
 Quà volitant zephiri iucundi flamina venti
 Vernat hyems, gemmis turget fecundaq; tellus;
 Ecce renidenti florescunt gramina vultu
 Lætior hinc vernat tellus, ridentibus affris
 Aemula, sydereos florendo sumit amictus,
 Florigenaq; insignit acu mirabile dictu,
 Non ignota cano, rigidus cum flamine Caucasus,
 Et Boreas, fauitq; Notus; præfissima Veris
 Enituit facies; zephyrus nam roscaidus alis
 Nectare perfusas brumales irrigat herbas,
 In venas sparsus fecundo & rore maritat.
 Est locus, apricis quæ se pulcherrima campis
 Extollit, latè & circum spatiatut Idumæ
 Undique stagnantis Ponti circumflus undas
 Engaddum dixere Patres, vbi vinea fætis
 Vitibus exultans, fecundo palmite gemmat
 Vineæ, delicijs cedunt cui roscaida Tempes
 Cedit odoratis florens Panchaia sylvis
 Arbor vbi sudat vernis opobalsama ramis
 Dum volat hæc, valido concussit verberè pennas
 Largiùs effusos & roris perpluit imbres,
 Demulcens cælum, terramq; Fauonius aura
 Hicet excepit tellus, enascitur altus
 Pampinus, & multo florescit vimine vitis,
 Gemmat

Gemmat item subito pendet matura racemò
 Vva rubens, hyemem & fauam vindemia risit
 Sic passim florescit humus, miniatq; decore
 Picta noua renitens inopinis floribus arua
 Sed iam sydereos excussierat Hesperus ignes,
 Cynthia quin medio curru iam verterat axe;
 Cum noua splendescens celo nitidissima lampas
 Affulsit, magno similisq; hyperionis orbi,
 Aethera lustrauit circum radiantibus auris;
 Illic insolito fulserunt sydera gyro
 Dixeris esse diem clarum vel nocte ferena,
 Iesum Virgo parit: quid ni radiantia solis
 Spicula sol vincat Christus, lux aurea mundi?
 Salue nox felix, felicis nuntia Pacis,
 Qua lethi reparata salus mortalibus agris;
 Qua clausus dudum nobis referatur olympus;
 Aurea telluris lampas penetrauit hiatus
 Quin etiam, & nigrum tenuis se immisit in orcum;
 Insolitus fulgor cecidit squalentibus vmbtis,
 Qualis vbi fractos, aduersa ob nubila Phœbus
 Euibrat radios, tenuem post terga nitorem
 Linqvit; & occiduis vel cum se immergit in æquor
 Hanc hausit tenebrosa cohors; sed nescia lucis
 Frenduit; impatiens damnata auertit & ora
 Ter quater ignita concussit sede catenas
 Tartareus Pluto, sæuisq; exasperat iras
 Vertens aduerso torpentia lumina ceno
 At læti heroum catulis animaq; piorum
 Opratum venisse diem, quo tartara linquant,
 Lenibus & vacuent celo pia pectora curis,
 Aetherea agnoscunt flamma, sic voce præcantes
 Nuncia venturæ lucis lux aurea salue;
 Salue iterum lux alma polo nunc orta sereno,
 Nascenti arride puero, quo soluere nexus,
 Et nitidis dabitur volitare licentiùs astris;
 Nascere iam tandem, cali iam nascere proles,

Aeterni splendor Patris, reparator olympi
 Hæc Erebi detenta loco pia turba canebat.

At dum maiori splendet lumine cælum;
 Insignes glomerans flammæ noua sydera ducit:

Sollicita excurrans & diâ Philedia mundum,

Præpetibus velox diuerberat aera pennis;

Bethlemiam Virgo Ifacides peruenit ad urbem;

Hospitio ast omni turba illa exclusa frequenti.

Vix humili, instantis sub prima crepuscula noctis;

Languida cum socio potuit requiescere in antro.

Vile antrum, cultuq. intus palearia agresti:

Hospitio tamen illa Dei non amula cælo;

Non ita gemmati splendent laquearia tecti.

Regia multiplici circum variata corymbo.

Siue laborato niteant cypressina quadro,

Cedrina seu luxu surgant instructa superbo;

Splendidus fulget tyrijs non aula tapetis.

Aetherens famulatur honos, tibi militat vni.

Omne decus cæli, quamuis sis vile mapale.

Hic Virgo dulci turbæ viscera motu,

Et circum gestire Deum præcordia sensit.

Exortum rimatur amor, concitatur amore;

Nempe Deus, gaudet vagire atque ocyus auris;

Diffluit, en sensu, maturo pondere, Virgo;

Numine plena Dei, paritura è numine numen,

Olli scintillant radianti lumine scrines;

Lætitia, in dulces liquuntur lumina rores;

Permistus candore genis color aureus errat;

Induit æthereum vultu pudibunda decorem,

Qualis cum rosæ nectens redimicula fronti

Auricomum solem inuitat Tithonia lampas.

Stramineum parat ante torum, tum lintea supra

Candida componit; tenetos ne stramina lædant

Artus, fasciolas nascenti & prouida adaptat.

Prona genu, precibus supplex inuitat amantem

Inde Deum Virgo, ferturq. ad sydera mente:

Aeterni

Desere

Desere claustra puer, qui nullo clauderis Orbe;
 Die Puer, Puer alme veni, Puer auree Matris
 Linque vterum; natum tandem te sentiat Orbis;
 Incipe vagitu terras, puer; incipe risu
 Tranquillare polum: nam te diuinus adegit
 Cælesti è solio in terras Amor: incipe Amantis,
 Exuijs hominum tectus, tandem incipe, lusus.
 Ah rapior; tacitis vibrata en sentio venis
 Tela meis; rapior, liquuntur viscera partu
 Me ne petit dij vis ista potentior ignis?
 Ah rapior, te Nate petit dij ardor amoris.

Dum loquitur, dulcore nouo dum liquitur illa;
 Mira cano, sed vera cano; Deus editus, aluo est:
 Peruadunt infracta velut specularia solis
 Spicula, non læsa sincera Virginis, aluo.
 Protinus & resonis sociantes carmina neruis
 Calicolæ cecinere melos, modulifq; canoris
 Aethera permulcent. Celeri Concordia penna
 Aurea turbatis indicit sæcula terris.
 Incipit ipse Puer lachrymis cognoscere matrem,
 Vagitu & primo summum testatur amorem.

Risit victor Amor, bis latus plausit & alis;
 Rursus & in tenerum collinans missile pectus
 Euibrat, repetit celsum digressus olympum.

PARTHENIA.

De Dormitione, & Assumptione

B. V. M. in Cælum.

Sydereæ pompam turbæ; deuecta triumpho
 Qua cæli Regina potens subit æthera, sacrum
 Coniugium aspirans sponsi, carosq; hymenæos;

Festiùs libeat moliri in carmina cantu:
 Dum rosem iubet ire diem, crinemq. repexos
 Purpureo flectit phœbus temone iugales,
 Clarus efflantes, frenis spumantibus ignes,
 Sedulus atq. quatit lucenti terga flagello,
 Stellanti inuectus curru, quo læe colorat
 Astra super, nitidis huc vibrat lumina flammis:
 Puniceis & manerosis clara atria cœli
 Inspersit solito maior Tithonia lampas;
 Aduentu gånisa Deæ, stellata refulsit
 Scilicet, & multo cœlum insigniuit honore.
 Tu, quæ cœlesti perfundis numine mentes,
 Et sacra diuino modularis carmina plectro
 Sydereos inter vates, perq. æthera gaudens
 Musa volas, diuinum & fundis mentibus œstrum;
 In numeros descende meos, facilisq. canenti
 Annue: Virgineos cœlo meditatur amores.

Victor, olympiacas Christus traiecerat arces
 Latus tartareis captiua redemerat umbris
 Colla Patrum, dirumq; Erebi contuderat hostem;
 Iam vacuum glaciale chaos; iam limina olympi
 Libera; mortales dederat iam surgere cœlo.
 At Virgo Ifacides, cœlum dum pignora seruat,
 Virgineo cultu caros ardebat amores.
 NATVM mente fouet, cœlum suspirat; & vnum
 Illa die; roseos cum primum Cynthius ortus
 Pandit; cum medium feruens metitur & axem;
 Siue etiam occidua sub fera crepuscula lucis,
 Diuinum secum cœli meditata tur amantem.
 Illa ridenti, milleno lumine, nocte
 Cœlestes agitat, flammis tota enthea sensus:
 Ah quoties incensa Deo, violauit, oborto
 Rore genas, riguoq; infecit lumina fletu.
 Sæpius & quamquam NATI detur ora tueri,
 Diuinoq. frui amplexu, est tamen anxia corde.
 Illa oculos tandem cœli ad conuexa retorquens,
 Talia,

Talia, virgineo suspirans corde, precatur :

Vos en, vos video superi sacra tecta Tonantis
 Feruere stellanti flamma, quæ luce decoras
 NATE tuâ, & referas patefacto cardine iustis :
 Et quando te NATE sequar ? me me inferere colo
 Eripe me tecum ; liceat per sydera ferri
 Mortali exemptam fato ; quid nam oscula celo,
 Amplexus caros differs ? dissoluar inertem
 Carcere, cælesti tecum fruitura triumpho.
 Hæc ait : & riguo rorarunt nectare vultus,
 Flammeus hos ignis variauit murice cordis
 Per nitidas sparsus malas ; micuere pudoris
 Ardentes oculisq. faces . Dens vritur istis ;
 Virgineis votis, caroq. indulget amori .

Protinus acciuit geminas super astra sorores :
 Alma quibus Charis, & diuini grata Leporis
 Delicias, dulces impertit Gratia risus :
 Hæ placide mulcent animos, mentiq. sabanti
 Læta serenatis ponunt obliuia curis,
 Et lacrymas abigunt ; rigidi tristissima lathi
 Spectra procul remouet, nulla his merentis oberrant
 Tristitiæ facies, vacuant at corda querelis,
 Mos vnus, color vnus, & vna est forma Dearum ;
 Hyblæis vox mista fauis, qua sibila serpens
 Ponit, & irati nequeunt saxire Leones.
 Has PATER affatur summus : Diuæ ite sorores,
 Florenti campos qua vestit gramine Idume ;
 Isacides viduos vbi Virgo transigit annos :
 Debita iam celo, mortalibus exulet oris.
 Ergo Virgineos dum mors euulnerat artus
 Stamina rescindens vitæ, seruate decorem,
 Virgineum seruate decus ; non noxia tabo
 Pectora, non capiant vilem pia corda timorem.
 Lætus at illæso decedat spiritus ore .
 Sponte sua ; dolor omnis eat, non nubilus erret
 Pallor ; tranquilli, claudet dum lumina, risus

Formosam

Formosam decorent faciem, Diuæq. per artus

Pulsus amena lepos morientis, mulceat ora.

Quidquid lætitiæ spirat stellatus olympus;

Quidquid, dum celeri percurrit astra volatus,

Funditis ætherei, diuum per corda leporis,

Dilectæ donate meæ. Vix dixerat; illæ

Fronte serenata celeres mandata capessunt.

Protinus at totum spectas hilarescere cælum:

Dum vaga sponsa venit, maiori lampade lucis

Astra micant, cupiuntq. nouo gestire nitore.

Illæ hilares geminas plaudenti verberare pennas

Exponunt zephyris lenibus per inane vocatis,

Obiectas findunt auras, atq. æthera tranant,

Lactea sydereo, quæ panditur orbita tractu,

Et nitidas sedes aperit rutilantis olympi:

Quæq; volant, vario relinquunt vestigia cultu.

Qualis vbi leuibus per roscida nubila guttis

Multicolorem arcum deflectens circinat Iris;

Sic illæ cæli tractus, aurasq. colorant,

Lætanti leuiter librantes remige pennas.

At geminæ medio micuerunt æthere flammæ;

Ardentes veluti cum lucent orbe cometes,

Quæ radios oriens lampas phœbea nitentes

Eumbrat, panditq. diem festiua serenam.

Salue sed felix omen; non dira minaris;

Prospera sed cerno radijs; felicius vnquam

Aere, vel cælo, visum rutilare nitenti

Prodigiale iubar; despondes omina sceptri

Mitis, & æthereæ connubia candida sponsæ.

Illæ humili testæ, iam blandi præscia somni,

Cælestes thalamos, cæli laquearia mente

Sola legens, sponsi & cupidos meditata lepores;

Candidæ anhelanti, carnis sine pondere, cælum

Læticia languens animæ laxauerat artus:

Languerat, & dulcem dederat libare soporem

Sensibus, æthereos animo diu versat amores.

Ad niueos, humilesq. Nurus delapsa penates
 Vtraq; missa soror dissoluit pectore cestum,
 Quo lati risus, blandi iucunda leporis
 Copia, & æterni mixta est dulcedo soporis,
 Protinus è pharetra, medicatas melle sagittas
 Aptarunt, Mortiq. oculis flammantibus hærentes
 Utq. vident lunare arcus, vt missile flecti,
 Ocyus exturbant ferituram; spicula at ipsæ
 Euibrant, leni ferunt & vulnere pectus
 Virginis: Illa pijs actutum saucia telis,
 Attollit gaudens radiantia lumina celo:
 Lumina, sydereas quæ vincunt lampade flammæ;
 Et niueas rorata genas compellat AMANTEM,
 Has roseo datq; ore preces: quid NATE moraris
 Quid mihi sydereæ differs tua gaudia sede?
 Tolle animam, me redde mihi; tibi redde Parëtem,
 Nescit Amor, celo qui me tibi mancipat, vni,
 Nectere amore moras, validoq. exestuat igne:
 Tolle moras, me tolle polo: dum sydera spectat
 Impatiens animus se se infert entheus in te.
 En soluo, celi quam corda liquantur amore.
 Dixerat, at celo Natus, fulgente per auras
 Nimbo cinctus adest, iucundum & fulsit in cede.
 Plurima quem circum nitidis rutilantibus alis,
 Flauentes radiata comas, stat cælica Pubes.
 Soluitur aspectu Nati Virgo; estuat igne.
 Aestuat, & totos se se fundente per artus
 Lætitia exundante labat, dulcedine languet
 Sensus, & egressus animæ patefecit amanti.
 Libera in amplexus venit quæ candida NATI;
 Et se fassa Deam, solis splendore refulsit.
 Virgineum interea dulcore, cubantis ad instar,
 Torpet diuino viduatum lumine corpus.
 Pulcrius occidui at nident miracula vultus:
 Largior effusus niueo decor errat in ore;
 Gratius & faciem totam gelatinus adornat;

Rides

P V E R P E R I V M

Imprudens carpsit vetites dum stipite fructus,
 Et vesanus amans, sociatæ coniugis aures
 Admonit dictis; diuinæ numina mentis
 Adfectans, sibi clausit iter malè cautus olympi:
 Consilium insanum, mortalis cæca cupido:
 Vsq. ne Tanarius miseris fera vincula at hostis
 Intentat, diro cælum belloq. laceffit?
 Et ducit sauuus tenebrosa in tartara pradas?
 Vsq. adeo ne manent viduata sedilia scali?
 Non ita tartareo concedet adorea regno:
 Iam duxisse satis, iam tela inimica retundo,
 Exolio mortale iugum: quia tangor amore,
 Tangor enim: pendet Lafo pro numine pænas
 En Genitus Summi Lumen, Sapiencia Patris,
 Iam factus mortalis Homo Deus ipse rependet
 Crimen, damna luens vetiti temeraria morsus:
 Virginis Ifacida cultus, pudibundus & oris
 Exarsit decor: illa sinu conseruat Amoris
 Pignus, & eniti sacra nunc præparat aluo.
 Ergo agite electi proceres, nunc pandite cælum;
 Nunc famulam præstate manum; cunabula Nati,
 Atque humilis celeres lustrate mapalia testi:
 Dum puerum fouet illa vlnis; atq; vberè pleno
 Lactat; dum cari miratur pignoris ora:
 Discursu per inane leui date nuncia Pacis,
 Nuncia latitia iustis, noctemque silentem
 Plausibus; & vario resonantes rumpite cantu.
 Hæc ait, & tacitum Diuis affiauit amorem
 Nec moras; composito discedunt agmine Diui.
 Confusum cælo it murmur, data quisquis anhelat
 Ardenti studio mandata capescere Patris,
 Inq; suas se quisque acies certo ordine fudit,
 Qualis sape nitens, cælo cum nocte serena
 Stella cadit, liquidisq; cadens intermicat auris;
 Multiplices trahit illa faces, celeriq. rotatu
 Iernix obtutum, radiantis imagine formæ,

Ver-

Verberat, vt dicas millenæ lumina flammæ;
 Cælica sic acies nimbo fulgente per auras;
 Cinctâ volat, magnam iaculatûr splendida lucem;
 Quâ quâ diuisus se se discriminat Orbis;
 Ianua terra iacet cæli; quâ Cynthius ortu
 Nectara torantes summo quatit axe iugales;
 Occiduo curru fessus quâ fudat Aethon;
 Quâ medium Phœbus cæli metitur & axem,
 Quâq; gelu rigidam cursu præteruolat Arcton;
 Aurati his strident gemmato cardine postes;
 Marmore nidenti feriunt splendentia visum
 Limina, quæ varix pulchraq; paratades ornant;
 Multis insignis gemmis; nitidisq; columinis;
 Hæ postquam ciuit primus fera bella superbus
 Lucifer, & totum temerant crimine mundum
 Oclusis foribus siluere diu, obuia nulli
 Atria cesserunt aditum splendentia cæli;
 Tunc patuere; simul conuulsi & cardine postes;
 Accelerat cum sede Patris stipata Iuuentus;
 Cælicolum generosa cohors candentibus alis;
 (Namq; pati nequit illa moras) Custodia pernox
 Limina concessit diuinæ ad aperta phalangi;
 Egreditur velox acies, pernicius Euro;
 Egrediens dulci & sonitu quatefecit olympum;
 Stant Patris ad solium geminæ super astra sorores;
 Mente satq; æterna; queis sola est cura Deorum
 Oblectare animum, curisq; auertere mentem;
 Harum vnâ cæli iussit descendere ab axe;
 Lætitiâ dixere Patres: Volat illa per auras;
 Nectare sparsa comas nitido, sed candida vultus;
 Sed radiata caput plaudentibus insonat alis;
 Quâq; volat mundum, discussa hube, serenat;
 Incundum volitans rebus partitur amorem;
 Iam celeri penna totum circumuolat orbem;
 Iam volupis grata terras asperginè rorat;
 Discursum lætè senserunt omnia Diuæ,

Protinus æquatis sterhit mālacia flābris,
 Aequor : hyperborei conclusi carcere venti,
 Irrepat tacitū cunctis secreta voluptas,
 Læti discunt pifces, celeri q; natatu
 Ludere per liquidas gaudent tum lætiūs undas,
 Quin etiam, oceanus nutrit, quæ plurima vastus,
 Diuq; senferunt motus immania monstra,
 Ingentes Phocæ, proceros & corpore Piftris
 Nunc fubter ludunt, fluctus; nunc equiore præstant
 Pube tenus, conchas, & rubra coralia vellunt,
 Largiūs afflatu genitabilis aura fauoni,
 In media ludit bruma : fic florida vbiq;
 Quæ volitant zephiri iucundi flamina venti
 Vernat hyems, gemmis turget fecundaq; tellus;
 Ecce renidenti florefcunt gramina vultu:
 Lætior hinc vernat tellus, ridentibus affris
 Aemula, fydereos florendo fumit amictus,
 Florigenaq; infignit acu mirabile dictu,
 Non ignota cano, rigidus cum flamine Caucasus,
 Et Boreas, fauitq; Notus; gratiffima Veris
 Enituit facies; zephirus nam rofcidus alis
 Nectare perfufas brumales irrigat herbas,
 In venas fparfus fecundo & rore maritat.
 Est locus, apricis quæ fe pulcherrima campis
 Extollit, latè & circum fpatiatur Idume,
 Vndique offagnantis Ponti circumfluis undas,
 Engaddum dixere Patres, vbi vinea fctis
 Vitibus exultans, fecundo palmite gemmat,
 Vineæ, delicijs cedunt cui rofcida Tempes,
 Cedit odoratis florens Panchaia fyluis
 Arbor vbi fudat vernis opobalfama ramis
 Dum volat hæc, valido concuffit verberè pennas
 Largiūs effufos & roris perpluit imbres,
 Demulcens cælum, terramq; Fanonius aura
 Illicet exceptit tellus, enafcitur altus
 Pampinus, & multo florefcit vimine vitis,
 Gemmat

Gemmat item subito pendet matura racemum
 Vva rubens, hyemem & fauam vindemia risit
 Sic passim florescit humus, miniatq; decore
 Picta nouo renitens inopinis floribus arua
 Sed iam sydereos excusserat Hesperus ignes,
 Cynthia quin medio currum iam verterat axe,
 Cum noua splendescens celo nitidissima lampas
 Affulsit, magno similisq; hyperionis orbi,
 Aethera iustrauit circum radiantibus auris,
 Illicet insolito fulserunt sydera gyro
 Dixeris esse diem clarum vel nocte serena,
 Iesum Virgo parit: quid ni radiantia solis
 Spicula sol vincat Christus, lux aurea mundi
 Salue nox felix, felicitis nuntia Pacis,
 Qua lethi reparata salus mortalibus agris
 Qua clausus dudum nobis referatur olympus,
 Aurea telluris lampas penetrauit hiatus
 Quin etiam, & nigrum tenuis se immisit in orbem,
 Insolitus fulgor cecidit squalentibus umbris,
 Qualis ubi fractos, aduersa ob nubila Phœbus
 Euibrat radios, tenuem post terga nitorem
 Linqvit; & occiduis vel cum se immergit in aequor
 Hanc hausit tenebrosa cohors; sed nescia lucis
 Frenduit; impatiens damnata auertit & ora
 Ter quater ignita concussit sede catenas
 Tartareus Pluto, saeuusq; exasperat iras
 Vertens aduerso torpentia lumina ceno
 At læti heroum cæcis animaq; piorum
 Optatum venisse diem, quo tartara linquant,
 Lenibus & vacuent celo pia pectora curis,
 Aetherea agnoscunt flamma, sic voce præcantes
 Nuncia venturae lucis lux aurea salus,
 Salue iterum lux alma polo nunc orta sereno,
 Nascenti arride puero, quo soluere nexus,
 Et nitidis dabitur volitare licentiùs astris:
 Nascere iam tandem, cali iam nascere proles,

Aeterni splendor Patris, reparator olympi
 Hæc Erebi detenta loco pia turba canebat.
 At dum maiori splendet lumine cælum;
 Insignes glomerans flammæ noua sydera ducit:
 Sollicita excurrens & diâ Philedia mundum,
 Præpetibus velox diuerberat aera pennis,
 Bethlemiam Virgo Ifacides peruenit ad urbem;
 Hospitio ast omni turba illa exclusa frequenti
 Vix humili, instantis sub prima crepuscula noctis,
 Languida cum socio potuit requiescere in antro.
 Vile antrum, cultuq. intus palearia agresti:
 Hospitio tamen illa Dei non amula cælo;
 Non ita gemmati splendent laquearia tecti
 Regia multiplici circum variata corymbo,
 Siue laborato niteant cypressina quadro,
 Cedrina seu luxu surgant instructa superbo;
 Splendidius fulget tyrijs non aula tapetis,
 Aetherens famulatur honos, tibi militat vni
 Omne decus cæli, quamuis sis vile mapale.
 Hic Virgo dulci turbati viscera motu,
 Et circum gestire Deum præcordia sensit.
 Exortum rimatur amor, concitatur amore
 Nempe Deus, gaudet vagire atque ocyus auris;
 Diffuit, en sensu, maturo pondere, Virgo,
 Numine plena Dei, paritura è numine numen,
 Olli scintillant radianti lumine scrines;
 Latitia, in dulces liquuntur lumina rores;
 Permiltus candore genis color aureus errat:
 Induit æthereum vultu pudibunda decorem,
 Qualis cum roseæ nectens redimicula fronti
 Auricomum solem inuitat Tithonia lampas.
 Stramineum parat ante torum, tum lintea supra
 Candida componit; teneros ne stramina lædant
 Artus, fasciolas nascenti & prouida adaptat.
 Prona genu, precibus supplex inuitat amantem
 Inde Deum Virgo, ferturq. ad sydera, mente:
 Desere

Desere claustra puer, qui nullo clauderis Orbe;
 Die Puer, Puer alme veni, Puer auree Matris
 Linque vterum; natum tandem te sentiat Orbis;
 Incipe vagitu terras, puer; incipe risu
 Tranquillare polum: nam te diuinus adegit
 Cælesti è solio in terras Amor: incipe Amantis,
 Exuuijs hominum tectus, tandem incipe, lusus.
 Ah rapior; tacitis vibrata en sentio venis
 Tela meis; rapior, liquuntur viscera partu
 Me ne petit dij vis ista potentior ignis?
 Ah rapior, te Nate petit dij ardor amoris.

Dum loquitur, dulcore nouo dum liquitur illa;
 Mira cano, sed vera cano; Deus editus aluo est:
 Peruadunt infracta velut specularia solis
 Spicula, non læsa sincera Virginis, aluo.
 Protinus & resonis sociantes carmina neruis
 Calicolæ cecinere melos, modulifq; canoris
 Aethera permulcent. Celeri Concordia penna
 Aurea turbatis indicit sæcula terris.
 Incipit ipse Puer lachrymis cognoscere matrem,
 Vagitu & primo summum testatur amorem.

Risit victor Amor, bis lætus plausit & alis;
 Rursus & in tenerum collimans missile pectus
 Euibrat, repetit celsum digressus olympum.

PARTHENIA.

De Dormitione, & Assumptione

B. V. M. in Cælum.

Sydereæ pompam turbæ; deuecta triumpho
 Qua cæli Regina potens subit æthera, sacrum
 Coniugium aspirans sponsi, carosq; hymenæos;

Festiuo libeat moliri in carmina cantu :
 Dum roseum iubet ire diem, crinemq; repexos
 Purpureo flectit phœbus temone iugales,
 Clarus effiantes, frenis spumantibus ignes,
 Sedulus atq; quatit lucenti terga flagello,
 Stellanti inuectus curru, quo luce colorat
 Astra super, nitidis huc vibrat lumina flammis :
 Puniceis & manerosis clara atria cœli
 Insperfit solito maior Tithonia lampas ;
 Aduentu ganifa Dea, stellata refulsit
 Scilicet, & multo cœlum insigniuit honore .
 Tu, quæ cœlesti perfundis numine mentes,
 Et sacra diuino modulans carmina plectro
 Sydereos inter vates, perq; aethera gaudens
 Musa volas, diuinum & fundis mentibus œstrum ;
 In numeros descende meos, facilisq; canenti
 Annue : Virgineos cœlo meditatur amores .

Victor, olympicas Christus traiecerat arces
 Lætus tartareis captiuâ redemerat umbris
 Colla Patrum, dirumq; Erebi contuderat hostem ;
 Iam vacuum glaciale chaos ; iam limina olympi
 Libera ; mortales dederat iam surgere cœlo .
 At Virgo Ifacides, cœlum dum pignora leniat,
 Virgineo cultu caros ardebat amores .
 NATVM mente fouet, cœlum suspirat ; & vnum
 Illa die ; roseos cum primum Cynthius ortus
 Pandit ; cum medium tertius metitur & axem ;
 Siue etiam occidua sub sera crepuscula lucis,
 Diuinum secum cœli meditata tur amantem .
 Illa renidenti, milleno lumine, nocte
 Cœlestes agitât, flammis tota enthea sensus :
 Ah quoties incensa Deo, violauit, oborto
 Rore genas, riguoq; infecit lumina fletu .
 Sæpius & quamquam NATI detur ora tueri,
 Diuinoq; trui amplexu, est tamen anxia corde .
 Illa oculos tandem cœli ad connexa retorquens,
 Talia,

Talia, virgineo suspirans corde, precatur:

Vos en, vos video superi sacra tecta Tonantis
 Feruere stellanti flamma, quæ lute decoras
 NATE tuâ, & referas patefacto cardine iustis:
 Et quando te NATE sequar? me me inferere colo
 Eripe me tecum; liceat per sydera ferri
 Mortali exemptam fato; quid nam oscula celo,
 Amplexus caros differs? dissolnar inerti
 Carcere, cælesti tecum fruitura triumpho.
 Hæc ait: & riguo rorarunt nectare vultus,
 Flammeis hos ignis variauit murice cordis
 Per nitæas sparsus malas; micuere pudoris
 Ardentes oculisq. faces. Deus vritur istis;
 Virgineis votis, caroque indulget amori.

Protinus acciuit geminas super astra sorores:

Alma quibus Charis, & diuini grata Leporis
 Delicias, dulces impertit Gratia risus:
 Hæ placide mulcent animos, mentiq. iabanti
 Læta serenatis ponunt obliuia curis,
 Et lacrymas abigunt; rigidi tristissima lethi
 Spectra procul remouet, nulla his merentis oberrant
 Tristitiæ facies, vacuant at corda querelis:
 Mos vnus, color vnus, & vna est forma Dearum;
 Hyblæis vox mista fauis, qua sibila serpens
 Ponit, & irati nequeunt senire Leones.
 Has PATER affatur summus: Diuæ ite sorores,
 Florenti campos quæ vestit gramine Idume;
 Ifacides viduos vbi Virgo transigit annos:
 Debita iam celo, mortalibus exulet oris.
 Ergo Virgineos dum mors euulnerat artus
 Stamina rescindens vitæ, seruate decorem,
 Virgineum seruate decus; non noxia tabo
 Pectora, non capiant vilem pia corda timorem.
 Latus at illaso decedat spiritus ore.
 Sponte sua; dolor omnis eat, non nubilus erret
 Pallor; tranquilli, claudet dum lumina, risus

Formosam

Formosam decorent faciem , Diuæq. per artus
Fulus amena lepos morientis , mulceat ora.

Quidquid lætitiæ spirat stellatus olympus ;
Quidquid , dum celeri percurrit æstra volatu ,

Funditis ætherei , diuum per corda leporis ,

Dilectæ donate meæ . Vix dixerat ; illæ

Fronte serenata celeres mandata capessunt .

Protinus at totum spectas hilarescere celum :

Dum vaga sponsa venit , maiori lampade lucis

Æstra micant , cupiuntq. nouo gestire nitore .

Illæ hilares geminas plaudenti verberere pennas

Exponunt zephyris lenibus per inane vocatis ,

Obiectas findunt auras , atq. æthera tranant ,

Lactea sydereo quæ panditur orbita tractu ,

Et nitidas sedes aperit rutilantis olympi :

Quæq. volant , vario relinquunt vestigia cultu .

Qualis vbi leuibus per roscida nubila guttis

Multicolorem arcum deflectens circinat Iris ;

Sic illæ cæli tractus , aurasq. colorant ,

Lætanti leuiter librantes remige pennas .

At geminæ medio micuerunt æthere flammæ ;

Ardentes veluti cum lucent orbe cometes ,

Quæ radios oriens lampas phœbea nitentes

Eumbrat , panditq. diem festiua serenam .

Salue sed felix omen ; non dira minaris ;

Prospera sed cerno radijs ; felicius vnquam

Aere , vel cælo , visum rutilare nitenti

Prodigiale iubar ; despondes omina sceptri

Mitis , & æthereæ connubia candida sponsæ .

Illæ humili tecto , iam blandi præscia somni ,

Cælestes thalamos , cæli laquearia mente

Sola legens , sponsi & cupidos meditata lepores ;

Candidæ anhelanti , carnis sine pondere , cælum

Læticia languens animæ laxauerat artus :

Languerat , & dulcem dederat libare soporem

Sensibus , æthereos animo diu versat amores .

Ad niueos, humilesq. Nurus delapsa penates
 Vtraq; missa soror dissoluit pectore cestum,
 Quo lati risus, blandi iucunda leporis
 Copia, & aeterni mixta est dulcedo soporis,
 Protinus è pharetra, medicatas melle sagittas
 Aptarunt, Mortiq. oculis flammantibus herentas
 Utq. vident lunare arcus, vt missile flecti,
 Ocyus exturbant ferituram; spicula at ipsæ
 Euibrant, leni ferunt & vulnere pectus
 Virginis: Illa pijs actutum saucia telis,
 Attollit gaudens radiantia lumina celo:
 Lumina, sydereas quæ vincunt lampade flammæ;
 Et niueas rorata genas compellat AMANTEM,
 Has roseo datq; ore preces: quid NATE moraris
 Quid mihi sydereas differis tua gaudia sede?
 Tolle animam, me redde mihi; tibi redde Parëtem,
 Nescit Amor, celo qui me tibi mancipat, vni,
 Neçtere amore moras, validoq. exestuat igne:
 Tolle moras, me tolle polo: dum sydera spectat
 Impatiens animus se se infert entheus in te.
 En soluo, celi quam corda liquantur amore.
 Dixerat, at celo Natus, fulgente per auras
 Nimbo cinctus adest, iucundum & fulsit in cede.
 Plurima quem circum nitidis rutilantibus alis
 Flauentes radiata comas, stat cœlica Pubes.
 Soluitur aspectu Nati Virgo; estuat igne.
 Aestuat, & totos se se fundente per artus
 Letitia exundante labat, dulcedine languet
 Sensus, & egressus animæ patefecit amanti.
 Libera in amplexus venit quæ candida NATI;
 Et se fassa Deam, solis splendore refulsit.
 Virgineum interea dulcore, cubantis ad instar,
 Torpet diuino viduatum lumine corpus.
 Pulcrius occidui at nident miracula vultus:
 Largior effusus niueo decor errat in ore;
 Gratius & faciem totam gelatinus adornat;

Ridet fronte Iepos ; ludit Charis aurea crine
 Interea NATVS cinctam Thaumantida nimbis
 Iusserat è cælo cunctos accersere Diuos.
 Illa coloratis zephiro pernicioꝝ alis
 Ierat ; & celeres adfunt ; lecto agmine ; Diui
 Reginam cæli facta stipantq; corona
 At primos inter fulget rutilante Michael
 Cyclade ; & insigni galeatus fulgurat hasta
 Hic postquam Matrem NATVS complexus Iesus
 Oscula libavit gaudens ; & vestijt aureo
 Syrmate ; gemmataq; dedit splendere corona
 Aethereum componit iter ; deflexus adorans
 Et Mariæ numen , resonanti carmine ad astra
 Inuitat ; cæli & manibus vaga sceptrâ resignat .
 Diua veni , Vaga sponsa veni , Regina polorum .
 Ducite vos cælo , sacra numina , ducite Diuam :
 Torpuit immotus tantis medulâibus æther ;
 Et tumidi siluere noti , siluere procellæ ,
 Iucundè & risit geminatis cantibus aura
 Dumq; iter ingressi , placidè super æthera passu
 Diua Parens fertur ; pergit Melopeia cantum ,
 Instauratq; nouo captum modulamine carmen :
 Diua veni , roseis vbi licet Cynthia flammis ,
 Hoc decus adde tibi , Virgo ; viden aurea gaudet
 Lambere signa pedis , nitidas tibi cedere flammâs ?
 Tu Dictynna nouo post hac lucebis amictu ,
 Pulchrior attactus terris exosa viriles .
 Ducite vos cælo , sacra numina , ducite Diuam .
 Diua veni en radijs splendens Cyllenius orbi ,
 Inuitat te Virgo polo : tu sydera scande .
 Incipe , stellantem capiti redimita coronam ,
 Quæ niueos puro seruasti pectore sensus ,
 Iam fulgere nouo terris fax alma nitore .
 Candida cælestes Virgo pete sponsa Hymenæos .
 Ducite vos cælo , sacra numina , ducite Diuam .
 Inuitat cælestis Hymen , quâ lucida crines

Casta

Casta Venus stereo radijs spatia tur in Orbe,
 Coniugio gauisa tuo; veneratur amorem
 Pectoris intacti, & genialia gaudia celi,
 I pete celestes Virgo sacra sponsa Hymenæos.
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam,
 En tibi mille rosas venienti roscida sterhit,
 Puniceosq. parat gaudens Aurora nitores;
 Spicula vbi nitidi vibrantur lucida Phœbi,
 Indue nidentem splendenti lumine vestem,
 Pulchrior aurato nam sole vagarijs Olympo,
 Pulchrior Aurora vincis redimicula frontis.
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam,
 Per te compositis volitat Concordia pennis,
 Per te tranquillo rutilant vaga sidera cælo.
 Diua veni, plaudunt concessa sidera pace,
 Cessit Hyems: gratæ vox turturis insonat auri,
 Vestit Acidalios ridenti gramine flores
 Tellus, vernanti florescunt lilia campo;
 Tu pete celestes Virgo sacra sponsa Hymenæos,
 Ducite vos cælo, sacra Numina, ducite Diuam.
 Aspice ut incedis, roseos imitata decores
 Auroræ, & cessit donorum copia tantis
 Diuitijs ditata venis: te Gratia adornat
 Tanta ne deseritis venientem ad sidera terras.
 Sponsa veni; cumules cælo iam gaudia Divis
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam.
 Quàm vaga cælesti blandiris lumine sponso,
 Lilia vos, Dini, & redolentes spargite nardos,
 Mistaq. puniceis fragrantia balsama malis.
 Purpureis stipate rosis; nam languet amore:
 Languet, dilectum cælo petit anxia sponsum.
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam.
 Diua veni, varijs hic nident sidera flammis;
 Bis senso me nec tent Virgo tibi lumine certum
 Virgineas concede comas, concede decori
 Aethereo speciosa caput. tibi militat æther.

Iam

Iam pete dotales cælo Virgo aurea sedes.
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam.
 Hic vbi maiori splendent krySTALLINA luce
 Tecta, Parens, exines seruo præcinge comantes.
 Incipe iam splendere nouo vaga sponfa decore.
 Nil mortalis habes, te profer numine Diuam
 Regia sydereos referat tibi ianua postes.
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam
 Hac dulci cantu geminarunt carmina olores,
 Cælesti curru Virgo dum sydera scandit,
 Diuorum stipata choris, emensa, sed omnes
 Tractus æthereos primo stetit orbita cælo:
 Ingreditur: renouant Diui noua gaudia, plausu.
 At Christi interea proceres, nutantia somno
 Candida Gethsemani cõponūt membra sepulchro.

De eiusdem in cælis triumpho.

A Nnuæ Virginæ redeunt solennia fastus:
 Musa age, pingè diem cantu, quo regia cæli,
 Aurato ascendit Virgo capitolia curru:
 Lumine maiori splendens en Cynthius orbe
 Vt solito nitidos iaculatur purius ignes?
 Mane rosis redimita comas, & roscida largè
 Visa Aurora polo; quæ tantæ nuntia lucis
 Præuia, purpureos emisit ab axe iugales,
 Clarius efflantes ignes: en amula cæli
 Terra suum multo secundum rore coronat,
 Floribus omnigenis, zephiri stimula vigore;
 Vndique panthæos florenti caudice odores
 Spirat, muscosoq; virent violaria fonte.
 Latius umbriferis attemperat organa syluis
 Dulcis auis, variaq; arguat carmina voce:
 Scilicet ætherei renouatur pompa triumphi,
 Luce noua Isacida redeunt solennia sponsa.

Quid

Quid tu Pieridum pubes, certissima signa
 Lætitæ dum tanta polo, cæloq. feruntur?
 Picta suam pompam tellus dum germine pandit;
 Dum cæli radiant maiori lampade flammæ,
 Virgineum recolunt vario splendore triumphum,
 Lætior haud sponsæ gratos modulabere cantus?
 Inferte æthereos inter iam carmine olores.
 Et licet, & fausto conspirant numine Musæ,
 In numeros veniuntq. tuos; aude æthera cantu
 Dulcisono complere libens, quæ Tybris amœnus
 Contorquet flauos vndantis vortice fluctus;
 Nunc age vernanti præcincta & tempora lauro
 Instrue læta choros: vires tibi sufficit ipsa
 Cælorum Regina; pio tibi numine pectus
 Implet, & optatos inspirat carminis ignes,
 Mens cæli meditetur iter; dum nubila tranat,
 Regali & curru Diuum capitolia scandit.
 Incipe iam memóri mihi pandere carmine, Musæ,
 Quid, dum lucentis graditur per concava Luna,
 Apparet aduentu gaudens Latonia lampas,
 Dum Phæbi cyclum verrit; sedemq. nitentem
 Gradiui, placidique Iouis; quam sternat & omnis
 Pompam Reginæ læti plaga lucida cæli.
 Ardua molimur cantu: tamen excipe Pubes,
 Virginis vt festo Diuæ latetur olympus.
 Nuntia vix, celeri nubes transgressa volatu,
 Reginam aduentare poli, sponsamq. Tonantis
 Fama tulit Mariam; subito cum venit ab æura
 Aetherea, thalamis cæli quæ pronuba Diua
 Excipit æthereas sponsas; Quæ pectora risu
 Et complet Diuum, diuinos spirat & ignes.
 Vtraque cincta humeros stellanti candida Palla;
 Ocyus excurrunt cælos: hæc vibrat amœna
 Tela voluptatis volitans, & cuncta serenat,
 Cælestes perflando auras, curasq. repellit;
 Illa iubet cæli componi stromate sedes,
 Disponiq.

Disponiq. vias omnes, quâ lactea certum
 Semita signat iter: lætoq. per æthera lapsu
 Vtraq. Idumæas tandem peruenit ad oras.
 Mandata accelerant subito; se lumine cæli
 Exornant, vario sternunt celeresq. decore
 Quique suas sedes: studio sed primus anhelat
 Aereæ regionis apex. Hic protinus arcus
 Erigitur, pictum vacuis quem nubibus aura
 Solis ad oppositum conceptis vndique flammis
 Circinat æquali flexu, qui mille colores,
 Mille trahit sparsus splendenti luce decores
 Qualis cum pluuium post cælum pingitur aura
 Ad claros Phæbi radios Thaumantias Iris,
 Hæc ingressus erit, Terras cum sponsa relinquet,
 Altra petens; primum Ifacides hæc Virgo videbit,
 Aethereis excepta plagis, yaga lumine pompam:
 Insolito hic primum incipiet splendescere amictu,
 Nil mortale sonans; rarefcent nubila plantis;
 Diffugient venti; zephirus mulcebit euntem,
 Leniter & ducet quo purior aeris aura
 Contactu lambit tractum motabilis ignis,
 Lemnius excudit varias hic ære figuras,
 Atq. triumphalem studiosius instruit arcum,
 Stat moles excelsa micans fabricata metallo:
 Materiæ decertat opus, quod fulgurat auro,
 Multipliciq. micans gemma non inuidet astris.
 Ornat gemma bases; surgunt hinc inde columnæ,
 Has inter, statuas nidenti marmore cernes:
 Dixeris ore loqui, candentia lilia virgo
 Dextra parte gerens ridenti visitur ore:
 At læua simili finxit simul arte Pudorem,
 Reginae sponsæ dignoq. allusit honori:
 Circumducta nitens operoso adamante coronis,
 Complicat aurata vtrinque epistyllia virga.
 Huius & è medio in conum se, tollit vterq.
 Vertex sublimis, venienti atque area quadro
Aureolis

Aureolis incisa notis hæc carmina præfert : *axi*

Desere tellurem cælesti debita sedi ,

Scande polli tandem summi sponsa alma Tonantis ,

Incipe festiuis & lambere sydera plantis ,

Ignens ecce tibi plaudens prosternitur axis .

Quâ phœbea micat nocturno lumine lampas ,

Ianua spectatur simili radiata decore .

Erecta stat celsa basi gemmata columna ,

Vertice sed summo se se pulcherrima fornix

Arcuat , ostentans quadrato in pectore carmen :

Maxima Diuarum diuino numine Cælos

Ingredere , incipient fulgère nitentis atra

Luce tua , pergent meliore & lampade tenuis

Influxus afferre nouos , lata omnia mundo .

Alterâ pars solido depictum marmore pandis

Elogium , similiq. applaudit carmine Diuz :

Aethereas vaga sponsa plagas , Regina polorum

Ingredere , æterni Regni dotalia sceptrâ

Virginea quassas dextra , tibi subditur axis ,

Lumine vbi fulget nitida inter sydera Phæbe .

At , qua se media distindit parte coronis ,

Gemmatâ literis incisum hoc schema renidet :

Aduentu festiua tuo , ter Maxima Diua ,

Concedit nitidam sedem tibi subdita phœbe .

Tu noua sincerâs iaculabere Cynthia flammâs ,

Atque tuo hic nutu posthac motabitur axis .

Talis erat portæ facies , Latonia Lampas

Quam Diuz erexit : redolentia gramina campo

Strauit : depicto vestitur stromate cælum ,

Ipsa cui insigniuit acu natale Puellæ .

Depictam hic sterilem cernes , humilemq. ferentem

Annâ vota Deo ; mæstus Ioachimus oberrat

Montibus , illacrymans vetitâ dispendia prolis :

Illum sed cælo solatur nuntius ales ,

Insignem spondens veraci carmine Natam .

Auratis vagit paruis vaga pupula cumis ,

G

Enixa

Enixa lætante Nuru; constringitur arctis
Fascioli illic; primis petit vbera labris.

Talis erat pompæ tacies vbi Cynthia lucet,
Lætiùs applaudit nitido Cyllenius Orbe,
Hic mirum molitus opus, mira extruit arte
Ante triumphalem portam, regalia sternit
Atria, cædæleo non concessura labori,
Aspice vt assurgit moles operosa: columnas
Offentat dextra geminas: non marmora cælo
Phidiaco tam culta nitent. Adamante renident
Plinthi, diradiantq. tori splendentius auro,
Aurea tum surgit medio speciosa parentis
Euz serpentein pedibus quassantis imago,
Iaspide dein fulua, descripta hæc carmina cerne:

Victrix, quæ pedibus pressisti colla Draconis
Tænarij dirum miseris vibrantia virus;
Infer te cælo meritos age Virgo triumphos,
Parte sed aduersa solido de marmore fulget
Auulsi referens latè viridantia pomi
Serta manu delusus Adam: lege symbola Diuæ:

En tu me regnis, Virgo inclyta, reddis anitis,
Depulit vnde meæ, male sana insania mentis:

I felix Virgo, cælesti credula Verbo
Cælorum molire viam; tibi panditur æther,
Ocyse effracto referantur cardine postes,
Zophoro at in medio portæ sublimia pendent
Schemata multiplices inter lucentia gemmas.
Regia sed supra insistens formosa Virago
Quassat scepra manu, niueam diademata frontem
Augustant. legitur cælato in marmore carmen:

Eccè sui fasces cedit Cyllenius Orbis,
Diua, polo veniens felix dominere secundo;
Auspicijs quid mota tuis non regna nitentis
Aetheris expectant? meliori lumine lucem,
Diuitis eloquij fontes hæc mentibus indent.
In podio dextro, stellanti candida palla

Virginis

P A R T H E N I A.

0099

Virginis effigies hoc carmen pandit ab vrna:
 Te Duce diffundam meliores mentibus imbres,
 At fidei læua describit carmen imago:
 Incorrupta fides regnabit nescia fraudis,
 Enitet & medio portæ formosa columba,
 Serta oleæ gestans paruo viridantia rostro.
 Semita quin etiam vario splendet honore:
 Vndique pancheis campus nam floribus halat.
 Exornant geminas depicta & stromata partes.
 Infantem Mariam, mirisq. loquentia signis.
 Scilicet ostendunt annis quæ Pupula primis.
 Incluta condidicit, quas & despexerit artes.
 Inter virgineas illic studiosa puellas
 Picta sedens, spectante Nuru, discrimina tela
 Pingere discit acu: sacros hic sedula libros
 Imprimit addiscens menti; spectatur ad aram
 Carmina diuino modulatu fundero templi.
 Quid cum congressus omnes exosa viriles
 Virgo Deo niueum pectus pia deuouet aris?
 Integra virgineos & totos transigit annos,
 Quamuis sponsa viro æ celi post nuncius ales
 Diuinam spondet sobolem; perterrita at illa
 Primo heret: voces sed mox complexa moentis,
 Pneumate diuino sensit sacra pondera ventris;
 Hinc festina volat montana per auia passu,
 Atq. hilaris sacras cognatq. fertur ad ædes:
 Opportuna seni, grat isque amplexibus heret.
 Sed me festiuq. Veneris spectacula pompa
 Magna vocant. Surgit facies speciosa theatri
 Huius in ingressu. statuis nitet area miris,
 Quæ Diuæ referunt venientis symbola sponse.
 Ore nitens, latere in dextro, vt se se alma Iuuentus
 Effert, & decorat descripto carmine marmor?
 Haud cedis Phariæ nascendo cælica Phenix.
 Hoccludit læua monogrammate læta voluptas:
 Grator vna, rogo stellatum scandis olympum,
 G a Vertice

Vertice sed summo spectatur Adorea, palmam
 Vernantem dextra descripto carmine gestat:
 Eripe te felix Virgo super athera penna:
 Iam pia Tanarij pedibus fera colla Draconis
 Pressisti; nobis occlusum sapibus hortum,
 Ut victrix, referas; flauoq. virentia ramo
 Aurèa poma legens inanibus decerpis amicis?
 Cetera quis referat? nescit mens plura videre,
 Nec satiare queunt cupidum spectacula visum,
 Interior pompæ ornatus maiora reseruat.
 Aurea lasciuunt passim quin semita cultu,
 Purpureis confersa rosis; & mitis amoni,
 Et nardi spirat redolenti stipite odorem.
 Nil nisi festiuum depascunt lumina, fulget
 Ornatus paries, sponsæq. estingit amores.
 Hic Puerum lunantem arcus, telisq. tonantem
 Virgineum in pectus cernes; exæstuat illa
 Pupula adhuc, solumq. Dei suspirat amorem,
 Aspice ut in niueum pectus diuina Columba
 Labitur, excelsam lapsu fecundat & aluum?
 Post enixa parens illæsa puerpera vili
 Pondera deponit, celo latante, mapali.
 Pingere quis posset celsos Hyperionis arcus?
 Et pompam, erectæ & magnæ miracula molis?
 Extulit hic etiam venienti pegmata sponsæ.
 Stat primum magno in spatio generosa Virago
 Nobilitas, gratoq. alludit carmine Diuæ:
 Et cedant fasces, & cedant Regia sceptræ.
 Ponè Honor opposito respōdet grammate quadro
 Par nitor est formæ, niueo par forma nitore.
 Ast vbi se portæ tollunt fastigia celsæ,
 Ut geminas inter decisas arte columnas,
 Pulcra comas, formosa armos Constantia virtus
 Spectantes oculos, descripto carmine, pascit?
 Quàm benè docta dolos eludere sola Draconis,
 Et niueum seruare sinum, succedis Olympo.

P A R T H E N I A . 103.

I decus, i celi splendor, fortissima Virgo,
 Sunt sparsa assyrii circum redolentia costis,
 Segmina, depictis fulgent aulae figuris,
 Virgineo & visa effingunt insignia partu
 Ostenta : ah video, video radiantia solem
 Spicula vibrantem triplici lucentius orbe
 Hic rigida florens reuirefcit vinea bruma
 Balsama odora ferens Engaddea: diuite fontem
 Currere vena olei miratur Roma : Sabeos
 Euocat & Reges rutilanti lampade sydus,
 Matris & in gremio submisso poplite adorant
 En Puerum donis : quatiuntur marmora templi,
 Quod posuit Paci miranda mole Quirinus
 Plura leges oculis partes conuersus in omnes,
 Quid si Gradiui spectes miracula sedis ?
 Mirando ex opere assurgit pulcherrima moles,
 Vertice sublimi, quassantem fulmina dextra
 Lucentem spectro descripto carmine Martem :
 Quae tam felici veheris super aethera passu
 Aegide diuina armata ? en noua Pallas olympi,
 Pacis amana, placido lucentia sidera nutu
 Martis, sponsa Dei, post hac moderabere, Virgo,
 Vt tibi blanditur niueis Victoria pennis,
 Auxilio iam parata tuo ? non tristis Erinnye
 Effera sanguinea miscebit praelia palla,
 Ipsa aderis caelo accurrens si numine faulto.
 Proh viden vt niteat speculo Prudentia dextra
 A laeta Diua Constantia laudet honorem ?
 Quam vaga se niueo monstrat Concordia amictu
 Quae late lucens adamantina parte coronis
 Arcum praecingit, dextraq. hoc carmine plaudit,
 Te duce quam felix Concordia concolor alis,
 Tuta volans, animis auras inspirat amicas
 Stat iuxta effigies Pacis, pulcherrima ramos,
 Carmine descripto gestans vernantis oliuae
 Te duce contrastis volitat tranquillior armis

Pax, secunda quies, mentis Fax alma serena.
 Post Honor; & lituo depicta est fama sonanti,
 Area quæ geminas findit spatiosa columnas:
 Mirus & ornatus campi; nam stromata muro
 Pulchra nitent, referuntq. pij certamina Iesu;
 Tartareo ex hoste & palmas, & parta trophæa,
 Quæ pia subtili discreuit vellere Pallas.
 Inter doctores leges enodat ephebus,
 Diuina & vero depromit dogmata sensu:
 Aspice cum sauo miscentem bella Satana
 Horrida ubi feruent tesqua Hiericontina monstris:
 Ter valido aggressum fortis conamine pellit;
 Ter vincit, squalens torpenti pallida vultu
 Mors deuicta iacet. Diuino hic impete postes
 Concussiq. Erebi: dura ceruice catenas
 Excutit, & toruo despectat lumine prædam
 Tartareus Pluto educi, caloq. locari.
 Sic depicta leges Nati, Diuæq. parentis
 Parta trophæa, nitent ubi celsi tegmina muri.
 Donec ad auratam lucenti lumine Sedem
 Peruenies Iouis, & medio spatiaberis axe.
 Hic noua confurgit moles; operosius ille
 Ponit opus, iuuat hic omni contenderè fastu,
 Et positos superare arcus, maioraq. pompæ
 Signa efferre polo, latè iuuat ampla videre
 Atria, & excelsis pingi monumenta figuris.
 Scilicet hic miro formatur machina fastu:
 Non benè materiam nosces; nam lumina fallunt
 Insolito splendore bases, & fulgor obumbrat.
 In quadrum effigies portæ se se eleuat altè;
 Visitur ingressu primum speciosa Virago,
 Expandens leuibus candentia carbasa ventis,
 Fortuna in summo portæ latissima quadro.
 Carmine descripto Diuæq. applaudit ouanti:
 Quàm benè cælestis fauit tibi Gratia, Virgo, (tis
 Quàm felix, quàm grata polo, quàm pulchra Tonan-
 Vifa

Visa oculis , facti vel prima ab origine cæli?
 Divitias omnes , vno tu sola recondis
 Virgo sinu : Divas inter caput exeris omnes.
 Pyramis vtrinque erigitur memphitica , gemmis
 Incrustata vagis , totum crystallina planum
 Partis supremæ cingit deducta coronis .
 Emicat alt inter geminas excepta columnas
 Gratia : & à læva ridenti dulcior ore ,
 Et placidum spirans miti Clementia nutu .
 Inclyta tum simili in spatio se Gloria tollit ,
 Aureolis incisa notis hæc carmina pandens :
 Gloria te cælo nūeis complectitur alis ,
 O summè dilecta Deo , per sæcula nomen
 Gratum , dulce , pium , sanctum , venerabile , viuet .
 Instituēt tibi templa solum , disponet & aras ,
 Et tua perpetuis celebrabit numina votis .
 E regione nitet , regali splendida luxu
 Maxima virtutum Charitas , hoc lemmate plaudēs .
 Iam noua succedas cælo Charis alma nitenti ,
 Prodigia tu magno ditabis munere terram ;
 Nubibus effusis rorantes ebibet imbres
 Illa tuos , grato reuifciet roscida sætu .
 Talis erat portæ facies . sed semita rides
 Discolor ; & varijs mirè decorata lapillis
 Serica dispositis aptantur vellera muris .
 Hæc arguta Charis cari referentia Nati
 Gaudia pinxit acn . Puerum pius excipit vlnis
 Hic Simeon templo : diuina oracula pandit
 Anna senex . Victor vacuato Acheronte resurgit ,
 Aethereas repetitq . plagas . Crux alma triumphum
 Explicat , & sædi purgata piacula mundi .
 Interea senior proprio Saturnus & axe
 Apparat ingressum ; non vlla vincitur arte :
 Inclyta sed magno spectatur machina campo .
 Primo in prospectu plaudis venerabilis ore
 Simplicitas , geminos inter pulcherrima scapos .

Programma & niueo declarat symbola plano:
 Pulchra oculos, formosa genas, pulcherrima mensæ;
 Filia, sponsa, Parensq. Dei sine labe niualis
 Pectoris, æthereas infer te candida sedes,
 Inter cælestes inter speciosa puellas.
 Huic humili à læua placidoq. Modestia vultu
 Respondet; similiq. adgaudet carmine Diuæ:
 Adsis, sponsa Dei, cælestibus addita sceptris:
 In sceptris demissa tamen, quæ regia mater
 Summi electa Dei, tanto te munere dignam
 Esse negas; cælo tandem cape debita sceptrâ.
 Vertice vbi summo portæ fastigia nident
 Prominet insigni facie speciosa Virago
 Dia Charis, circum pharetrata & plurima amorum
 Turba adstat, descripta & pangit carmina sponsæ:
 Ingredere en tantum summo dilecta Tonanti,
 Quem rapuit vultus, sinceri cordis & ardet:
 En tibi declinat, diuino captus amore,
 Sceptrâ Deus, digno & cinget diademate crines,
 Nec minor interius sublimat limina fastus.
 Hic etiam depicta nitent aula decore
 Serica: sed variz memorant discrimina vitæ,
 Et mastos recolunt casus, renouantq. dolores.
 Inter lætitiâ nè iuuat meminisse dolorum?
 Per Pharias profuga hic terras depingitur errans,
 Exiliumq. pati, fugiens Herodis iniqui
 Ferales iras: Puerum viden anxia Iesum
 Inter Doctores quarit quætesacta dolore?
 Sed iam stellatus pompam molitur & axis.
 Ipse triumphales venienti haud erigit arcus,
 Sed noua disponit Domine dare munera: currum
 Stellantem: vincunt radiantis lumina solis
 Ornamenta, rotæ; vincti remone iugales
 Candentes efflant ignes; Auriga lupatis
 Frenat Amor: currum stellarum turba coronat.
 Hac pompa, expectat Diuam, ad Crystallina tectæ
 Preparat

Præparat exceptam lucenti ducere plaustro.
 Sed quid supremi memorem spectacula cæli:
 Ah tenuem fallunt, oculos hebetantia visum
 Lumina; mortalis nescit sublime volatum
 Ferre super cælum; victus deluditur ausu.
 Euolat, at magno trepidat consistere nisu,
 Ah video, video spatiosa per aua cæli
 Agmina: mortali sensim sed lumine labor.
 Comprimo iam cantum; Festino ad sydera curru
 Aethereum moliris iter, Virgo, incluta sponsa;
 Cæli Reginam teque excipit aula triumpho.

*Eiusdem in cælum assumptæ
 Epithalamium.*

MVSÆ; quæ Mariæ comites per sydera passu
 Dulcia virgineo traducitis otia lusu,
 Grandiùs & canitis diuino carmina cantu;
 Mecum agite en tacito discedite ab æthere lapsu.
 Dulce melos, carmenq. nouum inspirete canenti;
 Vt festiua nouis indulserit plausibus aula,
 Aurea cælesti reuocate in carmina auena,
 Et celebrata Deæ toto sponsalia cælo.

Sydereas vbi sponsa plagas euasit, & inter
 Aethereos proceres folio subnixa reledit,
 Accensura nouo sponsi sacra pectora amore
 Optatos complexa sinus, atq. oscula sponsi
 Virgineo libauit amans ore, aurea amoris
 Oscula, & ardentis testantia pectora amanti.
 Tum Pater imposuit capiti diadema coruscum;
 Cui medio grandis fulgenti luce smaragdus
 Emicat & varijs hebetat splendoribus auras,
 Arte laboratus multa quem fecerat illi,

Alma

Alma parens Natura : hæc prima ab origine cæli
 Sedula regalem vestem discreuerat auro,
 Quam vultit, magnoq. augustat firmate cælum
 Regali in folio fulgens Regina polorum.

Ast Amor interea, plaudenti sÿdera passu
 Perlustrans arcu iaculatur sæpe sagittas,
 Cordaq. demulcet læta dulcedine Diuum;
 Et celeres cælo iactantior explicat alas,
 Itque, reditq; noua Diuos & prouocat artes;
 Excutiens dextraq. faces, sponsalia Diuæ
 Aspectu festinus auet, cogitq. lepore
 Iam totum gestire polum. iubet ocyus omnes
 Plectere dulce melos, genialia carmina sponsæ,
 Atque nouis Diuos cælo indulgere choreis;
 Et plausu, & fastu crebro diuentilat auris
 Cæsariem; candensq; oculis flammantibus ardet.

Sed iam, sinceris vbi vernat floribus æther,
 Purus odoratas spiratq. fauonius auras;
 Diuinæ incipiunt Charites modulamina cantus.
 Mons est, vernanti quæ cespite plurima obumbrat
 Arbor, panchæos & guttant gramina rores;
 Leniter irriguo manans nam labitur alueo:
 Muscosis fons clarus aquis, hic irrigat arua
 Rore leui, flores æterno & ditat honore.
 In campum se pandit apex, quem pulchra coronat,
 Et munit circum frondenti vimine sepes;
 Intus prata virent grato redolentia odore,
 Perpetuo & rident vernantia germina flore;
 Sed quæ decliujs se flectit vertice vallis
 Non inculta iacet, nemoroso stipite diues.
 Hanc facies iucunda beat, peramænaq. cultu
 Planicies vario; spirat felicior aura;
 Perpetui veris mulcent spectacula mentem,
 Pubescunt virgulta vago reurentia fœtu:
 Nil nisi odoriferum, & grato spectabile visu.
 Euolat huc illuc pubes pennata volucrum,

Et

Et docto varios argutat gutture cantus,
 Sed gemini & lambunt fontes gemmantibus undis,
 Iucundo flexu rorantes, arbuta sylva,
 Per placidum indulgent frigus; nitidique lapilli
 Intus aquam decorant; dulci errabunda susurro
 Unda strepit, cursu modulos imitata canoros:
 Gustatu dulces lymphæ, quibus abdita cedunt
 Nectara, & Ambrosiæ liquor omnis: fontis & haustu
 Doctos concipiunt cantus, & carmina Diui.
 Hos facer exhaurit David, dum carmina Vates
 Concinit, & sponsæ Salomon modulatur amores.
 Mons ubi cælestes Musæ modulatibus auras
 Sæpe cient, choreas sociato & carmine ducunt.
 Huc Diuinus Hymen cælo cui munus amantes
 Cælestes dotare toro, genialia Diuis
 Diuina è pharetra partiri gaudia Amoris;
 Accersit cæli Vates. Speciosa iuuentus
 Nectere docta modos, numerisq. impellere chordas
 Aduolat, & feruens studio noua carmina sponsæ
 Præparat, ac dulcem variare choreummate cantum.
 Ipse chori plectro insignis respundet eburneo
 Dux Raphael, viridi cinctus vaga tempora lauro;
 Quem millena cohors sequitur læto ordine Diuum,
 Innumeris instructa modis: pars nablia palmis
 Vertere docta: leui pars consona tympana sistro
 Iungere: pars pulsare chelym: pars docta canoras
 Ad cantus varijs modulis inflectere voces:
 Candida pars flatu lituos animare chorales;
 Huic varium collucet opus testudinis: illi
 Barbitos: huic distincta vagis lyra pèdula gemmis.
 Bis senæ hos inter, forma præstante sorores
 Excellunt cæli Musæ; Charitesque, Deæq.
 Docta magistra Chori placido Melopeia vultu,
 Sponsalis thalami Pudor, illibata Voluptas,
 Euphrosynè, intemerata fides, cæli Ardor amorum,
 Et spes alma parens, niuèis candentibus alis
Lætitias

Lætitia; atq; oculis, risuq; Modestia lato.
 Omnibus vna ætas, vultus decor omnibus vnus,
 Quas circum, senium excludens, volat aurea pennis
 Pubertas speciosa genas, frontemq; iuuenta.
 Regius hic etiam, sed imitatus tempora sorto,
 Est Vates Cithara insignis; lectissima Proles,
 Olim diuinum sponsæ modulata decorem.
 Qui Nil o profugus, diuisis æquoris vndis,
 Dux Israël, fatalis mi nere virgæ,
 Incolumem traiecit aquis; doctissima cantu
 Pulchra foror; sueta & melicis concentibus Anna,
 Vatum turba omnis. Quò postquam accita iuuetus,
 Imperiosus Hymen genialia gaudia Diux
 Indicit, sponsæ cælestis carmine tedas
 Et celebrare iubet: cum caput pectine ebutneo
 Ifacides pulsare chelym, numerisq; canoris
 Primus dilectæ recinit sponsalia Neptis.
 Diua veni, formosa veni, Virgo aurea sponsa,
 Sponsa veni, Regina veni dilectæ Tonanti.
 Adstitit, incapto, tenuitq; silentia cantu
 Tum Chorus, & tacitè præludia carminis hausit;
 Ille iterum, celeri percurrens verbere plecurum
 Incipit, associans fidibus vaga carmina latis.
 Qualis purpureo fulgens Pallantis orbi
 Stellantem depicta finem designat amena
 Luce diem, sensim patefacta & lampade, cælo
 Respondet claro venturum lumine solem.
 Sic Virgo effulges, solique propinquior affers
 Vna diem, pandisq; iubar stellata serenum.
 Ludite vos hilares, si quando ludite Diui.
 Oscula sincerum designant cordis amorem
 Sponsa tuum; caro iam libes oscula sponsa;
 Tota lepos, & tota Charis, tibi copia Amorum
 Militat: & quamuis culti violauerit oris
 Sol picto nigrore genas; tamen aurea sponsa es,
 Pulchra tamen sponsa es, rutilisq; nitentior astris.
Ludite

Ludite vos hilares, si quando, ludite Diui,
 Qualia vernanti nident argentea campo
 Lilia, odoratos procero caudice crines
 Exponunt, pulchreque inter vepreta virefcunt:
 Sic omnes inter fulgos in sponsa puellas;
 Vna puellari cultu dilecta Tonanti
 Virgineas effundis opes, sic gratior vna
 Cælestes superasque Nutus, vincisq. puellas.
 Ludite vos hilares; si quando, ludite Diui.
 Effundis vaga sponsa fauos, permixtaque melle
 Nectara depromis. quid te non ardeat vnam
 Mille inter sponsus? quid non & donet honores
 Diuitiaque polle quam faucia corda liquantur?
 Subtrahesponsa faces, en totus vt æstuat igne
 Sponsus amans, feruetque oculorum faucibus ictu.
 Ludite vos hilares, si quando, ludite Diui, (re?)
 Quam vaga, quam pulchra es specioso, sponsa deco-
 Nulla notat labes pectus, tota aurea sponsa es.
 Tota places, vno diuini luminis ictu
 Vulnere pectus hiat, sic sponsus languet, & ardet.
 Cincinno vincisq. vno, qui colla pererrans,
 Mille illi intentat nodos, & vincula Amoris.
 Ludite vos hilares, si quando, ludite Diui.
 Qualia purpureis vallantur punica granis
 Mala; genis sic sponsa tuis rosa pulchra repidet.
 Florida iam sponsa vernanti stipite festa
 Nectite, que dudum cæli est populata decorem;
 Purpureis stipate rosis, vaga lilia circum
 Spargite, vos sponsam feruentem cingite malis;
 Cingite; diuino nam languet faucia Amore.
 Regius hæc Vates. Geminant sed carmina Diui,
 Instaurantque melos: resonat concentibus æther
 Dulcius, alternantque choris sponsalia plenis.
 Quid mihi, sed fusa caligant lumina nube?
 Voluor humo; fugiunt cælestia spectra triumphii.

186
IN DIE FESTO SANCTI

Io. Baptiste

Genethliacum Carmen.

NVnc age plaudēti recinas mihi carmina plectro
Musa age sydereas invites blanda canenas
Si libeat, divina canam; tu me infere Divis,
Dumq; nouo celebrant festi solennia plausu
Celicolæ, festiua canam natalia Diui.
Eripe ad æthereos tecum me, Nate, triumphos;
Et superis admisce choris; vel numine, mentem
Irradia; segnis soluens retinacula linguis
Diue fage, facilliq; pise; illabere vocis
Qui nondum teneris poteris vagitibus; auras
Demulceret Patris, clausæ tamen obice vocis
Excusso, formare sonos, modulamina castus
Funderet donasti Vatem, prælagia vitæ
Pupule, dum tenui meditamur arundine carmen,
Instrue, cælesti de facilem da numine cantam.
Quæ primum? Quæ deinde sequar tibi regia Diuis
Maxime cælorum Regis Præcursor ouanti
Tota fauet, grato celebrat tua gaudia plausu,
Scilicet æthereo qualis sol emicat orbe
Purpureos vibrans radios, & sydera vincio
Clara; vbi puniceo primum patefecerit ortu
Cælestes Aurora fores, & plena rosarum,
Pinxerit ornata vario nitida atria cæli:
Talis Diue sitis cælorum vertice; lucem
Solis inardescens radijs melioribus vna
Diuinam vibras, maior super æthera tollis
Sydereos inter proceres; caput; amplior vni
Stellatus collucet apex, gemmisq; coronant
Inelyta centenis niueam diademata frontem.

Et

Et cur non maior, cælisq. augustior vnus,
 Purius æternum diuinos concipis haustus;
 Quem nulla infecit labes? qui clarior astris,
 Mortales hausisti auras; vteriq. parentis
 Conceptus dij sensisti flamina Amoris?
 O Amor, o pietas diuini spiritus? alio
 Te Matris, diuina illæsum gratia seruat.
 Qualis vbi primùm cælo Titania lampas
 Fulserit, & radijs sinceros panderit ortus,
 Ros cadit, & flores fecundat largius imbre,
 Ambrosium infundens succum; quo mellea dona
 Sedula stipat apis, cupido dum nectara morsu
 Lambit; odoratasq. sinu flos ventilat auras:
 Sic tibi vix nato cælestis gratia risit
 Diue, Deoq. animam Matris sacrauit in aluo,
 Dumque lates vtero veneraris numen Iesu,
 Et Regem cæli, clausus, sine voce, salutas;
 Virginis ad voces, dum mutua basia libat,
 Et fouet amplexu Elisabet, tu numen adoras.
 Iam tum diuinos afflatus excipis, auram
 Cælestem captans propioris numinis haustu:
 Quin sacra materni perrumpere vincula ventris:
 Vellet amor; viso decedere carcere Iesu (las
 Dura in amore mora est: vtero quàm clausus anhe-
 An ne tuos videor pueriles cernere plausus?
 Vt ferias paruus leni sacra viscera pulsu,
 Natalis damnesq. moras; obstacula palma
 Tollere coneris nimia dulcedine tactus?
 Et cur non properas nonum vaga Cynthia cursum?
 Cur non maturas partum? tibi Natus honorem,
 Et lucem luci iunget; decus adde decori
 Orbem sydereum complendo, vt prodeat alio
 Maximus è sacra, melioris nuncijs æui,
 Et teneris mulcere doce vagitibus auras:
 Aspice vt effractis tentet decedere vinculis,
 Linqvete maturo nondum sacra viscera partu.

Ast ubi præsenſit ſecundo pondera fœtu
 Elifabet Mater, felici nititur aluo
 Felicem ſobolem: Quæ gaudia concipit ante
 Infantis præſaga ſui: cui gratia cæli
 Plena fauet, ſuperum Regis qui nuntiat ortus.
 Quàm benè cœleſti hoc puero ſolata ſenectam
 Non ſterilis paſſura notam; non vltima tandem
 Fœmineos inter cœtus; cui tarda, ſed inde
 Gratiſ affluxit cælo tamen aura Tonantis:
 Exere ſacratum pondus, monituq; ſupremo
 Excelfum promas nomen, quo maius habere
 Vlli hominum nato nondum contingit, vt vna
 Munere diuino ſoboles tua gaudeat: ecce
 Omen habet, dum nomen habet cœleſte Ioannes.
 Felix ſorte tua Elifabeth: iam coniugis ori,
 Angelico iuſſu iam verba negata redibunt.
 Prome Pater dudum religatæ vincula linguæ,
 Fare Dei mandata tibi; dum ſacra litares,
 Sanctas panthæis adoleres thuribus aras:
 Nuntius æthereis oris quæ detulit ales
 Ancipiti dubius nutas dum mente, miniſtro
 Nec credis cæli, ridens. Sed fare; quid obſtat?
 Natus vt amiſſæ tibi temperat organa vocis;
 Dulcibus vt modulis Vates predicere poſſis
 Angelicæ euentus vitæ; iam dulciâ ſoluas
 Verba modis, geniti & promas oracula Diui.
 Vix ſenior pinxiſſe notas, quæ nomina Pupi
 Designant, potuit, cum fudit pneumate carmen.
 Maxime cælorum Rector, quem cura Nepotum
 Iſraelis habet, ſummæ tibi laudis honores
 Mente fero gratus, ſuperis qui respicis aſtris
 Afflictas gentes, & diræ vincula mortis
 Fregiſti, ſortem noſtram miſeratus acerbam.
 Ecce ſalutiſeræ nobis tua cornua dextræ
 Eriſis in pueri ſerie Dauidis auita;
 Scilicet hoc olim gecinuiſti pectore Vatum,

Promiſſi

GENETHLIACVM.

aug

Promissi aeterni mentor, vt sano hoste receptis
 Optatam tandem faceres miserate salatem
 Antiquis nostris Patribus tua munera donans
 Non sacra oblitus concepto federe legis
 Sanctum iurando Patri irreuocabile fcdus
 Promissis standum nobis; quod nubes tioris
 Atq. hoste ereptis, seruire libentius vni
 Labe procul, fusti moderato examine cordis
 Contingat longa per flamina dulcia vitæ
 Tu Puer interea diuina confectus aura
 Fata canes; Domino siquidem prauuncius ibis
 Vt doceas ignota homines documenta, salacis
 Criminis vt pena dimissa labe liuantur
 Hæc Domini per te pietatis viscera, celos
 Qua lapsus visit sano nos funere meos
 Cæca serenando dispellas nubila mentis
 Vt pacis rectos adducat semita gressus
 Hæc senior; tacitos recinens affabat
 Sed quò nunc maior me surripit impete motus
 Ante oculos speciem referunt obiecta verendam
 Pupe tuam. Quid enitn vitalibus edictis auris
 Dona laboratæ Cereris; gratiq. Lygi
 Dulcia vina fugis; primis puerilibus annis
 Annosis stipans tibi mella liquantia ramis
 Rustica sudat apis. Pretiosa hand vellera lana
 Lydia; nec tyrio qua femina tinxerit ostro
 Membra regant: dum sed fera retorta camelina
 Conuestit nudos humeros; perq. aqua opaciora
 Ducis inoffensam nemoris sine crimine vitam.
 Quin etiam niuei quâ labitur vnda fluentis
 Jordanis, sacra irrotas aspergine sordes
 Humanas, populum sanctis & diluis vndis.
 Proh qualis speram terris dignatus honore es?
 Vt cæli lustraret aquis tua dextera Regem:
 Dextera sed panitat: nimen venerata verendum
 Diue tua: hinc puris Dominû vix tangere Lymphis
 H Auis

Ausa Deum, subito insonuit, cum fulmine totumq;
 Discolor è czlo depinxit & aera nubes;
 Astleat & velox nitidas argentea pennas,
 Alba columba super iucundè insedit & alis,
 Tum Pater insonuit fulgenti è turbine, veram
 Esse Dei sobolem. Hæc inter monita alma salutis
 Diue dabas Iudæ populis. Sed vera monenti
 Impiuz exarsit furia: a mente tyrannus;
 Cui nigras accincta faces, redimita colubris,
 Torua oculis, iramq; animosq; ministrat Erinny; ;
 Nec puduit diris solùm detrudere vinculis;
 Ille Deoq;, hominiq; inuisus demetit ense
 Excelsum caput, vt fræua conuiuia cæde
 Inestet saltantis amor. Tu Diue triumphas
 Cælesti in folio triplici redimite tyara,
 Virgineos inter cætus, cui candida ludit
 Circum palla pedes; niueum sine labe decorem
 Nam seruas, syluz cultor, ter maxime Vates,
 Et Martyr roseo sudisti sanguine vitam.
 Num mihi iam gratos fingunt spectacula visus;
 Scilicet irradias czlo; comitatur ouantem
 Virginei te turba chori, Vatunq; corona
 Ponè sequens graditur, rubeis accincta maniplis;
 Sacra cohors meritos concedit carmine plausus.
 Ergo age nos tecum superis admitte choreis;
 Vt tua qui memori renouamus gaudia mente,
 Dum czlo stellatus ouas, & plaudere coram
 Possimus czlo, gestire & perpete plausu.

IN DIE FESTO SERAPHICI Francisci Assisnatis.

Quis nouus inuadit me sacri carminis ardor?
 Sentio diuino concisi pectus ab oestro,
 Et

Et validas per corda faces : quis suscitât ignes ?
 Tu qui cœlesti serues Seraphinus amore,
 Et cœlo pharetratus ouas, me tollis olympo,
 Me FRANCISCE tua inuitas ad carmina luce.
 Scilicet externæ referam spectacula noctis,
 Dum me somnus habet lauri cōceptus ad umbram.
 Concipe cœlestis, pectus, iam numinis auras;
 Delius aspirat maior : Parnassia musa,
 Non Helicon perflant cantum: tibi sacra camenæ
 Carmina cœlestes dictant, afflantq. canenti.
 Hesperus æthereo iam clarus fulserat axe,
 Cum placido lapsu per prata virentia rores
 Occidui sudant sub fera crepuscula solis :
 Lenis perflabat Zephyrus fragrantia flabra,
 Et virides lambens quatuebat leniter herbas,
 Tum me lethæa somnus per amœna vagantem
 Sub densa lauro aspersit viridaria virga ;
 Lumina vix oculis hæfere natantia clausis,
 Illicet hæc vigili patefacta infomnia menti.
 Pandere se empyrei video rutilantia cœli
 Tecta mihi : fulsitq. oculis splendentior aura
 Quàm iucunda meis ? ô quàm mulcentia pectus
 Visa sôporatos pulsant spectacula sensus :
 Atria dædaleo latè vaga schemate lucent ;
 Cælatus paries sincero fulgurat auro ;
 Limina ter quatuor latè præstantia gressus
 Ampla patent, blandè & ducunt ad gaudia Diuos,
 Trinaq; quæ sæuis aquilonibus asperat yndas
 Eolus, excitos torquetq. per æquora fluctus ;
 Purpureos quæ Phæbus equos attollit eoo
 Trina patent ; totidemq. iacent, vbi frigidus Austet
 Præcipites agitât nimbos, atq. ingruit yndis ;
 Et quæ fluctuagum roseus se Phæbus in æquor
 Immergens, cælum stellis humentibus umbrat,
 Hæc adamantineis fulgent vallata columnis,
 Grandes ostentant aurato & cardine postes.

Memora centenis circum fulgentia gemmis,
 Obtutum mulcent, varios signantia honores,
 Et modo chrysolithi facie, modo imagine ludunt
 Fulgoris rosei, nitidumq. Amethyston adumbrant.
 Hæc, geminæ occludunt radiant lumine valvas
 Dum feror huc oculis se se mihi roscida Temper
 Occurrunt, lati patere rosaria Pæstii
 Purior electro labens argenteus undis
 Currere visus humi resonanti murmure riuus,
 Plurima quem circum cingit fragrantior arbor
 Hyblæis frondosa rosis, & margine ripæ
 Milleni vernant redolenti caudice flores,
 Perpete quos recreat sætu iucunda virentes
 Intonso motatq. apices leuis aura fauoni
 Ecce mihi verò, dum prata virentia lustro
 Ante oculos speciosa cohors, formosa Iuventus
 Ludit plaudenti per roscida gramina passu
 Plaudit ouans, distincta chòris, redimita corollis,
 Suffentat dextra palmas: at colla flagellant
 Neglectæ post terga comæ: vaga sydera fronte
 Sparsa micat: operit, procyclade, splendor & armos.
 Incipiunt alij latant carmine cantus
 Cerno alios dulci cyrbara, fidibusq. canoris
 Dulcisonos formare modos, animare sonantes
 Hunc testudineos; dum pulsat pollice, neritos
 Verberat ille chelym, cantumq. sono excipit: illi
 Tympana cum sistris, arguta monaulia plectris
 Concordant; pulsat pars lata Magadia palma
 Hæreo, & attentus bibula contentius aure
 Excipio modulòs, variæ & discrimina vocis
 FRANCISCI insonuit nomen: solemnia Divi
 Festa canunt, meritos terris celebrantq. triumphos,
 Gratius hos inter cecinit. Melopeia carmen
 Dulcisona comitante chely modulamina vocis
 Conticuere chori, doctæ & plausere canenti.

Sumetriùphalè (cecinit) FRANCISCE coronam
 Con-

Conscende auratum currum, radijsq; nitentem;
 Tu nouus en Seraphin diuino flammeus igne;
 Totus amor, totusq; ignis flammantior ardes,
 Et celo pharetratus abis: spreuisse fugacem
 Mundum, diuitias, carnem domuisse rebellem,
 Delicie, tibi Indus erat, tibi trita lacerna,
 Et vilis testis molli pro vellere ferum;
 Vnum spirares cupido cum pectore Iesum,
 Spicula quæ cordi seruasti ardenti pectus
 Non te concussit tetri frons dira Tyranni
 Odrysi: non pruna ardens; non flammeus ignis:
 Vtrò ardere paras; cari modo dogmata Christi
 Barbarus affectet; diuino scilicet igne
 Totus hias, solumq; fouent pia pectora Iesum
 O amor, o Seraphin celo pharetrate triumphans
 Hæc cantrix: plausere chori, plausere theatra;
 Omnia cælitium Diui testantia amorem
 Respondet, resonatq; nouis concentibus æther,
 Ecce autem venit curru FRANCISCVS obanti
 Hunc rutila lambunt flammæ, radijsq; coruscant
 Purpureis stellata rota: ille idem aureus alto
 Auricomos frænâtq; sedens temone iugales
 Mille pharetrati circum comitantur Amores
 At geminis similes manibus splendore smaragdâ
 Inspexi fulgere notas; radiantia plantis
 Sydera purpureas iaculari stigmate flammâ;
 Pectoris & medio nitidum tutilare pyropum
 Hæc prius, Assisæ iacent ubi saxea tesqua,
 Oranti Seraphin, rigido defixerat antro,
 Vulnere dilecti summè morientis Iesu;
 Nunc celo feriunt radijs splendentia visum.
 O nimium dilecte Deo, quæ pignora Amoris
 Conseruas, FRANCISCE, tui quæ laurea amanti
 Ista nitet: quos en diuinus pectoris ardor
 Est celo, FRANCISCE, tibi mercatus honores;
 Discite, mortales, cæli lucrariæ almas

118 TRIUMPHVS D. FRANCISCI.

Diuitias; veros prædari, discite, honores.
 Est solus mercator Amor; donantur Amori
 Omnia, nec fallunt verum cælestia Amantem.
 Ipse suo aridet blandè festiuus honori;
 Atq. triumphali curru spectacula Diuum
 Lustrat, eunt Charites secum, sacriq. lepores:
 Aureus in terras quâ pergunt depluit imber;
 Spicula torquentur niueis ardentia flammis,
 Et dulci medicata fauo, iucundaq. philtra
 Effundunt manibus grato vitalia succo,
 Corda quibus vincunt; ignis, facta ebria, flammæ,
 Equuleis in mota hærent, horrentia spernunt
 Stagna gelu, ridentq. minas, gladiumq. tyranni.
 Grata sitis, dulcisque fames, sudore fatisci,
 Insomnes precibus longas traducere noctes,
 Et saxo recubare graui, durare labore
 Membra, cauis, horrore, situ, squalentibus antris
 Degere, & in summa noctuq. dieq. columna;
 Hoc ludus, iucunda quies, & sola voluptas.
 Scilicet hæc hausit FRANCISCVS pocula Amoris,
 Largiùs & fundunt inter solemnia Diui
 Ista solo Charites, effundunt largiùs imbres.
 Pande sinum ò anime effusos & concipe rores;
 Ebruius his strenuus sudas, & prælia tandem
 Spretor opum, terræq. osor cælestia miles.
 Dum specto, dilapsa oculis me liquit imago.
 Excitor: igniuomo læduntur lumina curru,
 Et fugiunt cupidæ iucunda insomnia menti,

Ad Sanctam Tereſam.

Eripe me eslatecum Tereſa Virago,
 Hispani laus magna ſoli, ſanctiſſima Mater
 Carmeli, nutrix eadem, & ſpes maxima cætus:
 Eripe me tecum, noſtrisq. adueſco vocari
Cantibus

Cantibus, affurgo tantis & si ausibus alte
 Icarus, atq; audax magno me accingo labori.
 Discute, magna Nurus tenebras, cęli accola felix;
 Robore firma animos ad prima incępta labantes.
 Tuq. dies felix obitus, cęloq. triumpho
 Inclyte spectator memores mihi dia canenti.
 Porpureos Phebus iam duxerat axe iugales
 Splendidior solito, maiori & lampade cęlura
 Lustrarat, cęli Seraphin quo maxima Diui
 Annuæ Francisci reparant solemnia festi.
 Aurea cęlestes cum magno stamine Parcę
 Ducta colentes Teresę sæcula Diuę
 Ultima fila trahunt, finemq. imponere vitę
 Instituiunt; illam tum cęli ad regna vocari
 Aliger interea superum persensit Amorum:
 Ille, polo lapsus qui quondam torserat aurea
 E pharetra in pectus diuinę spicula flammę,
 Ictis quibus Teresa nurus diuinitus hausit
 Corde faces, & cęli exinde incanduit æstu;
 Ocyus imponens lateri prius ecce pharetram,
 Arcum componens manibus, mandata nocendi
 Quam lethi acciperet fatalis dura ministra;
 Labitur e cęlo tacite, lætę explicat alas,
 Oppositos finditq; notos, quę testis renident
 Aluę Urbis: thalamo & magna cum luce refulsc
 Teresę Matris, iuueniq. simillimus ore
 Talibus alloquitur dictis; Teresa moraris
 Quid dudum teris? nitidi ne sedilia cęli
 Iam pridem te celsa vocant? illa aurea testis,
 Illa poli millenis collucentia flammis,
 Quę tua suspirant torrentia pectora amore!
 Macete animo præclara Nurus, quos numinis hausit
 Pectore concipies? Quali potiere beata
 Lumine Virgo Dei? Quantum saturabis amantem
 Mentem? diuino æternum iungeris amanti.
 Si cupis erumpi terreni vincula nexus

Sublime ad caelumq. animam tranare volatu
 Et Christo iungi, cuius tam pectus amore
 Aestuat, & suspirat amans; compage laboras
 Irrequieta graui tristis dum corporis: ipse
 Ipse modo complebo tua suspiria mentis,
 Et dabo felici caelum percurrere penna
 Agnoscis vultus nē meos, chlamydemq. Virago
 Inclyta, & celestes ego non postremus Amores
 Inter, qui pridem, pharetratus cuspide multa
 Molle latus, dio iaculatus tela lacerto
 Traieci, Teresa, tuum; dulcedine missus
 Vnde dolor defauit, adhuc: tua vota, precesq.
 Ipse implebo libens: solum nunc annue, Virgo
 Dixit, & è roseo perflauit pectore odorem
 Ardentem quassansq. facem inflammauit amore
 Virgo solo fixos oculos deiecta tenebat
 Aligeri verita aspectus, vix ille locutus
 Talibus excepit dictis; caeli inclyte miles
 Aethereum cognosco decus: iam nota nitentis
 Oris imago tui. Sed quid dignaris honore
 Seruam humilē, inmerita? caeli quid sidera spōdes
 O vtinam dissoluar humo, coniungar amato
 Et sponso; isto vtinam eriperes me carcere, & astris
 Inferres nitidis caeli diuine Cupido
 Quid potius sperare licet? quid pectus anhelat
 Gratius? & mens quid nam optare libentius ausit?
 O me felicem; lateri quae spicula pendent
 Illa tuo, & dudum pharetra conduntur in autea
 Si in me vibrares, iaculator maxime caeli;
 En quā vulnus hiat medicata cuspide teli
 Quod fixum lateri referato vulnere gaudes
 Aliger, hoc iterum renoua, iaculare lacertis
 Tam validē, vt superis mens libera denolet astris
 Hoc iterum confige latus, confige, retorque
 Spicula, & ardenti me vulnere dia cruentem
 Ah veniam, veniam, caelo quid gratius optem

Subtrahe

Subtrahere me iunctis, nē tolle, Amor inclyte, calo. V
 Talibus orabat precibus Teresa Virago
 Divinasq; faces imo sic pectoris hausit
 Ut cælum suspiraret amans, cælum ardeat unum
 Iamq; moræ impatiens diuini pectus, amor
 Apparat ipsa vltro, veteriq; in vulnere volans
 Esse cupit, cæli iam fracta, & saucia Amore
 Elanguet, rēnes vix spiritus exigit araus,
 Et moribunda velit flammantia lumina claudere
 Cum celeraturatum cæli Aliger accipit arcum,
 Missile tum dextræ pharetra penetrabile fomit
 Protinus & lunans arcum, componit, & altum
 In vulnus cælitat idem: volat impetere velox
 Missile, languentiq; aperit sub pectore vulnus
 Hæc dulcorabat, leni cubabat bria somno
 Feliceq; animam mortali carcere soluit
 Ille triumphanti cælestem vo bonu oet ian
 In cælum velox paribus se sustulit alis

Satyra in Maledicos veteratores, in

gratiam amici scripta in

Iuuentute.

Numquid ego impunis taceo, meritive rependo
 Mordaci haud didu, dolituro carmine, Milio?
 Obstrepere rostro, rauca quid voce crocitas
 Corue, Venusini haud manantia felle Chetidri
 Tela times? numquid satyrarum scriptor abundo
 Moribus? An feda detergo labe pudenda?
 Temporibus nostris & norunt esse poetæ,
 Qui valeat validum manibus distringere thyrsium.
 Heus hictu, qui magna sonas, & turpia doctor
 Cattigas, sedant quid si te obscena vicissim?

Vah

Van medicum? numquid fallant albentia gypso,
 Post nasum offendunt tetro pœdore sepulchra?
 Quanta, papa, grauitas verbis, dum turpia crispans
 Frontem vituperas, rigidoq; in iurgia vultu
 Indicis penas, secreti & vindicis iras;
 Post maledicta tonas, & fœda tonitrua iactas?
 Grandia quid morali de virtute locutus
 Clunem agitas? laqueis nostris deprendimus eho
 Te ne etiam? quales dicas mouisse cachinnos,
 Et nimio geminum risu doluisse molarem?
 Quis non in bilem rictum ter surriget ira,
 Dum cernit Curium verbis, factis sycophantam?
 Qui damnet fures, & fur discerpit amici
 Famam: accuset qui iurgia, iurgia dicat?
 Ast iterum ride: Cytheræ spicula Diuæ
 Tectè bellus homo venatur, sponte perosor
 Ille idem, qui iam paulo ante Cupidinis ignes,
 Vritur; at distans: faciet quid proximus igni?
 Quàm volupe est verò mordendo fundere versus;
 Quos neq. comædus Daurus mastigia laudet;
 Vt scurræ audierint, subito vt ludibria damnent?
 Heus nullam ne vocas meritò tibi numine Musam?
 Sic etenim metro nullus fauisset Apollo,
 Fictiloquo, obsceno, infulso fœdèq; pudento.
 Musa ne dispersit raucum tua stridula carmen,
 Dum caneres, famæ prædo mendacia versu?
 Et quoniam obtusa est cuspis, se se illa retorquet
 In te; dstringunt prauum maledicta canentem,
 Heus huc, huc age qui bellè bone carpis, amice
 Et naso suspendis: qua tentigine ludis?
 Quoye ioco rides? nulli ridendus & ipse?
 Num prius & se ipsum fas est exploret ad vnguem,
 Qui vitæ mores, alienaq. crimina culpat?
 Inspeculo primùm te contempleris amice;
 Hinc alios ridebis, formosum mage dum te
 Conspicies, nulla vt condemnent menda decorem.

An mihi certa norant, vultus in imagine mentem
 Argumenta, tuam, & tacitùs mala signa figuris?
 Prælongis inarata cauis frons, sylua pilorum
 Hinc, inde insistēs geminum malè lumen obūbrans,
 Secreta te mente loqui nonnè arguit index
 Illa frequens oculi tecum reuolutio, fraudes?
 Nec fallit, si facta puto; nihil ipse volutas,
 Nilnè agitas animo, quod non malè vertat amico;
 Anguilla & tamen es, calido & sinuosior angue.
 Ridendum in cætu est? tenuem das ipse cachinnum,
 Et rictum tollis: tamen hæc haud signa modesti;
 Sed fictum damnant animum, quod deinde latenter
 Ore notas, non hic quòd pectore risus anhelet:
 Non ea quæ loqueris, sentis; mihi dicis, & illi
 Protinus hoc narras, animorum perfida cuspis:
 Sed mellita caue tu verba minantia fraudem,
 Intendit laqueos verbis facundus, amator,
 Iucundusq. comes donec deprænderis: ecce
 Accusas aliquem primus, maledicta recondit
 Accusans; laudas primus, benedicta reponit:
 Vsq. adeo vafer alterius se vertit in ora.
 Quòd si hunc inuitas lauta ad postcœnia, habebis
 Haustum quem faciat vinum, sermone dilertum:
 Dulcia composito permiscet bella lepore;
 Sed factis melior; quem mensa platonica secum
 Nollet, & acciret mollis mala turba Epicuri.
 Sed quid? pulmento post deficiente, peribit
 Protinus appositæ quantum dat gratia cœnæ.
 Obgannit, damnatq. coquum, labrumq. sulcatur
 Lambendo, condita super conuiuia amici.
 Ah fugito hinc lurco, turbis miscere popinam,
 Nidorem eructans vini potis? ò mala pestis,
 Atq. vorans syrtem nūquam benè palta Charybdis.
 Hic num deicit Dauum, Apiciosq; gulosos?
 Auferte hinc cyathos, positamq. extrudite mappā.
 Ridet, compresso demulcet pollice barbam,

Festiuus

114 S A T Y R A Q U A R T A .

Festius scite tacitus blanditus, ocellis
 Ipe caue tamen, Ardelio nam maxime, sic
 Iam nosti, nec phira; cauei post tergus habebis
 Intimius qui te mordenti lateinet, ora
 Et carmen morfu nociturus ad ossa reuadet
 Quid? Dormit vulpes, patulas protendit, & aures,
 Et tacitus cordi stulte o tua verba recondit
 Post monet; est astutus, garrulus, ore bilinguis
 Cenosis stagnis ranarum more coaxat, & illi
 Tu fuge dum notis pestem; digitos; sodali
 Tabicum cautus fugiendum dicit monstrum
 Monstrum natura; quod sifurialis Erinyis
 Sparsa comas rabie, sanieq; hunc desinet orco
 Arreptum manibus, sauoq; ad iudicet igni;
 Vulture dissolvens Tityum, te, sityphe, saxo
 Nil potuit fecisse viris, quod gratius optent

In insulas Poetas

O Diui hinc fugiam; pedibus num pulvere pulso
 Alteriusve solum vertam? vel inhospita cuiq;
 Arua petam, vt degam fugiturum, inlonus exul
 Solus? quandoquidem nostris consistere terris
 Haud facile est, vilis tot vulgi inhiantibus auram,
 Nullæ & sufficiunt iam doctis ciuibus verbes;
 Et nos turba humilis, victi concedimus, illis
 Sponte locum, viridis sua quos sapientia laudat;
 Dudum at nostra senex vilescit luxida vultu,
 Anne ita? vah damnum: leuibus pallefcere cartis,
 Nocturna; manu libros versare diurna
 Quid vates clamas? tardè quid cedere carmen,
 Nec nisi tornatum bene nonum prodere ad annum
 Frustra; cum nostra iam tempestate camena
 Et vigeant, & viuat plurima copia vatum,

Qui

SATIARA SECVNDIA. 2 125

Qui versus fundunt numeris venientibus aptos: V
 Non hinc cura premit, digitis; calamum venoratur, I
 Suspensum atque animo meditantur carminibus vim, I
 Indere, sed properat docto sententia scripto: I
 Quidnam aliud dicam? non imploratus Apollo, I
 Ipse fauet, iungens omnes in carmina sensus, no: I
 An vos pegaseos sincero è fonte liquores, I
 Vsq. adeò exhaustisse putem, quòd pròdeat apto, I
 Et compta, & facili, & docto de carmine vena, I
 Credo equidè, p amenas sylvæ heliconidos umbras, I
 Ad properantis aquæ murmur, quæ lucidus amnis, I
 Vicinos humectat colles fons Aganippes, I
 Cum Nymphis fuit ire datum vobis, mihi iniquam, I
 Quale agmen vatum Permessi nascitur oris, I
 At ego Mæonidem lituo, tragicoq. cothurno, I
 Euripidem, Cytharæ fides agitare sonoras, I
 Pindarum, & esse reâr potius, vel docta Maronem, I
 Fundere dulcisono divinum carmina cantu, I
 Hac me vera docet sophia si magnus amicus, I
 Ille senex famius: quis enim hæc insomnia dicat, I
 Cum tot iam videat rursus rediisse poetas, I
 Et qui Mæonidi similes, æquentq. Maronem, I
 Non credo hoc; visa non lambunt pignora, & vad, I
 Conficiunt, ternouæ die, multisq. lituris, I
 Turpata ostendit tornatum pagina carmen, I
 Quam verè is clamet variato carmina sensu, I
 Frange miser calamos, vigilataq. prælia dele, I
 Qui facis in parua sublimia carmina cella, I
 Nam veniant meliøre nota, venaq. poeta, I
 Qui versus, stantes pede in vno mille citabunt, I
 Non valet in longâ delabens clepsidra scena, I
 Concessura locum chorago delapsa futuro, I
 Nescit enim adducta opportunum fabula plandè, I
 Tantum adeo crevit. Sed quid retinere citatum, I
 Torrentem, celesesve moretur equos? sua quæque, I
 Poscit res episodica, dein episodica carmen, I

Vt hnis leges haud præfinire poetis
 His valeas, fundunt qui carmen, diuite vena;
 Heus quæ vos ergo gignat ditissima tellus
 Pallentes hederæ? sapitis si adstricta corymbis
 Arctius hærentes admitti te brachia muro
 Non conuellendæ, quando, cingendo coronis
 Tot vates par nulla foret: properate iugales,
 Atq. triumphales iam dudum ducite plaustris;
 Laurus deci duos demittat delphica crines
 Stipite nudato cirros cinctura comantes.
 Sed dudum luisse satis lepidos vos omnes,
 Quoscumq. incessu video volitare poetæ,
 Nunc celeri, nunc tardo, elata ad sydera fronte,
 Atq. supercilio contracto, somnia rerum
 Fingere vos, motu capitis, peruoluere mente:
 Num genus ementiri hoc est? quid vos cacouates
 Aut pallenti hedera, vel cedri stipite dignum,
 Vel lauro? credo hoc vnum certè, aut nihil, arte
 Quod mimi, faciem, gressum, gestumq; poetæ
 Fingitis, at nullo commendat nomine musa.
 Hos ego, nulla quibus sordescat publica vena,
 Aut nihil expositum scribunt, triuialeq; vulgo
 Componunt carmen venerorq; coloq;, nec illum
 Cautus amo, vulgarem qui sermone monetam
 Prodit, vel solum quid futile fundit ad aures;
 Quiq; palimpsestum multis turpare lituris
 Ducunt indignum, odi: Pierioque sub antro
 Non illos cantare puto, vel Apolline dextro,
 Qui hinc illinc aliquid carpunt, prauum pecus istos
 He puto; cum se tamen illi magna sonare
 Dicant, & placeant sibi: tanta philautia quænam
 Obreplisse animis potuit? qua nam arte poesim
 Venalem produunt? Quæ vos tenet ambitiosos
 Scribendi versus, quæ, dicite, tanta cupido?
 Annè etiam meretrix Euterpe, Melpomeneque,
 Musarum & chorus omnis? credo, prostituistis,

Et castum collem iuuit focille lupanatis,
 Sic faciles aditus, ut quisquis montis ad umbram
 Parnassi musarum aliquam sermone loquatur,
 Cum prius & salebras, diruptaq; saxa viarum,
 Et colles præfractos deberet superasse,
 Stillæ nec nisi manarent, atq; vndique sudor,
 Hisceret alternis auris & pectus anhelans,
 Pierio nulli licitum recubare sub antro;
 Siue cana liquidas libare paropside lymphas.
 Censeo, si petitis donum sylvestre Mineræ,
 Sponte pedes ducatis oues ad pascua, sumpto:
 Postea si libeat superate Epimenida somno:
 Quòd si fortè sopor vos somni deserat altus,
 Tunc legite, & veniam do, vestra poemata lippis:
 Tunc laudate modos linguæ, laudate colores,
 Et quæ præcipit sensim descriptio sylvar;
 Garrula ubi cantus iterat Philomela canoros,
 Et riuus subsultat aquæ, laudetur amico
 Aspectu frontis, magno vocisque boatu
 Grandia dicta sonent & sesquipedalia verba,
 Et bis, tenet legatur pulchri pagina versus.
 Non etenim nisi quis sit lippus talia amat.
 Adsta, dum legitur docto sententia dicto,
 Annue, demissæ caperataque frontis imago
 In dorsum, propria commendet laude poetam;
 Hoc sed qui, digni sunt laude poeniate morsus?
 Quæ cecidit lepidò sententia comoda versu?
 Qui lepor, & falso medicatus acumine thyrsum
 Nullus, ais; fateor: tamen isthæc non & amamus,
 Ut facitis vos, quos tantum lasciuia versus
 Prurit, ridendi nostro meliore cachinno.
 Audaces nimium, vani, insulsique poetæ:
 Et quid nam sapiunt hæc vestra poemata, vates,
 Oestro quæ faciles, & funditis vberè venæ?
 Sylvas, rorifluos cæli Thaumantidos arcus,
 Aut fugientis aquæ riuos, colles & apricos,

Vmbrosas valles, aut idem fontisq; recessus
 Et gemmas deorsum, tacitis collidere gustis
 Rores, & squamula simile his, laetitia verba sonant
 Emensita naribus, quae se vestigia dedit
 Princeps imponat, nam o vobis vendia haberi
 Caro contingat posthac, amparcione vsque
 Frigeat, & tanta mudatum laude poemata
 Ite alacres, viridi nunc scribite carmina cedro,
 Purpureis propolis, resos, iniunctaq; calthas,
 An non delectum subito splendore fatiscunt
 Ceioradij solis, sed quid tam crebra quoties
 Carmine vel praebiget solia florentis imago
 Aereo tractu tollentem verberet penham
 Quae itans enocatis anem, atq; impositis omni
 Carmine perponit quod veris veniat honore
 Attonitus reperit, et homania verba Timaeum
 Et cupes metro, et non possidere misere, Araxen
 Si sapis, absiste, Harpocratemq; imitere, d'ferunt

*Ex Poemate Italiae liberatae, Ioh. Georgij
 Trissinici, semi-pastor*

Hic facta densa soluit velas, non dubia
 Crimina, que, postquam primi patratæ Parentis
 Obduxerit oculos, destra circumaspice parte,
 Qua cælo digresse animæ, magno impetu, currunt
 Ad laeam, nostras repetunt, & curibus aras,
 Hi sunt, qui vitæ, veniunt mortalis, ad aras, pino
 E gemina solunt, quisquis sed sumit ab una, ymnus
 Quam manibus portæ Inuenes duo limine, vtriusque
 Firmè sustentans, dulci plena, vna, liquoris, est

Est degustanti, succo scatet altera amaro.
 Ante nec excepit vitalem luminis auram
 Vllus, quàm geminum libauerit ore liquorem:
 Hunc viden? à dextra sumentem largiùs vrnæ
 Affectum ingenti primum dulcedine bolum,
 Inde hilaris totus, iucunda fronte, secundum
 Appetit, & simili medicatum nectare ratus
 Accedens cupidis maiorem dentibus aufert.
 Sed gustu heu nimium succi turbatus amari,
 Faucibus inuitus vix illum degulat imis.
 Istum mandentem ex alio prius aspice vase;
 Dein animo vt pavidus, tardis & passibus hærens
 Vertitur ad dextrum; primi fastigia labri
 Admouet, oppletum non grato felle quòd intus
 Censeat, Ambrosiam seruat tamen vrnula dulcem.
 Hinc mista humana hac vita sunt dulcia amaro;
 Dulce minus tamen est illi sed semper amaris.

Finis exametrorum carminum.

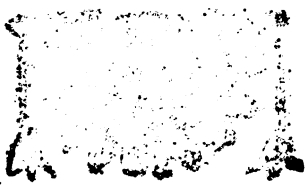
I

E E E

A B O L O G V S

Et degressus est in montem Olivæ. Et cetera
 A tunc hoc dicitur quod dicitur in Evangelio
 Illud dicitur quod dicitur in Evangelio
 Hinc videtur quod dicitur in Evangelio
 Affertur in Evangelio dicitur in Evangelio
 In Evangelio dicitur quod dicitur in Evangelio
 Appert, et similiter dicitur in Evangelio
 Sed gultu hunc non sicut dicitur in Evangelio
 In Evangelio dicitur quod dicitur in Evangelio
 Illud dicitur in Evangelio dicitur in Evangelio
 Deum autem et dicitur in Evangelio dicitur in Evangelio
 Verum ad hoc dicitur in Evangelio dicitur in Evangelio
 Admonet, et dicitur in Evangelio dicitur in Evangelio
 Quod dicitur in Evangelio dicitur in Evangelio
 Hinc videtur quod dicitur in Evangelio dicitur in Evangelio
 Tunc dicitur in Evangelio dicitur in Evangelio

A tunc hoc dicitur quod dicitur in Evangelio

ELEGIACA

CARMINA

IN NATALI DIE DOMINI.

Elegia prima.

Alma puerperij redeunt solemnia Divæ,
Dum recolo, linguis candida turba faue:
Tu tellus renouere sinu, iâ pande colores,
Latus & omnigeno flore nitescat ager:
Virginis en sacra prodit puer editus aluo,
En sacri partus faulta dies redijt.
Nunc age, vocales impellere pollice chordas,
Nunc iuuet innumeris concinuisse modis,
Candida sydereis elabere turba maniplis,
Labere caelestes irradiata faces:
Et dulci cælo resonent noua carmina cantu,
Occinere angelicum tam benè docta melos.
Te puer, hic Deus, excelsi te gloria cæli,
Dutes inuitat flectere voce sonos,
Mortales summo celebrent noua gaudia plausu,
Omnibus hæc cedit candida, faulta dies.

Et tu, quæ cælo delaberis, aurea proles,
 Incipe sydereis irradiare genis :
 Qualis cum roseo renitescit lucifer ortu ;
 Qualis cum fulget lucida stella polo .
 Stellati video vacuata sedilia cæli ,
 Angelicos calum deseruisse choros .
 Quid ni ? parue puer, superum tibi militat aula,
 Atq. inhiat pupo, candida virgo, tuo .
 Iam mihi designant dotales sydera sedes,
 Quæ mihi restituit dona secundus Adam ;
 Rideo tartareum, hoc puero nesciente, venenum
 Rideo securus tænarumq. minas .
 Nascere, sed tandem summi sapientia Patris ;
 Omnibus hæc œdât fausta, serena dies .
 Concipite interea mortalia pectora plausum,
 Er iuuet hoc pupo concinuisse melos :
 Natus adest, seruator adest, puer ore serenat ;
 Atq. homines natus numine, luce beat .

Puerulo Iesu Nania .

Elegia secunda .

Pupule Diue meus, caram complectere Matrem,
 Inq. meos propera, pupule Diue, sinus,
 Bellule pupæ meus, caræ cape, lassule, mammas,
 Blandule pupæ meus, bellule pupæ meus .
 Stringe, puer, mammas, sed suge animiq; medullas,
 Sugere ni fatis est vbera, pupæ meus .
 Blandule pupæ meus, caræ suge vbera Matris ;
 Tecum, dum lallas, pupule, lallat amor .
 Imprime basiolis redolentia balsama mammis,
 Labris exugas vbera, pupæ meus .
 Belle puer, mellite puer, ne Nania non ne
 Grata tibi Nate est Nania naniola ?
 Non fugis, mi scite puer, mea nectara lactans ?
 Stringe, puer, mammas, nectara suge, puer .

Post

Post mihi basiolum da mixtum nectare pupe,
 Da, capiam mistum suaviolum ambrosia
 Ingemina sed pupe meus, mihi basia centum,
 Ingemino centum basia, pupe, tibi.
 En se anima ipsa, in labra infundit, meq; relicta
 Ad te dilectum, pupule, transfilije.
 Belle puer, mellite puer, ne Nenia nonne
 Grata tibi, Nate est nenia neniola?
 Redde animam ereptam mihi, bladule pupule, redde,
 Incipe suaviolum dulcius ingeminans;
 Ut mea dum grato perfundis labra liquore,
 Pupule belle meus, transeat ad me anima.
 Subdole, quid rides, placido blandiris & ore
 Subdole lude puer, bellule, lude, puer.
 Et mea, dum rides, latentia pectora rident,
 Bellule pupe meus, blandule pupe meus.
 Scite puer, mellite puer, ne Nenia nonne
 Grata tibi Nate est nenia neniola?
 Alme puer, quam bellus Io, quam blandus ocellis,
 Quam vagus & roseis es, puer alme, genis;
 Blandule, purpureis fulgent tua labra corallis,
 Quam vagus es blando, molliculoq. sinu.
 Lumina conde, puer; vibrant tua lumina flammæ
 Lumen pande, puer; lamine blande rapis.
 Mi roseis rideq. genis, puer alme, rubesce,
 Sint hilaresq; oculi, sint hilaresq. genæ.
 Scite puer, mellite puer ne Nenia nonne
 Grata tibi nate est nenia neniola?
 Care puer risu dulcem iacularis amorem,
 Mi ride, ut carus spicula figat amor.
 Num iam sydereis somno blandiris ocellis?
 Lumina num somno semisopita natant?
 Somne veni, dulcem præbe somne alme soporem,
 Blanda soporifero lumina rore fluant.
 Scite puer, mellite puer ne Nenia nonne
 Grata tibi, nate, est nenia neniola?

Incipe iam clausis abscondere lampadas: hincquis,
 Erret & in roseo lumine blanda quies:
 Ecce natant nixis rotantia lumina guttis,
 Tu pater eni pupo care soporis ades:
 Te puer inuitat, properes iam, blandule somne.
 Dormiat at quamuis, num tamen ille vigil?
 Deliciose puer Matrem tu siccine ludis?
 Dormites dulci, blandule pupo, sono:
 Iam dormi, & longos nox occupet aurea somnos,
 Alma quies dulci detineatq. mora.

Alia Nenia eidem.

Elegia tertia.

CONcipe, belle puer, cunis iam concipe somnum,
 Lumina languidulo blanda sopore natent.
 Comprime, belle puer, puer auree, cōprime ocellos,
 Nenia dum canitur Nenia neniola.
 Ne vagi, ah lacrymas ne fundant lumina; fient
 Turgiduliq; oculi, turgidulaeq. genæ.
 En tibi cara parens cantillat carmina, iam tu
 Dulcia, iam cantu somnia carpe, puer.
 Prouocat ad dulces somnos num carmen ocellos?
 Carpe, puer, somnos, lumina conde, puer.
 Incipis, & blandos leni das ore susurros,
 Dormi, belle puer, blande, quiesce, puer.
 Incipe, belle puer placido indulgere sopori:
 Cantillo interea carmine neniolam.
 Incipe, parue puer, placido iam stertere somno,
 Ipsa tibi interea carmina bella canam;
 Incipe, luminibus clausis, te te obtrunc somno,
 Dulcius ut fiat, Neniolam ipsa canam.
 Neniolam tibi blande canam; ne Nenia ne ne,
 Prouocat ad somnum nenia neniola.
 Sollicitant auras mordentia frigora Cauri,
 Et vestit gelidum cana pruina solum,

Arbo.

CARMINA.

235

Arboribus cessere comæ, decor omnis abiit,
 Et viduos crines flos habet aridulos;
 Conclisum est Aquilone satum, diuerberat auras
 Auster, cuncta gelu frigida cogit hyems.
 Securus tu membra fove, mi paruule pape,
 Lumina languidulis blandula conde genis.
 Naniolam tibi blanda canam; ne Nania ne ne
 Prouocat ad somnum nenia neniola.
 Perfurit hybernus diro nunc flamine ventus,
 Duraq. sub rigida nocte rigescit hyems,
 Nox tamen ipsa silet, suadentq. silentia somnum,
 Hybernâ vt placeat, non violenta quies.
 Ipse toro recubas, ninea & te fascia stringit,
 Et cauta expello frigora saua tibi.
 Bellule parue puer, gemmantia lumina conde,
 Lumina languidulis blandula conde genis.
 Naniolam tibi, pape, cano; ne Nania ne ne,
 Prouocat ad somnum Nania Naniola.
 Tu ne Deus meus, atq. anima es, mea vita, meum cor
 Tu ne Decusq. meum, sydus es & ne meum.
 Num mihi tu cor surripuisti, animaq. medullas?
 Tota ne & ipsa tui, totus & ipse mei?
 Vnâ animisq. meus viget in te, tum tuus in me,
 Ni tuus extiterit, nec meus esse potest.
 Viuo tibi caræ suauissima corcula matris,
 Viuo tibi, & sine te nil mea vita potest.
 Naniolam tibi blanda canam; ne Nania ne ne,
 Prouocat ad somnum Nania Naniola.
 Alme puer, radiantia si in me lumina vertis,
 Cor figis; præbes oscula, figis item.
 Ote premis grauidas resfluentes neclate mammæ,
 Cor sugis; donas basia, sugis item.
 Dum roseis errare genis ego lilia cerno,
 Surripis, alme puer, me mihi, & immorior.
 Dum placidum niteo vultu componis amorem,
 Mi mea sollicitus pectora torquet amor.

I *

Quam

Quam mage mi formosus eris, iaculabere flammæ
 Fortius; hinc, vt amem fortiùs, vre magis.
 Naniolam tibi blanda cano; ne Nenia ne nã
 Prouocat ad somnum Nenia Naniola.
 Paruule, qui paruis retines hic membrula cunis,
 Aetherea magnus numine sede manes.
 Te paruis stringit, puer auree, fascia cunis,
 Maximus æthereas cum moderere plagas.
 Paruulus in cunis, puer anree, summus olympo,
 Paruulus? ah reuoco, summus vbiq. puer.
 Naniolam tibi blanda cano; ne Nenia ne nã;
 Prouocat ad somnum Nenia Neniola.
 Cui canto graciles modulos ego tinnula Mater,
 Occinit angelicus dulciùs ore chorus.
 Hic stas obscura, puer auree, noctis in vmbra,
 Aetheream lucem lumina cuius alunt.
 Sed tamen hac nostra quassas quæ lumina nocte,
 Certum diuini numinis omen habent.
 Naniolam tibi blanda cano; ne Nenia ne nã
 Prouocat ad somnum Nenia Neniola.
 Rubra capillicij crispati crine reudent
 Tempora, sydereas luce imitata faces.
 Mirus & è niuea stellatæ margine frontis
 Maior apollinea lampade surgit honos.
 Hinc laua, hinc dextra duplex Thaumantidos arcus
 Circinat aurato discolor orbe oculos.
 Tum geminæ lucet geminis bene lampades hirquis,
 Quas pupilla tegit paruula clausa oculis.
 Neniolam tibi blanda cano; ne Nenia ne nã.
 Prouocat ad somnum Nenia Neniola.
 Vt desor in teneris decertat lilia malis,
 Pingere & idalias fufus in ora rosas,
 Labia puniceo rident miniata colore,
 His patet ad morsus ista papilla tuos.
 Risus & angelicus roseo componitur ore,
 Indum, qui latitat deus ibi, vincit ebur.

Os aperis, gelasinus adest interpres amoris,
 Os claudis index risus amoris adest.
 Si gemis, in gemitu miscetur amator amore,
 Si vagis, gratos concinis inde modos.
 Neniolam tibi blanda cano; ne Nenia ne ne
 Prouocat ad somnum Nenia Neniola.
 Bellule belle puer, risit tibi gratia celi,
 Et Pater, & Genitrix, & tibi ridet Amor.
 Ridet Amor; facilisq. tibi sua munera donat;
 At parat ipse necem, non tibi ridet amor.
 Quid niuea cerno digitos assurgere palma?
 Parua manus, sed quas prodiga pandis opes?
 Ista manus vario distinxit sydere celum;
 Hæc dedit auratas & tibi, Phœbe, comas:
 Ista manus vacuo determinat aere terram;
 Hæc manus æquoreas numine frænât aquas.
 Imperiosa manus concessit semina terræ,
 Et dedit assiduo flore virere solum.
 Naniolam tibi belle cano; ne Nania ne ne
 Prouocat ad somnum Nania Naniola.
 Ut lenis placidas ore aflat anhelitus auras,
 Sparsa soporifero lumina rore madent?
 Desine Neniola: obrepit vis arctior aureum
 Iam somni puerum, desine Neniola.
 Altos carpe puer somnos, dum murmura ponunt
 Omnia; nox abeat tota quiete, puer.
 Qua non dormites, non sit tibi gratior hora;
 Ni longa est, nulla & sit tibi visa quies.
 Desine Neniola, elanguent si lumina somno,
 Profuimus multum, desine Neniola.

In Natali Domini.

Elegia quarta.

MVsa faue, sed Diua, faue mihi numine cgliz,
 Natalis Christi iam mihi festus adest.
 Ah

Ah iuuat ætherea pro me discedere sede,
 Ah iuuat in sacrum Virginis ille sinum.
 En placido celo spirat felicior aura,
 Et roseo nimbo Gratia cincta volat.
 Nascenti pueroque arridet germine tellus,
 Ac munda sydereas flore imitatur opes.
 Aurea nam tristi redierunt sæcula mundo,
 Latior & facie iam inuenescit humus.
 Sic non culta virent herbis gemmantibus amara,
 Et sudant quercus mellea dona cauis.
 An non fingo mihi iunioris tempora facti?
 Annè renascentis, tempora & orbis erunt?
 Aurea tranquilla gestans insignia pacis,
 Summus ab ætherea labitur arce Deus.
 Hinc video vernare rosas, vernare comanti
 Candice purpureis lilia mista rosis.
 Promit odoratas renitendo plurima frondes
 Pinus, & annoso crine cupressus hiat.
 Ut cum vet primum tenæ promittit honores,
 Cum viridi surgunt florida ferta solo.
 Germinat hinc viola, hinc violas amarathus adum-
 Præmicat hinc viridi lutea caltha comar.
 Hinc vario cultu surgunt munuscula floribus,
 Vernantem & comit florida terra sinum.
 Sponte sua diues distillat germine nardus,
 Arboribus sudant balsama odora nouis.
 Sic speciem primi referunt noua munera cultus,
 Hortus quo virtutis deliciosus Ada.
 Non mirum hac iterum renitescere florea ferta,
 Et præbere notiam gaudia tanta diem;
 Virginis, è cælo lapsus Deus editur alio,
 (Ah potuit sedes deseruisse poli?)
 An tenero format vagitus parvulus ore,
 Quos diuina Venus, quos bene format Amor?
 Irrigat ah lacrymans rosantia lumina stetit,
 Hunc tamen à tenera lumine tergit Amor.
 I felix

I felix Virgo celfo deducere olympo
 Quæ pot' s, æthereo numine, plena Deum.
 Incipe tu rificaram cognoscere matrem,
 De genitrice puer, de Genitore Deus.
 Interea facris vrantur plurima templis,
 Atq. coronatis thurea dona focis.
 Dum noua fax Reges primo deducet eoo,
 Pastorum & caulis candida turba venit.

In die festo Assumptionis

B. M. V.

Elegia quinta.

Quæ terris euecta Parens vaga sydera scandis,
 Quæ Dominæ es cæli candida turba comes,
 Pandite Victricis vexilla per auiâ cæli,
 Atq. triumphales sollicitate vias.
 Ecce serenatus pedibus substernitur aer,
 Aurea quadrigæ reddere signa cupit.
 Eia age cælestes victrix conscende quadrigas,
 Te super Angelicos infere Diua choros.
 Ecce ardet cælum lætos spectare triumphos,
 Atque tuas cupiunt astra videre faces.
 Iam pete Diua polum, celebres sponsalia, Virgo,
 Pulchra Dei facta es filia, sponsa, Parens.
 Iam tibi promeritas posuerunt sydera sedes,
 Iam polus ad nutus paret vterq. tuos.
 Diuinitus volitat geminis amor aureus alis,
 Concipe diuinitas pectore, Diua faces.
 Flammeolis tedis iam totus fulgurat æther,
 Preparat & sponsæ sacra hymeneæ suæ.
 Aethera per liquidum cogunt noua flamina nubem,
 Ad cælum quæ te, candida Virgo, feret.
 Insolitam fundunt venienti sydera lucem,
 Insolitaq. homines luce beare parant.

Regis

Regia olympiacos referat tibi ianua postes,
 Aptat in amplexus se Deus ecce tuos.
 Iam Domina æthereos superas Regina dynastas,
 Inter es æthereas pulchrior vna Deas.
 Præcingunt bis sena tuos vaga sydera crines,
 Isto nobilius quis diadema feret?
 Diuina elucet niueo quàm Gratia vultu?
 Virgineo lucet pectore quale decus?
 Sol eris in sole, & nitidis lucentior astris,
 Es Dea supremo conspicienda polo.
 Sub pedibus prostrata jacet tibi Cynthia luce,
 Virgineosq. cupit lambere serua pedes.
 Eia age cælestes victrix conscende quadrigas,
 Virgo sydereis excipienda choris.
 Dum loquor en niueum nitidis caput inseris astris,
 Comprimis & celeri nubila densa pede.
 I, dea, dilecti dextram pete candida Nati,
 Te super angelicos insere, Diua, choros.
 I, dea, spòsa Dei, meritum cape, Virgo, triumphum.
 Inter es æthereas pulchrior vna Deas.

In obitu. Amici somnium.

Elegia sexta.

NOx erat, & medio rutilabant sydera calo,
 Cynthia iam nitidos clara regebat equos:
 Languida iam grato torpebant pectora somno,
 Et fessus dederat corpora quisq. toro.
 Nec me somnus adhuc blanda conspicerat vnda,
 Errabat sed mens irrequieta vagè,
 Atque intus tacitas agitabat cura querelas,
 Ah cura, ah lacrymis largius ora rigans.
 Tandem cum summo roseis aurora quadrigis,
 Eduxit celi candida ab axe diem,
 Grate

Grata quies somno fessos occlusit ocellos ;
 Concipiunt sensus sed noua spectra mei ;
 Nam iuuenis sacra redimitus tempora lauro
 Visus odoratos figere in æde pedes .
 Formosus iuuenis, quo non prastantior alter
 Non erat humani pectoris illud opus .
 Olli sincerus iudebat vertice fulgor ,
 Illita oronteo lucida odore coma :
 Colla flagellabant intonsi candida crines ,
 Vernabantq; genis lilia mista rosis .
 Vincebant cæli radiantia lumina flammæ ,
 Fronte serenata sidera visa mihi .
 Splendebant tereti bacchata monilia collo ,
 Quæ circum repens aurea vitis erat .
 In gyrum corpus fulgor sed maximus ambit ,
 Et decor , & decorans ora serena rubor :
 Qualis purpureos orbi cum disijcit ignes
 Cynthius , & rutila pingitur aura face .
 Ima videbatur talos circumdare palla
 Aurea purpureas efaculata faces ,
 Diuidulæ partes fuluo cornatilis auro
 Mordebat geminas fibula sola togæ .
 Talia tum roseo fudit mihi proximus ore ;
 O nostri saluæ maxima cura NN :
 Ille ego, quem mæsto suspiras pectore cassum
 Luminibus , tristis iam vacet iste dolor ;
 Me iuuat æthereis errare licentiùs auris ,
 Me meq; angelicis inseruisse choris :
 Candida iam nostro concessit ad ora bello ;
 En micat in niueo nobile stemma sinu .
 Aspice quàm rutilans præcingat tempora iuuis
 Desine iam lacrymis ora rigare tuis .
 Dixit & in cœnæ uas protinus abiit
 Et leuis è lecto pectore somnus abiit .

Mors

Mons Parnassus.

Elegia septima.

Est locus, aereis qui montibus eminent, altè,
 Et late in medio concava vallis hiat:
 Huius iter variun, dirupta per auia præcep;
 Solum constanti fit via plana loci:
 Et titubat, primo mens ilicet anxia gressu;
 Ardor agit; retrahit turbida cura gradum,
 Ardua sed, postquam superata cacumina passu,
 Hæc dederis; spectans tutus amena sede,
 Hic ingens saxum exesæ, de vertice rupis,
 Natura artificis, mira theatra facit,
 Planicies tum grata iacet, post antra profunda;
 Clare fatidicus Delius vnde sonat,
 Ambigeres rapiat, ne loco natura decorem,
 An donet largo munere diuitias,
 Nam spectare iuuat per gramina currere fontem,
 Mæandris vitreas ludere fontis aquas;
 Perpetuo vernant halantes tempore flores;
 Gemmat perpetuo florida terra sinu:
 Non ibi flauentes incendit Sirius agros,
 Lenior at Zephiri temperat aura dies,
 Non ibi crudescunt Cauri mordentia flabra;
 Mitis sed verno sole tepescit hyems.
 Vda nec effundunt prægrandia vellera nubes,
 Ros leuis at placido turbine spargit humum,
 Purior & circum longo Parnassia tractu,
 Ambit fons labens ex Helicone iuga,
 Sed prope lauriferum cingens recto ordine ripas,
 Stat nemus, & viridi murmurat vnda solo,
 Plurima sic cernes grati irritamina veris,
 Lucundas Floræ surgere delicias,
 Florenti hinc diues reuirefcit caudice nardus;
 Attollit vernas myrrha & odora comas.

Quid

Quid referam feris guttanta balsama ramis ?
 Syriaco haud cedit prodiga terra solo.
 Hic & iulais demulcet cantibus auras
 Phœnix pegaseum flectere docta melos;
 Sacra tibi Phœnix instantis conscia fati,
 Quæ sola arcani est conscia, Phœbe, tui.
 Dulcis hic mystos cantus inflectit aedon
 Qua recinente vagis ictibus aura sonat.
 Mille cohortis volucrum modulis attemperat æthra
 Et secum cantus dulcia bella cient
 Rupe procul, rigens quæ fons delabitur alueo,
 Et bifidi assurgit tramite montis iter;
 Ad Phœbi sacras aditus fit vatibus ædes;
 Sed nisi apollineis vatibus antra patent.
 Ante adyta at sacris tollit se delphica ramis
 Laurus humo, & virides explicat alta comas.
 Molle solum crinitur ibi pallentibus herbis,
 Et sternit placidum flore virente torum;
 Dumq; leues tenui frondes motantur ab aura,
 Instrepat & saliens candida lympha tubis;
 Fôte sitim recreant, æstum ymbra, murmure & vnde
 Concipiunt somnum corpora tessa grauem;
 Dum iuga, dum salebras, diruptaq; saxa, viasque
 Iuuat constanti transilisse animo.
 Ebibit hic vatium diuinos turba furores,
 Concipit & doctos enthea facta modos.
 Istos Mœnides, Musis præbentibus, hausit
 Fecundos latices, Pindarus, Euripides;
 Hos Maro libauit: tenerorum cantor amorum
 Hæsisti his labris, docte Catulle, tuis:
 Qui lituo sonuit; tragico fleuitq; cothurno;
 Aut risit loco; vel Venerem cecinit;
 Aut sauo rigidum distinxit carmine chrysum
 Aut tenui in syluis concinuit calamo.
 Namq; vbi concessit languentia membra sopori
 Atque animo vidit somnia multa suo
 Fontis

Fontis fecundos haustus tunc Musa propinans
 In varijs pateris prompta ministrat aquas:
 Post Phœbi ex adytis spirat violentior aura,
 Quæ magno vatium corda calore quatit:
 Hinc vario ad varios cantus agitantur ab œstro,
 Atq; ut quisq; bibit carmina docta canit.
 Et tamen æternant laudatam infomnia famam,
 Atq; ætas vatium carmina fera canit.
 O vtinam liceat iucundo hoc vertice sisti,
 Largiùs & lymphis labra rigare sacris.
 Qui me sublimem tollat super æthera cantu;
 Mons Parnassus erit sudor, & ingenium.

Irene Cardinalis Petri Aldobrandini.

Elegia octaua.

Candida merenti confecerat ora colore
 Discordi tristis Pax superata Dea:
 Tempora non splendent flauo gemmantia crini,
 Pandit at incomptas irreligata comas:
 Non puerum niueis & Plutum sustiner vlnis;
 Non vernant tereti spicea ferta manu,
 Ibat pullatis errando vestibus orbe,
 Effugiens socias per fera tesqua Deas:
 Tandebat gemitu candentia pectora anhele
 Effundens tales turbida ab ore sonos.
 Ergo ne funestis poterit Discordia tedis
 Gliscere, & iniano Marte agitare Duces?
 Num furijs bacchata feris miscebit & orbem?
 Quassabit nigras saua per æthra faces?
 Et cedit Nemens? regnat Discordia terris,
 Et patitur? dedet victa ne forte manus?
 Ipsa ne per scythicos errabo pallida campos?
 Lurida ego obscuras cogar adire specus?
 Iho: tero tandem squallens nox ingruat orbi,
 Inæcrea armatus lampade Terror eat:

Incipiunt

Incipiant conferre manus; Discordia regnet;
 Ferales quatiat dira Megea faces;
 Nil moror infandi commota incendia belli;
 Me iuuat hyrcana quærere telqua fera;
 Hæc largo suffusa genas effuderat imbre;
 Dum querulis mœrens vocibus astra ferit;
 Ecce serenato pelluntur nubila olympo;
 Lucundam resonans intonuitq; polypho-
 Protinus & niueo Nemesis circumdata nimbo
 Accurrit mœta sydere lapsa Dea:
 Talibus arridens dictis compellat amantem,
 Et mulcet dulci tristia corda sono.
 Virgo, decus cæli, niuea quid nubila fronti
 Inducis? largo lunina & imbre madent?
 Pax alijs læta infano motore tabescis?
 Tu tibi sollicitas anxia corda sinu?
 Pone tuis finem lacrymis; frontemq; serena;
 Et iuuat hæc flentem verba dedisse notis
 Si phlegethontæas virget Bellona sorores,
 Educit stygio si fera monstra specu;
 Quid iuuat errantem tanto indulgere dolori,
 Aegraq; anhelanti perdere corda metu?
 Mitte queri: vigili sub Præsidae ponet Enyo
 Prælia sæua, licet tartarus vsque siemat:
 Sydera dum sacra radiabunt sena tiara,
 Dum pendent orbi Lactea signa faces;
 Ridebit placido mitis Clementia vultu,
 Sumere dediscet miles & arma manu.
 Præsule CLEMENTI saturnia sacula cernes;
 Alecto quamuis concitet a tra animos.
 Lilia mitescent proprio florentia campo;
 Ostendet placidas & Leo sponte iubas:
 Depositis telis cælo Iouis ales aperto
 Excurret rostro mitis, & vngue pius.
 Dixit: & innectens candentia brachia collo
 Libauit Nemesis basia blanda Deæ

146: ELEGIACA CARMINA.

Illa hilaris niueos vultus, frontemq. serenat,
 Luminibus proprium restituitq. decus:
 Atq. animos collegit ouans, merentia mulcet
 Pectora, & expellit corde serena metum.
 Vnde oculos tollens, rutilantia sydera cernit,
 Sydera quæ pandunt lumine amica polum.
 Felix illa omen noscit, gressuq. citato
 Aldobrandinos appetit alma sinus.

LYRICA

LYRICA

CARMINA.

Ad Deiparam *Virginem* A
Ode Anacreontica

STROPHÆ.

Nix, Virgo tam nitescat,
Face, Diua tam ferenet,
Niueo sinu nitida,
Nitida fronte radijs
Concipiens

Nil vt mihi tam nitescat;
Nil vt mihi tam ferenet,
Omnibus nitentius fit
Syderibus, candidius
Lacte licet fit omni.

Tua, Virgo, nix nitescat,
Tua, Diua, fax ferenet
Radijs par hæc Cynthij
Hæc Libani par niuibus
Fronte, sinu, decora es.

ANTISTROPHÆ.

Mihi nulla iam nitescat;
Mihi nulla iam ferenet,
Niue, Virgo, nix præ tu
Tua præ; fax nix face
Nix mihi, faxq; solæ es.

Age, Virgo, mi nitescat,
Age Diua mi ferenet,
Nitida

Nitida nive & pulchrior,
Clarior & syderibus
Omnia sola vincis.

L

*In Natali Virginis. Nenia
Ode Anacreontica.*

Age, Musa iam puella
Cane dormienti calice
Mariz vagam Neniā
Et modulis cælituum
Sidereoq. plectro.

Charis ecce iam beatas
Viden? ipsa ponè cunas
Modulata cælettibus
Tinnula, cantat modulis
Næniolam puella.

Amor entheus est Flabello
Abigit leui volucres,
Niueis genis volantes,
Atq. leues artifice
Verbere diffat auras.

Age dormit en Puella,
Cubat ore iam tenello
Age canticum dulcissimum
Næniolam Musa, cane
Tinnula voce longam

Vaga dormias Puella,
Mea sterte iam Puella
Lepidam cano neniā
Somniculum Pupa oculis
Sume tuis profundum

In eiusdem Natali die. Ode.

Pvella nata amabilis ne Virgines
Venite, lilijs sinum & vagis rosis

CARMINA

Citæ polire candidum : Polum beat
 Nitente pectoris decore paruuli :
 Senilis edat alius arida sene
 Licet : beatior tamen Puellula
 Nurus adæquat vna , siue calites
 Nitore , siue flentis accolat soli.
 Beata sydus aureum implicat comis :
 Deum face & potente num incipit polo
 Amoris artifex , Puella candidi
 Ferire? Tota calitum, vident phalanx
 Ruit ; vident? fores patere; cardines
 Reuoluiet, teriq. tramitem ætheris ;
 Amat Deus ; Puella dede protinus
 Amata candidum & vagum Deo sinum,
 Citæ venite Vitginæ , citæ rofas ,
 Decenter huc odora ferte lilia .

In eiusdem Natali die.

Ode.

Phæbeo radio nitens
 Luce hæc lux nitidissima
 Festiuum retulit diem
 Pulchri luminis ortu :
 Non sic crediderim nouum
 Prima Cynthium origine
 Fulfisse , aut fuisse factum
 Vifas pubero in Orbe,
 Quamquam viuidentur
 Vestiret tenerum comis
 Dorsum fylua , virentibus
 Herbis prata nictentibus
 Ridet clara nitentibus
 Affulgens radijs dies
 Primæ lucis & amula
 Aurea luce superbit.

Quo quo lumine clarior
 Quo quo sydere grandior?
 Natalis Mariæ est dies,
 Cur non fulgeat aurea?
 Tam pacata, vel aurea,
 Tam iucunda, vel inclyta
 Tam tranquilla, serenior
 Numquam fulserit orbi.

Ad nascentem Virginem.

Ode.

Virgo cælestis noua Diua Pubis:
 Virgo, diuini noua sponsa Regis:
 Virgo, stellantis noua stella cæli,
 Nascere terris.

Virgo tu mundi paries satorem:
 Virgo tu sponsus decorat supremus:
 Astra te cæli rutilant serena,
 Nascere Virgo.

Terra fecundis inarata campis
 Sponte florescit reuigente arista,
 Cultu ceu primo renouata sacro:
 Nascere Virgo.

Mella frondosa per amana quercu
 Sponte desudant, riguiq. riuu
 Lacte decurrunt; renouatur orbis:
 Nascere Virgo.

Fronte diuina iaculata flammâs
 Incipe excelso renitere vultu;
 Incipe & risu, niueo & decore
 Noscere Matrem.

In eiusdem Natali die.

Decora pubes syderum,
 Ornata crines aureos,

C A R M I N A

371

Alas reniſſa candida
 Sumas ſonnetum pariter
 Feſtina plectra & percutere
 Regina cæli naſcitur
 Inter choros caeſtiam
 Læte canentia ſiſtulam
 Dulci iuuet nunc canticum
 Inflare doctis labijs
 Iam ſponſa Regis naſcitur
 Cælo tonantis ſilia
 Ieſæ nitens virginemula
 Solimæq. ſyderos decus
 Libanice cedris florida
 Regina naſcitur ſoli
 Citæ laboribus ſignis
 Afferte cana lilia
 Roſas virentes ſparge
 Venite cæli Gratia
 Vagire cepit pupula
 Ornate cunas floribus

In Aſſumptione B. M. V.

O Diuini Heliconis
 Permeſſi ætherei ſancti
 Huc læta, huc roſas ſeminata ſicco
 Huc grefſu cita, candida prædona
 Infer, Virginem canes ſumptum
 Illi plectro modulata cantica
 Caeſtem recines ſacra puella
 Sponſæ, Virginis aurea crux phala
 Huc fertis redimita, amica, læta
 Sed ſternas violis plagas plorant
 Myrrha, purpureis ſolis, æthere
 Vt paſſu vaga quolibet leporis
 Spiret, ſydereæ via polorum
 Sponſa: Huc, huc glatterat mi cano

X 4 Grefſus,

Gressus, pangite mi melos canorum
 Sponsæ Virgineum decus, pudorem,
 Sponsæ delicias, vages amores,
 Sponsæ diuitias, sacros lepores
 Mi letè resonent canora plectra.
 Virgo en candida sponsa, quæ **Dearum**
 Vincit munere pectoris nivalis
 Illibata decus, polo triumphat.
 Sponso delicias facit puella,
 Sponsi iam fruitur potita amore.
 Huc ergo, huc roseo reuincta focco
 Permessi ætherei canora siren
 O diuini Heliconis, alma Musa,

Ad Angelos in eodem die

Assumptionis.

Decora pubes calitum,
 Palmis reuincta myrteis,
 Crinem decora candidum,
 Veni precor, tecum & simul
 Aulam polorum ferundam
 Deduc triumphos ad Dæa
 Quam mille lambunt flammula,
 Quam mille cingunt gratia,
 Quam mille formam & sales,
 Venus venustat calica;
 Sponsum petit nam languida,
 Stellata crinem candidum.
 Abire sponsam languidam,
 Amore dudum ferundam,
 Permite pubes calitum,
 Nequit moras hæc neçtere
 Namq; impotente flammula,
 Languet puella faucia
 Abire sponsam languidam

Permite

Permittite pubes virginitatis, & zordino bo, 111111
 Decora pubes celitum ; 111111 1111111111111111111111
 Dedurustanphos adidesi 1111111111111111111111111111111111

*Ex Cantica. Adiuvo zos filia Terda
 lem ne susciteis : Iambicum.*

Pvella dormit, ore candido, & natant
 Sopore, Virgines, adhuc suaviton
 Ocelli, adhuc sopore turgida gonae
 Madent : polum puella dormiens bene
 Lepore sudat aurea nō pupilla ?
 Ne stertit incitans puella somnolenta
 Ut inclytum canit puella turpina
 Melos ? sed oris incitans somnolenta
 Ciet suavis aurea vox quātūlula
 Leporem : Ut oris sprab hinc gaudium
 Locatur, & serenata in amabile
 Soporat ora rora spūta nescida
 Rogo ergo, Virgines, puella dormiat
 Diu, vel ipsa Virgo si est hinc nescida

Ad Innocentes pueros Martyres.

Felices animæ & lactantis singulae
 Pectora purpureo
 Implete & blandè querulis vagibus auræ
 Ore gementa poluunt
 O vos felices, tenuerunt femore vespere
 Munera concipitis
 Ibit id in duplum, & hinc que sanguine corant
 Saucia vulneribus
 Protinus æthera radiabunt pectora lase
 Stematibusq; comæ
 Ut matutinus gratæcum pulsat imbre
 Et reirescit humi

Laxat;

Laxat, odoriferos viridi flos 'germine rores,
 Sole calente comas;
 Sic vos purpureo pueri maduistis ab imbre,
 Candidulæ rosulæ,
 O quam vernantes niueo nunc pectore, flores
 Sole nitente datis?

In die Natalis Domini.

Astra dum calo renitent sereno,
 Dumq. nox curru volitat silenti,
 Et colorato variat nitore

Aera Vesper,

Diua cælorum paritura solem,
 Gaudium terris paritura Virgo,
 Exere intacti pudibunda terris

Pignora ventris.

Tu Puer claros radios deinde
 Incipe excelso referare vultu,
 Incipe & risu niueam puellam

Noscere Matrem.

Ah quid exponens gelidis in antris
 Membra vagitus teneros ad auras
 Fundis? an nunc isto reparas olympi
 Gaudia fletu?

Ecce pelluntur mala monstra tetris
 Tenarus quamquam fremuit minaci
 Fauces, stridenti minitetur antro

Quidquid Erinnye

Ecce pacatis noua sacra terris
 Aurea æternæ noua signa Pacis
 Nate supremo veniens olympo

Numine præbes anlus stans

O poli excelsum decus, o Parentis
 Gloria, optatam reparans salutem:
 O nouo rursus retinenda cantu

Aurea sacra

Clara

CARMINA

Clara nox, sacras operata flammis,
Coge stellato glomerare celo,
Ergo lucentes geminare Phebem
Lampadas ignes.

De Praesepio Domini.

Ode Anacreontica.

Si sunt stramina agrestia
Cur pius hæc suadet Amor?
Si pius hæc iubet Amor
Cur duriora strata?
An imperat Amori
Quæ Pietas, suavior,
Rutilantibus exprimit
En imbres ex ocellis
Quod in tuos ocellos
In ora, pectus, corda
Se insinuans triumphet
Scintillantia lumina
Cur lætus humectat Amor?
Si lætus humectat Amor
Et cur tristia corda?
An imperat Amori
Quæ lætior Pietas,
Scintillantibus elicit
Has lachrimas oculis?
Quod in tuos oculos,
In corda, pectus, ora
Se se influens triumphet.

D. Magdalene Epitaphium in defun-

ctum Iosum.

Osculor rosum, delictum?
Sanguine et candido caput.

Osculor

Osculor rigido tibi
 Fixa tempora sente
 Osculor niueas genas :
 Ater ah color inficit,
 Mista nam sanies cuti
 Turpat impia vultum.

In Decore vole decus

Quæro ne in facie mei

Pallida faciem Dei
 Fædât omnia sanguis.

O Decus superum, ô iubar,

Magna progenies Patris,

Infimi genitor globi,

Orbiumq. nitentium.

Hæc dolentis & oscula

Sume amans famulæ tuæ,

Libat incita funeris

Namq. vulnere diri

Hos dolor gemitus ciêt,

Has dolor querimonias,

Has dolor lacrymas, quibus

Mæsta solvor amare.

*Nenia D. lo. Apostoli ad sepulchrum
 Virginis.*

SVirge sydere pulchrior,

Nitentiaque lumina

Ne conde tam diu mihi;

Ne nocte fleam,

Ne luce fleam.

Languentes oculi viden

Cient flumina lacrymis

Solvor riguis flectibus.

O miser, miser

O dolor, dolor.

Me

Me

CARMINA I

Me ne funere languidum

Diua relinques tuo,

Omnium Virgo amabilis,

Diuarum Charis,

Diuorum Lepos?

Sordent terrea mi sine

Te Virgo; valent gaudia;

Meror tristis & aduolat;

Mi furda omnia,

Mi muta omnia.

Incidam niueo dolens

Carmen querulum marmoris;

Amissam lacrymis amans

Luget amantem;

Quærit amantem.

Surge svedere pulchrior,

Ocellos referes vagos,

Humore litos calico,

Vt nocte gaudeam,

Vt luce gaudeam.

Dormis ficine, ficine

Dormis? languidulo & sinis

CARVM lumine commori

Diuarum Charis

Diuarum Lepor?

Annè Iesus amabili

Nostra moriens pius

Pectora iunxit vinculo?

Me sine fugis

Et Diua polo?

Non sic occidua face

Condit diem crepusculum

Vt tu candida lumina,

Diuarum amor

Diuorum honor.

167M

Non

Tyberinis pomarijs

Hæ purpurascunt vernulæ,

Tyberinis viridarijs

Illæ nitent, illæ virent.

Cur non tenello pollice

De more ludibundulus

Vngue legis mihi rosas

Viridulas, viridulas

Ne mi lege, ne mi violas,

Purpureas sed mi rosas

Vngue carpe mi paruulo

Purpureas, viridulas.

Viragini Vendrameniæ

Cui mille ludunt Charites,

Candidulæ, venustulæ

Has illi, illi lepusculæ,

Lectas honos dona rosas,

Huic vagulas cinge comas,

Orna rosis huic simulum

Candidulum, viridulum.

En vt aperit candidulum,

Odoriferum illa sinum,

Mille, comas & fertulis

Candidulas viridulas.

Mille inter vna gratior

Mille inter vna carior

Inter Adriæ Virgines

Lepidior, festiuior.

Alas quate, quate huc Honos

Tyberinis è saltibus,

Viraginem Vendrameniam

Cinge rosis, orna rosas.

Quæ exiit ut murem
Cine rubent pulchro
Iam mollis in fella;
Tege rosas, carpe rosas.

De

17

De assertionibus Philosophicis.

Quas Io. Baptista Robertus defendendas proposuit Auspicijs Ferdinandi

Gonzagæ Mantuæ, & Montisferrati Ducis &c.

ANquæ Castalijs perennat vndis
 Virtus, quæ nitidi liquoris haustus
 Musæ perpetuos sacre propinant
 Audax instituis Roberte pugnam?
 Hermathena sacrat vigilæ campum
 Illo quo, inclure, cœlis lactose
 Gonzagam video nitente parma
 Fulgentem; video coronate tyropha
 Hic, hic Minçium; amica; rotundose
 Audin dulcisonos cære Oleres
 Riuis carmina; compia et salubri
 Assulter Pegasus pedibus canorum
 Agmen conueniat; canena & canis
 Gonzagæ ab hinc Cœsaris vestile
 Numen; quem Charites sequuntur omnes
 Musæ Pierides colunt sequaces,
 Princeps Pieridum, & canens Apollo
 Cui virtus tyro calore crinas
 Ornare, extimuit fuisse paruum;
 Sceptrum sed; populi dicit potentis
 Cui Pallas niueas Palo papillas
 Admouit puero; cui se sagacem
 Mentem præcoluit serpos Atlantis
 Aeternos statuit decus triumphos
 Aetati & celebrat canenda Iera
 Eupheme lituo sonante facta.

BA

L

Pergas

Pergas Palladios Roberte ludos :
 Hauffos hic generosa mens profundat,
 Carrara Duce, Palladis liquores :
 Dum Gonzaga præest, præest Apollo ;
 Dum Cæsar præerit, nihil timendum.

*Ad Hieronymum Bossium eloquentiæ
 in Palatina Scola primum interpre-
 tem cum futuris prudentiæ Laurea
 cini inauguraretur. Hodecasyllabi.*

Sic luces Sophiæ reuincte seros,
 Bossi, Pieridum decus sororum,
 Quem cantu docuit cetero Apollo
 Musarum læta chorum sonantibus,
 Quem sparsit rofos suada roris,
 Lactantique dedit Charis papillas,
 Sic fulges Sophiæ reuincte lauro,
 Bossi, carminibus læta fixens,
 Bossi, quem Charites colunt sequentes,
 Bossi, quem decorat Camena quæque,
 Doctores redimitus inter omnes,
 Crinitus medio sedens Apollo,
 Qualis dulcisonum lyra sonante
 Inter Pierides canit sorores,
 Crine hæc laurea sed minor deserto
 Maiorem capiti parat corollam,
 Quæ nunquam senio fastidet cuius,
 Aureis fama tuis dicta scriptis,
 Iam fulge Sophiæ decoro seros,
 Bossi, Pieridum iubar sororum

Ad

Ad Episcopum Novo-Comensem
Lazarum Carrasinum.

Ode.

Anacreontia.

Quid barbiton non mea capis
 Canora Musa blandula
 Pindi canas per florida
 Vireta, Musa, corculum
 Et Palladis suavium
 Lazarum cane mi Praefulem
 Comi nitentem firmatex
 Hic flosculus Dialium
 Virtute nullus clarior
 Hoc cultior nemo fide
 Parnassijs resonat
 Apollini ve gratior
 Cape Musa dulcem barbiton
 Musa age cape sonantem
 Lazarum cane mi Praefulem
 Cane orbis, Vitis corculum

Ad eundem eiusdem metri.

AN, Musa, Pindi
 Vides nitentem
 Nouo decora lumine
 Ternis reuincta & crinibus
 Diu quid ipsa restitit
 Haud dulce pandis
 Hic flaminum magnum decus
 Hic clara lux : Dialium
 Hic Lazarum praestitit
 Age dulcius

Age

Age Musa carmen barbito :
 Dic lata Pindi, dic iuga :
 Illic nitenti vertice
 Lazarus amico sydere,
 Corona Magna Præsulum,
 Cleriq. gemma candidi,
 Virtute Myſta clarior,
 Dum tam ſerenus fulgurat.

Ad Saulum cui libellus consecratur.

Q Vis te benignè nuper ab aureo
 Fonte editum, quis candidè ſoſcule
 Vernantem, amica quis manu te
 Occiduos leget ante hiatus?
 Inter virentes gratior exeris,
 Flores comarum nunc decora, & vagos
 Feſtius expromis colores
 Vertice quam maculoſus omni.
 Tu Saule; Permeſſi nemoris decus,
 Tu propter almos qui ſophiæ, haud ſecus
 Hybla ac dum apes ſtipant virenti
 Mel liquidum, expatiaris hortos.
 Adſis, humo ſe floridus exerit :
 Vltro recidas vngue; coma ntia
 Vltro tibi nam colla clinat,
 Et facilis patitur recidi.
O quam beatum diuite ſi ſolo
 Quo Pæſta Sauli condecorant ſinum
 Ornata milleno colore,
 Floridulo libeat reponi.
 Quamquam nitenti lilia vertice
 Iactent ibi, vel pſniceæ roſæ
 Et mille flores virentes
 Mellifluusq. thymus decorem :
 Non hic tamen gemmantibus occulet
 ſe ſe comis, quin aura fauonij
 Incundior,

Iucundior, Saulo fauentē,
 Egelidas abiget pruitias;
 Quam se beatum caudice festiet
 Quam lucis ortum grandis efferet,
 Miratus occasum ve flebit
 Languidus illacrymatus orbis
 Decerpe, Saule, atque infirma tuis
 Hunc floribus, quos tu sophia penu
 Lectos habes: illic deinde
 Qui timuerit boreæ ruinas.

*De Templo D. Gaudentij Nouaria
 magnificentius restaurato.*

*Ad Bernardinum Pintium Canonicum
 Cath. Nouariae.*

Cerno nitenti marmore limina
 Templi factati, cerno micantia
 Auro facella intus politis
 Clariùs irradiare signis:
 Gaudentio Nouaria Praesidi
 Magno sacrat donaria scilicet
 Diuoq. grates his Penatum
 Incolumis toties rependit
 Ergas; piarum maxima ciuitas
 Martis, sinistri fulmina saepius
 Perpeffa; bellorum ruinis
 Saepius eruderata magnis
 Ergas; coronis fulgeat aurea
 Deducta sublimi vndiq. fornice
 Gaudentij templum laboratum
 Dedaleo rutilet lacerto.
 Ibeatas exuias pia
 Reflexo adoret turba genu, timent

Quas Dæmones tristes æuerni;
 Protinus effugiuntq; visis;
 Isto secundas sentiat & preces
 Fusas precator pectore ab intimo
 Vrbi sit vsq; isto benignum
 Numine, propitiumq; colum
 Votiuâ præcelso rutilet tholo
 Suspensa pendens; arbor & aurea
 Virgata milleno colore
 Bractea diradiet quorannis
 Isto Dialis de solio sedens
 Primum coruscanti populum pedo
 Lustret nouus; frontem serenam
 Et cidari religet micanti.
 Ingens olympo machinâ verticem
 Tollat, patenti surgat & area.
 Tu liba myltes hic litato:
 Thuribus ara frequens vaporet.

Ad Theses rationalis Philosophiæ

METRV M I.

Ad dissertationem de utilitate & necessitate
 Logiæ.

Quam densa semper densa nube
 Heu mens caligat lumine, veri
 Dum sacros aditus querere tentat.
 Nec tantum falsa ludit imagine
 Diuersas doctus fingere formas,
 Fatidicus custos æquore ouilis
 Tam vana obiectans spectra ferarum,
 In liquidas versus labilis vndas
 In magnum versus stabilis vrsum.
 Ah quantum varia ludere forma
 Attentat veri, subdola, falsi

Emigra

Effigies ò quæ lyncea certum
 Discissa nube lumine pandis
 Mens ? quæque arietat machina falsum?

An tu Chrysiippifilia docti?

Effigies prentas versi colores
 Dirigis implexos sola reflexus
 Laruatæ & prodens Palladis ora
 Tu præfers vero splendida lumen?

METRUM II.

Ad dissertationem de varijs muneribus qualitatibus, & contemplationibus Logicæ.

AD veri radios dum flecto lumina mentis
 Occuluere iubar nubila densa mihi
 Explicat inde suum dum mox sine nube decorem,
 En mentis magno lumine lumen habet;
 Aut fugit, aut falsi confundit larua decorem,
 Et mentita oculis ludicra imago subit
 Discindis nubem sed Chrysippæ virago
 Atque tua firmas lumina mentis ope;
 Haud acies nutat, falsi non ludit imago;
 Verum sinceræ exerit atque faces.

METRUM III.

Ad differtationem, De natura & munere entium rationis vt obiectum formale Logicæ sunt;

SI quæ iam profugum Iouem
 Dyctæ nutriti specu
 Nunc stellata comantibus,
 Octauo renitens globo
 Vibrat lumina crinibus,
 Tu quæ femina mentium
 Faxtum ducis ad optimum
 Et partum refoues sint
 Nutrix sedula Palladis,
 Quo te manere prædicem

Te te Palladium modis
Iunonem recinam meis.

METRUM IIII.

Ad dissertationem de tribus operationibus intellectu, & de quinque vniuersalibus.

CLara, lucentes operata flammæ,
Lampas aurato venies coo.
Lucidos ignes iaculatur Orbi;
Vnde nocturnæ fugiunt tenebræ,
Purius fulget radijs & aura,
Luce forantes redimita crines.
Sic libet mundi varios colores,
Sic iuuat Cæli rapidum foratum.
Cernere, & certo penetrare visu
Quidquid aspectu tenitet creatum.
Almo mens vibrat radios nitentes
Haud secus, rerum speculata sensus,
Quæq; sensati referunt colores
Luce collustrat niuei nitoris.
Ista sic demum faciem perosa
Sensilem, mentis tenebris fugatis,
Purius flectunt speciem, serenas
Atque cælestes imitata mentes.
Inde securos oculos sagacis
Firmat obtutus animi, latentis
In sacros veri medios recessus
Quidquid indagat latitans profundo.

METRUM V.

Ad dissertationem de formatitate & definitione vniuersalem.

Seuera Porticus tulicæ,
Quod sensiles imagines
In mentem volitent leues
Extimis è corporibus.

Certasque

Certasque notas imprimant
 Ceu stylo aratur pagina
 At illa contorpet quidem
 Ni, in se reclusa, vigili
 Motu excigaretur sensuum;
 Sed mota rerum species
 In illa, terfo veluti
 Speculo, nitent imagines
 O animi quantum vigor
 O animi praestantia;
 Notio mentis viuuda,
 Lyncea, pernix, sagax
 Quae summa scandit volitans,
 Infima acutum prospicit
 Variisque larvas detegit.

METRUM VI.

Ad dissertationem de decem Praedicamentis

Incipe felix iam virida lumina mentis,
 Per rerum formas flectere, Abundantia tu,
 Pande oculos, vno obtusum est cuncta hibaci,
 Singula deinde loco cernere, differo.
 Quam fecunda tibi sunt haec, compendia rerum,
 Omnia, & implicita hic, & reuelata legis.

METRUM VII.

Ad dissertationem de vocibus & de faciendo

Intellectus operatione

En nectit insoluto,
 Vero fcedere iuncta
 Disiungit en perenni,
 Et quae diffita tractu,
 Mens intimo recessu
 Verum promere

Incipit

170: LYRIEN CMMMA BA.

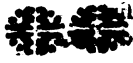
Incipe sonora cantu
Linguae solvere plectrum
O pectoris loquacis
Tu vox nuncia fida.
Numerisq; iam canoris
Mulce blandius auras
Animi comes suavis.
Fidus Mentis Achat
Dialecticæ en alumnus
Fatur mente sagaci.
Echo ipsa nunc sonora
Reddas carmine voces

M E T R U M

Ad dissertationem de tertio modo loquendi figuris syllogismorum & demonstratione.

I V M V R T M

D Transiens per ætheris
Tranat sydera pennis,
Celestes sibi præcipua
Et velox se referens
Celsi luminis
Autumne de præcipuo
Intra Nilis
Vastos Oceani permeat hinc sinus,
Plexo vortice
Pernici aereas tum repetit plagas
In se se referens
Vero & falsa retorquet.
O mentis vigor, o dia
O lux ethæa mundi.

Incipit

FRANCISCI
RUGERII
C. R.

CONGREGATIONIS
SOMASCHÆ.

EPIGRAMMATVM.

LIBRI TRES.

DEI MVSA AVOTORIS

Epigramma
 P. ALEXII LEONIS
 Lusitanæ Congregationis
 Somaſchæ Concionatoris.

Am dulci cantu mulcet Rugerius auras,
 Seu lituo resonent carmina, siue lyra;
 Ut noua cum cecinit Parnassi in vertice
 Musa

Huius sit summo docta recepta choro:
 Delius at geminis redimiuit tempora fertis,
 Insolito & totum plausit honore iugum;
 Scilicet is miro facundæ lumine mentis,
 Cum Cicerone tonat cumque Marone canit.

SACRO RVM
EPIGRAMMATVM

Liber Primus.

DE NATALI DOMINI

Iua, Deum quæ casto utero, sine femine
condis,

Pectore de sacro, pignora cede parens.
En Polus, & Tellus inhiant sacra mu-
nera ventris:

Natum cede parens; & Dea cede Deum.
Sic, ubi virginea fuerit Deus editus alio,
Et Dea tu cælis; Et puer ille solo.

De eodem.

Aurea purpuro Pallantias exit amictu,
Et textit primo, candida mane rosas.
Lucida dum rosea neccit redimicula fronte;
Inuitat roseum, sole oriente, diem.
Integra mane rosis rutilat dum pectore virgo;
Ecce parit solem, luce oriente, Deum.

De eodem.

Solus amor dominum, diuina vt deferat astra,
Solus amor, veniat cogit ab arce Poli.
Cogit in herbofo, dum fræuit frigore bruma,
Blandula frigidulo, membra fouere toro.
Quid non vellet amor, quid non dare vellet amor?
Non bene victor abit, nec bene victus abit.

De fanili Prasæpe in quo iacuit Iesus

Fenili in stabulo, miraris, Terra, iacentem,
stramineumque torum composuisse Deum.

Pone

Pone metum; te celsa beant en munera, Tellus;
Cælum es, iam summi regia facta Dei.

Quin etiam hoc vno virgo felicior; Ecce,
Quem cæli haud capiunt, provida ventre capis.

De puero ablandiente Matre.

Dum puer in cunis, languentia brachia matri
Tendere blandis ariet, fascia stricta vetat:
Indolet, & querulo vagitu concitat auras,
Expressis lacrymis immaduere genæ;
Impatiensque, manus puerili en explicat arte:
Sic vincire Deum non puidisset, Amor?

De eod. sugente matris ubera.

Dum peteret matris roseo puer ore papillas,
Obtulit hæc niueum, sponte decora sinum.
Sic hæret, tacitisque premit puer ubera labris,
Vbere nectareas virgo profundit opes.
Dices, purpureis fulgere labella corallis,
Et candere sinu lactea dona niuis.

Sed puerum regem lactas Virgo, vbere pleno,
Atque offers, cælum quas tibi donat opes.

Ad præsepe Domini.

Contextum duro concedis stramine lectum,
Parua domus; sed non munere parua Dei.
Quid rear? an tibi forte datum, vel munere cæli,
Ut profugum exciperes in tua tecta Deum?
Sit quod quamq; libet; quatum hæc fuit optio felix?
Es cælum, & cæli regia facta Dei.

De lacrymis pueri.

Alme puer, roseos dum tristi aspergine vultus,
Irroras, niueo turget & ore tumor,
In teneris lacrymis quam multus desilit ignis?
Quam roseis labris mixtus amaror inest?
Scilicet & lacrymas dius ciet ardor amoris?
Tristis & in rigido frigere amaror inest.

De

Bellule, quid quernulis complex vaginib. auris?
Et lacryma assiduas, lumine, stillat aquas?

Ponat, adorato, flamen tibi, Numine, Caurus,
Et Zephyrus spiret dulcia flabra sinu.

Hinc hilaris risus letantia temperet ora;
Lumina scintillent: undique spiret Amor.

Quid, puer, irato torques qui fulmina celo,
Vili, parve, iaces irrequietus humo?

Quid pia dispergis frigentia fleribus ora?
Et tenera in duro stramine corda pauent?

Ah scio; diuini sunt hæc miracula Amoris:
Causa doloris Amor, causa timoris Amor.

Vt sensit puerum teneris vagire querelis,
Indolet, heu, cælum, nobile pignus ait:

Inuida, syderibus Tellus caput inferis ergo
Et traxisse vales in tua iura Deum?

Cælum ego? quid ratum affectas tibi nomen Olympi,
Aequa annè esse potest, regia, terra Deo?

Ah tamen, ah quantum, multo felicior; ecce
Seruas vna Deam, surripis vna Deum.

De puero Iesu & Matre.

Virginis in gremio subridet paruulus infans;
Purpureæ vt medio, lutea caltha rosa

Illa verecundum roseo trahit ore, colorem;
Duplicat æthereas, sed puer ore faces.

Ambigo, cui potius, rosei fluat aura decoris,
Tu iace, Virgo, rotas, tu, Puer, adde faces.

De nocte Natiuitatu.

Aeternas, accincta faces, nox ætheris ortus
Pande; omnis mundi militat ora tibi.

Exere sydereos, radianti lampade vultus,
Omnis & æthereis iam famulectur henes.

Sic bene nocte diemingas, dum nascitur in te
Lux, fies orbi nox, sine nocte, dies.

De eadem.

Nox, tibi sydereos depingas lucida vultus,
Obnubatque suos inuidiosa dies.
Præque tuis facibus cedant nutantia solis
Spicula, cimmerijs, lucida Nox, tenebris.
In te nimirum conspirant lumina cali,
Es nox, sed orta hac luce: decora dies.

De partu Virginis.

Exere diuinum, felix iam femina, partum;
Et fluat, illæso munere, ventris onus.
Diua, diu cali tenuisti femina proles;
Iam reddas nitidi pignora cara poli;
Virgo redde libens, ex te dum nascitur ipse
En Deus, vna creas omnia, & vna beas.

De conceptione Christi pueri.

Quæ sacra virginei se ventris claustra recludunt,
Sydereo è folio tu, Deus, ecce lates.
Nec tamen ah latuisse pudet; victoria Amoris
Hæc est, qui validus surgit in arma magis,
Vincere quarit Amor: quid cedere posset Amori?
Non silet, nisi te tu mihi, Christe dabis.

Aliud.

Virgo, diuini quam se tibi muneris aura
Adspirat facilis, numen, & omen habes.
Namque vbi corripuit genitabilis impetus artus,
Quem non orbis habet, paruula vt alius habet?
Ast hæc celestis, Virgo, miracula Amoris,
Immensum paruo continuisse sinu.

Aliud.

Mortales supera Deus aspectabat ab arce,
Sufficit huic subito vulnera dius Amor.
Deperit vno oculi nutu: tum spicula cordi
Hic quatit, interea deperit ille magis.

Ignem

Ignem nutrit Amor, Deus ac indulget Amori:

Vulnere crescit amor: vulnere crescit amans:

Porrò quid pergit? num est aptus amatus amanti?

Aptus erit: geminat spicula, fiet homo.

Natalis Christi divini amoris pignus.

Victor Amor, partem dum querit præmia palmæ:

Victus Amore Deus munera multa parat.

Parua sed ille negat, minitatus spicula dextræ:

(Vires ah quantas imperiosus habet)

Cælum offert, soliumque negat. Quid maius haberes?

Nec cælum, & solium; me tibi dono, cape.

Aliud.

Vt cælestis Amor dextræ sua roborâ iactet,

Pronocet ad luctam subdolis arte Deum:

Aptat ad assultum; parili vi, brachia uterque:

Et iungit nexu pectora pectoribus,

Cælica tota filet, geminis luctantibus, aulis;

Nunc dixere Deum vincere, nunc puerum;

Dumque dum multis clinant se flexibus ambo,

Crus dextrum, ad moto poplite, pressit Amor:

Is demum eiectus substravit pectora terris:

Atque, Deum vincens, omnia vincit Amor.

Aliud.

Dius Amor summo iaculatus spicula cælo,

Aeternum arripuit protinus igne Deum:

Ast ubi corripuit diuinas flamma medullas,

Ut torem metuens, labitur ille polo:

Insequitur, cælum linquens Deus ipse fugacem;

Is fugit ingremium Virginis, hic sequitur.

Sed certasse satis: pugnam iam dirime, Virgo,

Prodeat, humano victus amore, Deus.

Aliud.

O Decus, æternæ moderator Cynthius aulae,

Tela per æthereos qui iacis, orbe, plagas;

Siste faces, & tela premas: non lumina iactans,

Ecce serenato lux micat alma solo.

D

M

Dum

Dum fulgent veri rutilantia spicula solis,
Nil moror, æthereas quas iaculere faces.

Affectus Virginis in puerum natum.

Vror, dum placidum formant tua lumina risum;
Vror, dum lacrymas lumina & ipsa cient.
Sic est, sic mi nate, meum cor auree flectis,
Nam mihi tu flammæ, pectore, belle, seris.
Flamma amor est, placidus risus si spirat amorem;
Largius ah ride in corde, puella, meo.

Indicunt rosea ut dulcem tua lumina risum?
Tum quasi mi dicis, basia fige parens.
Oscula delibo; tu reddens, gignis amorem,
Atque meum pectus Dius adurit amor.
Sed, dulcis fili, addo decem, do millia centum;
Ni me iterum inuitas, oscula nulla dedi.

Lusus Pueri lusu in brachijs Matris.

Virginis in niueis residet Puer aureus vlnis,
Et rosea è roseis sustinet ora genis:
Ore Parens ridet; ridet Puer aureus ore,
Ore Parens meret, meret & ore Puer:
Et libare Parens Puero cupit oscula centum;
Et geminare infans oscula mille cupit:
Implicat hæc tenero languentia brachia collo;
Vellet & is, si non brachia vincta forent.
O gratus lusus, carum certamen Amoris,
Deliciose Puer, deliciosa Parens.

In die Natali B. M. V.

Quæ noua sinceris rutilant radiantia flammis
Sydera? quam faciem sumit & alma dies?
Auguror, ætherei peragunt Marialia ciues,
Sydera & exponunt inde tonantis opes.
Dum se natalem Mariæ lux indicat almæ,
Ire vna incipiunt aurea sæcla die.

De Annuntiatione B. M. V.

Aethereo lapsu galilææ Virginis ades
 Aliger ingressus cælica verba tonat,
 Coniugium spondetq; Dei: Pudibunda virago
 Hæret: at is soluit turbida corda metu.
 Se fassa hinc famulam, vt dio cor voluif amori,
 Numine plena Dei, concipit alma Deum.

De Dormitione eiusdem Virginis.

Occiduo defuncta iacet: sacra lumine Virgo:
 Olli sed tamen est gratior ore color:
 Vt rosa, pubentes dum ponit languida crines,
 Purpureo ridet flore, decora magis.
 Dignum non perijsse decus: Dij parcite Diuæ;
 Vt Dea prima soli, sit Dea prima Poli.

Aliud eiusdem argumenti.

Occiduo vidit languentem lumine Matrem,
 Pallent dum niueæ Virginis ora, Deus:
 Ergo ait intactæ violauit pectora Diuæ,
 Nec tenuit diras impia Parca manus,
 Quam nollem fecisse obitum, aut nil iuris haberet.
 Ne posset tantum Mors temerare decus;
 Quicquid erit mortale adimam, cæloque locabo;
 Vt noua sit cælo gratior illa Dea.

Aliud.

Tristia Mors ducto lunauit cornua neruo,
 Credidit & Virgo candida colla: tero;
 Vt vidit perijsse; Dea mox stringit imago,
 Pœnitet, & damnat noxia tela manus:
 Anxia diuino detrahit pectore telum;
 Et gaudet Cælo reddere posse Deam.

Aliud.

Excepit mortis placidum cum Virgo soporem,
 Dimicat ecce Polus, dimicat ecce solum:
 Vndique præualido surgunt certamina nisu:
 Alter lætitiæ; hoc arma doloris habet:

Hoc queritur demptum; partum petit ille decorem,
 Non necis esse ream, sed sibi velle Deam.
 At, doleas licet, hæc Cælum sibi pignora feruat,
 Nec quidquam Terra in Virgine iuris habet.

Aliud.

Defunctæ similis vultus, similisque sopitæ,
 Virgine tantus inest in moriente color,
 Nam leuis, illa so decessit spiritus ore,
 Nec vitiatu item, nec variatu honos.
 Sed rubor in niuea benè ludit imagine, Quid ni
 Integra quæ vixit, si speciosa cubet.

Protopopæia Mortis in dormitione B. M. V.

Pallida mors dirum componit missile nervo;
 Nec via concepti vulneris vlla patet;
 Undique diuini spirat nam numinis auram,
 Undique virgineus nam bene surgit honos.
 Quid faciat? plantæ remanet pars sola superstes,
 Hanc partem, ducta cuspidè, lenè ferit.

Euuentus dormitionis B. M. V.

Virginæ Matri metitæ tempora Parcæ
 Cælestes, nebant aurea fila colo;
 Ast vbi Virgineum compleverunt stamina pñsum,
 Sciñdere, fatali pollice, fila parant.
 Haud tamè hoc audent, geminari & tempora Diuæ,
 Et longas vellent conseruisse moras.
 Dum secum, & dubio mentis certamine, nutant;
 En tacito lapsu pñsa retorta cadunt.

Aliud.

Armata telis pharetra, Mors aduolat atrox,
 Virginis vt Mariæ candida fila secet
 At retinet mirata, manus; & lumine amorem
 Depascens, nollet tollere tela decus;
 Pròtinus & lenis contorquens tela soporis,
 Dirigit in niueos illa retorta sinus,
 Sic placidè Diuæ sensus prædatur, & ista
 E moritur, nec scit, quid fuit inde mori.

In eiusdem dormitione. In latere Evangelista. O

Virginem adquirenda.

Nil cari, de cura subit, plura Virgo, relinquit. O
 Vita, anima, heu, mihi lux, te moriente, fugit:
 Te redeunte, redit, mea lux, mea vita, meum cor,
 Tecum est, & sine te iam mea vita fugit, clido. 1
 Ergo manet: Cælo tecum vel suscipe natum; par
 Non poterit, moriens sic, mea vita mori, clido. 1

De eiusdem Virginis Assumptione.

Culta genas, fertisque comas redimita, rosisque
 Scandis olympicas, Virgo decora, plagas, clido. 1
 Et vaga, sydereo diffindens Aethera grossu, sumpor. 1
 Indignata, solum linquis, amica Poli: clido. 1
 Ah, Dea, quam benè cauta fugis, sed linquis amantem.
 Siste moras, Virgo, aut nos tibi iungat amor.

Aliud.

Quam benè stellato Dea Virgo vagans Olympo, 2
 Virginibusque alijs prævia pandis iter, clido. 1
 Nam seu cælestes inter caput exteras orbes, clido. 1
 En facis, ut nitido fulgeat Orbe dies, clido. 1
 Siue hauris, nitidi rutilantia spicula, Rhphi. clido. 1
 En noua cælorum vortice stans, nites, clido. 1
 Seu cælo quassas concepisti lampada amoris,
 Non homines solum, numina, Dura, beata, clido. 1

Aliud 10. ad Virginem.

Siccine, Virgo, tui cari carissima amanti,
 Trans æthereas sic fugitua plagas, clido. 1
 Siccine, Virgo, tuum teris dimittis amantem,
 Sum pars ipse tui, pars es & ipsa mei.
 Dimidium iam tolle mei, non didimur; inde
 Tu pete sydereas iam fugitua plagas, clido. 1

Aliud.

Auræ scintillat Dea Virgo puerpera flammis, clido. 1
 Dum iacet, obscure semisepulta toro, clido. 1

Qualis cum tenuis describit sydera flamma
Hesperus, & roseis ignibus aura micat.

Quid cum squalenti tumulto rediuiua resurget?

Effinget, nitida luce, corusca diem.

Aliud.

Nobile sydereis cælum, decus addidit oris:

Ereptum tellus sed viduata gemit.

Inuida quàm nimium, rapiunt tibi sydera pignus:

Syderibus tantos quis putet esse dolos?

Aliud.

Dum tumulto surgit, vultu rediuiua sereno,

Didis & æthereas luce corusca plagas.

Procumbit nitido fulgens tibi Cynthius axe;

Ponit, adorato lumine, Luna faces,

Annue, Virgo, libens; donant duo luminà flamas:

Te, Dea, sed tamen est lumine vtrumq; minus.

Aliud.

Si Dea, quid patrium non aduolat aurea cælum?

Digna ne sydereis æmula Terra Deis?

Si sydus, rosei scintillent lumine crines,

Opprimet æthereas inuida terra faces?

Vt Dea linque solum, & cæli dominere per astra;

Vt sydus, vario lumine pinget Polum.

Aliud.

Quas tibi delicias spondet Charis aurea? quantas

In cælo Diuis numine spondet Amor?

Sed mage iucundos Chariti das alma lepores,

Illa tuo Diuos Numine læta beat, (es?)

Quid rear, o Virgo, Charis, annè amor, aurea cælo

Hoc, & amore, Dea, maior es, & Charite.

Aliud.

Delicijs Cæli Tellus ditata superbit;

Inde Dei iactat numina, & inde Deæ.

Dum tumida, hoc fastu fontent & sydera, Cæli

Surripit epivalida seditione Deum,

Aliud.

E M

Vic

Vix cedit malè cauta; Dea sed numina iactat:
Tum demum cælum furripit Ecce Deam.

Aliud.
Delicias inter cæli lususque, iocosque
Ludit virginis Virgo decora genis,
Viuida languentis solum hic sed restat imago,
Quæ dium, frontis margine, spirat adhuc,
At etiam tumulo fas est ò parcere, Diui,
Exuuias Diuæ sydera digna locant.

Aliud.
En quàm blandidulos componit lumine vultus,
Et sponsi tentat vincere corda face,
Sæpius & benè docta suum iam fallere amantem,
Fertur in amplexus regia sponsa suos:
O felix lusus, felicia, & oscula Amoris,
Quæ parat inde Deus, quæ parat inde Dea.
Miranda Antishefs Conceptionis & Dormitionis

B. M. V.
Undique, Virgo, fauet cælestis Numinis aura,
Milleno & ditat munere, Diua sinum,
Nasceris illæso concepta vt semine fætu,
Vitales auras & sine labe trahis.
Dum bibis æterni moriens obliuia somni,
Sydera, cælesti munere, Diua, petis;
Quam facilis, quàm blâdus amâs Deus undiq; Virgo
Tunc negat esse team, nunc dedit esse Deam.

Ex sacra Scriptura locis varijs.

*De eiusdem Virginis dormitionis tumulo & Assumptio-
ne perita argumenta.*

Falcis in floribus.

Scleræ falcis, quæ vernant vertice flores
Nec tunc, virginæ florida sorta Deæ,
Purpureis

Purpureis fulcite rosis, quas candida cingant
 Circum puniceo lilia mista croco;
 Quicquid odoratis, caeloque enascitur, Hortis,
 Texite virgineis, in mea dona, comis;
 Talis odoratos ut cum sinus afflat honores,
 Optet Caelestis sponfus habere suam.
Scipate me malis.
 Florida caelestis dum vernat floribus Hybla;
 Explicat, & tonsas Pomus odora comas;
 Carpite vos, Diuæ, furtina dulcia dextra
 Pomæ manû, rores hic ubi sudat Amor.
 His stipate Deam, cari ut legat oscula sponfi,
 Flagret odoratus dulcia pomæ sinus.

Quia Amore languo.

In me conspirant nunc omnes Aetheris ignes,
 In me nunc vacuat Diuus Amor pharetram;
 Et sensim dulci languent mea corda lepore,
 En mea dum sponfus lumina anhelat amans:
 Languo, & in dulces soluantur viscera flammæ,
 Qui facis, & sanes vulnere facta, Deus.

Dum esset Rex in Accubitu suo.

Dum spectat nitidi thalami laquearia luæ,
 Caelesti inque aula Rex spatiat amans;
 En mea vernantes benè crines explicat, auris,
 Reflat odoriferos Nardus odora sinus.
 Gratus odor Regi: ipsa at gratior, vndique odoris
 Nunc Amor in caelis attrahit inde mei.

Speciosa facta es.

Inter virgineas Virgo speciosa puellas,
 Cælo delicias, mira decora, facis;
 Cælo diuinas dum iactas aurea dotes,
 Cælestes, tanto numine, Diua, beas.
 Quid ni, Virgo, sinus maiores spondet honores?
 Tum mage Diua nites, quam mage diua beas

Quasi

Quasi Aurora consurgens.
 Postquam dotales Virgo subit aurea sedes,
 Candida sydereo stella recepta sinu;
 Aspice quam rigui stillent aspergine rores,
 Circinet insigni faxque colore Polum.
 Talis cæruleas cum linquit Tethydos undas
 Aurora, argutat clara per atra faces.

Vulnerasti cor meum in vno crine.
 Dum Maria ingreditur cælum noua spõla triûphãs,
 Euolat exultans æthere totus Amor;
 Euolat, & crebris collimat spicula signis,
 Feruidus & gestit corda ferire Dei:
 Dum volat, in sponsæ crines, quos ventilat aura,
 Incidit, & se se crinibus impliciuit.
 Nec potis exolui: ah felicia retia, dixit;
 Certius in sponsum hinc tela retorta cadent.

Mihi viuere Christus est. Et mori lucrum.

De D. Francisco.

Quo viro, æthereis viuens & perfruor auris,
 Est cor: verum illi tectus Iesus inest.
 Hic tenet imperium, vel solus flectit habenas,
 Inde mihi quod erit viuere, Christus erit;
 Si me surpuerit totum, quid nam amplius optem?
 Gloria cordis erit viuere posse Deo.

Nolite me considerare &c.
 Non fuscum mirere mea nigrescere fronte,
 Depictum namq; est solè calente, decus.
 Lilia sic violis ludunt argentea vernis;
 Sic nitet in rubea lutea caltha rosa.
 Et si candenti viduatur mala colore,
 Nil moror; & nigra fronte superbit Amor.

Aliud.

Ora quòd à nigro tingantur nostra colore
 Mittite mirari, nam mihi tinxit Amor;

Spicula

Spicula qui veluti sol vibrans , ardet Amantem:
 Huic niger in niueo est gratior ore color ;
 Nam dum subrubeus niueo color ore vagatur,
 Dilectum blandus fortius arctat Amor.

Nigra sum sed formosa .

Nigra genas , oculos , plana q. in margine frontem,
 Et niger in tereti gutture ludit honos .
 Ebibit inde tamen placidos Dilectus amores ,
 Qui fit? alit flammæ & niger ore color .
 Nam parit ille decus , ferientia spicula quassat ;
 Nigrorem inducunt scilicet , Ardor , Amor.

Ad sepulchrum Virginis .

Quæ nam vos montes felicia marmora ? Venæ
 Aurea quàm verè marmoris illa fuit .
 Quæ manus artificis felicem finxit ad vsum ?
 Hunc quæ sculpsērunt ferrea cæla torum ?
 Fortunate lapis , quæ pignora condis ? habere
 Gratius haud poteras forte ministerium .

Ad Idem .

Virginis exuias quæ marmora conditis vna ,
 Vel vos delicia , vel date delicias .
 Annè nefas saxi satitare crepidine gemmam ?
 Non pretiosa illa est , quæ speciosa latet ,
 Hanc si non terræ , calo vel reddite Diuis .
 Profuerit saltem hoc , vos tenuisse Deam .

De Morte in Virginem M.

In Mariam lunare parat dum pallida nertium
 Mors , videt æthereum splendere ab ore decus .
 Audaces damnatq. manus , & spicula , & arcum ,
 Mutuat à somni spicula mox pharetra .
 Quàm mira ars Mortis? fato non excipit ; atque
 Cum non hanc possit tollere , lenè ferit .

Ad Virginem M. in calum assumptam .

Horti delicias primi , quas perdidit Eva ,
 Restituis , Virgo , dum petis , alma poluis ;

Atq.

Atque iterum vetitis donas spatiarier agris,
 Carpere letanti dulcia poma manu.
 Vnum restat adhuc, iterum ne sibilis anguis
 Pallat: tu tectos detege, Diua, dolos.

Ad eandem.

Inter caelestes radianti luce maniplos
 Dum luces, Virgo, dic agè qualis eris?
 An quæ purpureo Pallantias emicat ore?
 Aut quæ nocturna Cynthia luce nitet?
 Aut medio clarus qui lucet Cynthius ætæ?
 Aut quæ milieno lumine & astra nitent?
 Nil magis est pulchrum cælo; simul omnia iunge;
 Aurora, atque Astruus, Cynthia, Phœbus eris.

Decor Virginis M. in obitu.

Occiduo langues defuncta en lumine, Virgo,
 Attamen est niuei vultus epheba gena,
 Concolor illæso depingitur ore Venustus,
 Dulce micant oculi: viuida labra rubent.
 Quin etiam circum iucundè adsibilat aura:
 Rosmaris effusi plurimus halat odor.
 Surge, serenatam cingens, Dea, sydere frontem:
 Es vaga dum moriens, quid facies oriens?

Affatus ad Virginem in calum assumptam.

Quàm velox gressus moliris ad æthera, Virgo,
 Tam velox sacro penna ab Amore venit:
 Sed dum, Virgo, tuum terris dimittis antantem,
 Diuidit in partes pectora, corda & Amor:
 Optarim geminz ad cælum mihi carbasa pennæ:
 Ergo, Amor, addè tuas, vel mihi, Diua, tuas.

D. 10. ad sepulchrum Virg.

Ah, quid vitales non afflat spiritus auras?
 Candida marmoreo Virgo sepulta toro?
 Virgo iaces, caro & moriens tua lumina, amanti
 Aurea tu Nato siccinè, Virgo, negas?
 Sic langues ergonitidi noue floscule cæli;
 Ceu rosa decidua languida facta comæ

Quid

Quid mihi restat adhuc, tumulo nisi ponere carmen?
Obrutus & tumulo Natus obit lacrymis.

Tumulus B. M. V.

Virginis ad tumulum manibus date lilia plenis,
Spargite rorantes & bene rore rosas,
Et violas virides, bene olentes caudice nardos,
Hos inter vireas flos amarante comis:
Aeternum carmen tumulo superaddite, Diua:
Hoc tumulo latitant aurea templa Dei.

Logogryphos. De B. M. Virgine.

Intorquet tumidas, Vates si corripis, vndas;
Produc, virgineum ludet imago decus:
Incipe, milleno te prodiga munere donat;
Si pergis, primo grammate cerne Deum:
Tum medio claudit peccantis grammata supremum,
Scilicet illa reos, vindicat esse reos.

De feruenti D. Francisci amore.

Languet amas Franciscus, sed dū languor amantem
Urget, tum magis hinc acrius urget amor;
Serpit is exertans dulci nam tela veneno,
Atque animus languens excipit illa libens:
Res amor hinc dulcis, dulcis res languor amanti;
Sic languere quies, sic & amare quies.

Dialogismus dum se abdicat paternis bonis.

Audebo? tacite reuocat me cura parentis,
Absistam? repetit sed pia vota Deus.
Defero? at immani damnabor nomine tigris.
Restabo? hoc nequeunt faucia corda pati.
Ah capiunt geminum flagrantia corda timorem;
Dum quatit ille faces, supprimit iste faces:
Ast aude, Francisce, Deo hæc victoria cedat;
En curam cura pellis, amore odium.

De stigmatibus eiusdem.

Francisci cernens pectus, palmasq., pedesque,
Imbre madere vides vulnere sanguineo.

At

EPIGRAMMATA

At rosa purpureum feriat si verba colida,
 Dixero esse rosas, quas ibi pinxit Amor.
 Ecce sinu ceteres distillat purpura guttas,
 Roreq. odorato pectora sacra madent.
 Prouida res Amor est igitur, si vulnere cadit,
 Et facit esse rosas post, vbi vulnus hiat.

De iisdem.

Dulcis agitatur Francisci in pectore flammam,
 Nec satis hoc, fertur imperiosus amor,
 Flamme ille impatiens cuperet dissoluiet igne,
 Et dare corda anida sic moribunda facit.
 Ille negat, letus gaudet languentis & æstu;
 Duplicat ille preces, duplicat iste faces.

Maxima sed tandem iaculatus spicula, fixit
 Corde notas pacis commiseratus Amor.

Aliud.

Aestuat æthereis Franciscus ab ignibus, illi
 Spicula celestis quitta Cupido iacit.
 Insurgunt quini manantes vulnere fontes,
 Roscida purpureo membraq. rore madent.

Hoc tamen, ah, mollece feruens dissoluitur æstu
 Ut valeat, toto corpore, guta fluat.

Ex eo D. Francisci in stigmatibus.

Languidus effusus lacrymis spectabat otellis
 Franciscus Christum, quem sibi vinxit amor,
 Sanguine & irriguum labi per vulnera rorem
 Dum videt, hac secum collacrymatus ait:
 Ut quibus orales patior non corde dolores
 Sentit Amor, secum hæc exhilaratus, ait:
 Mox patiere aliquos. Valida tum spicula dextra
 Quinque iacit, quino hinc vulnere victor Amor.

Affectus Amaris & doloris D. Francisci.

Indoluit Christi Franciscus imagine vi sal,
 Et circum pectus tristis amaror abis.

Tran-

Transfixa hinc rigidis cernit nam tempora dumis,
 Sanguineo hinc niveas imbre madere genas;
 Suspirat, mœstas & perflat anhelitus auras,
 Has tamen educit pectore solus Amor.

Perit à tesu stigmate.

Languens, & niveas protendis stipite palmas
 Heu, Domine, adstringunt ferrea tela pedes:
 Sanguinis effundunt magnum sacra pectora riuum:
 Vulnera quàm durus terre coegit Amor?
 Ast, mea qui dudum vinxisti compede corda,
 Non fugiant: signum mancipis addat Amor.

Affectus eiusdem dum expellit pauperem.

Amandas poscentem inopem sine munere scæuis,
 Atque immota fero stat tibi corde silex.
 Cedit inops, magnum lacrymarû fundit & imbrem,
 Et geminato ictu pectora dura quatit.
 Res mira, ad gemitus adamantina corda fatiscunt;
 Francisce in lacrymis mollia corda geris.

Cupio dissolui & esse cum Christo.

Vellè animû, atq. animâ te propter fundere amâte:
 Verùm animû, atq. animam fundere nescit Amor.
 Ergo animi, atq. animæ quid adurit flâma medullas?
 Dum negat illa obitum, subtrahat iste focum.
 Namq; mihi dulce est languere; at dulcius inde est
 Atq. animum, atq. animam viuere posse tibi.

Εἰς τὸν D. Francisci.

Franciscum quaris vera mihi pingere forma?
 Has mihi pinge notas, quas benè dicat Amor.
 Crudescat macies, & squalens pallor in ore,
 Exerat articulos lurida facta cutis;
 Tum castigatam rugis in margine frontem
 Addes, & lacrymis lumina dissoluant.
 Aegraq. suspirent è pectore labra querelas,
 Plurimus & circum teter amaror eat:

Cætera

Cætera membra tegant duris velamina setis,
 Adstringat pectus palma supina pium.
 Ipse tibi vera Franciscus imagine surget:
 Adde notas, vestes exue, Christus erit.

Ad D. Franciscum Crucem contemplantem.

Miraris clauos, & diri pondera ligni
 Christo funereum composuisse rogam?
 Hinc Amor intus alit succensas igne fauillas:
 Francisce, accenso est feruida flamma rogo.
 Ah scio quid cupias, dare pectora amantia Jesu:
 Vt tua, qui Christum, corda truentet Amor.

Franciscus Christo.

Viuo tibi dulcis deuoto pectore Iesu
 Et cum sim seruus, non fugitiuus ero.
 Colla iugo suppono tuo, tibi mancipor vni;
 Ni fidis, signum mancipis adde tui:
 Imprime, quæ nostris es passus, vulnera, membris:
 Signa hæc cum Domini, qui fugitiuus ero?

Cor D. Francisci in cruce Christi videntis.

Quid quæris vera Franciscum pingere forma,
 Languidus in tristi surgat vt ore color?
 Languentis frontem castiget margine mæror,
 Atq. oculi teneris dissoluantur aquis,
 Vt macies sulcerq. genas, vitæq. decorem
 Vultus, & expressam pingat amariciem?
 Infanum moliris opus; non surget imago;
 Fingere diuinæ quam voluere manus.
 Exprime ligna crucis, quibus adde ardentia corda,
 Francisci effigiem quod tibi fingat, erit.

De Diuo Blasio.

*Ex illis verbis; audiui vocem cytharæ dorum cytharæ.
 zantium in cytharis suis.*

PECTINIBUS toto laceraris corpore, Blasi;
 Sanguineo rori nempe satelles hiat:

Quid

Quid tamen ah præstat, teneros dum lancinat artus
 Es cælo, Blasii, facta canora chelis;
 In dulces incisa fides cutis inclyta versa;
 Aeterno recinit carmina digna Deo.

De Diuo Donato.

Aurea stellato fulsisti, lampaſ olympo,
 Areti & viſa es lux ſpecioſa ſolo;
 Viuida diuina pandis dum lumina mentis,
 Et Chriſtum toto pectore voce ſongas;
 O donum, Donate, Dei, ſunt ſymbola vera,
 Nominis; es cæli munere, Diue, datus.

De inſigni eiusdem miraculo.

Irruit in ſacros feralis turba miniſtros,
 Offert Donatus dum ſacra liba Deo,
 Et furit, & turbat ſacras violentior aras;
 Vitrea contundens pocula frangit humi;
 O palmare nefas; ſacro haud tamen abſtinet ille;
 Victima libatur ſacra ſed uſque Deo,
 Glutine nam verbi neſtuntur fragmina vaſis;
 Res mira ad nutum Præfulis illa volant.

De illis verbis D. Franciſci Xauiery

ſas Domine ſas eſt.

Soluitur æthereo totus Xauiery aſtu,
 Cælica dum cordi ſpicula vibrat Amor;
 Impatiens & amans, ſat clamat, ſupprime telum;
 Haud capiunt tantas pectora noſtra faces;
 Quid, Fraciſce, ſatis? num plenos negligis hauſtuſa
 Sat, clamas, noui, quid mihi dius Amor.

De Magdalena lacrymis.

Miraris riuos manare è marmore, Ieſu
 Magdalis ante pedes dum lacrymatur amans?
 Quæ prius obdurans adamantina corda referret,
 Eſſetq. in duro pectore dura ſilex?
 Non mirere, Dei quatiuntur verbere corda,
 Protinus irriguis illa liqueſcit aquis.

Sic

EPIGRAMMATUM

Sic adamas adamante, leui contunditur ictu :
Dirumpi gemma non nisi gemma, potis

De s. Idem.

Magdala, quas oculis lacrymarum discitis undas
Quam matutini symbola roris, habent?

Hic abit in nitidam delapsus, in æquora gemmam
Gemma fit ex oculis singula gutta tuis

De Santa Teresa.

Æthereis Seraphim pharetræ deusbe oris
Enthea dum uide, mome, Teresi dubari

Nobile lunato contorquens missile cornu
Molli traicte, pectore corda, ferit

Hæc subito cordis magno labat icta dolore
Pectora sed gliscens drus adurit Amor;

Quam potis ætheri conceptum flamen Amoris?
Incipiunt gemina; bella cire faces;

Hinc dolet, hinc amat : exuri tamen ambit Amore;
Quod in tota dolor, fit modorot & Amor

De Dini Pias Martyrio apud Tornacum.

Sanguine Tornacum maduit, viri utq. repenti
Lecta Deo soboles, inclyte Pias, tuo

Hæc tibi sed multis communis adprea, leia
Diris tormentis exeruisse cruceem

Ista tua est solum; maior dum leui Eoyo
Christi maiores exhibuisse faces.

De B. Jacopo.

Tadia dissimulans, vita pulcherrima; pellex,
Retia, ut illaqueet, Diue Philippe, parat

Et formæ conha luz dilincta triumphum
Occurrens iuueni feda referre putat,

Tu fugis aspectum tetri velut aspidis; illa
Dum truculenta furit, tu inage tecta fugis

Sed scio cur fugias; intus tibi calica amatrix
Cordi maiores intulit ante faces.

N De

De B. Felice & Cantalicio.

Emeritus non vis exolui munere, Felix;
 Quin cupis ut crescat pondera. Agaso seni;
 Mars bellatorem perimit, sua sarcina Afellum;
 Mi, inquis, Christe, necem sarcina sola dabit;
 Quæ tibi sed senio, Felix, tam vniuda virtus?
 Diuinus vires sufficit intus amor.

*De Hieronymo Lacuna Societatis Iesu in Angliapro
 Catholica fidei propugnacione laqueo suspensio.*

Hieronymus fortis dum Iezabelis iniquæ
 Anglæ contemnit iussa Lacuna animo;
 Facundum guttur laqueo supponit acerbo.
 Non nisi vi dira lingua repressa tacet;
 Doctus at loquitur confracto gutture Christum,
 Calicis atque illo est funere factus olor.

*De Gregorio Lacuna in Iaponia dum concionan-
 resur gladio transuerberato.*

Victima Gregorius celo sincera litatur,
 Et moritur, saua cæde Lacuna Deo:
 Dum tonat eloquio, dum vibrat fulmina lingua
 Excipit in niteo ferrea tela sinu;
 Cæditur; at multo quam infus fenore Sanguis?
 Namque animas celo singula gutta parit.

**De B. Iacobo Piceno Ordinis S. Frãncisci
 strictioris obseruantia.**

*Quem Trissinus noster Mediolani in Ecclesia
 S. Angeli laudauit.*

TRissine Piceni laudas dum facta IACOBI,
 Cælestes pandis mente disertus opes;
 Incluta nestorea promiss miracula lingua,
 Mirus & eloquio, mirus & ingenio.

Quam

Quàm bene concordant fuisse sic omnia laudi,
 Is quia mira facit, tu quia mira canis.

*De mira in Deum confidentia Hieronymi Aemiliani
 Congregationis Somaſcha fundatoris mi-
 raculo comprobata.*

Horrida ſæuit hyems, pluvijq. ex æthere nimbi
 Præcipiti lapſu nocte, dieque cadunt
 Infantes premit terra fames, & fragmina recta
 Aemiliane, tuis pauca manent Cereris
 At licet obſiſtant imbres, ventiq. procella,
 Tu tamen infantes, Aemiliane, fones.
 Quo pane? ah Chriſti in ſerno fiducia; creſcit
 En ſponte in palmis obſequioſa Ceres.

*De Ven. viro Caſare de Bus Doct. Chriſtiana in Gallia
 fundatore. dum eſſet orbarus oculis.*

Haud meret gemino viduatus lumine Caſar,
 Magnanimo humanam corde recuſat opem,
 Nec mirum; dias perſenſit lampadas inno:
 Menti maiores exhibuiſſe faces:
 Clariùs æthereas oculatioꝝ aſpicit auras,
 Quid ſibi non igitur lumina adempta neget?

*De B. Io. Marinonio. B. Andrea Auellini Tyrocinij
 ſpiritualis inſtitutore.*

Qui Chriſti docuit Marinonius inclyta Ieſu
 Bella, in militia conſtituitque Duces,
 Adgreſſus claros duri certaminis auſus,
 Laudi haud eſſe ſatis parta trophæa putat,
 Maxima ſed ceſſit virtutis lætea ſumma
 Induperatores exhibuiſſe polo.

*De B. Andrea Auellino quem Neapolis orbis
 ſibi Protectorem elegit.*

Inclyta Parthenope Dijs tutelariſus addit,
 Andrea cleri te nona ſtella, ſuis;

EPIGRAMMATA

Quam pia tam voto facta hoc est provida dicitur
 Tam bene, quam coluit, consulitque sibi.
 Laus tua quod patriæ celebreris numen amicum;
 Major at octavo quod numerere loco.

De B. Alexandro Saulis & Congregatione C. R. Saulis
 Saulis, Alexander, tibi dant vasa omnia, Puzul;
 Illud Maigrum, nomenis aliud erit, ut dicitur
 Sed dum terræ sacro coniungitur Heros;
 Egregijs, fœbis reddis, utrumque sacrum:
 Prælia Alexandricerno, certa mina Saulis;
 Inclina sed, soluti parte trophæa Pælo.

Pij S. Savina Trifida precibus mel è ligno vase in quo
 Martyr Nabors & Felici corpora contangebant
 miraculose effluxit.

Sistitur utribus, dum fert sacra buxæ SAVINA
 Cogitur de vase, pendore, furtiva sui
 Mel ait: & mirum, resuunt manantia mella,
 Miles ubi terebrat pernicis ora, cadi;
 Dum stipem portant, cerealia munera, vixit
 Elisabeth, Thomas, Sita, Casilda, robor
 Mira; sed an mirum magis est, dicente SAVINA,
 Præcipue, occulta, mella liquasse robor.

De eadem sanctissima Marvona, quæ arcano quodam modo
 feris, Sicut, quæ apud Latinos, & Italos
 Cretica Capressi nomen est; appellata fuit.

Sicut expressum in monte Sion, in
 Militibus Christi studiosa SAVINA parentis
 Manibus atque pijs, solvere iusta paras;
 Vsq; exarum tumulo, Italia lumina claudis,
 Incipis & melius vivere nata Pælo.

Quis neget, excelsam Capressum monte Sydnis,
 Pundere odoriferam, fronde virgente comans,
 Hæc

EPIGRAMMATA.

199

Hæc nescit senium, & nunquam corrupta fatiscit:
Incorrupta tibi mortua membra vigent.

De eadem ad Trissinum.

In silice immensos latitantes elicis ignes,
Et roto, Gaspar, orbe Savina micat.
Gloria Trissinæ gentis, diuinaq; lampas,
Fulgurat, ecce stylo splendida facta tuo.
I care, ò musis, cingat te delphica laurus,
Quæ sunt cognoscis, quæque fuerè tenes.

*De Dino Alexio proprijs in laribus sub scalis
latente.*

Sub scalis latitans obscurus Alexius, aulae
Ignotus Patris sub Iare sponte cubat.
Qualis at Ifacides caelestes cernit olympo
Præsidio promptos ire, redire procos.

*De B. Verónica moniali in Monasterio S. Martha
Mediol. ab Angelo edocta psalterium
legere, & scribere.*

Et legis, & scribis, Cæli dictante magistro,
Ante tamen nullas Rustica docta notas.
Vnica quàm multis præstas, Verónica virgo,
Rustica quàm multos vincis & vna sophos.
Cælicus, ò mirum, calamum tibi temperat ales,
Et pandit summi mystica fensa Dei,
Scilicet assueta en Cælo mens Enthea, habere
Doctorem solùm debuit æthereum.

De eadem saepe à Damone flagris caesa.

Flagris te dirus cædit Verónica Dæmon
Et pergit niueum tundere saepe la tus;
Scilicet inuidit candori pectoris almo,
Hostis ferre nequit virginemq; decus:
Quid tamen ah præstat? geminat tibi, Virgo, corol-
Liliolis gratas associatque rosas.

*Da eadem ab Angela dum laceras ca testis
panis recreata.*

Aufugis, ut vites vanæ præconia laudis,
Et toto latitas, candida Virgo, die?
Inuisit tenebris latitantem at calicis ales;
Prouidus & custos calica terra tulit.
O bene: sic homini dum vis obscurior esse,
Facta es, calitum notior, inde procis.

*De Archangela Panicarola Ascarenij iustlem
Sanctimonialis.*

Vnum suspirans dum corde, Archangela, Iesum
Viuis & in sponso, Panicarola, tuo
Indica, qua pingit Christi feralia montis
Instrumenta, mihi num Granadila vides?
Quid ni? par vtrinque decor, par vndique virtus
Christi florentes, fronde, referre typos;
Hoc tamen at differs maior discrimine, sentis
Pectore merenti flore quod illa gerit.

*De estasi venenab. Dei famula Catharina Brugora mo-
nialis in Monasterio S. Margarite Mediat. dum
mensa sororibus ministrat.*

Dum famula pensum peragis, pia Brugora, mensa,
Et fers conuiuis, cara ministra, dapes;
Enthea diuina raperis super æthera mento,
Hares, immoto corpore, cum dapibus;
Nimirum allicitur Cæli ad conuiuia pectus,
Et quid ni rapta es nescia Virgo soli?
Dulcius impastas saturant, at spectra, sorores;
Non immota negas ferula, sed varias.

*De eadem qua, ut fama est, Iesus stigmatibus
fuit insignita.*

Brugora, transfigit Christus tibi tempora fertis;
Serta dedit sponse, sed sua ferre comis.

Ille

EPIGRAMMATA.

129

Ille idem geminis infigit vulnera palmis;
 Hoc dedit at sponsa terre monile suæ;
 Si magno niuem terebrat tibi vulnere pectus,
 Hoc facit ut cordi lucida gemma micet:
 In teneras demum dum vibrat spicula plantas,
 In se se sponsam vertit amore suam.

*De B. Catharina à Palanxa institutrice Monialium
 sacri Monaci apud Varisium.*

Sola Deo Catharina vacans, horrentia montis
 Inculta, & dumis obsita tesqua colit,
 Illa dein mutat cari in viridaria Iesu,
 Huc isti & sponsas pronuba facta vocat;
 Edomat hic carnem menti ieiuna rebellem,
 Et viuit terris emaciata Polo.
 Quid mihi Thebaidæ laudas spelæa Virago
 Inclyta in Insubriam transtulit illa suam.

*De Beata Iuliana B. Catharina discipula à Parentibus
 verberata quod nubere nollet.*

Verberibus contusa genas Iuliana profani
 Persistit tedas spernere firma tori;
 Sponsa Dei æthereum sed quarit flammæa pepulum,
 Virgineo & capiti synthesis atra placet.
 Prudens dilecto seruat sic lilia Iesu:
 Nec prius illa offert, quam pia Virgo rosas.

*De Cornelia Lambugnana Rhaudensique Mediolani
 fama sanctitatis obiit.*

Spicula Diuinæ sentis, Cornelia, flammæ,
 Quæ lateri, & cordi d ius adigit amor,
 Sentis, sydereus dum sensus eliquat ardor,
 Impete præualido & calica flamina, rapit:
 Ah nequeo, nequeo perferre hæc flamina, clamas,
 Sentio discindi, pectora corda face:

- I P E

N 4

Quam

Quam tamen ardentē fouisti hanc pectore flānam?
Quam fuit hocq; tibi dulce sed igne mori ?

Aliud.

Præparet ut lautas epulas Cornelia egenis:
Ieiunia agrestes deligit ipsa dapes.
Utque illos pascat proprijs sit prodiga census:
Vestiat ut vestes exuit ipsa suas;
Serica sic mutat cum vili tegmina panno,
Cum tenui panis farreq; delicias:
Neglecto sed culta magis splendescit amictu,
Suavius villo vnquam non epulata cibo:
Isthaec quam verè lucrosa impendia celo:
Prodiga quantum alijs, tam benè parca sibi.

Epigrama Corneliae
Quam tamen ardentē fouisti hanc pectore flānam?
Quam fuit hocq; tibi dulce sed igne mori ?
Præparet ut lautas epulas Cornelia egenis:
Ieiunia agrestes deligit ipsa dapes.
Utque illos pascat proprijs sit prodiga census:
Vestiat ut vestes exuit ipsa suas;
Serica sic mutat cum vili tegmina panno,
Cum tenui panis farreq; delicias:
Neglecto sed culta magis splendescit amictu,
Suavius villo vnquam non epulata cibo:
Isthaec quam verè lucrosa impendia celo:
Prodiga quantum alijs, tam benè parca sibi.

EPI.

EPIGRAMMATUM

Liber Secundus

AD PRINCIPES & Amicos

Ad Pium V. Pontif. Max. quod Alajum Baldonium nostrae Congregationis Oratorem benignum quavis, concessaque solaminum poterunt muneri...

Anno Sal. 1568

In Die, te pastor supplex Baldonius orat, Cū compos voti est Emiliania phalanx; Frigit hec inter Christi vexilla cohortes, Militat, auspicio, tellera facta, tuo.

Quam magna virisque accessit sed gloriæ quisnam Illum oratorem, te neget esse, Pium

Ad Clementem VIII. nuncium in Urbe Collegium instituentem ab eisdem nominis Clementinum, quod a Patribus nostrae Congregationis...

Palladio exornant, Clemens, tua sidera Romam, Auspicio instruitur lecta iuventa tuo: Hoc etiam donas monumentum scilicet Urbj Ut pieste, Clemens, Principe Pallas ouer, Diruta Palladia, fuit olim strosa cohorte, At Clementina Pallade Roma viget.

De Ruthenis eodem Clemente VIII. Pont. Max schisima iurantiibus

Blanda oculis, mitis vultu, Clementia, Clemens, Ridenti pingi blandior ore solet.

Picta

Picta sed in viua vt videatur imagine viuens
 In faciem, Clemens, inuuit illa tuam,
 Sic vitæ pietate moues, sic allicis ore,
 Hoc vincit, vincetos soluit & illa sibi.
 Haud igitur mirer, pedibus prostrata Ruthena
 Eiuret dirum Natio schisma suum.

*De insigni Mausoleo Clementi VIII. à Paulo V.
 Pontif. Max. erecto.*

Marmorea extruxit Paulus tibi pegmata, Clemens,
 Virtuti pietas hæc monumenta dedit:
 Scripta velut libro tua cerno marmore facta,
 Virtutis cerno & schemata picta tua.
 Coclidia Traianus, cedant, Aurelius; Vrbe
 Maiora haud magnis visa trophæa viris.

Ad Paulum V. P. M.

Roma nouos fumit vultus, seu verius illa
 Ad propriam faciem pene reducta redit,
 Urbis & antiquas pompas exponit; & orbis,
 Cæpit & ornatu lata nitere suo:
 Aspice vt angusta ostentat palatia forma,
 Et fontes, hortos, templa, facella, vias.
 Hæc tibi sed debet sanctissime Paule, iuuentam,
 Principe te, sentit Roma redire suam.

*Omen Pontificatus Pauli V. Pontif. Max. Cum Aquila
 Ducis ab Altemp sede vacante Marmoreo
 draconi longo interuallo temporis
 insedit.*

Dum te Pontificem, pie Paule, Senatus adorat
 Intra Conclauis septa verenda facri;
 Omine designat populo te nunciis ales,
 Quæ tonat Arx velox Ælia magna volans;
 Scilicet insedit sculpto prius vngue Draconi,
 Et Diui Pauli vertice tum fratæ.
 Stemma noui hinc signat Pastoris præsciis ales,
 Quis neget a vero te Ioue, Paule, datum?

*Ferdinandus II. Rom. Imp. de Boemia & Hungaria
perduellibus victor.*

Hactenus haud vlli benè fida Boemia Regi
Fernandi excussit colla superba ingo;
Concita perfidia mox Austria tota tumultus
Auget, in Hungaricum est didita fama solum,
Tu tamen hæc, Cæsar, disperdis flamina: seruat
Cæsareumque Deus, qui tibi syrma dedit.

*De excitata à Gregorio XV. ad Fidem propagandam
Congregatione.*

In sterili ponat qui culta noualia campo,
Ponat & iniunctæ celsa trophæa crucis,
Siue sit emenso penetrandus & æquore Bactros,
Siue ferax Indus, vel truculentus Arabs,
Gregori, in erecta sacra sti magne, phalange
Hos vehet heroas qualis & Argos erit?

*De Henrico VIII. a Myssa Lateranensis Ecclesie Magistro
Henrico IV. Galie & Navarra Regi pugna.*

Hac spirat statua Henricus Mauortius heros
Quàm magna hæc Magni sunt monumenta viri
Hic belli terror, sacra reparator & ars,
Illustrat pietas, marria mensque virum
Ditarunt Regis sacrum donatiæ Templum
Agalma hoc Regi myssa sacer posuit.

*Ludouico XII. a Henrico VIII. Regem Gallie & Fran-
cie hæres perditæ Caluiniensis domat.*

Infernos sternis; caesari Marce, Cerastæ,
Inuictæ videtur impla monstra manu
Te Regem Alcidem renouata en Gallia iactat,
Quæ sumit prisca te, Ludouice, vices;
Iam minor est, pergas, Herois gloria, Princeps
Hærescos magnam est perdomuisse feram.

Idem

Idem

*Idem Rex religiosissimus Patribus nostra Congregationis
Diploma concessit candendi in toto suo Regno*

Colligi

Stipite in occiduo vernabunt Lilia, Princeps,
Spectabis Regni nec, Ludouice, vices:
Maeste colas Cæli diuinos Orbe satores;
Istis sunt solum viuida Regna soli.
Dum diadema tibi hoc tuto munimine firmas;
Mutabis prudens aurea sceptrâ Polo.

Ad Hispaniarum Dynastas

In funere Philippi III.

Quam faustè infausto mutauit funere Regis,
Infelix felix Natio Ibera vices:
Indolet occiduo sua tristia funera Rege;
Quod putet extinctas Principis esse faces,
Illum Relligio cælestibus intulit astris,
Aeternum Pietas & Diadema dedit;
Numen habet pro Rege nouū hinc ergo illa, nec esse
Hac magis infausta sorte beata potest?

Ad Hispaniarum Regna

In funere eiusdem.

Extinctum mæsto quid tristes Iberia vultu
Regem, quid crines dilaniata gemis?
Amissum ne doles inopino turbine fati
Heroem excelsum pectore, mente pium?
Marorem mulce, hinc sublatus promicat altris;
Aucto tu Cæli lumine, Numen habes.

Provincia Regni vespigales.

Funeris defuncti Regis Præfca lacrymans

Mediolanum.

Funus ego, videor funesto in funere Regis,
Marore & lacrymis obruor in tumulo,

Dura

Dum latio Bellona ferox saeva intulit arma,
 Excussitque feras dira Megera faces;
 Illius enituit nitæ fax candida mentis,
 Principis ingentes tum nituere faces;
 Redditur Verbs hosti magno cum sanguine parva,
 Quantus in excelsò pectore pacis amor?

Parthenope.

Funeræ pullata ad sum maestissima molp
 Parthenope, tristes solvor & in lacrymas.
 Religio hic, Pietas, palla Pax affidet atra,
 Crinibus & passis congeminant gemitus.
 Regalem mirata rogam mea funera cerno,
 Esse mei videor Regis & in tumulo.

Sicilia.

Funeris vt ferijt tristes mihi nuncius aures,
 Heu Regem luxi terra sicana meum;
 Lugeo adhuc, lacrymis Arethusa fit auctior undis,
 Et penè extinxit flammæis Aetna faces;
 Excipiant sed maesta, pios quòd sidera manes,
 Posthac de in calo nam mihi Numen erit?

Batica.

Deploro funus dum tristis Batica, tedas
 Tu mihi funereas, orbis libere, para,
 Tu circa templi mediū funalia pande,
 Instrue pullato stromate maesta pyram,
 Scilicet vt fidei magno à me depulit ausu
 Hostes, securum te dedit esse polo.

Lusitania.

Concedis diadema meum vix siccinè Nato,
 Et tristem me, Rex inclyte, morte facis?
 Siccinè funestas illius funere plausus?
 Siccinè permisces gaudia cum lacrymis?
 Deferis at quamvis, non calo deferet vsquam
 Magni vis praesens Namini illa tui.

Insigniores

Insigniores Insubria Urbes eiusdem funeris præfica.

Papia.

Inter funereas lacrymor mestissima tedas,
 Nec tua sat lacrymis vnda, Ticine, meis.
 Illa ego clarorum sedes latissima Regum,
 Mæreo millena iam viduata face;
 Tristius hoc vnum Regis sed funus acerbat,
 Funera tot mæstis, ternere sueta oculis;
 Scilicet hoc lacrymis tam diro vulnere vincor,
 Quam vicit Reges hic pietate alios.

Novaria.

Inter funereas etiam Novaria tedas
 Non minus occasum Principis atra dolet.
 Præfica & hoc alijs obitu lacrymosior,
 Quod ciet ah lacrymas pectoris ima dolor.

Laus Pompeiana.

Laus ego, sed querulo nunc mixta encomia luctu
 Tota dolens tristes ah feror in lacrymas,
 Principis excelsi funus dum lugeo, mitor;
 Et quæ laus fueram nomine, luctus ero.

Novo Comum.

Squalida tænarijs facibus contermina Enyo
 Quæ tulerat fidei tristia damna lvi,
 Occulit hydræos crines te Rege Philippe
 Nigrantes Orco condidit atra faces,
 Ah functus fato Princeps, rediitua venenum
 Si vomet ulterius, quis dabit arma pius?

Derthona.

Principis occasu prædatur sensus amaror;
 Sed fantur lacrymæ, si pia lingua tacet.
 Scilicet haud vno viduat me lampade funus;
 Principis hoc omnes dum nituere faces.

Sigismundus Polonia Rex Moscos subigit.

Martius in Moscos, Polono milite, bellum.
 Rex Sigismundus, Marte furente, mouet
 Vincit,

EPIGRAMMATA.

207

Vincit, & expugnat; domitos Moscouia fasces
Cedit victori victa repente suos.

Vt sceptri noua iura tamen clementia sensit;
Quam fausta & victæ numina Martis ait.

*Idem parua equitum manu Turcarum ingentem
exercitum trucidat.*

Vt furit, vt gliscit Polonus miles, in hostem
Omne felici Thracas vt arma rotat,
Sanguine vt arua fluunt hostili? fluminis instar
Dat millena phalanx agmina parua neci?
Rex Sigismundus pugnat: lat; scilicet hostes
Numine proffigat, nomine quosque fugat.

*Vladislaus eius filius Polonia Princeps Romam anno
seculari 1625. inuasisit.*

Procumbit deuota tibi Vrbs incluta Roma;
Præfulis Urbani vota secuta sui;
Tu pietate pari sacram veneraris & Urbem,
Pontificis figens oscula sacra pedi:
Ipsa sed en tecum visa est Polonia Roma,
Petro, quæ vouit, reddere vota suo.

Antonij Priuli Venetiarum Ducis dignitatis virtute

Trophæa duodecim.

Propugnata Salaminis.

Trophæum I.

CAndentes vix prima genas lanugo colorat,
Vestijt & primum verna iuuenta decus,
Pectore magnanimo gliscit cum martius ardor,
Inter & odyssias litris ense trabes,

Sensit

Sensit in extremis Salamis tua numina rebus,
 Cyprius & incubuit iam fere capta tibi.
 Ausibus egregijs cessisset adorea palmam,
 Vti Gradiuo si meliore potis;
 Vicisti; haud vincens tamen: hæc victoria, classem
 Ingentem parua sustinuisse manu.

Urbanorum munerum, & dignitatum.

Troph. II.

Urbani decorant, Heros ter max me, fasces,
 Vna nec splendes, Clare Priule, toga,
 Incluta nam virtus glomerat tua munere munus,
 Pondere nec sentit pectora anhela graui;
 En tibi procumbit Romæ nunc gloria, iactat
 Ipsa etiam Decios Adria habere tuos.

Insignis integritatis laus in decemviratus maiestate.

Troph. III.

Ecce etiam Nemesis frano insignita, Trophæis
 Ludit in excelsis, Alme Priule, tuis;
 Ludit, & Astræam gaudet retinere sequacem,
 Gaudet, te Adriaco posse Catona solo.
 Dispare laude tamen; rigidum nequit ille tenorem
 Flectere; tu mites scis variare vices.

Singularis prudentia famis in Consularij dignitate.

Troph. IV.

Cordatz mentis dum scita Oracula promit
 Inter purpureum lingua diserta chorum,
 Hæsit, consilijs cessit sæpe Adria, prudens,
 In dubijs rebus facta, Priule, tris;
 Scilicet æta sapis rerum discrimina pandis,
 Noscis in incerta pergere mente via.
 Inunc, & Patrum solio consiste supremo,
 Semideum hic tenite qualis Apollo choro.

Vigilantia.

*Vigilantia, Iustitia, & Clementia praconia in
Patanina Praefectura.*

Troph. V.

Mente potens vigili, legum munimine Turres,
Inclite, Medoaci dum patria arte legis,
Aurea dispensas hincz pius ora pacis,
Et florere facis mania Palladiq;
Lara geminum felix hinc Vrbs Antenera iactat,
Prædicat inde ortum, prædicat inde decus.

Equestris dignitatis Laurea in Gallia legatione.

Troph. VI.

Hocce tuis etiam egregijs Dux laudibus addis,
Ut Reges iungas, Magne Priule, Toro.
Pronubus applaudis tedis, quibus aula renidet
Gallia, & Antonis quas iaculatur Amor.
Quæ tam felici nascetur ac suspice proles?
Alter, ut Alcides, qui fera Monstra domet.

*Praefationis officium commendatio in laci
clavi purpura.*

Troph. VII.

Falsisti, Antoni, Venetos Dux inter Atlantas,
Laud magna Adriacum sustinuisse polum.
Antea atq; alternans humeros supponere moli
Laud erat, atque oneris te variare vices:
Maxima nunc verò tibi totum incumbere pòdus,
Maximus ex multis, ut videaris Atlas.

*Solers diligentia, & vigilantia in Reformatiis
Patanini Gymnasij muros.*

Troph. VIII.

Ipsa etiam, Princeps, ornât tibi tempora Ballas,
Et lauro, & flauas ægide cincta comas;
Scilicet

Scilicet Adriæis, vigili te Præside, Athenis
Personuisse suos vidit Aristoteles;
En memores Musæ quæ nunc donaria sacrant,
Haud vilo sunt hæc interitura die.

Fortitudo, & dexteritas in Prouisoris generalis Prouin-
cia totius continentis.

Troph. IX.

Dum furti in festis, parmatæ mistic, Manros,
Hoffica, & innotet classis, Ibra mistic, mistic
Tu velut hesperidum custos, vigil, inclytus horti
Manibus euigilas, Magne Prule, Draco.
Hinc serpens gladijs, illa flos Adria Cites

Vittoria in signibus prælijs in paludibus

Troph. X.

Qualis Alexander fulget Pellousæo
Talis in hostiles ense, Priulus agros:
Qualis Cunctator ludit Pæna arma Quirinus,
Talis Germanas sustinet iste ætes,
Ense volat, sed in ore animo cunctatur, vultuque
Cessit vultu gloria dimissa Ducer:
Hæc paludibus, hæc est bellica virtus,
Noscere cunctatam præcipitate moram.

*Tacundia in cooperandis extrinsecis hostibus
dissidijs.*

Troph. XI.

Et plaecidus medijs sistis, caducifer armis
Hermes tacundo Maximus equoq;
O virtus, & magnitudo heros, etiam
O vigor, & vultus, & dux, & columen.
En

EPIGRAMMATI

287

En quascumque vices Patriæ fortuna repositæ,
Virtutum diues, clare Priule, subis

Aureum Principatus Patria. Syria.

Troph. XII.

Gemme iam ludant cano diademata crinis,
Tempora sera licet, Magne Priule, grauent,
Patria, fors, Virtus concordie incide laborum,
Industres nivea componere fronti
Sors Patriæ, Virtus foris famulata, verendo
Struxit opus Genio sed Dea trinituo,
Votaque plausissent olim flagrantia septris,
Longas sed seruit fors inimica moras.

*Ad Bonifacium Card. Beuil regium qui Torquato Tasso
marmoreum sepulchrum Roma. in Ecclesia
S. Hieronymi excisavit.*

Torquato ponis, Princeps Generose sepulchrum
Qui limo cecinit carmina maonio:
Officium vates tumulo, Benivolentia, rependit
Concelebrant laudet inimica, vel offa iuris,
Nescit olor moriens centum didiscere, Patriæ
Vatis & ignorant ossa negare sonum?

*De Collegio Gallico à Protereo Gallico S. R. E. Card.
Nono. Comi curato & patrum nostra Con-
gregationis cura commissio.*

Palladis instituis Comi, Ptolemææ, palestra,
Et reuocas Musas ex Heliconz bonas.
Dicere iam patria cultor, diuinus & Heros,
Concedit fascès inuida facta Pharos,
Museum instruxit Rex nempe Aegyptius: ipse
Instituis Comi nobile Palladium.

*Ad Antonium Mariam S. R. E. Card. Gallum qui Myri-
corum Collegium Clementino nostra Con-
gregationis adlegit.*

Dalmatiz Pallas tibi debet plurima, Galle,
Dum Clementino est iuncta vt alumna Choro,

161

Q 2

Sena

198: EPIGRAMMATA

Sena, vides instigere sibi nam sidera fausta;
Aduersa intecto nulla Lebnæ timet;
Lætiior auspicijs Pallas iam reddita tantis,
Dalmaticum sperat se reparare decus

*Ad Scipionem S. R. E. Card. Burghesium eiusdem Collegii presbiterum Card. Galli electum
Protectorum.*

Burghesi facrat tibi Pallas Dalmata alumnos;
Auspicijs, noscitur prospera cuncta, tuis;
Namque tuo cornit sua symbala stemmate picta,
Despondet noster fausta, ait, anne Draco?

Ad Dorotheum S. R. E. Card. Iustinianum qui Græci Collegii alumnos Patribus nostræ Congregationis Romæ instruendos commisit.

Quos Romam mittis bona Palladis Ellas alumnos,
Auspicio, mittit, Iustiniane, tuo;
Nam fausta vs speret tanto sub principe, Virtus
Quam saepe experta est, Iustiniana facit.

*Ad Ludouicum S. R. E. Card. Madruccium nostræ Samsobensis Congregationis
Protectorum.*

Auspicio desessa tuo, Ludouice, beata
Non timet aduersas Tessera nostra vices;
Virtute inuicta auersus deluditur hostis,
Hæc facit vna vices lætibus esse bonas.
Stemmata portendunt nobis Madruccia tanta,
Re tamén hæc præstas sed, Ludouice, magis.

*Ad Dorotheum de Torres S. R. E. Card. Montis Regalis
eiusd. Protectorum.*

Tessera quam felix Ludouicis nostra duobus,
Auspicijs, nescit deseruisse vicem;

Par

EPIGRAMMATA.

1813

Par virtus, mores, simili fortuna tenore.

Heroc in gemino prospera cuncta facit :

Vno sed distas tantum discrimine, Torres ;

Ille vssit, torres corde sed igne, magis.

Ad Lanfranchum Margotium S. R. E. Card. eiusd. Protectorum.

Omina Margoti, portendis stemmate fausta ;

Clarum magnanimo nempe Leone nitet.

Virtutem hinc menti impressit generosa propago,

Hæc tibi purpureum sed dedit vna decus.

Dum quætit herculei radiantia terga Leonis ;

Tela iacit Phæbus viuidiora Polo :

Ergo te gaudet dum tessera nostra Leone,

Sentiet influxus & mage lata suos.

Ad Robertum S. R. E. Card. Italiam inuicem anglicæ scommata eludentem.

In te cerbereus fera scommata detonat Anglus ;

Gloria purpurei magna, Roberte, Chori.

Nec tamen ipse tacès, impura vel illa retorques,

Quid facis ? hoc solùm, despui, illa cadunt.

Ad Alexandrum S. R. E. Card. Montalcemonem adgen-

erigeret. S. Andrea Templum, Clauicis Regni

qui Theatrum natus, puer, Roma

Largità incenso cœdunt altaria thure.

Rex cum Pellæus regia sacra litat.

Egregie eodunt inueni, mæto Regno Sabæa,

Et pendunt arisa thura, usat Di-

Veriùs at vastæ molis idum splendida Templo

Ponit Alexander, sanerat illa Deo.

Prodige thesauros, effusor maxime Princeps,

Prodiga non dunt, mutuet illa manus.

h.

U 3

Ad

EPIGRAMMATA

Ad Desiderium Scalam SIR Ecclesie Cardinalis
 Hæreses sternis dum, Scalam magne, tunc hydros,
 Alcides cedit clavam, & Apollo faces,
 Pythona horrificum ferro nempe edomat ille,
 Plurimus & sacro quotituræ vindice Python,
 Vixit tunc sit plurima & hydra arata.

*Ad Ludouicum de Lacuna Senatorum Mediol. de
 Martyribus sua familia*
 Sacris referiptus Fallis Libanius ample
 Excipit in templo thuribulitans Deo:
 Prima illi sacros indigit Rama triumphos
 Prima illi solidomarmore templo sacrat
 Hæc tua sed laus, Ludouisi, nobile templum
 atq; Peniss, at impensablennerat. Hic polo.

*Ad Io. Ruiz de Lacuna Senatorum Mediol. de
 Martyribus sua familia*
 Dum geminos Christo gentili è stipite flores
 Singene vernantes corno Lacuna tuos;
 Largius hos vero caelesti murice tinctos
 Dicere, quin dubitoni non nobile stemma Lacuna;
 Calica sed Tempe, diaq; Pasta gerat.

Ad Landinum Zacchiam Cardinalem S. Sixti
 Purpurea incingit, Zacchias, caustia crines,
 Inclvta quam virtus est operata; tuos;
 Illi tunc salum sudabas, ah me labores,
 Satq; tibi summo facta dieasse Deo;
 Hinc terò, at sponte infecit sacra purpura vittam;
 Dumq; alium inducis, sit color en roseus.

Ad

EPIGRAMMATA.

215

Ad Federicum Cornelium Cardinalem.

Purpureo ornauit virtus vbi stemmate crines,
 Capisti & sacro luce nitere choro,
 Corneli, fortuna tuum mirata decorem,
 Hæsit, vibrato è lumine prorsus hebes,
 Condemnans moremque suum, tibi carbasa pandit,
 Indoluit tantas continuasse moras.

*Ad Franciscum S. R. E. Card. Barberinum ad Reges
 Gallia, & Hispaniarum legatum à Latere
 proficiscentem.*

Incita tartareis gliscit feralis Envo,
 Et volitat spargo crine Megara cauis;
 Aegide terribili sunt Bellona per Orbem,
 Vndique bæchantis Martis & æra sonant,
 Sarmata Turca Cilix Gallus, Germanus, Iberus,
 Argenti exciunt toto Aquilone, phalanx;
 Ast vbi Atlantiades virga minitabitur aurea
 Franciscus, ponent classica & æra sonum.

*Ad Marcum Antonium Bungehesium Magistrum Hl.
 Spaniensem, & Sulmona Principem, quod primus
 D. Isidoro Agricole templum in Pansij
 Rome posuerit.*

Prodigis ingentes, Antoni maxime, gazas
 Agricola Diuo vt munera sacra dices;
 Illustris furgit constructi hinc machina templi,
 Incipit, & Diuo Roma litare tuo.
 O cautus largitor opum; quæ fanora pendent
 Rura? tuos celi scindit arator agros.

*Ad Federicum Riberam, nauali Classi Ducem
 Oxuna Præfectum.*

Inclyte dux soluis tyreno è littore classem,
 driacas ingenti & remige verris aquas;

Diri pirate, truculenti terror & hostis
 Pugnans parmato milite utrumq. fugas;
 Ter te victorem clamat Brundusina tellus,
 Terq. triumphantem, magne Ribera, videt;
 His ducibus Reges quis non commendet Iberos?
 Quis formidandos hostibus esse neget?

Excellensimum Oratorem Venetum & apud Summum Pontificem Clementem Octavum Franciscum Vendramennum.

De eiusdem stemmate.

Qualis vernanti depingit prata colore,
 Et miniat varium dedala terra sinum,
 Talis multiplici distinguit discolor orbis
 Et variat pictum stemma colore Domus.
 Aspice namque Croci diuisum flore Hyacinthum,
 Subtus lasciuuit sed Cytherea rosis.
 Quid ni tam viridi comis de stemmate crines,
 Vendramene, parant hae tibi ferta decus?
 Scilicet omen habes, tyrios despondet honores
 Vt rosa, siue crocus, siue Hyacinthus auent.

Ad eundem illustre Praefectum Praetorium a quoquam sacri purpurei Galeri insignibus decoratus.

Inclyte, puniceos dum digne cingit amictus
 Religio, & capiti dat diadema tuo,
 Francisce, hac tacito ridens obmurmurat ore,
 Eblaudita aliud spondet & alia tibi.
 Indue puniceos, cetero iam debite, amictus;
 Purpureo forsitan tinget honore Charis.

Aliud.

Hic nitor in violis, quo, Vendramene, renides,
 Hae qua praecingit sacra Tiara caput.
 Annulus hic, circum dignos, qui gemma errat,
 An non virtutis praemia digna tuis?
 Deposcit

Deposcit Patria hæc tibi, Roma & contulit, Jaffer
Et Romæ studium tu, & Patriæ officium.

Aliud.

Florida per nitidi gradens viridaria cæli
Ornat Relligio floribus alma sinum,
Mox violas studiosa legens, medicamine vestes
Francisci hoc pingam, sic ait illa, mei,
Donec vernanti nascentur st. pite Vere
Gratiùs efflantes, purpureæ ve Rosæ.

Aliud.

Roma sibi laudi, te Vendramene, quod ornet
Virtuti emerito ducit honore fore,
Vrbis magis sed Veneta hoc tibi Ciuem cõtulit, Orbi
Dignum muneribus cum genuisse ferat,
Gloria num maior Venetæ consurget? honore
An meritum parere est, quam decorare magis.

Aliud.

Si quot de viridi vernant tibi stemmate flores,
Tot Francisce vago Comis honore sinum;
Purpureo, ni fallor, eris visendus in ostro
Tâm nitet in claro stemmate grata Rosam
Fiore vno inficitur fulgens Hyacinthina vestis,
Quid non & viridi purpurei illa Rosa?

Aliud.

Accipe vernantem Permessi colle corollam,
Lætitia effusa hæc quam legit alma cohors:
Dum tacitus miratur opes, animique nitentem
Indè facem, hac laudes est imitata tuas.
Interea viridis calamos Heliconis ad ymbra
Aptans, præcingis dum caput, illa canet.

*Ad Severissimum Ferdinandum Gonzagam Mantua,
& Montisferrati Ducem.*

In Philosophia disputatione quam sustinuit Io. Baptistæ
Robertus eodem duce auspice.

Auspicijs, Gonzaga, tuis, Dux inclyte, miles
Maxima Palladius prælia inire parat.

Signa

Signa hinc auspices victricia ventilat aura,
 Quæ vexilla tuo stemmate picta gerunt,
 Tanto proveniet numquid sub Apolline laurus?
 A tanto numquid Casare fausta cadent?

Aliud.

Magno Hermathenam Gonzaga Palladis acer
 Miles, signa velut classica, & arma, dicat;
 Palladio instituit campo generosus, & agmen;
 Principis auspicijs prælia tanta parat?
 O factum bene: iam concedit adorea palmam;
 Pugna, Gonzaga & Casar, Apollo fauet.

*His Manibus Comitum Vitalianus Vicecomitis Borromæ
 Archiep. Andrinopolitani, & apud Casarem
 Apost. Nuntij.*

Oceidens sanguis primævo vere iuventæ,
 Qualis sub rigido flos aquilone perit;
 At lacrimis decorat mæstis Infubria; mæret
 Patria, ut amisso lumine Roma dolet.
 Languet honos tumulo, circumstat pallida fama,
 Demissis alis gloria mæsta iacet;
 Scilicet hoc vno senserunt funere funus.
 Dum peris ipse, suum, Procomes alme, decus.

Aliud.

Quid tua præcidit florentis flamina vitæ
 Parca brevi & demit Vitaliane dextis?
 Anne ibant roseo felicia vellere pensa?
 Cur torquere diu noluit illa colo?
 En langues, errore manus, non flamine; vitam
 Tardius illa fuit nescia nère tuam.
 Cur ita prædata est sensus renitentis imago
 Velleris, & propera hinc officiosa manus.

De Stemmate Fabricij Landriani Episcopi Papien.

Quid mihi portendit sublimi vertice Turris,
 Circum, & puniceus plurimus errat honos.

Explicat

Explicit inſtituta, Iouis ales Olympo
Pulchrior atque iſtris, aurea margo nitet
Demiffum agnoſco minus, te Præſide, talis ille
Hæc ſunt cæcis mee, ſubſcribitur hæc Phatocæ

Aliud.

Iſta ſignis pietor, dum quod mihi ſerua colorat,
Et que ſubſcribit nomina, ceſſa, lego;
Magnanimos demior, quos ſiqui forſibus huſis,
Tam bene conveniens nomen, & nomen habent:
At tua dum vitæ ſe ſe offerit inoblita mentis,
Hæc non Meſſonum ſymbola, edico, vixit

Ideum hæc intennem, ceſterem que noma
Adſtat, ad æthereas vexit amica plagas.
Fabulæ fed noſtro non iudicantite, Præſide,
Ad verum ducet viſ, tuæ ſcipa loqum.
At cur non celo d minor demiorer haufit
Mens p in caeſtes ecce miniſtrat opes.

*Ad Petrum Patzmannum, qui Pauli Imperatoris
Congregationis Somafche habitum ſuſcepit
Serigonienſis Eccleſia inauguratur
Epiſcopus.*

Te miſeram geminis, Pannonia, conerit hoſtes
Dogmate Caluiniſ, milite Turcha perit
Indue ſed lato tandem, Pannomia, vultus,
Præſule, Patzmanno, nil ſera tela time
Vtrunque Antifles Petrus diſſabit Erynnim.
Patundo tuet hæc ore, ſed iſta proce
Magna ſodalitij Somafche hic gloriæ ſæpe
Eſt Heros: maior gloria ſed cadaris.

Ad Paulum Arefum, Derthon, Antifilem.

In Paulo cernis Paulum Derthona latentem,
Iſtius en ſacies, illius ore micat.

Sed facies animi, verborum fulmina, pectus
 Ingens, & zelus, religioque micant.
 Felix si Paulo totam te dedis Areso;
 Num Paulo poteris, cælica facta, frui?

*Ad Carolum Emanuele Madruccium Tridentina
 Urbis electum Episcopum, & Principem.*

Sceptra, sacrum cydarim sumit Madruccius heros,
 Pallade conspicuus Carolus Emanuel;
 Auratum torquem dicas fulgere Tridentum,
 Quem finxit vates carmine Mænonius:
 Cum regit implicito nexu Madruccia proles,
 Te Cæli aurato sydera torque beant.

Ad Clementem Goram Laudensis Urbis Episcopum.

In te contempler quicquid sunt omnia, Præsul,
 Nomen & agnomen symbola magna ferunt.
 Et dum specto animû, quem celso pectore claudis,
 En cerno geminas hic rutilare faces
 Inlyta te virtus ornat Clementia Clemens,
 At Geræ in forti pectore robur inest.

*De Lazaro Carrasino Novo-Comensis Urbis Antistite,
 & stemmate eiusdem.*

Dum videt optati Comum pia Præsulis ora,
 Et lucere sibi sydera terna face;
 Iam sensit rediisse sibi vaga tempora Veris,
 Templaque flammanti luce nitere noua.

Ad Excellentissimum Principem Petrum de Giron

Oxuniensium Ducem Neapolis Protegem

Maria instructa classe excurrentem.

Soluit victrices Aquilas, Oxunius heros,
 Atque effert toto, signa timenda mari;
 Protinus Odrysiæ sternuntur littore puppes,
 Infensus Christi victus & hostis hebet.

EPIGRAMMATA.

Macte animo, hæc veritate, Dux Inchytes, adorea; ce-
Qui pius armatus militat, ite telet. (Lam.)

*Ad Lucium Ferrum Gomezius Scaverius de Figueras
Feria Duce[m] apud Insubres regium
Gubernatorem.*

Quis neget Insubres, Figueras ptincipe, hæc
Annè omen Ferix Feria nomen habet?
Librat vt æquatq; Astra examina lancia
Et volitat toto lex bene tuta foro?
Exulat Italico, Caluini, hoc auspice, labes,
E Volturena valle fugata solo.
Consona num veris, & nomina, & omnia factis
Insubria auspicio est num feriata batio?

*De Renouidiano Serrano Turfano obitu qui anno salu-
milisimo sexcentesimo vigesimo tertio ipso. V.
Natiuitatis die contigit.*

Aurea effluunt Serrano flamma Patris,
Quo nata est terra cælica Virgo die;
Debit haud vltiter, casto qui pectore, vlti-
Viueret vt Cælo, decubuisse solo:
Disce obitu mutare vices, natalis, lector;
Non fato hic functus, sed rediit ab ite.
*In funere Adm. Reu. P. Andrea Stella insigni oratore
Congregationis Theol. & Oratorio.*

Auricomus radios cum vibrat Cynthiæ axe,
Effulgent nitido sydera nulla polo.
At vix hæc vltis peragit cum Cynthiæ cursum,
Depingunt radijs sydera mille Polum,
Fulgebant nobis lucenti lampade, Stella,
Præclara & mentis lumina mille dabas,
Amplius haud miros virtutis fundis honores,
Heu fuga dilecti luminis, heu tenebræ?
Nox erat, incipit surgens aurora nitere:
Non fulgent tibi Cælo est iam tibi clara dies.

nl

Ad

P R O G R A M M A T A .

Ad Academicos Humoristas Romæ.
 Dumquos ingenij fundit mens aurea rores,
 (Phæbi docta cohors) auris amica bibit,
 Ambigo num pictor nubem bene finxerit ante
 Oceano exceptas qua ciet imbris aquas,
 Pegaseas Heliconis aquas sapit effluus humor,
 Anpro pegaseis, finxerit ille maris?
 Nam fonte è dulci redit agmine dulcior imber,
 Cur non extinguunt pectora anhela sitim?

Id. eod. scem.

Ambigerem Oceano, fecundo an vellere nubes
 Elata, acceptas tanderet imbris aquas,
 Ni dulcore saltem eliceret mens cauta soluto
 Carminis & docti perciperet veneres;
 Quid dicam? è falsis nubes attollitur undis
 Vos in pegasei veritatis amnis aquas.

Ad Academicos olympicos Vincentium.

Vicentina cohors certamina olympica præfert,
 Iam sunt Castalje Bacchilionis aquæ,
 Gloria pernixi sudatur clara labore,
 Virtus æ summo vertice montis hiat,
 Hoc opus, hic labor, hic ferre, generosa iuventus,
 Non alia est Cælo magna terenda via...

Ad Academicos Generosos Venetorum.

Cum drama tragicomicum in scenam producerent.

Dramata miraris tragico festina cothurno,

Quid spectasse oculis si libuisset, erat?

Hic velut in Circo scenæ tibi finge Theatrum,

Odeum, stadium, num machinamq. vides?

Acta hæc sunt ludis Generosi dramata caris,

Syrmate sed nunquam nobiliore & ope.

EPIGRAMMATA.

227

In effigiem Io. Georgij Trissini poe. & ora. celeberrimi.

Trissinus hic ille est, maiestas, regia in ore
 Cuius natura, picta colore, nitet
 Pitho hunc conceptum excepit, Charitesq. dederunt
 Vbera; Apollo dedit, Pallas & ingenium.
 Hic latio musas docuit renitere cothurno,
 Primus & heroum dicere gesta Ducum.
 Hoc scena Sophonisba dolet, Belifaritis armis
 Liberat Hesperiam: Quam calamo, ore potens.

In effigiem Francisci Tridenti Aeolia & ventiauctuum auctoris.

Heros effigie hac spirans micat ille Tridentis,
 Ingenium cuius Pallas, Apollo timent,
 Ventorum primis non nota hic arte coegit
 Ire per angustos concita flabra tubos,
 Vana ne ventorum decantet fabula Regem,
 Qui franat ventos Aolus iste fuit.

Ad Excellentissimum Poetam Donatum Faciuntum de suo Idilio Arethusa.

Carminibus depicta tuis Arethusa procaena
 Dum fugit Alphæum, Parthenopæa lyra;
 Tam bene culta nitet, liquidas mutatur in undas,
 Ut mea prædetur pectora, picta licet:
 Si nulli Alphæus cecidisset carmine, Amanti
 Haesisset plantis firma Arethusa suis.

Ad Bartholomeum Gauantum C. R. S. Pauli Facundissimum concionatorem.

Dum, Gauante, iacis diuini femina verbi,
 Et, grandi eloquio, caeca verba tonas,
 Spicula sunt cordi, sunt iacta tonitrua exo,
 Fulgura sunt, vero & fulmina nulla loqui.

sic

Sic te miramur fundentem flumina lingua,
Vibrantem cæli tela timesmus item.

*Ad Io. Baptistam Rugerium fratrem Societatis
Iesu. Præstantissimum concionatorem.*

Melliflui eloquij num fundis flumina, lingua,
Rugeri anne minas cælitus ore tonas?
Et timet, atque amat auditor facunda loquentem,
Mens mutat varias protea facta vices:
Eia age præstigias facias sed cælica Circe;
Ex hædo auditor cælica balet ouis.

In funere Pompei Iustiniani.

Pompeios fortuna duos iam sæua peremit;
Illum ensis, glans hunc plumbea iacta ferit:
Illum dira Pharos, hunc hospes & Adria, vtrumque
Insidijs, medio Marte, sed arma necant.
Par fuit ingenium, sors æqua, & gloria, dispar
Fusus, nam tumulo hic, littore at ille iacet.

In eodem.

Pallas vt extinctum Pompeium vidit inermem,
Quem glans hostilis ferrea adegit humo,
Increpitans Veneri turbato hæc lumine fatur;
Hæc ne est herois sedula cura, tui?
I, solito mercare alijs ancilia amore,
In sæuo fortes desere Marte Duces.

*Ad R. P. Io. Baptistam e Modæcia ordinis Capucinorum
Concionatorem qui in sacro monte apud Varsium
sacella sanctissimi Rosarij instituit.*

Deuia per montis diuina rosaria ponis,
Oranti vt donet cælica Virgo rosas;
Montis & hæc etiam sacri sit sanctior ara,
Vepræti & mutant pulchra rosæta vices.
Non ego Thebaide lucos, spelæque quaram;
Aegypæ an quod habes hæc mihi tesqua dabunt.

Ad

Ad Alexandrum Crassum Senatorum Mithelæ

Amplissimum

Si mitis Nemesis, placido blandissima vultu,
 Constanti. fœcis pectore, mente sagax
 Inclyte Alexander, tu sati gloria clausi
 Hanc vnus præfors corde, vel ore geris
 Mitem animo, constantem pectore, mente disertum,
 Te cerno Nemesis fræna tenere manus

*Ad Io. Baptistam Cucchium Sacra Romana Rotæ Nudi-
 torem Decanum de Panegirico Vincentij*

Ysaie Congregacionis Soma Scholasticæ

Colacione de

Doctrinam Caroli docto Vincentius ore,
 Fœcundi exponit lumina & ingenij
 Hoc tibi sed donatus opus Coccone, diserto,
 Quàm docte laudat, doctius atq. sacro
 Scilicet an Dno doctoris hanc exordans
 Iuris vt interpret de senariis perit

Ad Ioannem Ciampolium Urbano Pont. à Secretis

Tres Diuæ summis Parnassi in notatibus
 Ciampote decertant vt tibi ferta parent
 Pallas diuino celebrat miracula mentis
 Aurea dulcisonæ carminum insula
 Pitho fatunde dilandat fulmina lingua
 Quæ ferta tinget nobilitate comas
 Vnam contextent, concordæ frende, corallamist
 Purpurea vt velecta causa digna caput

Ad Iosephum Laquensium de sua Polimatia.

Floribus tantis delibas docte liquoribus
 Laurenti, & sripas tor studiose fauos
 Vt mira aspiciam cultis aluearia scriptis
 Funderé doctrinæ mella liquata mihi
 Parnassi, I, cedit, Laurenti, laurea crini
 Sedula vel sola hic expatiaris apis

slidat

P

Ad

*Ad R. P. Angelum Gallum Monachum Cassinensem
cum Catherina M. Brugora precibus morbo*

Brugora restituit precibus tibi, Galle, salutem,
Musarum & nobis, Angele, delicias
Nam musis carus vitis, doctissime, celo:
Has decorans sudas praelia multa Deo,
Carior ut nobis, tibi maior ad Ærea cedat:
Vivere, Galle, diu Brugora te voluit.

Ad Comitem Federicum Nogarolam de suo Phrenoschemate apud Camillam de Camillis.

Pingitur in tabula reuolubilis assula, filo
Tracto componit continuoque glorum
Hac, Federice, tuos pingis lectissime sensus,
Et Nogarolæ pectora celsa domus.
Aurea connectunt vitæ dum stamina Parce,
Virtutis glomeras inelyta fila tua.

Ad Io. Baptistam Saccum Senatui Mediol.

Sacce, tibi docto cum Pitho fessitet oris,
Crederis & firen, Musa latina, Charis:
Dictum olim, humana in facie sermone Platonis,
Vti facundo non nisi velle Deos
Verius hoc celebrat de te vir fama diserte,
Aeternis scribit Calliopeque notis,
Tullius ad superos si demigraret ab orco,
Ore tuo vellet non nisi, Sacce, loqui.

Ad R. Antonium Olgiatum Ambrosiana

bibliotheca Praefectum.
Hic, vbi collectas Federicus Palladis vrbi
Prodigus ingenti munere seruat opes
Praes delictum Musarum, Olgiate, serenus
Magno in Parnasso qualis Apollo sedes;
Librorum pandens regali & fenore gazas,
Docti depromis diuitias animi:

Nobile

EPIGRAMMATA.

227

Nobile Musæum facit ingens copia libri;
Ipse facis custos nobile Palladium.

Ad Abbatem Casarem Platum de sua Prævinciarum orbis multarum lustratione.

Circuit errando terras facundus Vlysses;
Hoc, Cæsar, varia conditione facis,
Et mores hominum, studia & contraria discis,
Multiplici varix gentis & ore loqui;
Consilij hinc plenum, sapientis pectus & effers;
Pectore prudenti corda quot inde geris?

Ad Baldasarem Platum dum Ticini Lauræ doctoratus insigniretur anni 1608.

Soluisti nexus legum, dubiosq; reflexus,
Baldasari, ac vixus Palladis ore loqui;
Admirans hæsit doctorum cuncta corona,
Par siquidem menti lingua diserta fuit:
I, dixit, cingens meritis tibi tempora fertis;
Soluere non leges, condere iam poteris.

Ad Horatium Villam Natalem V. M. celebrantem.

Concelebrat Mariæ natalia Horatius almæ,
Festivus toto thura litatq; die,
Prouocat ad templum turbam, volat illa, frequensq;
Offert Nascenti munera, liba, preces:
Hinc licet angusto peragat pia vota sacello,
Grandiùs angusto concipit illa polo.

Ad Flauiam Marinam sororem Auctoris sanctimonialem.

Humanas spernis quam prudens, Flauia, tedas,
Te sponsamq; sibi sponsus Iesus habet.
Exue lasciuum casto de pectore pepulum,
Nec tegat intonsas synth. sis vlla comas:
Cingas quem donat celo Charis enthea cestum,
Et tonsos crines linea vela tegant;

1191

P 2

Cælesti

Cælesti placitura magis pulcherrima Regi,
His speres festum connubiale poli.

Ad Maximilianum Homatum Medicum Excellentissimum Mediolanensem.

Crebrò Pæonio studio dum tentat Homatus
Vitales artus reddere femineci,
Et disposita colo cernunt noua stamina Parca,
Scindere cum vita pensa retorta, parant:
Ludimur, in clamant, vis iura potentior ecce
Hæc violare potest, perpetuare dies,
Vine diu felix, viuunt nam millia, Homate,
Te viuente hominum, te moriente cadent.

Ad Excellentissimum pharmacopolam.

Quàm benè simplicium vires contemperat arte
Pæonia, & miscet pharmaca docta manus.
En natura tibi cedens pudibunda resignat
Iura, & virtuti denouet illa tua.
Ut iurant nocitura prius, Mitridatis, amicum
Industri in fædus corpora mista, manu.

*Ad Fabianum Iustinianum è Congregatione Oratorij
S. Philippi concionatorem disertissimum
& Episcopum.*

Dulcia diuinis quæ libas mella viretis,
Diuini & verbi, Iustiniane, fauos,
Si facer Orator ruptis aluearibus ipsis,
Acriùs ardenti mente liquata leget.
Quos non celestes fundet sacra lingua liquores,
Auribus è calò dulceve manna fluet?
Ah video Christi sacro dulcore solutas
Quàm facer Orator, te duce, reddet oues.

*Ad eloquentissimum concionatorem Dominicanæ familia
Hyppolitum Camillum Mutinensem.*

Semina Diuini verbi dum cordibus inters,
Et tua diffundit lingua diferta faces,

Ipsa

EPIGRAMMATA. 229.

Ipsa etiam verbis adamantina corda fatiscunt,
 Caelestem & rorem pectora anhela bibunt,
 Namque sapis mentem, sensus, praedaris & omnes,
 Inuiti tacitus qui in tua vincula ruunt:
 At mihi cum Caeli pinxisti in fulgure Thomam,
 Neoboreum flumen, dum loquereris, eras.

De vehementia in dicendo miraque elegantia R. P. Andree Fossae monasterij S. Theodori Genues. Can. Reg. Lateran. Abbatis & Concionatoris celeberrimi.

Audit facundum Fossam Vrbs, cum tota loquentem,
 Illa repercusso pectore, corde, stupet.
 Scilicet attenta voces bibit aure disertas,
 Atque immota velut pendet ab ore silex.
 Sed super hoc vnum, sentit cum mellea verba
 Pectore magna tamen, fulmina, tela sonent.

Ad eruditissimum virum Martum Velferum qui librum de ysaia lingua scriptum & proprio supresso nomine editam; Auctori donis miseratus.

Quid mihi, supresso misisti nomine Librum?
 Exerit ille tuas, Velfere dacte, faces.
 Ut bene cognosti mentitae virginis ora,
 Anne styliua potuit me latuisse tuus?
 Velfere, pierios latices tibi musa propinat,
 Mnemosineq; hominum singula facta docet.

Ad R. P. Constantinum de Rubis Samaschensium Congregationis concionatorem, de eius Panegyrico in laudem S. Caroli.

In Carolo violas, triplici candore, virentes,
 Constantine, doces enituisse sacras,
 Pingis & hinc pectus millenis floribus, vnum
 Et Carolum pratum lingua diserta facit.

230 EPIGRAMMATA.

Vt flores totus? millena vt lumina florum,
 Constantine, tuum promit & ingenium?
 In violis miror violas, dub pectora, prata;
 Illæ animo flagrant, ingenio hæ redolent.

*Ad Ie. Patrum Bimium iurisprudencia inter-
 pretem eximium.*

Explicat simplex Bimij mens enthea nodos,
 Siste & in tuto per vada cæca gradum,
 Dixeris hæc sacro deprompta oracula Phæbo;
 Non legum interpres, conditor est Bimius.

*Ad R. Dr. Franciscum Pilsentium de nouo Ambro.
 Calepini dictionario hebraicæ lexibus
 locupletato.*

Dum latias voces Calepinus colligit vnus,
 Romano eloquio, iam dedit ore loqui.
 Doctus fefæ nodans vocabula lingue
 Pilsentus, sacro nunc sonat eloquio.
 Par labor, & patria est; non par sed gloriæ unquam.
 Ille hominum linguam, nos docet iste Dei.

Ad Petrum Musarum Dalmatam.

Quàm benè Francisco donas, Musæ, corollas,
 Texuit in viridi quas Helicone cohors;
 Musarum nam perpes honos, non sole fatiscet,
 Sertaque Franciscum non peritura decent.
 Dum musas, Musæ, offers, nil gratis offers.
 Nil magis te dignum, nil magis amabilius.

*Ad Philippum Casonum Ganacensem
 I. C. celeberrimum.*

Dum videt implicitas Casonum vincere lites,
 Ius quodque eximio solueret & ingenio,
 Mors, aiè, hæud quidquam conabor tendere contra,
 Falx hebet, & frigida spicula nigra, manu.

Quid

Quid ni ergo eternum viues, inuicte Philippo?
Virtuti cedit, mors feritura tua.

Ad eruditum & nob. virum Oſianum

Referendum.

Dum priscos animas scripſiſ, Picinarde, parentes,
Et gentilitia ſtemmata auita domus,
Inſignes demiror auos, ſtupeoque loquentem,
Et te ipſer proceros, cerno nitere tuos.
Sic ſeriem egregiam cenſes, & facta; ſed ipſe
Te ſede en poſitum, nobiliore lego.

Ad Clariffimum Leonardum Mocenicum

Patritium Penſulum.

Excelfis cum natus auis, Leonardo, niſeſcas,
Inclita, & erecto poſtare corda geras,
Diuitijs animum dices, quas auſea virtus,
Hauris dum tota mente lycra, parit;
Quid Domus egregij, quid ſperas Patria honoribus
Quid ſpectat patria de Pietate Deus?
Omnior excellium dant omen nomeniſ: ſuſſile A
Es leo, virtutis Nandiſ odora vires.

Ad eundem.

Cum Theſe, Deſe oue Ariſtoteſis phariſis diſtuleris,
Tam gratis quæſas, taurum contentibus auge
Pingere dum verbis docta Lycra parat,
Exprefſa vt venæ ſapientia ſpiret imago,
Atque animata otia vitat Ariſtoteſis,
Vcl Natura tibi, aut Pallas ſuis ergo magiſtris;
Fallor, Ariſtotelem eſſe diſorta mouet.

Ad Hieronymum Triffinum utriusque ſignatura

Referendum.

Hieronyme, excelfe ſpectans miracula mentis
Aemilia vt votis ſe tibi mago dicat,
Stemmata Triffinez gentis ſpecioſa coruſcant,
His tibi quam ſtudijs grata Rauenna fauet:

Te Musa, Nemesiusq; colunt, celebraris in Vrbe;
 Quid superest? cingat causa digna uomas.

Ad Erycium Puteanum qui Olympiadas sola manu

Scribit Olympiadas Mundi Puteanus, & annos,
 Solus, sed docta, computat atque, manu.

Tempora distinguens ut uisus Olympios esse
 Igne Prometheus sic ἀλάλιτος erit.

Ad Henricum Chiffellium de suo ad Senecam

Induis ut similem, Chisehi docte, eothurnum,
 Ut Seneca lacrymas drammate parq; cies,
 Fragmina non cerno, scitè minus addita froscò;
 Melpomene utrisque est una, nec una dolens.
 Si tua Tragædus legeret rediuitus, & ipse
 Non imitata stylum, diceret esse sua.

Ad Laurentium Erissonum Musicum Theoricum
excellentissimum.

Illam ne Parnasso que cingis lautee crinis
 Inter apollineos emodulate choros;
 Infanti primùm iustralis purior unda
 An tibi, Laurenti, nomina ponit aui?
 Hoc puto; cùm magnum at claudat Laurentius omèn,
 Ingenio partum nomen habere iuuat.
 Dicere, Laurenti, laurum redimite virentem
 Musa det hoc uictrix emodulata melos.

EPIGRAMMATVM

Liber Tertius.

ARGVMENTI

Promiscui.

De Diaconia S. Cesarij in Palatio à Clem. VIII.

P. M. Roma restaurata.

Vrea quę ridet structi laquearia Templi,
Quęq; operis circū, ludit imago decus.
Cæsarij arrident, cęlo dū regnat, honori;
Et fidei, Clemens, sunt monumenta tua;

Quid ni, dum diuis statuis de marmore templa,
Interea cęlis hi tibi templa locant?

*De laquearijs suis Templi Aldobrandina gentis
insignibus exornato.*

Aspice, quàm circum radient laquearia, & astris,
Lumine non cedant emula tecta poli.
Lactea putpureo scribit via tramite, cęli
Limen, & in sena lampade, signat iter,
Lucida vt augustant auratum sydera Templum,
Vndique vibrato lumine, candet opus.
Cæsarium hoc Templo pietas Clementis honorat,
Descriptum cordi, sic imitatur opus.

De eisd.

Cernis vt aurato discurrant sydera tecto,
Qualia cum pingunt, nocte corusca polum:
Quàm varia intuitum fallant in imagine tecti,
Defluus atque auri splendor: adumbret opus.
Cæsarij

Cæsarij Templum est, quid ni cęlestia finges,
 Diuus vbi vitę sede perennat iter ?
 Haud fallor, prudens posuit cum talia Clemens,
 Dic esse. Is cęlo corde figurat opus.

De eod

Hęc noua, quę Templi specie blanditur imago ;
 Et tantum ludunt stemmata pulchra decus.
 Diuitias telluris habet, lita marmora, & aurum,
 Gemmas, artificis ligna resecta manu.
 Quę cum distinxit formato ars dędala templo ;
 Thęsaurum hic dicas composuisse solum.
 Fallor : tanto operi stellatus & inuidet æther,
 Ne sola & tellus, sydera sęna locat.

De ead. Templo & titulo restituo.

Arte laboratum, sectoque ę marmore Templum,
 Et titulum Clemens, in nouat ecce Pater.
 Hoc posita at cęlo diues sic ara litabit,
 Purpureo hic patri, nomina ponet item.
 Cæsarius (tamen ambigua haud est optio) Templi.
 Sacri syluester, nominis hęcres erit.

De prodigiosa Tyberis alluione in reditu Clementis

VIII. Ferraria in Urbem

Anno seculari appetente. 1600.

Roma reuertentem Clementem amplecteris Vrbes,
 Et sæcularis proximus Annis adest.
 Altius attollit rorantia cornua Tybris,
 Turgidus atque omni pergit abire via,
 Non mirum ; geminæ fluuiio dant gaudia sortes,
 Lætitię inde lux nescit habere modum.

De pace à Petro Card. Aldobrandino impetrata.

Ingeminabat undis Austro ferus æquore fluctus,
 Et venisq; nauis carbasa nulla dabant.
 Dulcis pacato nunc stat pellacia ponto,
 Et soluunt nauis lindea ruita ratis ;

NIL

Nihilominus genio iam liceat Sydere amico,
Sequana quæ, Rhenuſ longius amne fluunt.

Hamiliæ pagi & herediti Sabinæ deſcriptione

Frugi læta ſolo, florenti in valle Somafcha,
Abdua quam lambit, viſtula parua, iaces.
Nobile, ſed multis illuſtrior urbibus eſſers,
Aſtra ſuper cæli, viſtula parua, caput.
Reddita dumoſo Aemilianæ illuſtris eremo,
Nempe magis, quàm ſi, Roma ſuperba foret.
Teſqua Paletina ſolum, hoc te nomine, vincunt;
Tu ſerui, domini hæc facta beata, pede.

Inſcriptio ſaxo cabili Hierony. Emilia. oppoſita

Hic iacuit feſſus curis, duroque labore,
Dum ſomno recubans Aemilianus hiat.
Diſerte, quam cæli recubet nunc molliter altis,
Intrauit rigidum cui metanæa torum.

Alia præcipua Pelunca in quædam oppoſita

Exeſa hæc ſub rupe Deum Aemilianus anhelans,
Entheus effudit, nocte, dieque, pretes.
Qui venis, horrentem ſaxo venerare recessum,
Et circumſpectans horrida teſqua cole.

*De Eremo Camaldulenſium Heremitarum Tuſculi
Paulo V. Anonente, & ſamento adificato.*

In cellas diſtincta ſuas pia fabrica monte
Aſſurgit, per te, Paule, & Eremus erit.
Sola Deoque, ſibi que vacet Camaldula proles,
Nullus eremicolz hoc cultior Orbe locus;
Paule, Paletinam renocas vt provide Romam,
Tellus Auspicio, & Tuſcula facta, tuo.

Victoria

Victoria Maximiliani Boiorum Ducis.

De Federico Co. Palatino parva Dom 22. post Pent. quod die Evangelium Reddite qua sunt Caesaris

Cas. etc. Romana legit Ecclesia.

Cæsaris aggreditur Dux Boioarius hostes
Inclytus, auspicio sed prius arma capit;
Felix & niueis concessit adorea pennis,
Raptaque restituit regna Boema duci:
Quæris quàm fausto conceperit omine palmam?
Hoc mysta intonuit dum sacra liba litat.

Legatus à Rege Congi Romam ad Paulum V. missus biduo moritur.

Immensos terræ tractus emensus, & æquor,
Conganus flauum sistitur ad Tyberim,
Excipit hunc Paulus romana in mania Quintus,
Vix sacra felix Vrbe triumphat, obit:
O mirum omen; eras addicta en victima celo,
Hoc, Congum totum, funere, Roma sacrat.

De Munimento ad arcendos è limine Italia barbaros tutissimo à Petro Enriquez Azuedio Fontium

Comite ad Larium lacum exiructo quod vulgo Forte Fuentes dicitur.

Fortia barbaricis opponit mania monstris,
Larius in Rhætos quâ patet amne lacus,
Azuedius Fontis Comes hostes inclytus arcet,
Exstructa forti longius arce, feros:
Rhætia vincita gemit; Tellus hinc Itala gaudet,
Egregio sospes libera facta Duce.

De portentosa Piuri Vallis-Clauena oppidi euerfione.

Horribili sonitu tellus concussa Piuri
Hilcit, & illius mania lapsa ruunt
Æthere

Ethereæ volans contulsi fragmina montis,
 Horrendum Vallis mota fragore sonat;
 Oportentim immane; solim succumbit in auras,
 Hæresis & præsum pondere stare noquit;
 Tu tamen admonita hæud dediscis, Rhetia, mores,
 Excipere Cælum durior, aëria parat;

Vallis Tellina pro aris. & focus contra Hæreses retinetur.

Quam pia, tam fortis, rigida ceruleæ repellit;
 Volturena potens hæresis alma iugum,
 Sedit ardens, ut contra possit atræ. Finistymæ
 Romano iuri deuouet arna, solum.

Gregori at ista tibi Pastor laus Maxime restat:
 In decimo & quinti nomine ut membra haurit;

In festis exitu matrona solatio proficitur.

Anguiferi dum iuncta sui Ducis iuua cubili,
 Vixi inter Bromium casta, pudica, tamen. Rhetia
 Rhetica, at postquam decepit amantissimæ, omni
 Inuita huc proster, iam lupæ fæste, duci. Inuiti
 Ferali dum namque toro discedere conor,
 Mascule, ut potes posthac, progignere, at blantas
 Heu miseram vexat gallica diuæques.

Regis Persarum legatus ad Gregorium. X. V. c. 11

Barbarica pompa, facundo at persicus orator,
 Romana Orator, concitat Vrbe faces;
 Excitat & segnes Othomanica in agmina ciues,
 Inque feros hostes sedus inire parat,
 Gregorius Summus Pastor in ratur, & hæret;
 Barbara nam Ritho cælica visa loqui.

Maximilianus

Maximilianus Boiorum Dux.

*Victoria de hostibus Imperij parva Elector & Dapifer
Cæsaris electus legationem ad eundem
decernit.*

Inclyte pugnanti tibi cessit adorea, princeps;

Hostes Imperij dum tua dextra domat,

Maxima victori donatur laurea summo;

Elector, Dapifer Cæsaris esse datur.

Tu tamen à summo vis Præsule præmia; namque

Calica, qui calo militat, esse cupit.

*De columna à Paulo Quinto ad Præsep Christum
Domini translata.*

Virginis effigiem sublimi vertice sacram

Deiecto è templo magna columna gerit:

Quàm benè perpurgas ruderati marmora templi

Quæq. fuere diu, Paule, profana sacras;

Aeterni fregit, deluso Damone, templi

Iessus, nascens virgine, fata puer:

Huius vis sacris famulari fragmina cupis,

Palladis & veræ, Paule, trophæa locas.

Gonzaga Niuernensium Dux equestrem ordinem

conceptionis B.V. auspice Urbano Octauo

Pont. Max. instruit.

In saltus hostes coniebat Vostera Turcas,

Fortis & equoreas remige verrit aquas,

Emicat in Labaro cæli sine labe Virago,

Læta Deo soboles quas paritura Deum;

Gonzaga hanc gentis Niuernæ Dux instruit heros,

Auspice & Urbano Præsule in arma ruit:

Omins quid tanto non speres, inclyte miles!

Bellonæ an tanta, numine, tutus eris?

Kodem

EPIGRAMMATA. I

239.

*Eodem Pontif. Max. fauore Catholica Fides in Veltina
rena elufus Caluinifmi propugnatoribus*

Rhatis feruatur illa fa.

Vulturena, luem Caluini pellis acerbam,

In geminare faces dira Megera parat;

Hoftibus illafam fauis fed vindicat vltus

Vrbanus Præful, Vrbs, & Orbis amor:

Sic licet intendat Caluini impurus athleta;

Vera tamen Chrifti dogmata corde tenes.

*Decod. Pontif. Max. facras faculares expiationes, quas
Iubilauum dicimus, Anno à Chrifto nato*

1625. indicente.

Vrbanus referat diuina aluearia cæli,

Vt facularis lætior Annus eat,

Clauibus hinc Petri magno super æthra volatu

Largius Vrbanus, mellificatis apes.

*De victoria inuictiffimi Ducis Tillij. De Danica Rege
calefti figno prauunciata an. 1626.*

Germano parmata acies fremit inclvra campo,

Quam pius ætheræa Tillius armat ope:

Peltatæ ex alia regis ftant parte phalanges:

Alea Gradini nutat vtrinqve feri;

Aethere fed fudo, pro mirum, flamineus enfis,

Obuerfa in cimbros cuspide, nocte micat:

Clafica mane fonant: pugnatur; Danica cedit:

Scilicet à cælo Tillius arma capit.

*Obitus Bartholomæi Georgij Abbatis S. Barbara dum
facrum operaturus orat in aede S. Sylueftri in*

monte Quirinali ann 1613.

Orans effundis fragrantia corda, Georgi,

Vr facra demotus liba litare pares;

Aeftu diuino fed protinus illa liquantur;

Hinc anima ad cælos libera facta volat:

Non

Non igitur vitæ secuerunt flamina Parcæ;
Icit cælestis fulmine pectus amor.

*De admirabili fonte qui D. Aemiliani Congregationis
Somafcha fundatoris precibus erupit.*

Plena Deo, & sitibunda Dei dum concipit haustus;
Vertice mens montis, Aemiliane, tua.
Sicca siti ardescunt etiam pia pectora, at vnda,
Opportuna nequit pocula ferre filex;
Sed tamen hæc precibus dulces distillat in vndas
Et fluit in guttas, fonte repente, tuis.
Sic mens ne æthereos latices sitibunda relinquat,
Ori sicca filex ipsa ministrat aquam.

De Sacro Monte Varalli.

Qui sæuum dulcis meditaris funus Iesu,
Quæ Solimq̄ ingrata passus & vrbe Deus;
Sacri consistas sublimi, hoc vertice, montis,
Hic oculis casus, hic lege corde feros.
Mons tibi dum pingit crudelia facta Varalli,
Hocne Palestina est terra beata iugo?

De Augustino Conturbio Pratore.

Candidus exponit leges Conturbius, illo
Affixam nullus candidiusve colit;
Castius aut librans æquata examina lancis
Iura sui seruat candidiora fori;
Omen si præfert igitur Conturbius vllum;
Conturbat iusto non nisi iure malos.

*De obitu Francisci Franchetti Bergamo. Cler. R. Congrega-
tionis Som. qui Roma obiit fama sanctitatis.*

Fixa tenens vibrata obitu cælestia cordi
Spicula Franchettus pectore languet amans;
Ast ardens tormenta sitit, pio nomine Iesu
Exuri & stygio fortiùs igne, cupit.

Sic

EPIGRAMMATA:

Sic pia dum exili torquentur corda calens,
Ignea facta Deo victima tota sibi.

De Pio viro Ludovico Mazenta patris Mediol.

Vt vivat Mazenta Deo, sibi spectra secantis
Repponit: Pasce flamma vbiq: fere.
Illa hinc diuini jeculantur spicula amoris,
Et cogunt toto spernere corde solum.
Continuo & vivens moritur, moriendoq: vivit:
Vita sed hęc demum discere vera mori.

*Tumulus Van. Sacerdotis Eusebii Romani Patrisq:
Mediol. qui i sanctitatis opinione obijt.*

Qui exlo vixit, fanebri hoc marmore Homatus
In caelo vivens ossa Te postea tenet:
Purpureas disspange rosas tu largias hospes,
Candida plaudenti lilia sparge manu:
Sensibus edonitis huic fulget adorea duplex,
Purpurat hinc sensu; candidat inde animo.

*De Pio viro Alexandro Luzage Brivionis Patris
D. Caroli Boreonci hostis.*

Celestes Luzage coquis corde entheus ignes,
& Concupis & sensus Pectore mente pio,
Hinc super ardentem celum te Brivix totus,
Pectoris ingentes & pietate facor.
Ebrius à Caroli hospitio conuiuia reredis;
Philtre propinantis scibuet alta bibes.

De Pio fratre Angela Brivio Galabonij.
Angela cum socijs dum Virgo meridiat alma,
Candidatus & mensa dum pia: eruit oles,
Vernanti sentit radolentes caudae odores,
Excita hinc cupidam plurima orexis habet:
FRANZ

EPIGRAMMATA

Fraxna gulæ arripit, mirum? dum tenet ore
Pulvere & asperam conficit oxibaphum.

A lapide tibi sat fuit abstinuisse Polemon
Tâmi male quid lapidum sustinuisse fuit?

De Venerabili viro Gellio Ghelino Vicentino
Religiosissimo Sacerdote.

Procumbit, Ghelino, tibi Vicentia rota,
Istud Virtutis dant monumenta tuæ;
Acceptum venerata decus nam reddit honores,
Magnæque pariter pendet ex ista Patris
Igneq. diuino vt vidit flagrantia cordis,
Deuoto illa itidem flagrat amore tui.

De Ven. Sacerdote Vincentia Tuto C. R. Congreg.
S. Domasæ. deo. Anonymus in figurâ.

Soluitur æthereo dum orat Vincentius oestro,
Assidueq. oculis purior vndicadit
Cordis apes imò cælestes nectara sipant,
Scilicet & flammæ sufficit ignis amor,
Igne hinc diuino sensim calefacto liquantur,
Exprimit æthereum singula gutta fauum.

De Ven. Sacerdote Jo. Scotti Congregationis S. Ioseph
cuius in abietis fama est ara campana. Sæpeq. ab
portento Cremona insonuisse.

Carcere dimissus Scotti dum spiritus, astra
Præpes conatu liberiore petit;
Sponte sua campana sonans plaudensq. ætra,
Æthra per, alterno verbera, pulsa fremans
Hæres quid mire portento quæ facta, Cremona
Sensere angelicum scilicet illa melos.

ELOGIA

EPIGRAMMATUM
ELOGIA NOVEM ORDINUM
Clericorum Regularium, qui à Pijs

viris instituti sunt.

Ad R. P. Mauritium de Domis Præp.
Generalem Congregationis
Somaschæ.

*De Congregatione Clericorum Regularium Boni Iesu,
Ravenna instituta anno 1504.*

In clero quæ prima Phalanx cælestia adornat
Castra, Bono, & Iesu candida signa notat,
Militat, æthereis inhians certamine palmis,
Et sudat terris præmia digna polo:
Quàm benè, dum cordi inscribit pia nomina Iesu,
Sentit militiæ dulcè in agone jugum.

*De Congregatione Clericorum Regularium, qui Thien-
tini dicuntur auctore Caietano Thienno
anno 1524.*

Mira, Thienno duce, cælo militat armis
Iustitiæ, & fidei castris tuta Phalanx;
Fisa Deo despectat opes, & terrea spernit,
Et nitet in clero lucida gemma sacro:
Nobilis exudat varis cæramina arenæ,
Et calamo, & factis, ore diserta, docet.

*De Congregatione Clericorum regularium S. Pauli an-
thoribus Francisco Maria Zaccharia Francisco
Morigio, & Bartholomeo Ferrario
anno sal. 1526.*

Vexillum Pauli erexit Tharsensis, Iesu
Miletet in castris ut clypeata phalanx;

523

Q 2

Hinc

EPIGRAMMATA.

Hinc in suggestu, flagrant à milite, saepe
Diuini verbi fulgura, tela, tonant.
Hinc Pectus, zeltusq. Ducis viget ardor in ista,
Et clerus Paulos viuosq. gaudet adhuc.

Societas Iesu auctore S. Ignatio de Loiola
an. sal. 1540.

Militiam caelo feruens Ignatius armat,
Qua Christum inscriptum, pectore, corde, gerit
Certissimè inde Deo fertere ardentia corda,
Sacra à militibus classica vbique cani.
Heroum certus, quocunq. vt portet Iesum,
Missa velut calis enthea flamma votat.

De Congregatione Clericorum Regularium Somastha
auctore Hieronymo Aemiliano Patetio
Vomeron. sal. 1532.

Militia in laeas vario certamine iutat
Vires exortans Aemiliana cohors.
Vilia nec spernit, nec grandia munia vitat,
Omni in conflictu, milite prompta, micat:
Omnia pensatamen peragens dulcissima Iesu
Pondera in infracto laeta labore putat.

Congregatio Clericorum Regularium ministrantium
infirmis auctore Camillo de Lellis an. sal. 1550.

Infirmis vernas diuino flammicus aflu
Christi in militia, magne Camille, patas?
Terrea non solum hi, sed calica philtre propinant;
Præbetur medica bina, salusq. manu.
Non hos proniam docet Aesculapius artem,
Calica sed distat pharmaca oia Claris.

Ca-

EPIGRAMMATI

205

*Congregatio Clericorum Regularium Minimorum Ab-
batibus Augustino Adriano, Augustino, & Radulpho
Caracolis an. sal. 1588.*

Ex minima titulo distas quàm grandia celo,
Militia hac ponat parva trophæa, phalanx;
Sive acie in prima sonum condiget in hostem,
Bellantum stipans vicine succedet.
Hinc clerus minime debet sed multa cohorti:
Cur minima & factis maxima si egregijs

*Congregatio Clericorum Regularium Matris Dei An-
tonio de Leonardis, Jo. Baptista Lamberti,
Casars Franciotti an. sal. 1596.*

Quæ Matri devota Dei pia pectora sacra,
Milite quàm forti, tessera lecta micat?
Regimur simul ut ardens, sponsaq; Tomantis,
Gratam militantis quis neget esse Deo?
Numine caelesti dux illi calica Pallas,
Quis ardens, armis, donia castra neget

*Congregatio Clericorum Regularium S. Adelmaro, Jo-
hann. de Ludovico, Casars, an. sal. 1606.*

Militat hæc Christo, caelestis Balladis armis,
Doctrina, plebis dum colit ingenia:
Excedam exere Pietas, sapientia læge,
Doctoriq; pio dia profundit opes.
Hinc regit vnus Amor cæli gymnasia præses,
Excedatq; sedet, raleus vnus Amor.

*De obitu Marci Anthonii Gambarana Somasche Congre-
gationis Præpositi Generalis.*

Viribus elanguens, animo sed viuidus erat,
Gambarana poluit pectore, mente, fait,
Et pia sydereo dum mens depascitur haustus
Nectara & æthereus dæ propinat Amor.

De se animi effudit nimio dulcore soluta
 Et libuit Parcas anticipasse suas:
 O felix obitus: laudi qui vixit, & astris,
 Nonatio poterat decubuisse toro.

De Rhodario Gumbartus Sacerdos Congregationis

Somnosa, quo horrenscaetnaudus in se sustulit
 : introitus est laesum flexit genu:
 Hortam ceteri plenus Vincentius oestro
 Inlectat claudus, mente precante, genu;
 Rhodario causanti vitium queximperat, illo
 Pabat, sic, misilum, flexile sponte genua
 O pieas, omnia magna Deo fiducia, disce,
 Possit in ardenti quid pia corde fides.

Ad Augustum Episcopi Augustini Praepositi Congregationis

Congregationis Somnosa, quae mactat
 : eadem, quae claudus, hinc, hinc, hinc, hinc, hinc, hinc
 Deducis lucens; Aurate, ngubmen ab atris;
 Non gentile tamen, dixeris esse tuum.
 Sed quae solvens, nihil est, pretiosus illo;
 Et probit esse aurum malleus, ignis, calax;
 Quam bene concordant, Aurate, & symbola rebus;
 Aurea in aurato pectoris creda geris.

De obitu Caesaris Card. Baroni; quem pluribus

... praedixit, hinc, hinc, hinc, hinc, hinc, hinc
 : eadem, quae claudus, hinc, hinc, hinc, hinc, hinc, hinc
 Dum tua, Baroni, bis sena volumina compleas;
 Doctus & excurrit secula multa stylus;
 In secula seculo, ceteri postera secula debent;
 Cuius virtuti secula nulla satis;
 Quam male rescindit vitæ fera stamina Parca;
 Vita cui nunquam longior vlla satis;
 Incluz: Baroni, tamen omnia secula vincta;
 Tam bene, qui cecinit, non morietur olens.

De

*De obitu Roberti Card. Bellarmini festo die Stigmatum
Seraphici B. P. Francisci ut praxerant.*

Suspirat languens cum Bellarminus I E S V M
Et pertæsa solimens cupit alta Polum;
Ut cupit, emoritur, quo Christi faucia quinto
Stigmate FRANCISCI corda fuere die.
Dicere quis dubitet diuinum vulnere Iesu
Confossum ipectus decubuisse pium?
Hunc etiam Celi pharetratus vulnerat ales,
Intorquens ergo spicula dia manu:
Et vita hoc meruit, meruerunt aurea scripta;
Debit an I E S V non nisi amore mori?

*De Aggere Mobili, quem Dicum Bolga appellant sese
machinis bellicis, quas Salsicias vocant à Comite
M. Antonio Trifino in obsidione Ostendæ.*

Haud satis est, Batauo Hispanos depellere Marte
Manibus Ostendæ, sed ciet Oceanum,
Neptunumque vocat, Nerei mouet agmina contra,
Sæpius obruitur miles Iberus aquis:
Itala sed virtus, quid non potes incluta, quid non
Et magnum gentis Trifineæ ingenium?
Mobilis, en, contra Pontum stat machina, Dicum,
Cogitur hinc tumidas vertere fractus aquas.

De flore Granadila ex India in Italiam deuotæ.

Floscule, qui Domini seruas monumenta doloris?
Ferre potes tantas, qui Granadila notas?
Tanta ne natiuo pinxit natura colore?
Monstra ne naturæ dira colorat acus?
Angelicæ ne manus? An Cynthius, ora
Auertit Solyma cum gemebunda fera?
Ut libet: at scribens mea crimina frondibus, inquis,
Corde hæc debueras, fronde notata lege.

Maximilianus Boiorum Dux.

*Victoria de hostibus Imperij parva Elector & Dapifer
Caesaris electus legationem ad eundem
decernit.*

Inclyte pugnanti tibi cessit adorea, princeps ;
Hostes Imperij dum tua dextra domat ,
Maxima victori donatur laurea summo ;
Elector , Dapifer Caesaris esse datur.
Tu tamen à summo vis Praesule praemia ; namque
Calica, qui caelo militat, esse cupit.

*De columna à Paulo Quinto ad Praesepa Christi
Domini translata.*

Virginis effigiem sublimi vertice sacram
Deiecto è templo magna columna gerit :
Quàm bene perpurgas ruderati marmora templi
Quæq. fuere diu, Paule, profana sacras ;
Aeterni fregit ; deluso Dæmone, templi
Iesus, nascens virgine, fata puer :
Huic vis sacris famulari fragmina cupis,
Palladis & veræ, Paule, trophæa locas.

*Gonzaga Niuernensium Dux equestrem ordinem
conceptionis B.V. auspice Urbano Octavo
Pons, Max. instruit.*

In sacros hostes coniebat Voffera Trochus,
Fortis & equoreas remige verrit aquas,
Emicat in Labaro cæli sine labe Virago,
Læta Deo soboles quæ paritura Deum ;
Gonzaga hanc gentis Niuere Dux instruit heros,
Auspice & Urbano Praesule in arma ruit :
Omnia quæ tanto non speres, inclyse miles,
Bellonæ an tantæ, minime, tutus eris ?

Eodem

EPIGRAMMATA.

239.

*Eodem Pontif. Max. fauore Catholica Fides in Veltina
rena elufus Calvinismi propugnatoribus
Rhatis feruatur illa fa.*

Vulturena, luem Caluini pellis acerbam,
Ingeminare faces dira Megera parat;
Hoftibus illafam fauis fed vindicat vitus
Vrbanus Præful, Vrbs, & Orbis amor:
Sic licet infrendat Caluini impurus athleta,
Vera tamen Chrifti dogmata corde tenes.

*De eod. Pontif. Max. facras faculares expiationes, quas
Iubilaum dicimus, Anno à Chrifto nato
1625. indicente.*

Vrbanus referat diuina aluearia cæli,
Vt facularis lætior Annus eat,
Clauibus hinc Petri magno super æthra volatit
Largius Vrbani, mellificatis apes.

*De victoria inuictiffimi Ducis Tilly. De Dania Rege
caelefti figno prauunciata an. 1626.*

Germano parmata acies fremit inclvra campo,
Quam pius ætheroa Tilius armat ope:
Peltaræ ex alia regis ftant parte phalanges:
Alea Gradiui nitat vtrinqve feri;
Aethere fed fudo, prohmirim, flamineus enfis,
Obuerfa in cimbros cuspide, nocte micat:
Claffica mane fonant: pugnatur; Danica cedit:
Scilicet à cælo Tilius arma capir.

*Obitus Bartholomæi Georgij Abbatis S. Barbara dum
facorum operaturus orat in ade S. Sylueftri in
monte Quirinali ann 1613.*

Orans effundis fragrantia corda, Georgij,
Vr facra deuotus liba litare pares;
Aeftu diuino fed protinus illa liquantur;
Hinc anima ad cælo libera facta volat:

Non

Non igitur vitæ secuerunt flamina Parcæ;
Icit cælestis fulmine pectus amor.

*De admirabili fonte qui D. Aemiliani Congregationis
Somascha fundatoris precibus erupit.*

Plena Deo, & sitibunda Dei dum concipit haustus
Vertice mens montis, Aemiliane, tua.
Sicca siti arêscunt etiam pia pectora, at vnda,
Opportuna nequit pocula ferrè filex;
Sed tamen hæc precibus dulces distillat in vndas
Et fluit in guttas, fonte repente, tuis.
Sic mens ne æthereos latices sitibunda relinquat,
Ori sicca filex ipsa ministrat aquam.

De Sacro Monte Varalli.

Qui sæuum dulcis meditaris funus Iesu,
Quæ Solimq̃ ingrata passus & vrbe Deus;
Sacri confitas sublimi, hoc vertice, montis,
Hic oculis casus, hic lege corde feros.
Mons tibi dum pingit crudelia facta Varalli,
Hocne Palestina est terra beata iugo?

De Augustino Conturbio Pratore.

Candidus exponit leges Conturbius, illo
Affræam nullus candidiùsve colit;
Castiùs aut librans æquata examina lancis
Iura sui seruat candidiora fori;
Omen si præfert igitur Conturbius vllum;
Conturbat iusto non nisi iure malos.

*De obitu Francisci Franchetti Bergo. Cler. R. Congrega-
tionis Som. qui Roma obiit fama sanctitatis.*

Fixa tenens vibrata obitu cælestia cordi
Spicula Franchettus pectore languet amans;
Ast ardens tormenta sitit, pro nomine Iesu
Exuri & stygio fortiùs igne cupit.

no. 2

Sic

EPIGRAMMATA!

245

Sic pia dum caeli torrentur corda caloris,
Ignea facta Deo victimata tota obijt.

De Pio viro Ludovico Mazenta parvicio Mediol.

Vt vivat Mazenta Deo, sibi spectra secantis
Rerponit. Pasce flamma vbiq; ferz
Illa hinc diuini jaculantur spicula amoris,
Et cogunt toto spernere corde solum.
Continuo & vivens moritur, moriendoq; vivit
Vita sed hæc demum discere vera mori.

Tumulus Pan. Sacerdotis Eusebii Homati Parvicio Mediol. qui sanctitatis opinione obijt.

Qui caelo vixit, funebri hoc marmore Homatus
In caelo vivens ossa Te postea tenet
Purpureas disperge rosas tu largius hospes,
Candida plaudenti lilia sparge manu:
Sensibus comitis huic fulget adorea duplos,
Purpurat hinc sensus, candidat inde animo.

De Pio viro Alexandra Luzage Brixionis Parvicio D. Caruli Biscromei hospite.

Caelestes Luzage coquis corde entheus ignes,
Concupis & sensus Peccose mente pioy
Hinc stupet ardentem celum te Brixia tota,
Pectoris ingentes & piæque Jator
Ebrius à Caruli hospicio conuiuia recedis;
Philtre propinantis scribuet alax bibes.

De Pio fratre Angela Merito Galochensi.

Angela cum socijs dum Virgo meridiat alma,
Conditum & mensa dum pia caruibus,
Vernanti sentit redolentes caudæ odores,
Excita hinc cupidam plurima orexis habet:

ALICIA

Q

FRZAA

EPIGRAMMATI

Fræna gula arripuit, mictum? dum tenet ore
Pulvere & aspersum conficit oxibaphum.
A lapido tibi fat fuit abstinuisse Polemon,
Tibi male quid lapidum sustinuisse fuit?

*De Venerabili viro Gellio Gbelino Vicentino P. Abbe
Religiosissimo Sacerdote.*

Procumbit, Gbelino, tibi Vicentia rota,
Istud Virtutis dant monumenta tuæ,
Acceptum venerata decus nam reddit honores,
Magnæque patris tondit icolla Patris,
Igneq. diuino vt vidit flagrantia cordis,
Deuoto illa itidem flagrat amore tui.

*De Ven. Sacerdote Vincentia Tutato O. R. Congreg.
S. Mariae de Monte S. Andrea infigit.*

Soluitur æthereo dum orat Vincentius oestro,
Assidueq. oculis purior vndicadit & a. inquis
Cordis apes imò caelstes nectara stipant,
Scilicet & flammæ sufficit ignis amor,
Igne hinc diuino sensim calefacta liquantur,
Exprimit æthereum singula gutta fauum.

*De Ven. Sacerdote Io. Scotti Congregationis S. Mariae
cuius in obitu fama est ara campana fuisse ab
portense Cremona insonuisse.*

Carcere dimissus Scotti dum spiritus, astra
Præpes conatu liberiore petit;
Sponte sua campana sonant plaudentibus æra,
Æchta per, alterno verbera, pulsa fremant
Hæres quid mire portento quæ facta, Cremona,
Sensere angelicum, scilicet illa melos.

ELOGIA

EPIGRAMMATUM
ELOGIA NOVEM ORDINUM

Clericorum Regularium, qui à Pijs

... viris instituti sunt.

Ad R. P. Mauritium de Domis Præp.
Generalem Congregationis
Somaschæ.

*De Congregatione Clericorum Regularium Boni Iesu,
Ravenna instituta anno 1504.*

In clero quæ prima Phalanx cælestia adornat
Castra, Bono, & Iesu candida signa notat,
Militat, æthereis inhians certamine palmis,
Et sudat terris præmia digna polo:
Quàm bene, dum cordi inscribit pia nomina Iesu,
Sentit militiæ dulces in agone iugum.

*De Congregatione Clericorum Regularium, qui Thien-
tini dicuntur auctore Caietano Thienno
anno 1524.*

Mira, Thienno duce, cælo militat armis
Iustitiæ, & fidei caside tuta Phalanx;
Fisa Deo despectat opes, & terrea spernit,
Et nitet in clero lucida gemma sacro:
Nobilis exudat varix certamina arenæ,
Et calamo, & factis, ore diserta, docet.

*De Congregatione Clericorum regularium S. Pauli au-
thorem Franciscum Mariae Zuccharia Franciscum
Morigia, & Bartholomeo Ferrario
anno sal. 1516.*

Vexillum Pauli erexit Tharsensis, Iesu
Millet in castris vt clypeata phalanx;

Q 2

Hinc

EPIGRAMMATA.

Hinc in suggestu, flagrant à milite, saepe
Diuini verbi fulgura, tela, tonant.
Hinc Pectus, zeltusq. Ducis viget ardor in ista,
Et clerus Paulos viuesq. gaudet adhuc.

*Societas Iesu auctore S. Ignatio de Loiola
an. sal. 1540.*

Militiam caelo feruens Ignatius armat,
Quae Christum inscriptum, pectore, corde, gerit
Certissima inde Deo fertere ardentia corda,
Sacra à militibus classica vbique cani.
Heroum extus, quocunque vt portet Iesum,
Missa velut calis enthea flamma volat.

*De Congregatione Clericorum Regularium S. Basilii
auctore Hieronymo Aemiliano Patricio
Venerano. sal. 1532.*

Militia in saeuis varia certamine sudat
Vires exortans Aemiliana cohors.
Vilia nec spernit, nec grandia munia vitat,
Omni in conflictu, milite prompta, micat:
Omnia pensa tamen peragens dulcissima Iesu
Pondera in intracto laeta labore putat.

*Congregatio Clericorum Regularium ministrorum
infirmorum auctore Camillo de Lellis an. sal. 1580.*

Infirmis vernas ditino flammis aestu
Christi in militia, magne Camille, paras:
Terrea non solum hi, sed calica philtrea propinant;
Praebetur medica bina salusq. manu.
Non hos pronomiam docet Aesculapius artem,
Calica sed distat pharmaca dia Clari.

Ca

EPIGRAMMATI

*Congregatio Clericorum Regularium. minimorum Ad-
Scribitur Augustino Adriano. Augustino, & Hadriano
Caracolis an. sal. 1588.*

Ex minima titulo discas quam grandia celo,
Militia hac ponat parva trophæa, phalanx;
Sive acies in prima sonum condigat in hostem,
Bellantum stipans vitime suedatus,
Hinc clerus minime debet sed multa cohorti:
Cur minima & factis maxima si egregijs

*Congregatio Clericorum Regularium Matris Dei. Ad-
Iohannem de Leonardis. Io. Baptistam Lambertum,
Casarem Franciottum an. sal. 1595.*

Quæ Matri deuota Dei pia pectora sacra,
Milite quam forti, tessera lecta micat?
Regimur simulatus animum, & polliq. Tongentis,
Gratum militiam quis neget esse Deo?
Numine celesti dux illic calica Pallas,
Qui stolis, armis, formis castra neget

*Congregatio Clericorum Regularium: Scholarum. Ad-
Iohannem de Leonardis. Io. Baptistam Lambertum,
Casarem Franciottum an. sal. 1595.*

Militat hæc Christo, celestis Balladis armis,
Doctrina, plebis dum colit ingenia:
Exedram exeret Pietas, sapientia lægæ,
Doctoriq. pio dia profundit opes.
Hinc regit vnus Amor cæli gymnasia præses,
Exedraq. sedet, salicus vnus Amor.

*De obitu Marci Anthonij Gambarana. Somascha Congre-
gationis Præpositi Generalis.*

Viribus elanguens; animo sed viuulus oras,
Gambarana poluit pectore, mente, ficit,
Et pia sydereos dum mens depascitur haustus,
Nectare & æthereis dâs propinat Amors

Se se anima effudit nimio dulcore soluta;
 Et libuit Parcas anticipasse suas.
 O felix obitus: laudi qui vixit, & astris,
 Non alio poterat decubuisse toro.

*De Vincentio Gambarana Sacerdote Congregationis
 Somsca, quo hortante claudus inter sacra
 : innotuit lasum flexit genu.*

Hortatur cæli plenus Vincentius oestro
 Inflectat claudus, mente precante, genu;
 Flectere causanti vitium mox imperat, ille
 Paret, fit, mirum, flexile sponte genu:
 Opieas, ò magna Deo fiducia, disce,
 Possit in ardenti quid pia corde fides.

*Ad Evangelistam Auratum Propositum Generalis
 Congregationis Soms.*

Deducis lucenti, Aurate, agnomen ab auro;
 Non gentile tamen, dixeris esse tuum.
 Fulgurat elucens, nihil est pretiosius illo;
 Et probat esse aurum malleus, ignis edax;
 Quàm benè concordant, Aurate, & symbola rebus;
 Auream in aurato pectore corda geris.

*De obitu Casaris Card. Baronij; quem pluries
 pradixit,*

Dum tua, Baroni, bis sena volumina complex,
 Doctus & excurrit sæcula multa stylus;
 Ipse decet seculo, cui postera secula debent,
 Cuius virtuti secula nulla fatis;
 Quàm malè rescindit vitæ fera stamina Parca,
 Vita cui nunquam longior vlla fatis;
 Inlyta Baroni, tamen omnia secula viues;
 Tam benè: qui cecinit, non morietur olor.

De obitu Roberti Card. Bellarmini festo die Nigmatum

Seraphici B. P. Francisci ut praxiderat.

Suspirat languens cum Bellarminus IESVM
 Et pertæsa solimens cupit alta Polum;
 Ut cupit, emoritur, quo Christi faucia quino
 Stigmate FRANCISCI corda fuere die.
 Dicere quis dubitet diuino vulnere Iesu
 Confossum pectus decubuisse pium?
 Hunc etiam Cæli pharetratus vulnerat ales,
 Intorquens ergo spicula dia manu:
 Et vita hoc meruit, meruerunt aurea scripta;
 Debit an IESV non nisi amore mori?

*De Aggere Mobili, quem Dicum Bolga appellant seu
 machinis bellicis, quas Salscias vocant. Com. M.*

M. Antonio Tressino in obsidione Ostendæ

Haud satis est Batavo Hispanos depellere Marte
 Mæribus Ostendæ, sed ciet Oceanum,
 Neptunumque vocat, Nerei mouet agmina contra,
 Sæpius obruitur miles Iberus aquis:
 Itala sed virtus, quid non potes incluta, quid non
 Et magnum gentis Trissineæ ingenium?
 Mobilis, eni, contra Pontum stat machina, Dicum
 Cogitur hinc tumidas vertere fractus aquas.

De flore Granadila ex India in Italiam deuoto.

Floscule, qui Domini seruas monumenta doloris?
 Ferre potes tantas, qui Granadila notas?
 Tanta ne natiuo pinxit natura colore?
 Monstra ne naturæ dira colorat acus?
 Angelicæ ne manus? An Cynthius, ora
 Auertit Solyma cum gemebunda fera?
 Ut libet: at scribens mea crimina frondibus, inquis,
 Corde hac debueras, fronde notata lege.

*De Bibliotheca Ambrosiana, à Federico Card. Borromaeo
immensis opibus Mediolani extructa.*

Immensas effundis opes, quin prodigis, Orbe
Toto, conquiras vt Federice, libros.
Quàm benè sed læta surgit sapientia fronte,
Et Mediolano, Cælica Pallas onat
Iam cedit, Bibliotheca Phari, Bizantia cedit,
Nec meliùs colitur sacra Minerva loco.
Hæc tua sed laus, reparas, Federice, Studitas,
Extinxit Cæsar quicquid & igne Leo.

*De Heidelbergensi Bibliotheca Federici Com. Palatini,
in Vaticanum post victoriam à Casare
partem translata.*

In Vaticanum victore à Casare fertur,
Heidelbergensis Bibliotheca sacrum;
Non expulsa petit Romanam sedibus Urbem,
Pallas, demigrat nec peregrina loco:
A custode malo repetens sed prouida gazas,
Cedit, qui seruet sanctiùs, illa suas.

*De D. Caroli Colosso in monte Arona à Federico Card.
Borromaeo erecto.*

Aspice vt excelsa Caroli sub mole laborat,
Sustinet & felix pondus Arona pium.
Cede Rhodos palmam, Federico, machina maior
Quàm tuus, hoc celfo monte, Colossus, onat.
Quàm Caroli effigies Cælo est, & clarior Orbe,
Tam fama maior, vincet Arona Rhodum.

*De eiusdem Colossi architecto qui Ludouicus nomine
cognomento Farina nuncupatur.*

In Caroli spoliis succensò puluere tentat
Perfidus, arata glante, Farina necem:
Vita, restituis mirando agalmate, cassum,
Aeternam facis, & Ludouice facis;

Diffimili, similes certatis stemmate, mente,
 Vnum diuerfos & facit esse genus;
 Cur non euentus dispar? Nequit ille quod audet,
 Magna tuum pietas sorte secundat opus.

*De Arona monte, in quo D. Caroli utraque vita varijs
 his facellis, elegantissimis imaginibus, adumbrata
 brata visitur.*

Hoc in secessu Caroli mens enchiridion
 Saepe tui raptu est vertice, Arona, iungit
 Picta colorato visuntur pegmate facta
 Ter deno tanti fortia dia viri;
 Illic ex his scateas solum vndique faxis,
 - Senectus & referat hirsuta testuarum
 Attamen oleum pedum tibi cula virena,
 Mons mihi, praecunctis habitiofus erit.

*Rex Abasnerum nouus opera R. P. Societatis Iesu ciuitate
 se habetate fides Catholice, amplissima*

Spicula in Aetropas Ignatius ignea vibrat sicut
 Pectoris iam gominis sole perusta putet
 Cynthius hoc vrit, feruentior vrit Iesus,
 Hoc sobole Ignati; diuinitate & illud habent
 Sic pueros utrimo Cabi de praefo vtrigues
 Nigricat inde solo, candicat inde polo.
*In Iaponia multi Catholici, septuaginta igne multo, Iapano
 alacri animo subeunt.*

Cruelis Christi in sobole Iaponia Iuxta
 Corpora subiecto martyris igne cremat.
 Et sensim tanto torreri cernit ab igne,
 Audit & in flammis tarmina dia cani
 Grata è quam gemina praebet spectacula turba,
 Iapones spectant, indeque Calicote.
 Dispar spectandi tamen est vtrunque voluptas;
 Hi rabiem fatiant, gaudia Calicote.

De sa-

*De sacello Deipara Virgini propè Fontem Felicem à Fr.
Dominico Aragonen. Carmelita ex calcato ob
victoriam Boemam An. 1621. erecto.*

Hostibus hoc victis exultat adorea Templo,
Et pendent magna signa bohemæ tholo,
Quàm benè, Virgo, sacra ponit tibi victor, & Aram,
Et vexilla aræ capta inimica factat,
Intulit impurus miles tibi bella Boemiss,
Effigiem effodit, qui ferus ense tuam,
En tetros hostes vicisti, calica Pallas,
Cur non hic vltrix & iuta dextra micet?

*Osmani Turcharum Imper. Mahometia sepulchrum in-
visere cupientia elusa supersticio cum a suis
pratorianis militibus An. eod.
strangulatur.*

Ambustos cineres, feralis fulcra sepulchri
Visere vesani dum Mahometis auet,
Turcharum princeps Osmanuel, sortis iniquæ,
Milite in fontem, fata furente subit
Infelix Osmane cadis sic hostia, falso
Quemque colis Vati victima facta litas

*De poemate Heroi-Comico Alexandri Tassoni
Sittula Raptæ inscripto.*

Quæ situla extiuit tantas direpta ruinas,
Prælia & incendit qualia Troia tulit;
Par Helenæ canitur Tassoni carmine Vatis,
Festiuo & lituo, prælia tanta sonant,
Ridibunda iocans, sic miscet feria ludis,
Inducit foccum Calliopeque grauis.
I, gemina Vates præcinctus tempora lauro,
Par Indis Plauto, digna Marone canis.

Ad

*Ad Carolum Boffium Nobilem Mediolan. equitem
Hierosolym. Mediol. in Collegio Congregationis
S. Pauli, Bibliothecam Alexandrinam
instruentem.*

Dum, Carole, exornas libris conclauiâ Patrum,
Quos ornat pietas, diaque Pallas amat,
Quid facis? Hoc senior quod iusserat Atticus; illis
Palladium sacras, Pallada qui sapiunt,
Qui Musis fecere sacrum, Otia laio; licentur.
Quam benè sunt patribus consona dona tuis.

*De Vanlio Sinarum Rege, qui nascentem in eo Regno
Christianam Religionem perdere nitebatur.*

Trudit Chisticolas datus Rex Vanlius aris,
Vt licet impuro thura, Pagode, tibi
Quid facis, infelix, vnum non credis Iesum,
Quam teneas aris, quem veneres, viam.
Syllaba dematur, falso quod numen adoras,
Quoniam tu vera colas, nunquid Iesus est?

*De Rege oed. qui longianus relicto herede Tai Kamus,
quod nomen Calum apertum significat monitur.*

Sinarum senio confectus Vanlius, Orcum
Rex factus; frua morte furente petit
Sceptra capit natus, sed hoc bimestria, fatum
Hæredis Regnum ibiud longius esse finit
Symbola qui gestat Cæli Tai Kamus aperti,
Post capit, felix omine, scepra nepos;
Illius auspicio Regis oritur aurca, nempe
Reclufit finis clavis amica Polum.

*De plagis quibus persequente Vanlio Ecclesiam Agyptiacis
per similibus finicum Regnum expertus est.*

Desine sanguineis mirari flumina lymphis,
Ostento diuis currere fæda nouo;
Agmine

Agmine conferto, suas volitare locustas,
 Aethere, milleno & carpere dente sata;
 Soricis infesti dire bachando phalangem,
 Morsibus innumeram cuncta vorare terris;
 Nubibus & densis Cælum tenebrescere sudum;
 In medio noctem vel nigricare die;
 Persequitur Christi seruos Rex Vanlius, ista
 Annè nouus meruit calica tela Phæao.

*Sab eiusdem Regni Cælo duo per nera dracones pugnant
 tes carnantur cum illud seruate armis
 inuadunt.*

Aethere Sinenfès cernunt pugnare dracones,
 Sanguineum hic tergus, caruleum alter habet.
 Omnia portendens illic sub Principe Cælum;
 Sed Christi miles postulat illa Deus.
 Impius armata gressum Sarmata dextra,
 Proque suis femina dimicat inde Deus.

*Rex cum ab eorumdem armis impetatur Christianis
 postliminio rogitatus Barbaros coarctat.*

Dum ferus in Sinas bacchatur Sarmata miles,
 Omnia quaque volat bellica flamma, vorat;
 Vltricem demum tum Christo vindice dextram
 Sensit, Rex summi cæla rotasti Dei;
 Regno pulsa Crucis reuocat vexilla, subinde
 Barbarus, ô mirum, protinus ecco fugit.

*Resp. Genuensis alterum. Italica libertatis decus Gallo-
 rum caeterorumque fuderat armis. Principum armis
 oppressa D. Bernardum natione Gallum
 intolarem sibi deposcit Anno
 seculari 1625.*

Irruit in Ligures, armato milite, Gallus,
 Aurca quaque volans tilia, & arma volant:

Quid

EPIGRAMMATA.

253

Quis faciens nimium dispar est alea martis,
Fortior & Ligura Gallica Pallas adest.
Vota pio, Bernarde, vouent tibi pectore; mirum
Propterea in Ligures Gallica cuspis hebet.

*De quodam Gallorem Duce à Pontemelaschis in
suo amplexu capto.*

Dulcia domi Liguris iudat sub praelia Galles,
Cæcus, ut illaqueet, retia tendit Amori:
Improvisus adest, conferto milite, Martem,
Aeris & horribili terra fragore sonat.
Retibus implicitum vincit Gradibus amantem,
Hosti captiuum prodidit atque suo.
Lemnia (quid sciant) subeunt num retia mentis
Fallor, Zelotypus cum Venere esse putat.

*Bredanæ Urbis in Belgio inuictissima Ambrosio Spinola
obsidens diducio.*

Vsus Mercurio Bredanam intercipit urbem,
Haud græca Auriacus mente Sinone minor;
Cingit at hanc Heros, iusto, nunc Spinola, Marte,
Milite milleno mania, & ære, quatit;
Tota Europa licet sed contra se armet Iberum,
Obsessa ille potens vrbe potitus ouat.
O lauro, o cedro dignus mauortius heros,
Non laus fraude hostes, Marte, domare suos.

*Vrbani VIII. Palatium Ponsificium Quirinale
in arces dirigit An. 1623.*

Paste r, dum fortes Palatia vertis in arces,
Arx tota, Urbane, haud, reddita Roma timet.
Hinc tonat horrendum consurgens Aelia moles,
Hostiles temunt mania & inde minas.
Arx noua nunc celsæ ministrat montæ Quirini,
Romana auspicijs pectora tua tuis;

Hoc

Hoc magnum, maius munimen, te auspice Roma
Læta tua, præsul, sed pietatis habet.

*Franciscus Card. Barberinus Leoni III. Pontif. Max.
sepulchrum in Basilica Lateran. ob Imperium ab
eo Pontif. ad Europæ Principes
translatum posuit.*

Ornas, & renouas Magni monumenta Leonis
Qui pius in Gallos transtulit imperium:
En bina in posito miror benefacta sepulchro,
Vtrinque & magnum stat pietatis opus.
Quam iustè diadema sacrum mala perdidit Ellas,
Tam iustè pendit Gallia Pontifici;
Ista duo instauras, Francisce, hoc pegmate facta,
Debit hæc Heros maximus erigere.

*Republica Lucensis in bellico tumultu mania
munit anno 1625.*

Cimerijs excita cauis, crebriq. profundo
Instrepuit rauca dira Megæra tuba,
Tum furit Ausonia, & totas Mars concitat vrbes,
Et volat armata Pallas iniqua face.
Cauæ sedes Lucensis ciuis, mania munit,
Nil curas, liber dum moriære, pati.

In Prædones Olandos in Brasiliam excursos.

Incolat sedus Batauus prædator amenam
Brasiliæ Baiam, diripit, atque capit.
Sacrilægus positas templis euertit & aras,
Impius incendit quidquid in Vrbe sacri.
Classis vbi aduenat parmato at milite libera,
Incepit timida vertere terga fuga.
Harpyæ fedant sic eare schemata sponæ
Christi; restituit protinus ista decus.

EPIGRAMMATA.

256

*De Coniugio Ersilia Dada Borrono, quæ
Vittorio Madruciæ.*

Excelfo Heroi incunda Ersilia nubit, quæ, an solum V
Madruci, est vobis promuba dia Charis, sed
Pectore, Graduum præfert, ore, atq; amoris.
Pectore at hæc habet Pallas, & vitæ, Venus:
Heros sperat suos animo, Hecoina parentes:
Coniugio hos grato quam bene iungit Hymen.
Solum Alcida marem paries Ersilia probem:
Si ibi sit parva femina, sola Charis.

*De admirabili inuento R. P. Modesti, vicecomitis Ordinis
Capucinorum, quo salicibus phrigia opera*

Immota salices pretiosa in vellera serpsit,
Illis & vario schemate ducis acuti,
Dædale, quæ pandis duris lumina mentis,
Ingenij quantas, Magnæ Modeste, facis, morsit
Pallas araneos inuidit victa labores;
Ut visa hæreret Gorgone fracta tuæ.

*De conspectu dædali Galilæi Mathematici
Excellentissimi.*

Per crystallæ oculis longè traiecta fit absens,
Præfens dædaleo visus imago tubo.
Non Galilæe mihi iam lyncea lumina quæram;
Feceris ingenio eam metiora tuo.

De Horologio hydale in villa Pliniana, apud Iarim

Lympha per exesum delabitur incisa montem,
Area quam paruo colligit arcta loco
Naturæ, non artis opus miracula pandit,
Nam fluxu motum solis amictu notas
Phæbi mentitor vates dixisset amantem,
Arcanum, Plini, quod mihi docte aperissem.

De Comitæ

*De Comite Ioanne Serbellonio Mapalia ad R. am
Clauena lacus defendente.*

Vulturena, tuus miles te deserit, hosti
Et sæuo infelix diripienda iaces:
Vna at in augusto solum spes licita mapali
: Quo incolumi, renoues libera facta decu
Seruat id inuictus tibi Serbellonius heros,
• Vnus & hostiles dissipat ille minas;
Prompta nec aduersis Naumachia proficit vndis,
Sæpe etiam armatas terruit ille rates.
Proh virtus inuicta Ducis, quid mænia, & arces,
Tanto stat tutum si paleare Duce?

De coniugio Hieronymi Platæ Comitis Carpignan

& equitis S. Iacobi à Spatha cum lectissima

Heroina Lucretia Capoccia

Galeora.

Hieronymo nubit præstans Lucretia forma,
Platorum genio carmine plaudit Hymen.
Sponsa Dionæos vincit pulcherrima vultus
Regales animos pectore sponsus habet
Sponso Parthenope, gaudetq. Infubria sponsæ
Coniugio heroas vtraq. tollit auos:
Iungite concordēs animos, erit inclvta proles;
Nam vobis cælo est pronuba facta Charis.

De Venerab. viro Antonio Pagni Rufinensi, quondam

in cum sacro à se infisente in patria sodalicio, Cleric.

Paulo ad scribendum, obijt.

sanctissimè.

E duce sis miles, Pagni, lectamque cohortem
Sub Pauli prudens orlica signa trahis;
Quàm beatus, tuos enim tibi cedit ad ora. Cælo,
Vincere sub signis, quàm clare signa ducem.
Pers tamen non vobis, Pagni, geminata trophæa,
Vtrinque inuis Similitis, atque ducis.

In obitu

EPIGRAMMATA.

257

*De obitu Pannofij Adolefcencis Virginicatis
domo infignis.*

Hortis viuentum dum mors fpatiatur amœnis,
Floridulum cernit furgere hliolum :
Et teneras mirata comas , niueumq. nitorem,
Protinus eft tanctæ tacta decore niuis.
Atque ait, haud dignus terris es, fofcule, Diuum
Te pofcant fuperi fola vireta poli :
Hæc effata , vagum decerpit caudice florem
Pafnutum & propero pollicis vngue metit .

De Theatro ab Academicis Olympicis exadificato.

Nobilis affurgens emicyclo fulget arena ;
Sæpius hanc ludens, fœcæ, Cothurne teris :
Extruere at poterat luctator Olympicus, atque
Hoc folùm Eudoxus fingere Palladiæ ;
Spectatrix fruëris fed cum Vincentia fola ;
Dramata tu folùm Roma fecundadabis .

De Theatro à Ciuibus Veronenfibus reparato.

Nobilis antiquum reparat Verona theatrum ,
Vrbis & illuftri furgit arena loco .
Egregio hoc factò, quàm præftas æmula Romæ ,
Diruit illa fuum, perpolis ipfa tuum .
Natiua viuut facie fic cana vetuftas :
Area virtutis ciuibus ampla patet .

*De obitu Bernardini Bonfadij Sac. Congregationis
Somafche viri eruditiffimi .*

Vitz difcindunt , Bonfadi, ftamina Parctæ
Quàm properè euh nimium, cãdida dum fluerent ;
Ingemuit cythara fatum pullatus Apollo,
Indoluit mærens atque Helicone chorus :

R Omnibus

Omnia hoc uno at visum mage funus acerbum;
Docta simul tumulo quod tua scripta iacent.

Perdita aetas.

Hic vident ut primo rident rorantia mane
Aemula pastanis lilia mista rosis?
Ut circum Tempe depingunt gramina risu,
Et miniant pictum florida prata solum?
Languida vernantem deponent lilia honorem
Protinus & claro sole fatiscet humus.
Ridet primæuo vernans sic flore iuventus,
Mox iacet enormi tana senecta sicu.

*De Anna Regina Alexandro Farnese Ducis &
Placentinis tropha.*

Magnus Alexander spirat Farnesius Heros
Gratulo hac smilis vinctus in effigie.
Bellator quem Belgæ timet; cui Roma parentat:
Subdidit hic fasces; credidit ista suos.
Stant tibi monumenta Ducis; Placentia ponit;
Virtuti, & Patriæ consecrat illa Patri.

De Palatio Abbatis Gallij & Musæo Pauli Iouis.

Aedes Musarum reparat dum Gallus Abbas,
Musis delicias, blanditias ve facit.
Struxerat has doctus per amena Iouis ora,
Incita quam placidi verberat unda lacus.
Pegases incipiunt feri dum largitis undæ
Hic Musæ, hic dulci Phœbus adesse lyra;
Expulit has bello latium dum fœdat Enyo:
Diruta Musæi & tecta steterere diu:
Gallus at renovat, meliores pandit & aedes;
Musæo maius restituitque decus.

De Statua

De statua marmoræ quæ in Foro mercatorum Mediolani I. Q. Collegium, pro Iustitiâ simulata, Magnæ Philippo II. Hispaniarum Regi posuit.

Effigie eniteas quæd Magnæ, Astrea, Philippi
Regis, per celebri conspicienda Foro;
An tuus hoc prudens effecit iure Senatus,
Erexit Regi cum monumenta sine,
Vixisti in Magnæ, dum viveret ipse, Philippo,
In tua & is vultu mortuus effigie.

De altera statua marmoræ quæ fuit à Rep. Mediolanen. Oldrado Trifino ob cunctos Hæreticos Catharos in eod. Foro Augusto ab ducentonaginta tribus supra trecentos erecta.

Expellis Catharos, omnes tumulatae Urbem,
Oldrade, hic palus, mundus ista nitet;
Scilicet ad præcipit Catharus, totam inquinat, ergo
Vires Catharo exacto, te Duce, sit Ká yapa
Aeternum, Fidel. Vindex, iam vultu pro summo.
Trifin e, & hæc laudis sint monumenta tua.

In Pasquilli statua.

Inclyte cum superes Mæmor, Pasquille, dica oes
Cur tot membra, ferò vulnere, trunca geris;
Invidit fortuna tamen non improba sortem,
Cum linguam liquit, cum vigiles oculos;
Vel sine naso etiam benè, Pasquille, olfacis omne,
Collimas manibus vel sine tela tuis.

In fovea cuiusdam Rhodamantai de Boreali.

Euolat æreæ, disrupto carcere, cliuo,
En, Zalcute, tuus, vir studiose, animus;
R a Pa

Pascitur & puro diuini nectaris haustu,

Atque Polo felix expatiatur onans;

Quod tuasi lacrimis decoramus tunc armillis,

Haud mirum, cupimus, mens tua quod cupis.

In eodem Argumento

Pallida, Zalenci, metita est tempore, vitæ

Atropos, ut stamen desijt esse colo,

Ah, nimium properè Lachesis sed vellera neuit,

Lentius an poterat ducere, fila manu?

Non poterat, Ditis dictante hoc numine, duras

Mutet vana fontes cura Rhadamante vices.

In eodem Argumento

Forte, virum Momus dum nerent stamina Pareis

Morsibus assistens verba iocosa dabat;

Ille cæca salsibus dum segniis illa, tororquent,

Zalenci ecce fluunt, pensa relapsa colo;

Ille obit, at constans stygijs vbi constitit vmbrys,

Irim, mox Parcas ad Rhadamanta vocat.

In Atheis-politi.

Zancleum perpeffa est olim vrbs clara Pachini,

Et qui mortales sperneret, atque Deos;

Nuper canosa manavit & abees, vnda,

Ophiuchus, lingua, dira venena vomens.

In Federicum Comitem Palatinum sacrum

cruci affixi imaginem irridentem.

Irides Christi, Federice, agalmata sanis

Atque etiam mima pergis, inire iocis.

Quod

EPIGRAMMATA.

Quod nuda, & pluvios exceptent largiâs imbrës,
AÛTPOXOS infami perfidus ore vocas.
Non cœmen noscïs? parâ vel vindice, disce,
Erro quid d' regno ptille vagaris inops?

Ad Clariss. Leonardum Mozenicum
Nob. Venerem.

Anagrammatismus.

LEONARDVS MOZENICVS

Patritius Venetus.

Tu leo es, inuictus, durans omen,
vis Patriæ.

Gregios foteas excelso vt pectore sensus,
Quid Leonarde, tuos iam tibi, fingis auos?
Te torringe animo, generoso e nomine, honoris
Tu tibi vibrabis ipiulla, tela, faces.
Magnum omen Parr. æ es, Durans tu gloria in eum.
Vis tua, tamptus pectore, corde Leo.

Carolla in partem Mellinæ
Carolla de Junca.

Bruschinz quid scia negat Lucina Carellæ,
Dum parit, vt pateant pondera ventris, opem?
Pulchrior hac nulla, huius festiuior vnquam
Aut Domino, & Domine gratior esse potis.
Inuidie in, causâ, hæc æmula partem
Sit catulo siquidem, quod paritura, necat.

Agmine conferto, suas volitare locustas,
 Aethere, milleno & carpere dente sata;
 Soricis infesti dire bachando phalangem,
 Morsibus innumeram cuncta vorare feris;
 Nubibus & densis Caelum tenebrescere sudum;
 In medio noctem vel nigricare die;
 Persequitur Christi seruos Rex Vanlius, ista
 Annè nouus meruit calica tela Pharao?

*Sab eiusdem Regni Cælo duo per æra dracones pugnan-
 tes cernuntur cum illud sermone armis
 innadunt.*

Aethere Sinenfes cernunt pugnare dracones,
 Sanguineum hic tergus, cæruleum alter habet.
 Omina portendit sicut sub Principe Cælum;
 Sed Christi miles postulat illa Deo
 Impius armata gnassatur Sarmata dextra,
 Proque suis femina dimicat indo Deus

*Rex cum ab eorumdem principibus vocetur Christianis
 pessimumis vestitus Barbarus coarct.*

Dum ferus in Sinas bacchatur Sarmata miles,
 Omnia quaque volat bellica flamma, vorat;
 Ultricem demum tum Christo vindice dextram
 Sensit, Rex summi tela rotasti Dei;
 Regno pulsa Crucis reuocat vexilla, subinde
 Barbarus, ô mirum, protinus ecco fugit.

*Ref. Genuensis alterum Italica libertatis decus Gallo-
 rum ceterorumque federatorum Principum armis
 oppressa D. Bernardum natione Gallum
 intellare sibi deposcit Anno
 seculari 1625.*

Irruit in Ligures, armato milite, Gallus,
 Aurea quaque volans lilia, & arma volant:

Quid

EPIGRAMMATA. 253

Quis fatiens nimium dispar est alea martis,
Fortior & Ligura Gallica Pallas adest.
Vota pio, Bernarde, vouent tibi pectore; mirum
Præstans in Ligures Gallica cuspis hebet.

*De quodam Gallorum Duce à Pontemalschis in
suo amplexu capto.*

Dulcia domi Liguris sudat sub prælia Gallicæ,
Cæcus, ut illaqueet, retia tendit Amor:
Improvisus adest, conferto milite, Manors,
Aeris & horribili terra fragore sonat.
Retibus implicitum vincit Gradivus amantem,
Hosti captivum prodidit atque suo.
Lemnia (quid sciant) subeunt num retia mentis
Fallor, Zelotypus cum Venere esse putat.

*Bredanæ Urbis in Belgio inuictissimæ Ambrosio Spinola
obsidens dedito.*

Vsus Mercurio Bredanam intercipit urbem,
Haud græca Auriacus mente Sinone minor:
Cingit at hanc Heros, iusto, nunc Spinola, marte,
Milite milleno mania, & ære, quatit,
Tota Europa licet sed contra se armet Iberum,
Obsessa ille potens urbe potitus ouat.
O lauro, o cedro dignus mauortius heros,
Non laus fraudè hostes, marte, domare suos.

*Urbanus VIII. Palatium Pontificium Quadratum
in artem dirigit An. 1629.*

Pastor, dum fortes Palatia vertis in arces,
Arx tota, Urbane, haud, reddita Roma timer.
Hinc tonat horrendum consurgens Aelia moles,
Hostiles temnunt mania & inde minas.
Arx noua nunc celsæ ministratur monte Quirini,
Romana auspicijs pectora tua tuis;

Hec

Hoc magnum, maius munimen, te auspice Roma
Lata tuz, p[re]sul, sed pietatis habet.

*Franciscus Card. Barberinus Leoni III. Pontif. Max.
sepulchrum in Basilica Lateran. ob Imperium ab
eo Pontif. ad Europae Principes
translatum posuit.*

Ornas, & renouas Magni monumenta Leonis,
Qui pius in Gallos transtulit imperium:
En bina in posito miror benefacta sepulchro,
Vtrinque & magnum stat pietatis opus.
Quam iuste diadema sacrum mala perdidit Ellas,
Tam iuste pendit Gallia Pontifici;
Ista duo instauras, Francisce, hoc pegmate facta,
Debuit hac Heros maximus erigere.

*Respublica Lucensis in bellico tumultu mania
munis anno 1625.*

Cimerijs excita cauis, crebique profundo
Instrepuit rauca dira Megera tuba,
Tum furit Ausonia, & totas Mars concitat vrbes,
Et volat armata Pallas iniqua face,
Caute sedes Lucensis ciuis, mania munis,
Nil curas, liber dum moriari, pati.

In Pradones Olandos in Brasiliam excursos.

Incestat sedus Batauus, predator amaran,
Brasilijs Baiam, diripit, atque capit.
Sacriligus positas templis euerit & aras,
Impius incendit quidquid in Vrbe sacri.
Classis vbi aduenat parmato at milite libera,
Incepit timida vertere terga fuga,
Harpyæ fedant sic eare schemata, sponsæ
Christi; restituit protinus ista decus.

*De Coniugio Ersilia Dada Borromea cum
Vittorio Madruccio.*

Excelfo Heroi incunda Ersilia nubitur,
Madrucci, est vobis pronuba dia Charis;
Pectore, Graduum praefert, ore, alter amorem:
Pectore at haec nunc est Pallas, & ore, Venus:
Heros sperat auos animo: Heroina parentes:
Coniugio hos grato quam bonè iungit Hymen.
Solum Alcida marem paries Ersilia prolem
Si ibi sit partu femina, sola Charis:

*De admirabili inuento R. P. Modesti vicecomitis Ordinis
Capucinorum, quo salicibus phrigia opera
contexit.*

Immutas salices pretiosa in vellera serum,
Illis & vario schemate ducis acum,
Dedate, quæ pandis diuinæ lumina mentis,
Ingenij quantas, Magne Modeste, faces,
Pallas arachnos inuidit victa labores;
Ut visa hæreret Gorgone fracta tuis:

*De conspicio ductuli Galilai Mathematici
Excellentissimi.*

Per crystallata oculis longè traiecta fit absens
Praesens daedaleo visus imago tubo:
Non Galilæe mihi iam lyncea lumina quæram;
Feceris ingenio cum meliora tuo.

*De Horologio hydro in villa Pliniana apud larinum
lacum.*

Lympha per exesum delabitur incita montem,
Area quam paruo colligit arcta loco:
Naturæ, non artis opus miracula pandit,
Nam fluxu motum solis amica notat.
Phæbi mentitor vates dixisset amantem;
Arcanum, Plini, quod mihi doctè aperis:

De Comite

*De Comite Ioanne Serbellonio Mapalia ad R. am
Clauena lacus defendente.*

Vulturena, tuus miles te deserit, hosti
Et sæuo infelix diripienda iaces:
Vna at in augusto solum spes licita mapali,
Quo incolumi renoues libera facta decu:
Seruat id inuictus tibi Serbellonius heros,
Vnus & hostiles dissipat ille minas;
Prompta nec aduersis Naumachia proficit undis,
Sæpe etiam armatas terruit ille rates.
Proh virtus inuicta Ducis, quid mania, & arces,
Tanto stat tutum si paleare Duce.

De coniugio Hieronymi Plati Comitis Carpignan

ex equitis S. Iacobi à Spatha cum lectissima

Heroina Lucretia Capoccia

Galeota.

Hieronymo nubit præstans Lucretia formæ
Platorum genio carmine plaudit Hymen:
Sponsa Dionæos vincit pulcherrima vultus
Regales animos pectore sponsus habet
Sponsa Pæthenope, gaudetq; in nubia sponsæ
Coniugio herosæ varaq; tollit auos:
Iungite concordēs animos, erit inclusa proles,
Nam vobis cælo est pronuba facta Charis.

De Venerab. viro Antonio Pagno Pagninensi, quondam

et cum sacro à se infisato in patria sodalicio, Cleric.

Regis S. Pauli ad scribendum, obijt.

E ducis sis miles, Pagni, lætamque cohortem
Sub Pauli prudens cælica signa trahis,
Quàm beas, maiores enim tibi cedit ad arca, Cælo,
Vincere sub signis, quam ducis signa ducem.
Pars tamen non victor, Pagni, geminata trophæa,
Vtrinque iunctis simul, atque ducis.

In obitu

EPIGRAMMATA.

257

*De obitu Pannofij Adolefcantis Virginianis
domo infignis.*

Hortis viuentum dum mors spatiatur amœnis,
Floridulum cernit furgere hliolum :
Et teneras mirata comas , niueumq. nitorem,
Protinus est tantæ tacta decore niuis.
Atque ait, haud dignus terris es, floscule, Diuum
Te pofcant superi fola vireta poli :
Hæc effata , vagum decerpit caudice florem
Pafnutum & propero pollicis vngue metit .

De Theatro ab Academicis Olympicis exadifcato.

Nobilis affurgense micyclo fulget arena ;
Sæpius hanc ludens, fœcce, Cœthurne teris :
Extruiere at poterat luctator Olympicus, atque
Hoc folum Eudoxus fingere Palladius ;
Spectatrix fruëris fed cum Vincentia fola ;
Dramata tu folum Roma fecunda dabis .

De Theatro à Ciuibus Veronenfibus reparato.

Nobilis antiquum reparat Verona theatrum ,
Vrbis & illuftri furgit arena loco .
Egregio hoc factò, quàm præftas æmula Romæ ,
Diruit illa fuum, perpolis ipfa tuum .
Natiua viuut facië fic cana vetultas :
Area virtutis ciuibus ampla patet .

*De obitu Bernardini Bonfadij Sac. Congregationis
Somafcha viri eruditiffimi .*

Vitz difcindunt , Bonfadi, ftamina Parcæ
Quàm properè euh nimium, cædida dum fluërent ;
Ingemuit cythara fatum pullatus Apollo,
Indoluit mærens atque Helicone chorus :

R Omnibus

Omnia hoc vno at visum mage funus acerbum;
Docta simul tumulo quod tua scripta iacent.

Perdita aet.

Hic vident ut primò rident rorantia mane
Aemula pæstantis lilia mista rosis?
Vt circum Tempe depingunt gramina risu,
Et miniant pictum florida prata solum?
Languida vernantem deponent lilia honorem
Protinus & claro sole fatiscet humus.
Ridet primæuo vernans sic flore iuuentus,
Mox iacet enormi cana senecta sicu.

*De dno Ranno Alexandro Farnese Ducis à
Placentinis troilla.*

Magnus Alexander spirat Farnesius Heros
Gratiuo hæc similitis viuis in effigie.
Bellator quem Belgæ timet; cui Roma parentat:
Subdidit hic fasces; credidit ista suos.
Stant tibi monumenta Ducis; Placentia ponit;
Virtuti, & Patriæ consecrat illa Patri.

De Palatio Abbatis Gallij à Musæo Pauli Iouij.

Aedes Musarum reparat dum Gallus Abbas,
Musis delicias, blanditias ve facit.
Struxerat has doctus peramantem Iouine ora,
Incita quam placidi verberat vnda lacus.
Pugilæ incipiunt fieri dum largis vnde
Hic Musa, hic dulci Phæbas adesse lyra;
Expulit has bello latium dum fædat Enyo:
Diruta Musæi & tecta Ætere diu:
Gallus at reuocat, meliores pandit & aedes;
Musæo maius restituitque decus.

De Ranno

De statua marmoræ quæ in Foro mercatorum Mediolani I. C. Collegium, pro Iustitia simulachro, Magno Philippo II. Hispaniarum Regi posuit.

Effigie eniteas quæd Magnæ, Affræ, Philippi
Regis, per celebri conspicienda Foro;
An tuus hoc prudens effecit iure Senatus,
Erexit Regi cum monumenta suo?
Vixisti in Magnæ, dum viveret ipse, Philippo,
In tua & is vultu mærens effigie.

De altera statua marmoræ quæ sit à Rep. Mediolanen. Oldrado Trifino ob cunctos Hæreticos Catharos in eod. Foro magis ab antiquo triginta tribus supra trecentos erecta.

Expellis Catharos, cernas tumultuâ Urbem,
Oldradæ, hic palati, mundi or ita nitet:
Scilicet ad præcipit Catharus, eam inquinat, ergo
Vixit Catharo exacto, te Duce, sit Kápan
Aeternum, Fidei Vindex, iam vixit per manus.
Trifino e, & hæc laudis sint monumenta tua.

In Pasquilli statuam.

Inclyte cum superes Momo, Pasquille, dicaeet
Cur tot membra, ferò vulnere, trunca geris?
Invidit fortuna tamen non improba sortem,
Cum linguam liquit, cum vigiles oculos;
Vel sine naso etiam benè, Pasquille, olfacis omne,
Collimas manibus vel sine tela tuis.

In funera cuiusdam Rhadamantæ doctoreculi.

Euolat æreæ, disrupto carcere, cliuo,
En, Zalcute, tuus, vir studiose, animus;
R 2 Pa

Pascitur & puro diuini nectaris haustu,
 Atque Polo felix expatiens in aethere, tuus
 Quod tua si lacrimis decoramus tunc pallis,
 Haud mirum, cupimus, mens tua quod cupis.

In eisdem Argumentis

Pallida, Zalenci, metita est tempora, vitæ
 Atropos, vt stamen desijt esse colo,
 Ah, nimium properè Lachesis sed vellera neuit,
 Lentiùs an poterat ducere, fila, manu
 Non poterat, Ditis dictante hoc numine, duras
 Mutet vna fontes qua Rhadamante vices.

In eisdem Argumentis

Forte, virum Momus dum nerent stamina Pareis
 Moribus assistens verba iocosa dabat,
 Ille cæcæ salsibus dum tegmina illa, cerorquent,
 Zalenci ecce fluunt, pensa relapsa colo,
 Ille obiit, at constans Stygijs vbi constitit umbris,
 Irimæ mox Parcas ad Rhadamanta vocat.

In Athes-politi.

Zanczum perpeffa est olim vrbs clara Pachini,
 Bœqui mæssa les sperneret, atque Deos,
 Nuper canosa manavit & Athes, vnda,
 Ophiuchus, lingua, dira venena romens.

*In Federicum Comitem Palatinum sacrum Christi
 cruci affixi imaginem irridentem.*

Irides Christi, Federice, agalmata sannis
 Atque etiam mimia pergis, inire locis,
 Quod

EPIGRAMMATA

627

Quod nuda, & pluvios exceptent, largiâ imbrës,
Αὐτοκρος infami perfidus ore vocas.
Non cœcâ ten noscîs? pânâ vel vindice, disce,
Erro quid à regnò pûisse vagaris inops?

Ad Clariss. Leonardum Moxenicum
Nob. Venerand.

Anagrammatismus

LEONARDVS MÖZENICVS

Patritius Venerus.

Tu leo es, inuicus, durans omen,
vis Patriæ.

Gregios foveas excelso vt pectore sensus,
Quid Leonarde, tuos iam tibi, fingis, auos?
Tendit unge animo, generoso è nomine, honoris
Tu tibi vibrabis spicula, tela, faces.
Magnum omen Patriæ es, Durans tu gloria in eum.
Vis tua, Patritius pectore, corde Leo.

Carolla in partu Medice

Bruschinz quid fœua negat Lucina Catellæ,
Dum parit, vt pateant pondera ventris, opem?
Pulchrior hac nulla, nec nulli, festiuior vnquam
Aut Dômino, & Domine gratior esse potis.
Inuidie in, causâ, hæc celesti hæc æmula partum
Sit catulo siquidem, quòd paritura, necat.

De eadem in partu Mellita Catella defuncta.

Feta parente, parens partum Bruschina catella
 Vita enixa grauem protinus occubuit.
 An quia deposcat commissi criminais vltrix
 Irata has penas effera parca necat?
 Non ita: sed natura fugatis contraria demit:
 Si Mellita oritur, Brusca superstes erit?

*In effigiem Mercurij & Palladis se complectentium cum
 hoc graeco programme Μακάριος ὁς Δίς ἔστιν
 καὶ Ἡρῆς ἕξει.*

Nuncius hic resident Hermes, atque innuba Pallas;
 Amplexu & cingunt mutua colla manu:
 Anguibus implicitis, geminisque volucibus alis
 Laeta, prudentis symbola vera gerit;
 Hac viridem pandit ramum vernantis oliuae,
 Quod Dea telluris prodiga donet opes.
 Iungantur, vitæ cursus donentq. secundos:
 Omnes nimirum mens opulenta beat.

*De Muliere qua elegit mori, quam abortum medicamen-
 tis procurare, dum grauiser partu laboraret.*

Si dare non possunt sine funere viscera partum;
 Vita sine & partu ni potis esse mihi:
 Deligo, quod malim, cum sit reparabile damnum;
 Viuere dulce mihi, ni sine morte, foret.
 Dimidium iam vade animi, o anime, exero partum,
 Funeris, hoc pretium, viuere posse, mei.

Spei simulacrum.

Elpidon effigies hac est, quid languida meret?
 Annè vixus olim pinxerat ora decor?

Anxia

Anxia spes agitat mentem, iungatur amaror,
 Et spes inficiet tristis amara, genas.
 Desidiosa sedet, cur nam? sitibunda futuri,
 Illa animum pascit, sic dubiosa sedet.

Malerum societas vitanda.

Reperit humi, leuor, aucti bene prouida grassus.
 Testudo, tactas occulit atque manus,
 Concaua busta gerens, & spernit iura clientes,
 Noxia non alijs, & bene fida sibi.

Quid tibi cum socijs prouidit solus oberisse
 Non tibi societas noxia damna terret.

Abstinendo à muneribus.

Incautus piscis placidis lasciuus in vadis,
 Et captat fructus effugientis aquae,
 Blanda dolo demorsa capit medicata venena
 Fercula, nil lethi conscius, amne, sui
 Vt quid tu dextram mentiti muneris auro
 Spondes? quam donis saepe venena latent.

In Hypocritam.

Cui facies vultu pallenti decolor errat,
 In formis maciae extenuatque cutem;
 Aspice quam recti mentitur imagine vultum,
 Fallit & attrita fronte lupinus oues?
 Quae vultu incedet virtus vel amice recti,
 Si improbitas tecta ludit in effigie?

*In tabulam Veneris & Martis excellentissimam Pistoris
 Iosephi nuncupati à schiopo.*

Martis ve in tabula amplexu pulcherrima picta
 Se forte aethere ridet ab aere Venus

R 4 Et

266 EPIGRAMMATA.

Et roseos nubes vultus, & lumina frontis,
 Et cæstum niveo diradiare sinu,
 Additit, obtutuq. sui, pictaq. tabellæ
 Sæpius ancipiti fallitur acta oculo.
 Ars si mentitum motum daret ipsa colori;
 Se rete hoc inætant crederet implicitam.

*De Febronia Trifina ordinis S. Benedicti, quæ vitam
 ma auctoritate Clem. VII. sanctimonialis an-
 choreticam vitam traduxit.*

Linquens læta peritæcitas Febronia Eremitum,
 Et sylvas præterens anachoretæ colit,
 Cælica facta sacrat flagrantia pectora Iesu,
 Et cælo hic vincta iocosa virgo fori.
 Grandia virgineo claudit, quam pectore corda
 Flammas, salians quam ciet intus amor,
 Dicere, romuleæ similis, Febronia, Paulæ;
 Vtriusque pietas, par generosa animi,
 Maior at hoc vno: hæc solymæ quæsiuit cremos;
 Mascula, in hos patrios, femina, vertis agrös.

*De Sulpitia Trifina, qua nobili viro Raynonia genitrix
 nupta felicem peperit Martyrem Vicentinum.*

Martyris inuicti genitrix Sulpitia felix
 Felicis tollit Trifinam alma genus:
 Candida laudata cælo dant tilla redæ;
 Quidam purpureas donet & ista rosas.

*De Victoria Trifina ordinis S. Dominici, cuius corpus
 post annos multos à funere, exhumatum integrum
 & intactum odorem suavitissimum
 exhalabat.*

Illecebrosus sensus Victoria Trifina vincens,
 Aedibus in celsis parvula tectis colitur.
 Sola

Sola Deo viuens cælo ad connubia Iesu
 Vsq̄ue sui cordis lampada adornat amans;
 Quæris an æthereas quatiat nunc inclyta tedas?
 Fragrant, exuujs lilia mista rosis.

De torde raptæ à Iesû D. Catharina Sueniff.

Cor mihi non est, qui mihi me ipsam surripit, illud
 Qui terebrat pectus, dulcis Iesus habet.
 Hæc ipolia à victa dices, an pignora præda,
 O victor cordis, vel mage prædo mei.
 Si victor, vinci; si prædo, surripe totam;
 Victa colam, furem non sine corde meum.

Ad septuaginta Iosæ.

Auræ quæ hanc, Christe, tuo sunt pectoris antro
 Quæ Zephiri à plantis sentio flabra tuis?
 O vtinam propius possem rimarier, illo
 Quæq̄ latent sacro dona notare specu,
 Cælicæ ap̄is fierem, crebro stultosa oblatu,
 Quam docta à tantis lugere stella fauis.

In obitu Philippî Etrusci sororum B. M. Virg.

Vicarij Genesii.

Vitali docta viduatur luce Philippus,
 Funefes & visum corpus inane pyra:
 Qui moros lacrymis doleat quæ præfica fumus,
 Lis inter multos orta repente grauis;
 Quam coluit pullata obitu Tritonia luget,
 Atratis musis Cytraque massa gemit.
 Insuetiua radio, & calama luxisset & orbis,
 Religio lacrymas visa exere piæ;
 Quis cæli proceres, cælo pôst fata triumphus,
 Lugere & prompti, te vetuisset, erant.

*Ad Io. Baptistam Dardanorum Medicum
peritissimum.*

Pæonia quot, Dardanone, rapis doctissime ab orco?
Quot vitæ efflantes reddis & arte animas?
Scindere completo duræ dum vellera Parcæ
Aevi ducta colo pollice fila parant,
Ut reuocant iterum renouato stamine pensum,
Teque implent rursus, nere iubente, colum?
Sæpe grauis positus vario vt discrimine morbi,
Sensit se Acolidem, sensit & Hyppolitum?
Mors sæpe & duram vibraret pallida falcem,
Inferretq. necem; sed tua philtra timet.

Forma corporis sine animi pulchritudine, nihil.

Finge genis vernare rosas, vbi lilia certent;
Aridulis labris rubra coralla micent;
Hæc mihi componat iucunda modestia & oris;
In menti læua fac gelafinus hiet;
Ponat & in pulchra facie Venus æmula nauum,
Parnus vbi intenta cuspide sistat amor;
Albo oculi in medio stellatus nigricet orbis,
Inq. supercilium gratior Iris eat;
Frontem castiget iucundus margine læuor;
Et spirent flauis balsama odora comis.
Corporis à tereti collo procera venustas,
Forma mihi assurgens vna sit & Charitum;
Sordeat ast animus: Zenone haud iudice, pulchra;
Sed deformis erit dira Megera mihi.

De Thrace puero ex Græco.

Non bene hyperboreû glaciale strinxerat Hebræus
Frigus, cum gelidas Thrax puer intrat aquas,
Dum salit incautus per vitrea marmora plantis,
Decidit, & scindit lactea colla gelu;

Hæc

EPIGRAMMATA.

399

Hæc dedit inferijs genitrix lacrymosior, igni
Ista dedi, dixit, cætera sumen habeo.

Aliud.

Dum super egelidum marmor Thrax iudit in Hebræo
Non bene compactas frigore rupit aquas,
Gurgitis hinc collum fluitantia frustra rescindunt,
Pectus mox imis præcipitatur aquis;
Tum lacrymosa parens crudeli in funere, dixit:
Tu, caput, in flamma: Pectus, in amne flue.

Aliud.

In glaciem nondum brumis argentibus Hebræo
lucras, incensus cum puer intrat aquas;
Magnas sed suppo, fertur anax: pectus in ima,
Frustra caput frigidum inæquicæ gelu.
Hoc tumulo queribunda parens dum condit, amara
Quid feris, dicit, summa flamma aperas?

Aliud.

Non hyematis adhuc bene bruma coegit Hebræo
Cum puer impressis tristicis signa pede;
Alueya hinc pectus traxit diuisus in amum,
Frustra secans niuem congelata caput.
Immensa hinc cœmat Genitrix, lacrymasq; parstant
Cur, ait, oppositis mors gemidatis venis?

Aliud.

Non tam insignit glaciato niamore sumen
Vt puer immotas experietur aquas;
Pectore at infelix flumij petit ima, tenuissima
Insistit dorso gurgitis æque caput.
Dum tumulo hoc condit Mater, nunc ardeat, inquit
Igne caput, pectus dum populantur aque.

Aliud.

EPIGRAMMAE

Dum puer infirmas oneri disternitq; undas
Quas nondum solidas bruma gelata dedit,
Præcipiti pectus fracto dissoluitur amne,
Et scindit durum candida colla gelu:

Ah pereant, flamma, quæ negat unda fibris
Depuro Tyberi i submerso

Feruebat celo torrenti detritis ignis

Cynthius, herculeus cum Leo adurit agros,
Cum puer incautus Tyberis immittit in undas.

Non bene doctus adhuc credere membra vadis.

Mergitur hebi sudij fundum mendacibus rimis,
Præproprium infelix se bibit, amne necentur

Vt Genitrix non lachrymata, nec parca sumis
Vt quid, ait, Tyberis pignora caræ dedi

De Anno Tyberis dum immergetur patris
aqua exappo.

Mergitur; hinc reuocatis pælympha vadis
Nescit aquis nondum retinere natante corpore

Imo illum fumen non recipisq; sumis
Insonitans non ergo iuas, formidans, vel hostis, in eum

Turbat ipsa vadis, capis ipsa vadis, quo

De vanitate speculi.

Reddita quæ speculo vultus spectatur imago
De facie est facies, deq; colore color

Noli blandiri, dum ludit imaginis ista,
Ne sis Narcisus dum caperetur aqua

Vt pro te, quando te discedente, colores
Aetate, & morbo, sic tua forma fugit.

In Zoilo-Momum.

Blæterat, infrendit, ringit, truculentus & omnes,
 Ore, notus Momus vipera, dente, petit;
 Carpere demissos heros ludus olympo,
 Carpere de lummo Caltalioque datos:
 Ardelio, bubo, coruus, lupus, ypupa, blatta.
 Lima, harpago loquax, omnibus esset cupit;
 Impius haud parit linguaque illudere sacris,
 Nulli non latrans in sidiosus homo.
 Ut nunc mordentem hunc doctus bene lancinat omnis?
 Sed forsan cribris obstrigilandus erit.

In Maledicum.

Parua thymo constipat a pis quæ dulcia mella,
 Ex fimo tardi creditur orta bouis:
 Crabronem sonipes, vespas & gignit a fellus;
 Ignauus mulum fucus habetq. patrem.
 Non tibi mel lingua, sed cuspis morsus acerbi.
 Ex istis verus quis tuus ergo parens.

Ad suam Musam Auctor.

Musa, quid in variū modulata hæc carmina vulgus
 Edis? num thyrsos, num fera tela times?
 Sat fuerat cecinisse labor; fat gloria cantus
 Auditum à Musis inque Helicone melos:
 I tamen; auriti si ringant, despice, Midæ;
 Spicula, vel vibret Momus acerba loquax:
 Candidus excipiet sapiens; ni carmine, at ausu;
 Dum recinis famam, Musa, meleta dabit.

Ad

Ad Candidum Lectorem.

Meletas dedimus, Candide lector, vtinam potius mel; pomeridianis horis, in somno, & æstu, hæ mihi flabella: tibi verò, quid? Aedon? faxit, ni musa, humanitas tua. Id te monitum tamen volo, in nominibus proprijs vsus me licentia poetis concessa; quin in quibusdam vocibus, quas, communi regula seruata, hexametrum carmen reijciebat. Itaque minimè supinam oscitantiam in his, & alijs, damnes Epimenida. Apicios Nouaria Elisabeth. Veronica. In hac vltima dictione secutus sum prolationem Italicam. Vocem secularis bis produxi in medio.

Quæ verò irrepsert errata (quæ sunt perpauca, nacti enim sumus solertissimum, & optimum typographum) deprauata vel sensum, vel carmen dele, & hæc suppone.

pag. 4. l. 20. *receptum*. p. 10. l. 24. *contectus*. p. 15. l. 28. pro mellifluo, muta, *suauis*. p. 51. l. 30. *Roma*. pag. 60. l. 29. *pietas*: p. 83. l. 13. *in,ignes*. pag. 90. l. 12. *leuibus*. p. 101. l. 31. *plaudis*. p. 132. l. 11. *nascente*. p. 174. l. 23. *quodsunq;*. p. 207. v. 5. *hostes* pag. 211. v. 14. *laudes*. p. 217. v. 20. *purpureæ*. pag. 218. v. 1. *auspicijs*. 246. v. 9. *pietas*. p. 198. v. 7. *suspiras*. p. 240. Muta pro Augustino Fabricio Conturbio Christophori Conturbij filio. 248. v. 5. dele, *iam*. si libet p. 249. v. 14. *gemino*.

Mediolani

...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

MEDIOLANI,
Apud Carolum Antonium
Malatestam,
Impressorem Regium Cameralem.

Ad instantiam Io. Baptistæ Cerri.
Anno salutis.
1627.

